

semester V

book of abstracts

DOCTORAL
SCHOOL OF SOCIAL
SCIENCES

University of Warsaw

Dear Doctoral Students,

We would like to present to you the programme of the Interdisciplinary Conference, which will be held on January 14-15, 2023 in the building of the UW Faculty of Geology.

We would like to thank you for your cooperation so far and for sending in your abstracts in accordance with the revised criteria. We understand that this process may have required some additional effort on your part: we are all the more pleased that we were able to carry it out smoothly.

We would like to emphasise that we want the conference to be an important scientific adventure for you and a good forum to present the results of your research.

The upcoming event will be unique. First of all, we will meet directly, in a stationary mode (or at least we hope that coronavirus will not disrupt these plans). Secondly, two years of Young Scientists, pursuing the subject at the end of the third and fifth semester of education at SDNS, will debate during one weekend. Thirdly, this document is the result of the excellent and hard work of the Interdisciplinary Conference Programme and Organizational Council, co-created by the Representatives of your Community.

It is thanks to their commitment that we have received a programme created by Doctoral Students for Doctoral Students. On the one hand, it is in line with the idea of interdisciplinarity, combining diverse thematic threads, and on the other - it is flexible to the individual needs of individual disciplines and their Representatives. This was not an easy task, but the result is (in our opinion) really successful. We very much hope that you will share this opinion, appreciating the tremendous effort of the fellow Doctoral Students. For this reason, we ask for your forbearance and acceptance of the proposed time and language framework for your presentations (in the latter case, we were finally guided by the provisions given in the syllabus).

We would also like to inform you that the languages of the specific panels are also the languages of the appropriate parts of the book of abstracts devoted to those panels, which is why you will find below abstracts in both Polish and in English.

We wish you an enjoyable reading experience!

On behalf of SDNS and the Interdisciplinary Conference Programme and Organizational Council

prof. dr hab. Mirosława Czerny, (Director of SDNS),

dr hab. Anna Jupowicz-Ginalska, prof. ucz. (Deputy Director of SDNS)

Saturday / Sobota

	entrance hall / hol wejściowy	<i>Registration of participants / Rejestracja uczestników</i>	
	1012 1135	<i>Opening lecture / Wykład inauguracyjny</i> Keynote Speaker: prof. dr hab. Beata Glinka: Interdisciplinarity in entrepreneurship research / Interdyscyplinarność w badaniach przedsiębiorczości (lecture in English)	
	hall / hol	<i>Coffee break</i> Przerwa kawowa	
Panel 1	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1147	<i>Psychology / Psychologia</i> Chair: dr Zuzanna Toeplitz	ENG
	1012	<i>Civil Law / Prawo cywilne</i> Chair: dr hab. Wojciech Machała	PL
	P089	<i>Health & COVID-19 / Zdrowie i COVID-19</i> Chair: dr hab. Izabella Łęcka	ENG
	P015	<i>Media & Communication / Media i komunikacja</i> Chair: dr Monika Jakubowska-Mirek	PL
	hall / hol	<i>Lunch</i> Lunch	
Panel 2	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1138	<i>European Union Law / Prawo Unii Europejskiej</i> Chair: dr Jowanka Jakubek-Lalik	PL
	P015	<i>Spaces / Przestrzenie</i> Chair: dr Ewelina Biczynska	ENG
	P089	<i>Risk / Ryzyko</i> Chair: dr hab. Jerzy Mycielski	ENG
	P043	<i>Job Market / Rynek pracy</i> Chair: dr hab. Piotr Makowski, prof. UW	ENG
	hall / hol	<i>Coffee break</i> Przerwa kawowa	
Panel 3	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	P043	<i>Data & Algorithms / Dane i algorytmy</i> Chair: dr hab. Jerzy Mycielski	ENG
	1012	<i>Law & Democracy / Prawo i demokracja</i> Chair: dr Jowanka Jakubek-Lalik	ENG
	P089	<i>Refugees & Migrants / Uchodźcy i migranci</i> Chair: dr hab. Piotr Makowski, UW	ENG
	P015	<i>Child & Childhood / Dziecko i dzieciństwo</i> Chair: prof. dr hab. Ewa Haman	ENG

Sunday / Niedziela

	hall / hol	<i>Coffee break</i> Przerwa kawowa	
Panel 4	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	1012	<i>Politics & International Affairs / Polityka i sprawy międzynarodowe</i> Chair: dr Zuzanna Kulińska-Kepa	ENG
	P015	<i>Climate & Energy / Klimat i energia</i> Chair: dr Marta Kindler	ENG
	P089	<i>Science & Learning / Nauka i uczenie się</i> Chair: dr Joanna Dobkowska	ENG
	hall / hol	<i>Lunch</i> Lunch	
Panel 5	room / sala	slot / ścieżka	language / język
	P089	<i>Economy / Ekonomia</i> Chair: dr hab. Maciej Jakubowski	PL
	1138	<i>Crime & Penal Law/ Przesłępstwo i prawo karne</i> Chair: dr hab. Adam Niewiadomski, prof. UW	PL

Table of content:

Panel 1	5
<i>Psychology / Psychologia</i>	5
Prevalence and predictors of adjustment disorder among Polish students and evaluation of effectiveness of online cbt intervention for adjustment disorder.	6
Being a woman on the autism spectrum – experiences, social stressors, protecting factors: a qualitative study.....	7
Effectiveness of the mindfulness trainings on adolescents' emotion regulation, well-being and psychological health. ...	7
Individual differences in irony use and understanding: the role of need for cognitive closure and empathy	9
The role of intelligence and dominance for individuals with high narcissistic admiration and narcissistic rivalry	10
Measuring experiential avoidance: results from representative Polish sample.....	11
<i>Civil Law / Prawo cywilne</i>	12
Cel ochronny normy prawnej w ramach odpowiedzialności deliktowej ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności na zasadzie ryzyka.....	13
Rażąca niewdzięczność – studium praktyki orzeczniczej	14
O zagrożeniach wynikających z unii personalnej, czyli problematyka zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działania piastunów w organach reprezentacji osób prawnych	15
Definicja pojęcia „tajemnica przedsiębiorstwa” w polskim porządku prawnym.....	16
Orzekanie na podstawie innych niż prawo stanowione reguł w międzynarodowym arbitrażu handlowym a stosowanie reguł kolizyjnych.....	17
Jak polskie prawo chroni wizerunek dziecka? Rozważania na styku granic władzy rodzicielskiej i autonomii dziecka.....	18
Health & COVID-19 / Zdrowie i COVID-19	19
Mentalization, effectiveness of emotion regulation, characteristics of social relations and the sense of quality of life of older adults experiencing the Covid-19 pandemic. Report from the pilot study	20
Critical Infrastructure protection after Covid-19 pandemic.....	21
COVID-19 Pandemic and the reshaping of African Union Peace Support Operations	22
Municipal public health policy in Poland and its potential determinants	23
Polish Incidental Legislation	24
Media & Communication / Media i Komunikacja	25
Komunikacja niewerbalna jako element budowania wizerunku.....	25
Opiekun osoby z demencją w filmach i programach telewizyjnych.....	26
Współcześni seniorzy a media - analiza wizerunku medialnego seniorów w dobie starzenia się społeczeństw	27
Weryfikacja mitów o rosyjskiej potęgze - wnioski płynące z agresji na Ukrainę	28
Teorie spiskowe w służbie rosyjskiej propagandy i dezinformacji	29
Prosto zatelefonuj nam. My dla tebe! Po prostu zadzwoń do nas. Jesteśmy dla Ciebie!”. Wsparcie dla kobiet z Ukrainy po doświadczeniu przemocy ze względu na płeć	30
Panel 2	31
<i>European Union Law / Prawo Unii Europejskiej</i>	31
Pewność prawa czy jego skuteczność: fałszywy dylemat czy wybór konieczny w europejskim prawie kontroli koncentracji?	31
Zasada państwa prawnego w regulacji bankowej i bankowych umowach konsumenckich	33
Koncepcja niezależności regulacyjnej w Unii Europejskiej.....	34
Skutki eliminacji klauzul abuzywnych na przykładzie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej.....	35
Instytucjonalizacja praktyk dzielenia się mlekiem ludzkim we współczesnych społeczeństwach europejskich	36
Upolitycznienie nadzoru nad samorządem terytorialnym. Analiza danych empirycznych z województwa podlaskiego.	37
<i>Spaces / Przestrzenie</i>	38

The creation of spatial identity as a result of the volatile political affiliation of the cultural borderland – the case of the nationalisation of Lviv since 1850	39
Territorial cohesion as a policy objective for successful decentralization reforms. The case of Latin America	40
Transformations of the sacral landscape of late antique Rome	41
The re-construction of sustainable architecture. Sociotechnical practices in design work	42
A shopping center as a space of consumption and cultural practices. Preliminary research	43
Risk / Ryzyko	45
Determinants of the LTD ratio in the countries of the European Economic Area	45
Ile warte są nasze dane osobowe? Porównanie wartości danych dla użytkowników i dostawców platform cyfrowych	47
Mergers and acquisitions in the entertainment industry. Failed 20 years of research and attempts to build a holistic M&A model in the entertainment sector?	48
The causal effect of catastrophic health expenditure on poverty in Poland.....	49
Job Market / Rynek pracy	50
Unequal Society A Detailed Investigation of Wage and Income Inequality in the United States	50
Burnout among Psychotherapists: A Cross-cultural Value Survey among 12 European Countries during the Coronavirus Disease Pandemic	51
Working-time flexibility among European couples.....	52
Employer’s risk in atypical employment relationships.....	53
Transnational employment search - an example of Overseas Filipino Workers in Poland.....	54
Panel 3	55
Data & Algorithms / Dane i algorytmy	55
Who is afraid of new technologies? Perception of workers in 6 EU countries.....	56
"Apparent choice", or how Internet users deal with e-surveillance	57
‘I have no idea what I’m doing’ – Prosecutor’s Use of Social Media	58
Algorithm-based text metrics in macroeconomic forecasting	58
Spatio-temporal localisation pattern of technological startups – RNN in predicting intra-urban startups clusters.....	59
Law & Democracy / Prawo i demokracja	60
From collective to corporate religious freedom: simply the next step or a leap forward?	61
Democratic innovations and their impact: ‘Lessons from Gdańsk Citizens’ Assemblies.....	61
Legal aggregate.....	62
The growing role of non-permanent members of the UN Security Council.....	63
Defining Global Hierarchies in the 1960s-1970s Socialist Poland.....	64
Refugees & Migrants / Uchodźcy i migranci	65
The gap between the principle of temporary refuge and refugee status: scope, consequences, remedies.....	66
Asylum policy preferences and fear of migrants – a cross-national study of ten EU states	67
Syrian Refugee Policy of Turkey: Narrative, Implementation and the Outcome	67
Refugee Policy of Turkey and its Implications on Electoral Preferences.....	68
Child & Childhood / Dziecko i dzieciństwo	69
Is there any relationship between the temperament of an infant and social attentional network development within the 1st year of life?.....	69
Bilingual and monolingual organization of the mental lexicon: A study with Cross-Linguistic Lexical Tasks CLT.....	71
Identity Conflict and Radicalisation of Muslim Youth in Sri Lanka.....	72
Entering adulthood in the shadow of the war - an analysis of the plans of Ukrainian youth in Poland.....	73
Pedagogy of collecting. Enlightenment-Romantic collecting as educational activity – the Polish case.....	74
Panel 4	75
Politics & International Affairs / Polityka i sprawy międzynarodowe	75

The Constraint of liberal ordering: Non-western powers and the implication on the normative foundation of liberal international order	76
Our Donbas: the Discursive Construction of National Identity in Donbas between 2014 and 2022	77
Short-term repercussions of the war in Ukraine in the South Caucasus: Armenia's foreign policy approaches to a new regional balance of power	78
Arab Gulf monarchies towards the civil war in Syria	79
Islamic Republic of Iran as a state-sponsor of international terrorism	80
Intergenerational transmission of the memory of war among families in Bosnia and Herzegovina and the Bosnian diaspora in Europe	81
A Five-Factor Stochastic Differential Equation Discount Rate Model for Private Corporations	82
Climate & Energy / Klimat i energia	83
Climate neutrality targets: where are we from a norm analysis perspective and how does Poland perform?.....	84
Green bonds and other examples of sustainable development of commercial companies and the European Union's policy 'green' goals - opportunities and risks	85
Security of the medium-sized state's gas market	86
Gamification and serious game usage in ESG data communication – systematic literature review	87
Embodying climate change. The heat in the city.....	88
Science & Learning / Nauka i uczenie się	89
Bibliometric analysis – utility and efficacy of the method in doctoral dissertation on the example of digital volunteering	90
Intervention research: Math anxiety regulation, impact on math performance	91
Debunking the myths of learning by doing by habitual entrepreneurs: do they really perform better than novices or do we just naively believe people can learn from their experiences?	92
A theoretical model of game narrative in the scope of modern ludology and narratology	93
Panel 5	94
Economy / Ekonomia	94
Ekonomia narracji – główne problemy nowego nurtu ekonomii.....	95
Ekonomia współdzielenia a nowe modele biznesowe w mobilności miejskiej	96
Distance and international business in turbulent times: management consulting during the COVID-19	97
Antitrust liability within a group of companies: what lies behind it?	98
Crime & Penal Law / Przesłpstwo i prawo karne	99
Zasada subsydiarności w prawie karnym	100
Wolność słowa, a propagowanie nienawiści – prawo karne a wolność zgromadzeń	101
Unijne prawo karne na rozdrożu - zmiana paradygmatu w unijnym prawie karnym	101
Przesłpstwo, policja, śledztwo... Czym tak właściwie jest serial kryminalny?	103

Panel 1

Psychology / Psychologia

chair / prowadzący: dr Zuzanna Toeplitz

language / język: **ENG**

panellists / paneliści:

Aleksandra Juszczyk-Kalina - *Prevalence and predictors of adjustment disorder among Polish students and evaluation of effectiveness of online cbt intervention for adjustment disorder* / Ocena rozpowszechnienia zaburzeń adaptacyjnych i ich predyktorów wśród studentów oraz ewaluacja skuteczności i mechanizmów działania transdiagnostycznej terapii poznawczo-behawioralnej online w zaburzeniu adaptacyjnym

Aleksandra Grzeszak - *Being a woman on the autism spectrum – experiences, social stressors, protecting factors: a qualitative study* / Być kobietą w spektrum autyzmu – doświadczenia, stresory społeczne, czynniki chroniące: badanie jakościowe

Maria Wasylkowska - *Effectiveness of the mindfulness trainings on adolescents' emotion regulation, well-being and psychological health.* / Efektywność treningu uważności u adolescentów: wpływ na regulację emocji, dobrostan oraz zdrowie psychiczne

Katarzyna Branowska - *Individual differences in irony use and understanding: the role of need for cognitive closure and empathy* / Różnice indywidualne w użyciu i rozumieniu ironii: rola potrzeby domknięcia poznawczego i empatii

Maria Leniarska - *The role of intelligence and dominance for individuals with high narcissistic admiration and narcissistic rivalry* / Rola inteligencji i dominacji dla osób z wysokim narcystycznym podziwem i narcystyczną rywalizacją

Jan Wardęszkiewicz - *Measuring experiential avoidance: results from representative Polish sample* / Unikanie doświadczania: wyniki na podstawie reprezentatywnej grupy Polaków i Polek

Prevalence and predictors of adjustment disorder among Polish students and evaluation of effectiveness of online cbt intervention for adjustment disorder.

Aleksandra Juszczyk-Kalina
(psychology)

The aim of the project is to better understand adjustment disorder (AD) among Polish students and to develop and evaluate the effectiveness of an online therapeutic intervention for students with this disorder. Data available in the literature show that up to 1/3 of young adults who committed suicide had previously received a diagnosis of AD (Casey, Bailey, 2011). Unfortunately, there is no data about the epidemiology and risk factors of this phenomenon among Polish students. A significant proportion of students in need do not use psychological help (Nowak-Adamczyk, 2014). For this reason, there is a need to develop and evaluate the effectiveness of new forms of treatment in this disorder. The project consists of two parts. The first part which was carried out in November 2021 was, a study of the prevalence and predictors of AD among 314 Polish undergraduate students, using questionnaire methodology. The second part, which will begin in January 2023 will be an examination of the effectiveness and mediators of change of an online therapeutic intervention aimed at students experiencing AD. This will be conducted by a questionnaire methodology, as well as using daily diary studies and cognitive task. Our main hypotheses are as follows: 1) There is a significant association between problems with academic adjustment and AD, 2) Experiential avoidance, cognitive fusion, mindfulness skills and self-compassion are significant predictors of AD, 3) Online CBT intervention for AD is an effective treatment for students. Results of the first stage of the project confirm our hypothesis. The prevalence of AD in the group of participants was at the level 60%. Cognitive fusion, mindfulness skills and experiential avoidance were significant predictors of AD. Our results show that the prevalence of adjustment disorder among our student participants was really high. This confirms results of previous studies showing that adjustment problems are common among students around the world (Crede & Niehorster, 2012; Sharma, 2012; Conley et al., 2013). Taking into consideration that only 1/2 students in need receive psychological help it seems important to develop and examine effectiveness of alternative forms of therapy - for example online psychological interventions (Eisenberg et al., 2018). While the predictors of AD consists of cognitive fusion, experiential avoidance and mindfulness skills it seems like CBT interventions - based on unified protocol principles (Barlow et al., 2010), that covers these variables, can be an effective form of treatment of AD among students.

keywords: adjustment disorder, students, university, online CBT

Being a woman on the autism spectrum – experiences, social stressors, protecting factors: a qualitative study

Aleksandra Grzeszak
(psychology)

There is a growing number of studies exploring the specificity of autistic traits presentation in females (Hull et al., 2020; Lai et al., 2015; Ratto et al., 2018; Sedgewick et al., 2016). However, the theme of autistic women's experiences, understood as what happen to them in their lives, what meaning they give to it, and what are the psychological consequences of such events rest understudied. Moreover, mental health problems which are common in the autistic population (see Lai et al., 2019 for systematic review), seem to affect women to a greater extent (Mayes et al., 2020; McGillivray & Evert, 2018; Oswald et al., 2016). Identifying risk factors and protective factors in the context of mental health is therefore of particular importance and makes it possible to adequately adjust the offered support. The aim of presented qualitative study was to explore what being female on the autism spectrum means to autistic adult women and what are their experiences regarding social stressors conceptualized by Meyer (2013) in his minority stress model. Six interviews with women aged 25-40 years with ASD diagnosis without intellectual disability was conducted and analysed using Interpretative Phenomenological Analysis methodology (Smith, Flowers, Larkin, 2009). Emerged themes shed light on lived experiences of discrimination, victimization, expectation of rejection, concealment and internalized stigma and their consequences for well-being of autistic females, but also indicate the importance of social support and connectedness as protective factors.

keywords: Autism, female, gender, social stress, Interpretative Phenomenological Analysis

Effectiveness of the mindfulness trainings on adolescents' emotion regulation, well-being and psychological health.

Maria Wasylkowska
(psychology)

Objectives: Verification of the effectiveness of mindfulness training for improving adolescents' psychological health on everyday basis. The study is aimed to check whether participation in the mindfulness training will result in: (1) improvement in emotion regulation, level of well-being and mental health (in areas of: emotionality, behavior issues, hyperactivity, problems with peers, pro-social behavior, respectively in the self-description and description of parents) and (2) reducing stress, anxiety and negative emotions. In addition, it will be checked whether personality traits mediate the effectiveness of mindfulness training. Before the main study, a questionnaire study (1) is planned to check the theoretical validity of the Polish version of the CAMM questionnaire.

Hypotheses:

1. Emotional regulation will be more effective after mindfulness training than before (compared to the control group).

2. The level of well-being after mindfulness training will be higher than before it (compared to the control group).
3. The level of perceived stress after mindfulness training will be lower than before taking it (compared to the control group).
4. The level of anxiety after mindfulness training will be lower than before taking it (compared to the control group).
5. Mental health in areas such as: emotionality, behavior problems, hyperactivity, peer problems, pro-social behavior after mindfulness training will be better than before it (compared to the control group).
6. The participants of the training will experience more positive emotions in difficult situations after the end of the training than before it compared to the control group (in EMA measurements).
7. The participants of the training will experience less negative emotions in difficult situations after the end of the training than before it compared to the control group (in EMA measurements). Mindfulness, emotion regulation, well-being, adolescents, psychological health

Methodology: The quasi-experimental main study will consist conducting measurements (questionnaires and 2 weeks of EMA) before and immediately after mindfulness training, and 3 and 6 months after the end of training in order to assess the durability of changes. In addition, before the main study, a questionnaire study (1) will be carried out to check the theoretical validity of the Polish version of the CAMM questionnaire with the use of the Ariadna Research Panel.

Conclusions: Currently, we are waiting for the results of the questionnaire study (1), which will answer the question whether the CAMM questionnaire is a reliable and accurate measure of the assessment of mindfulness skills in the Polish group of adolescents. If CAMM shows good psychometric properties in the Polish group and remains true to its original scale, it will help in assessing mindfulness in young people whose first language is Polish.

keywords: mindfulness, emotion regulation, well-being, adolescents, psychological health

Individual differences in irony use and understanding: the role of need for cognitive closure and empathy

Katarzyna Branowska
(psychology)

Basic definition of verbal irony describes it as saying the opposite of what is meant (e.g. Averbeck, 2013). Despite its' complicated nature, it is used in around 8% of statements uttered during the conversation with friends (Gibbs, 2000). Ivanko et al. (2004) distinguished four main types of irony: general – used in everyday situations; face-saving – used with new friends and while complimenting; embarrassment diffusion – used to express modesty; and frustration diffusion – used in very annoying situations. Many characteristics related to human functioning were linked to irony use and understanding, e.g. personality, humor-related traits, and theory of mind (for overview see Kałowski et al., under review). However, many areas still remains understudied in relation to verbal irony – for example need for cognitive closure (Webster, Kruglanski, 1994), or empathy (Amenta, Noël, Verbanck, Campanella, 2013). Mechanisms, intentions and emotions behind irony use and understanding are not recognized enough either. The main aim of this study is to investigate the relation between individual factors (need for cognitive closure; empathy), and irony use and understanding. Moreover, to answer the question ‘why’ people use this type of speech, and ‘how’ it influences its’ receivers. The study is conducted in two parts. First, using questionnaires: Need for Cognitive Closure Scale in Polish adaptation (NFC, Kossowska, Hanusz, Trejtowicz, 2012, Webster, Kruglanski, 1994), and Sarcasm Self-Report Scale (SSS, Ivanko, Pexman, Olineck, 2004). The second one, using the Need for Cognitive Closure Scale, The Empathy Quotient (EQ-Short, Wakabayashi et al., 2006) in Polish adaptation (Jankowiak-Siuda et al., 2017), and authors’ tool based on short ironic vignettes built for the purpose of this study. Both parts will be conducted on-line, using Qualtrics platform. Participants aged 20-60 will be recruited via social media advertisement. Due to huge discrepancies in the literature and research results, the hypotheses related to the second part of research are exploratory. However, regarding the first part of the research, it is hypothesized that need for cognitive closure will be negatively related to verbal irony use. Following the preliminary research (Branowska, 2020; Kozińska, 2021) it is expected that especially closed-mindedness subscale of NFC will be correlated negatively with verbal irony use. The conclusions from the first part of the study, which was already conducted, will show the future directions and possible relations directions. First part of the study was conducted on-line, using Qualtrics platform. 106 participants (66 women, 36 men, 4 non-binary) aged 20-53 ($M = 27.9$) took part in the study. R-Pearson correlation analysis for need for cognitive closure and self-report irony use was conducted. Only correlation between predictability (one of the NFC subscale) and frustration diffusion irony (one of SSS subscale) was significant ($r = .26, p < .01$). The direction of this correlation is contrary to expectations – self-reported irony use was higher when preference of predictability was higher. Moreover, the expectations related to previous research were not met. The results showed the need for further investigation in the area of relation between cognitive functioning and irony use and understanding.

keywords: Irony, individual differences, psycholinguistics, need for cognitive closure, empathy

The role of intelligence and dominance for individuals with high narcissistic admiration and narcissistic rivalry

Maria Leniarska
(psychology)

There are two main kinds of narcissism in the psychological literature: grandiose narcissism and vulnerable narcissism. Vulnerable narcissism is characterized by low self-esteem and negative emotionality, whereas grandiose narcissism is characterized by the inflated self-esteem and unrealistic positive self-perception (Miller *et al.*, 2011). The Narcissistic Admiration and Rivalry Concept (NARC, Back *et al.*, 2013) distinguished two types of grandiose narcissism, mentioned in the name of the concept. Narcissistic admiration is to seek for social recognition and strive for uniqueness. Narcissistic rivalry serves to prevent social failure through antagonistic self-defense. Admiration is described as the agentic aspect of narcissism, and rivalry is described as the antagonistic one. Our previous research revealed that admiration is positively correlated with self-assessed intelligence, whereas there was no correlation between self-assessed intelligence with rivalry (Zajenkowski, Leniarska, Jonason, 2020). Taking into account that intelligence is described as a prototypical aspect of agency (Abele & Wojciszke, 2014), these findings are in line with the thesis that only admiration is agentic. However, some suggest that agency is also related to such characteristics like dominance or power, which is compatible with the characteristics of rivalry. It leads to the hypothesis that both types of narcissism are agentic, but it manifests in different forms: a desire to be intelligent and a desire to dominate. To verify those hypotheses, a series of studies was conducted. In each study, we used Narcissistic Admiration and Rivalry Questionnaire (NARQ, Back *et al.*, 2013), an one-item measure of subjectively Assessed Intelligence (Zajenkowski *et al.*, 2016), and specific sets of other measures, customized to the aim of particular study. Study 1 ($N = 311$) and 2 ($N = 211$) present a positive relationship between narcissistic admiration and subjectively assessed intelligence, and the role of high self-perceived intelligence for individuals high on narcissistic admiration. In the study 3 ($N = 170$) and 4 ($N = 258$) we reveal the adaptive aspects of narcissism. Narcissistic admiration was inversely correlated with the distress related to the performance in the intelligence test. Similarly, narcissistic admiration was associated with lower fear of the Covid-19 pandemic consequences. This relationship was fully mediated by self-assessed intelligence (Leniarska, Zajenkowski, 2022). The final studies were experimental ones, where participants were given the feedback about the level of intelligence (Study 5) or the ability to control a group (Study 6) - higher or lower compared to others or to their assessment. The aim of those studies was to verify the relationship of narcissistic admiration and rivalry with the role of intelligence and domination for the individuals, as well as with the emotional reaction to the feedback. The results are currently being analyzed. This presentation aims to bring closer research problems, methods, results of the project and further research directions.

keywords: Narcissistic admiration, narcissistic rivalry, intelligence, domination, grandiose narcissism

Measuring experiential avoidance: results from representative Polish sample

Jan Wardęszkiewicz
(psychology)

Experiential avoidance (EA) is defined as an attitude toward an experience that is perceived as undesired (e.g., emotions, thoughts, memories) and involves attempts to control it or escape from it (Hayes et al., 1996). The short-term function of EA is to reduce the levels of emotional distress and tension, however, long-term EA often leads to opposite results and aggravation of the problem (Wegner, 1994; Wegner et al., 1993). Although there is strong evidence for EA's negative role in well-being (Spinhoven et al., 2014), the relevant assessment tools are criticized for lacking clarity and demonstrating poor convergent and discriminant validity (Cristea et al., 2013; Wolgast, 2014). The aim of our study was to validate and establish psychometric properties of The Brief Experiential Avoidance Questionnaire (BEAQ), the tool that is recently increasing in popularity. It is a 15-item questionnaire that was created to rapidly assess experiential avoidance in research and clinical contexts. A representative sample of the Polish population (N = 1,216) in terms of gender, age, education, and place of residence participated in the study. They filled out online a battery of tests regarding mental health measures and one of the most frequently used EA tool (Acceptance and Action Questionnaire, AAQ-II). The exploratory factor analysis using oblimin rotation extracted two factors labeled "cognitive-emotional" and "behavioral avoidance" with internal consistency (α) of 0.78 and 0.74, respectively, and stability over time of $r = 0.85$ in a 21-day test-retest measurement. The subscales demonstrated satisfactory convergent and discriminant validity. The Polish BEAQ validation demonstrates it is a tool that can be successfully used in research and clinical practice as it provides a reliable measure of experiential avoidance and is convenient thanks to its limited duration.

keywords: BEAQ, experiential avoidance, psychometrics, Polish validation

Civil Law / Prawo cywilne

chair / prowadzący: dr hab. Wojciech Machała

language / język: **PL**

panellists / paneliści:

Piotr Ratusznik - *Protective purpose of the legal norm in tort liability with particular reference to strict liability* / Cel ochronny normy prawnej w ramach odpowiedzialności deliktowej ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności na zasadzie ryzyka

Daniel Jakubowski - *Gross ingratitude - a study of jurisprudential practice* / Rażąca niewdzięczność – studium praktyki orzeczniczej

Monika Michałowska - *On the dangers of personal union - the issue of application of Article 108 of the Polish Civil Code to the actions of the members of the corporate bodies* / O zagrożeniach wynikających z unii personalnej, czyli problematyka zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działania piastunów w organach reprezentacji osób prawnych

Mateusz Gawroński - *Definition of the term 'business secret' in the Polish legal order* / Definicja pojęcia „tajemnica przedsiębiorstwa” w polskim porządku prawnym

Paweł Karkowski - *Adjudication under non-statutory rules in international commercial arbitration and the application of conflict of laws rules* / Orzekanie na podstawie innych niż prawo stanowione reguł w międzynarodowym arbitrażu handlowym a stosowanie reguł kolizyjnych

Adriana Denys-Starzec - *How does Polish law protect a child's image? Considerations along the borders of parental authority and child autonomy* / Jak polskie prawo chroni wizerunek dziecka? Rozważania na styku granic władzy rodzicielskiej i autonomii dziecka

Cel ochronny normy prawnej w ramach odpowiedzialności deliktowej ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności na zasadzie ryzyka

Piotr Ratusznik
(nauki prawne)

W polskim orzecznictwie oraz doktrynie problematyka przypisania sprawcy odpowiedzialności za szkodę jest zagadnieniem budzącym poważne wątpliwości. Nie może to dziwić. Należy bowiem postawić hipotezę, że zagadnienia prawa odszkodowawczego charakteryzują się znacznym ciężarem gatunkowym. Dotyczą spraw zupełnie zasadniczych dla współczesnego społeczeństwa - obciążenia osoby trzeciej skutkami zdarzenia szkodzącego. W skrócie można powiedzieć, że przypisanie odpowiedzialności odszkodowawczej polega na znalezieniu wyjątku od zasady *casum sentit dominus*, w myśl której skutki uszczerbku powinny z reguły iść na rachunek poszkodowanego. W tym kontekście zagadnieniem wyjątkowo kwestyjnym jest problematyka celu ochronnego normy prawnej, niekiedy utożsamianego z tzw. bezprawnością względną. Jest to – pochodzące z niemieckiej nauki prawa - ocenne oraz subsydiarne kryterium przypisania odpowiedzialności odszkodowawczej. Pozwala ono w sposób możliwie precyzyjny zawęzić krąg podmiotów mogących liczyć na uzyskanie odszkodowania. Wśród wstępnych wniosków należy wskazać, że cel ochronny normy prawnej to jeden z podstawowych instrumentów służących badaniu prawa odszkodowawczego oraz stosowania jego regulacji. Ma znaczenie nie tylko dla odpowiedzialności na zasadzie winy, ale także dla odpowiedzialności na zasadzie ryzyka. Niemniej zarazem należy zauważyć, że polska dyskusja nad tym konstruktem charakteryzuje się szeregiem nieudolnych wniosków. Znaczna część z nich jest związana z niedokładną egzegezą źródeł zagranicznych. Na szczególną uwagę zasługuje tu nieprawidłowe założenie, że cel ochronny normy prawnej to rozwiązanie charakterystyczne wyłącznie dla § 823 ust. 2 niemieckiego kodeksu cywilnego (BGB), wskazującego na wymaganie naruszenia tzw. ustawy ochronnej. Nie jest to stanowisko prawidłowe. W Niemczech konstrukct ten wywodzi się także norm z innych niż § 823 ust. 2 BGB. Cel ochronny normy prawnej znajduje zastosowanie także w przypadku § 823 ust. 1 BGB czy regulacji statuujących odpowiedzialność na zasadzie ryzyka. Przy tym należy podkreślić, że wówczas nie wskazuje się – na podobieństwo § 823 ust. 2 BGB – wymagania tzw. ustawy ochronnej. Ponadto cel ochronny normy prawnej to nie rozwiązanie charakterystyczne wyłącznie dla systemów prawa germańskiego. Zwolenników tej koncepcji można odnaleźć także we Francji. W badaniach posłużono się metodami: dogmatyczną, językową oraz komparatystyczną.

słowa kluczowe: cel ochronny normy prawnej; bezprawność względna; prawo odszkodowawcze

Rażąca niewdzięczność – studium praktyki orzeczniczej

Daniel Jakubowski
(nauki prawne)

Rażąca niewdzięczność jest terminem ustawowym w ustawie niezdefiniowanym. Wykładnia literalna tego pojęcia prowadzi do wniosku, że zwrot ten jest przykładem zwrotu nieostrego, zatem proces jego dookreślenia został pozostawiony praktyce sądowej. Celem niniejszego wystąpienia jest prezentacja praktyki orzeczniczej w zakresie formułowania kryteriów oceny zachowań pod kątem rażącej niewdzięczności oraz rozstrzygania w tym przedmiocie. W celu zrozumienia tej praktyki materiał badawczy w postaci wyroków kończących daną sprawę cywilną, w których sąd stwierdza o wystąpieniu/niewystąpieniu po stronie obdarowanego rażącej niewdzięczności należało poddać analizom mieszczącym w ramach metod badań jakościowych jak i ilościowych. W ramach tych pierwszych doszło do wyodrębnienia typów kryteriów oraz grup stanów faktycznych na gruncie, których zapadają rozstrzygnięcia w przedmiocie rażącej niewdzięczności. W ramach analiz ilościowych dojdzie do zakodowania orzeczeń pod kątem występowania w nich zmiennych w ramach następujących grup: metryka sprawy, umowa darowizny, definiowanie rażącej niewdzięczności, stosunki między stronami, rozstrzygnięcie w przedmiocie rażącej niewdzięczności. Dane zebrane w ten sposób umożliwią prowadzenie analizy statystycznych, które pozwolą zweryfikować postawione hipotezy. Pierwsza z nich zakłada, że skoro rażąca niewdzięczność stanowi wyjątek od zasady pacta sunt servanda, to rozstrzygnięcia stwierdzające ją powinny stanowić niewielki odsetek w próbie. Kolejna została sformułowana w oparciu o wyrok SN z dnia 13 października 2005 roku i stanowi, że sądy inaczej oceniają zdarzenia należące do tej samej grupy stanów faktycznych w zależności do stopnia pokrewieństwa między stronami umowy darowizny. Ostatnia z kolei zakłada, że sposób formułowania kryteriów rażącej niewdzięczności powinien być bardziej jednolity na poziomie poszczególnych apelacji niż na poziomie całej próby badawczej. Dotychczasowy przegląd orzecznictwa oraz badanie pilotażowe pozwalają stwierdzić, że przy rozstrzyganiu spraw sądy budują definicje odwołujące się do różnych aspektów stanu faktycznego. Do kluczowych aspektów możemy zaliczyć charakter zachowania obdarowanego, przedmiot lub podmiot na który oddziaływał obdarowany, zamiar obdarowanego oraz jego wolę. Jednocześnie, wyznaczając zakres pojęcia rażącej niewdzięczności, sądy wskazują również na okoliczności wyłączające ocenę danych zachowań jako rażąco niewdzięcznych. W szczególności chodzi o sytuacje gdy darczyńca prowokuje zachowania obdarowanego oraz gdy zachowania obdarowanego pozostają w granicach konfliktów życia codziennego. Analiza stanów faktycznych pozwala stwierdzić, że sprawy o zobowiązanie obdarowanego do przeniesienia własności przedmiotu darowizny głównie rozgrywają się między obdarowanym i darczyńcami wspólnie zamieszkującymi na darowanej nieruchomości, w szczególności gdy nieruchomość jest położona na terenach wiejskich. Kluczowymi osiami sporu jest sposób korzystania z podarowanej nieruchomości oraz świadczenia bieżącej pomocy darczyńcy.

słowa kluczowe: rażąca niewdzięczność, zwrot nieostry, analiza orzecznictwa

O zagrożeniach wynikających z unii personalnej, czyli problematyka zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działania piastunów w organach reprezentacji osób prawnych

Monika Michałowska
(nauki prawne)

Problematyka zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działania piastunów w organach reprezentacji osób prawnych jest jedną z bardziej kontrowersyjnych kwestii związanych z reprezentacją osób prawnych. W ostatnim czasie można zaobserwować rozwój orzecznictwa w zakresie stosowania konstrukcji prawnych dotyczących przedstawicielstwa do funkcjonowania organów osób prawnych. Zgodnie z treścią artykułu 108 Kodeksu cywilnego *pełnomocnik nie może być drugą stroną czynności prawnej, której dokonywa w imieniu mocodawcy, chyba że co innego wynika z treści pełnomocnictwa albo że ze względu na treść czynności prawnej wyłączona jest możliwość naruszenia interesów mocodawcy. Przepis ten stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy pełnomocnik reprezentuje obie strony.* Judykatura dopuszcza stosowanie art. 108 Kodeksu cywilnego do organów osób prawnych na zasadzie analogii bądź, jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12 stycznia 2022 r. (sygn. akt III CZP 24/22), wprost (choć odpowiednio), na podstawie art. 2 Kodeksu spółek handlowych. Oznacza to, że zarówno w sytuacji, gdy dwie spółki kapitałowe reprezentuje ta sama osoba bądź, jak wynika z ww. uchwały Sądu Najwyższego, nie mamy do czynienia z występowaniem tej samej osoby jako dokonującego czynności prawnej, jednakże jedna z tych osób została umocowana przez drugą (działającą jako członek zarządu mocodawcy), zastosowanie znajdzie art. 108 Kodeksu cywilnego. Przedstawienie stanowiska judykatury w oparciu o konkretne stany faktyczne ma za zadanie wykazać, że obecnie możemy już mówić o ugruntowanej linii orzeczniczej w zakresie zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działań organów osób prawnych. Zaprezentowane również zostanie stanowisko doktryny, które krytycznie odnosi się do prezentowanego przez orzecznictwo poglądu. Na marginesie powyższych rozważań przedstawione zostaną problemy praktyczne, jakie wiążą się z przyjęciem zaproponowanego przez orzecznictwo poglądu oraz wnioski *de lege ferenda*, w jaki sposób należałoby uregulować kwestię wyłączenia zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działań organów osób prawnych.

słowa kluczowe: art. 108 Kodeksu cywilnego, unia personalna, działanie organów osób prawnych

Definicja pojęcia „tajemnica przedsiębiorstwa” w polskim porządku prawnym

Mateusz Gawroński
(nauki prawne)

Celem referatu będzie próba przedstawienia pełnej definicji legalnej pojęcia „tajemnica przedsiębiorstwa” obowiązującej na gruncie polskiego porządku prawnego (cel badawczy projektu). Zgodnie ze wstępną hipotezą - poszczególne elementy składowe tejże definicji znajdują się nie tylko w ustawie z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1233 - dalej: „UZNK”). Zagadnienie powyższe nie było dotychczas szerzej podejmowane w polskiej literaturze przedmiotu. Dostępne pozycje literaturowe pokrywają tylko częściowo zakres przedmiotowy referatu - przykładowo:

E. Wojcieszko-Głuszko, Ochrona prawna know-how w prawie polskim na tle prawno-porównawczym, Kraków 2002;

A. Michalak, Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa. Zagadnienia cywilnoprawne, Kraków 2006;

E. Wojcieszko-Głuszko, Tajemnica przedsiębiorstwa i jej cywilnoprawna ochrona na podstawie przepisów prawa o nieuczciwej konkurencji, Kraków 2015;

P. Korycińska-Rządca, Ochrona tajemnic strony postępowania antymonopolowego w sprawach praktyk ograniczających konkurencję, Warszawa 2020. Praktycznie wszystkie ww. pozycje odnoszą się jednak do stanu prawnego, który -wskutek implementacji do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy 2016/943 – zdezaktualizował się. Aktualnymi dziełami w ww. zakresie są li tylko komentarze prawnicze, które z uwagi na charakter dzieła, jakim jest komentarz - nie prezentują szerszego kontekstu teoretyczno-prawnego. Pozycje artykułowe w ww. zakresie mają li tylko charakter przyczynkarski. Jako podstawową metodę badawczą przyjęto krytyczną analizę formalno-dogmatyczną opartą na analizie norm powszechnie obowiązującego prawa oraz orzecznictwa i literatury przedmiotu. Zastosowanie powyższej metody pozwoliło m.in. na wskazanie źródeł i powiązań między normami prawa obowiązującymi w polskim porządku prawnym (w tym także norm prawa międzynarodowego). Wstępne wyniki badań prowadzą do wniosku, że nie jest obecnie możliwe odtworzenie pełnej definicji tajemnicy przedsiębiorstwa obowiązującej na gruncie polskiego porządku prawnego (prima facie znajdującej się tylko w art. 11 ust. 2 UZNK) bez odwołania się do treści art. 39 Porozumienia TRIPS (z uwagi m.in. na możliwość bezpośredniego stosowania przepisów tegoż porozumienia), a także Dyrektywy 2016/943. Co więcej - objawszy refleksją ponad stuletnią tradycję ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w prawie polskim oraz konsekwentną decyzję ustawodawcy o dostosowaniu doń siatki pojęciowej prawa wspólnotowego – stwierdzić należy, że implementacja przepisów Dyrektywy 2016/943 do polskiego porządku prawnego obciążona jest „niezręcznościami” językowymi, które mogą nasuwać uzasadnione wątpliwości co do kierunku wykładni. Wszelkie wątpliwości w tym zakresie należy rozstrzygać przy uwzględnieniu treści przepisów Porozumienia TRIPS oraz Dyrektywy 2016/943.

słowa kluczowe: tajemnica przedsiębiorstwa, informacja nieujawniona, Porozumienie TRIPS, Dyrektywa 2016/943, definicja

Orzekanie na podstawie innych niż prawo stanowione reguł w międzynarodowym arbitrażu handlowym a stosowanie reguł kolizyjnych

Paweł Karkowski
(nauki prawne)

W nauce prawniczej toczy się dyskurs czy strony danego stosunku prawnego mogą wyłączyć go spod materialnego prawa stanowionego. O ile odpowiedź na to pytanie początkowo wydaje się negatywna, tak w kontekście postępowania arbitrażowego, w którym arbitrzy – po uprzednim upoważnieniu przez strony - mogą (o ile zezwalają na to przepisy ustawy arbitrażowej jak np. art. 1194 § 1 k.p.c. [Ustawa z 17.11.1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. 1964 nr 43 poz. 296 ze zm.)]) rozstrzygnąć spór na podstawie ogólnych zasad prawa, zasad słuszności oraz międzynarodowego prawa kupieckiego (lex mercatoria) nie jest już oczywista. Kwestia orzekania przez sąd arbitrażowy nie tylko na podstawie przepisów prawa danego państwa wymaga więc dogłębnego zbadania, gdyż budzi szereg wątpliwości i problemów praktycznych zarówno z punktu widzenia stosowania prawa (m.in. określenie ogólnych zasad prawa, rozbieżności w ich stosowaniu czy interpretacji) jak i teorii oraz filozofii prawa. Powyższe wpływa w efekcie na kwestię stosowania norm kolizyjnych w międzynarodowym arbitrażu handlowym. Celem niniejszej prezentacji jest przedstawienie analizy możliwości wyłączenia stosunku prawnego spod prawa stanowionego oraz zakresu stosowania norm kolizyjnych w kontekście wyboru przez jego strony podstaw orzekania w międzynarodowym arbitrażu handlowym. Efektem tej analizy będzie przedstawienie różnych rozwiązań prawnych, które są do dyspozycji sądu arbitrażowego wraz z omówieniem genezy, zalet i wad oraz aksjologicznych podstaw ich zastosowania. W tym zakresie Autor przeprowadził badania metodą dogmatyczną, prawnoporównawczą oraz historyczną. Wnioski płynące z przeprowadzonych badań dają podstawę do twierdzenia, że w przypadku, gdy sąd arbitrażowy nie będzie rozstrzygać sporu na podstawie prawa stanowionego, to problem wyboru prawa właściwego dla stosunku, którego dotyczy spór w zasadzie nie będzie istniał, a zatem w tym kontekście nie pojawi się problem zastosowania norm kolizyjnych. Możliwość takiego upoważnienia przez strony dla arbitrów wynika z mającego zastosowanie prawa arbitrażowego (lex loci arbitri). Nie oznacza to jednak, że prawo prywatne międzynarodowe nie będzie wtedy w ogóle stosowane. Normy kolizyjne znajdą zastosowanie m.in. do oceny wyboru prawa właściwego umowy o arbitraż, umowy regulującej stosunki uczestników postępowania z arbitrami (receptum arbitri) oraz procedury arbitrażowej.

słowa kluczowe: arbitraż, lex mercatoria, zasady słuszności, prawo właściwe, lex arbitri

Jak polskie prawo chroni wizerunek dziecka? Rozważania na styku granic władzy rodzicielskiej i autonomii dziecka

Adriana Denys-Starzec
(nauki prawne)

Celem niniejszego wystąpienia jest przybliżenie problematyki prawa do wizerunku osoby małoletniej oraz próba odpowiedzi na pytanie, czy wizerunek dziecka chroniony jest w polskim prawie w wystarczający sposób. Z jednej strony publikacja wizerunku małoletniego wkracza w jego poczucie autonomii i prywatności (por. Keith i Steinberg, 2017) oraz może prowadzić do naruszenia jego dóbr osobistych (Jędrzyak, 2018, s. 32; Haberko, 2013, s. 68). Pozbawienie dziecka efektywnej kontroli eksploatowania wizerunku przez jego przedstawicieli ustawowych może stanowić zagrożenie dla dobra dziecka. Z drugiej strony, jak słusznie wskazuje Haberko (2013, s. 68) całkowite wyłączenie możliwości rozpowszechniania wizerunku dziecka byłoby sprzeczne z istotą władzy rodzicielskiej, a także prowadziłoby do legislacyjnego absurdu jako zakaz nieegzekwowalny. Podczas wystąpienia przedstawione zostaną wyniki dotychczasowych badań obejmujących problematykę prawa do wizerunku dziecka do których wykorzystano metodę formalno-dogmatyczną, a także case study. Bez wątpienia na kierunek wykładni przepisów obejmujących tę tematykę wpływa zasada dobra dziecka, która wyznacza również granicę swobody udzielania zezwolenia na rozpowszechnianie wizerunku (Bojańczyk, 2019, nt. 35). Na potrzeby badań przyjęto wstępne założenie, że ochrona prawa do wizerunku dziecka w polskim prawie powinna wyrastać z autonomii i psychofizycznej integralności osoby małoletniej. W związku z powyższym z teoretycznego punktu widzenia zagadnienie prawa do wizerunku osadzono w szerszej problematyce gwarancji poszanowania autonomii dziecka, zapewnionej w Konstytucji RP, polskim prawie rodzinnym, a także w aktach prawa międzynarodowego i europejskiego sensu largo.

słowa kluczowe: wizerunek, małoletni, prywatność, autonomia, sharenting

Health & COVID-19 / Zdrowie i COVID-19

chair / prowadzący: dr hab. Izabella Łęcka

*language / język: **ENG***

panellists / paneliści:

Ewelina Łapińska - *Mentalization, effectiveness of emotion regulation, characteristics of social relations and the sense of quality of life of older adults experiencing the Covid-19 pandemic. Report from the pilot study* / Mentalizacja, efektywność regulacji emocji, właściwości relacji społecznych a poczucie jakości życia osób w okresie późnej dorosłości doświadczających pandemii Covid-19

Amelia Tomalska - *Critical Infrastructure protection after Covid-19 pandemic* / Ochrona Infrastruktury Krytycznej po pandemii Covid-19

Munyayiwash Shumba - *COVID-19 Pandemic and the reshaping of African Union Peace Support Operations* / Pandemia COVID-19 i przekształcenie pokoju Unii Afrykańskiej. Operacje wsparcia

Wojciech Gędek - *Municipal public health policy in Poland and its potential determinants* / Lokalna polityka zdrowia publicznego w Polsce i jej możliwe uwarunkowania

Michał Gajewski - *Polish Incidental Legislation* / Polskie ustawodawstwo incydentalne

Mentalization, effectiveness of emotion regulation, characteristics of social relations and the sense of quality of life of older adults experiencing the Covid-19 pandemic. Report from the pilot study

Ewelina Łapińska
(psychology)

The aim of the presentation will be to present the results and conclusions of a pilot study conducted for the purposes of doctoral research. The sense of quality of life as well as the possessed social networks and social support are important variables in research on late adulthood. The results of numerous studies confirm the positive relationship of the above-mentioned variables. The Covid-19 pandemic has created extremely difficult conditions for people in late adulthood – a group at increased risk of social isolation and particularly vulnerable in case of falling ill. There is still little research on the psychological functioning of people in late adulthood during pandemic. Most of the empirical and theoretical work was devoted to the course, prevention and consequences of contracting the coronavirus in this group. There is also a deficit of research on the relationship between mentalization and regulation of emotions as well as the sense of quality of life of the elderly, few take into account the mentioned mental functions in the context of possessed social networks. Taking into account the above, a study was planned, the aim of which was to try to answer the following research questions: **Is there a relationship between the sense of quality of life in late adulthood, characteristics of social relations, mentalization and difficulties in emotion regulation? How do older adults with high and low sense of quality of life experience the pandemic?** Two stages of the study were planned, using mixed methods. The first stage (quantitative) includes an analysis of the relationship between the sense of quality of life (Straś-Romanowska, Oleszkowicz and Frąckowiak's Questionnaire), the level of social networks built (the Polish version of the Courage Social Networks Index), the level of mentalization (the Polish version of Reflective Functioning Questionnaire) and the level of difficulty in emotion regulation (Polish version of Difficulties in Emotion Regulation Scale-SF). The second part of the study is exploratory, which determined the idiographic approach and the choice of a qualitative method - in-depth individual interviews, allowing for exploring the experience of study participants in the areas discussed above. The presentation will summarize the results of the qualitative part of the pilot study: analysis of the main themes appearing in the narratives of seniors (Braun and Clarke, 2016). The quantitative data was not analyzed in the pilot study due to sample size, the possibility of implementing the procedures for the actual study was checked exclusively.

keywords: Late adulthood, quality of life, social networks, mentalization, emotion regulation

Critical Infrastructure protection after Covid-19 pandemic

Amelia Tomalska
(security studies)

Critical infrastructure provides the most essential services to the society such as food, water, energy, transportation, health, financial services. Because of its critical character, critical infrastructure is exposed to the variety of threats. The recently experienced Covid-19 pandemic has led many to realise that biological hazards are still present and might be even more difficult to predict and more frequent in the future. It caused supply chain, cascading disruptions across sectoral boundaries due to high connectivity, dependence on global suppliers and obstacles in production, transportation of goods and movement of the people. During pandemic one could also observed a massive wave of cyberattacks, false and misleading information which aimed to hamper countries' response actions. Despite these negative connotations, the Covid-19 pandemic enabled many to realise the deficiencies of current, prevention-based approach to critical infrastructure protection and incorrectness in defining critical infrastructure. To highlight critical infrastructure complex, socio- technical nature there is an urgent need to shift the understanding of critical infrastructure from an object-oriented approach towards essential services/functions. Moreover, due to fast changing threat landscape, including the unpredictability of future impacts of biological threats, and other emerging threats, the current, prevention-based approach to critical infrastructure protection require a change to resilience-based approach. The resilience, unlike prevention strategies, is based on the assumption that it is not possible to prevent all threats from happening, but rather the focus should be placed on abilities of critical infrastructure to manage any upcoming crisis situation. This approach, by highlighting the importance of capability of critical infrastructure to react, absorb the impact of the adverse event, recover and adapt to the new environment in cooperation with the public sector, would make critical infrastructure more secure. The aim of this presentation is to present the problem with regard to the definition of critical infrastructure, its content, and also the limitations of current approach to critical infrastructure protection. The example relating to the Covid-19 crisis shows the practices adopted and suggest possible steps forward. The hypothesis is based on the assumption that defining critical infrastructure in terms of critical services/functions and the approach to critical infrastructure protection based on resilience foster the security of critical infrastructure. The research methodology implemented in this research is based on a critical analysis of the existing literature.

keywords: critical infrastructure protection, resilience, Covid-19 pandemic, security

COVID-19 Pandemic and the reshaping of African Union Peace Support Operations

Munyayiwashé Shumba
(political science and public administration)

The COVID-19 pandemic which started in December 2019 greatly affected institutions world over and disrupted normality in almost every society in the world. Despite its slow spread and minimal devastating effects on the African continent as compared to the rest of the world, the effects of the COVID-19 pandemic in Africa exposed and compounded pre-existing social, political, and environmental vulnerabilities, especially in conflict-affected countries and regions; and have severely stress-tested such countries and regions' social cohesion and resilience (De Coning, 2021). The African Union (AU), an institution which emerged with the goal of responding effectively to the problems of contemporary Africa, especially armed conflict (Omorogbe, 2011); and that is largely responsible for ensuring peace and security in Africa was not spared. Therefore, this paper focuses on how the COVID-19 pandemic impacted on peace support operations conducted by the AU, influencing institutional changes in regards to how the institution responds to armed conflict. The paper largely relies on analysis of literature mainly in the form of reports by the AU, governmental and non-governmental organisations, journal articles and published books in establishing the extent to which the COVID-19 pandemic influenced institutional change in the AU. The paper is developed on a hypothesis that a change in the external environment is a major force that influences institutional change (North, 2018). Thus, the changes brought by the COVID-19 pandemic must have influenced permanent changes on the AU's intervention strategies in conflict-affected countries and regions in Africa. Preliminary conclusions show that the COVID-19 pandemic and the measures put in place to contain it certainly disrupted how institutions across the world operate. The AU and other institutions in peace support operations have had to remodel their operations to include the complexities introduced by the pandemic.

keywords: Armed conflict, institutional change, pandemic

Municipal public health policy in Poland and its potential determinants

Wojciech Gądek

(political science and public administration)

For centuries, municipal governments have played an important role in handling population health problems. It was Venice, where the first modern quarantine was implemented when the plague threatened the city. It was Liverpool that had implemented a sanitary legislation two years before the national Public Health Act 1848 came into existence in the United Kingdom. During the COVID-19 pandemic, municipalities have once again been at the forefront, initiating and complementing various public health actions (cf. Adeel et al., 2020). As we face novel and reoccurring population health challenges in local environments, there is a growing need to better understand local public health policy and its determinants. In my research project, I plan to employ a comparative method of growing popularity – Qualitative Comparative Analysis (QCA, Schneider & Wagemann, 2012) – to explain divergent patterns of municipal public health policy in 38 Polish city counties (the cities with at least 100 000 inhabitants in 2019). Municipal spending on public health programs (per capita) is the main indicator describing local public health efforts used in the presented project. This spending represents the choice of municipal governments whether to allocate money to public health tasks, as: non-compulsory vaccination programs, health education programs in schools, anti-obesity schemes, health promotion advertising campaigns, etc. Obtained results of the QCA will lead to case studies of particularly interesting municipalities. Case studies will help to assess the validity of comparative findings for individual city counties, leading to in-depth descriptions of municipal public health systems (guided by the Local Welfare Systems perspective, see, e.g., Andreotti et al., 2012; Andreotti & Mingione, 2016; Johansson, 2016). As such, both parts of the analysis will complement each other. At the current stage of the project, I am reviewing the literature on potential determinants of municipal public health spending. Likewise, the data set needed to conduct the QCA is being completed. During the conference, I will discuss conditions that influence public health spending at the local level and their possible operationalization.

keywords: Municipal public health policy, comparative analysis, QCA, local welfare systems

Polish Incidental Legislation

Michał Gajewski
(law)

There is more and more evidence for the downfall of classic statutory legislation. Since the XIX century, parliamentary legislation and statutes have been constantly evolving. Nowadays, especially during the global COVID-19 pandemic, we can observe a true explosion of incidental legislation, i.e. non-classical forms of legislation, particularly special-bills. By Polish special bill, I understand a piece of legislation that doesn't derogate from or amend generally applicable law, but instead, it constitutes a certain exception to it, in most cases, suspending the application of numerous provisions. In the majority of cases, special bills also has the attribute of being maintained only for a certain period of time which is determined in advance. It can be distinguished from classical statutes by its form, legislation procedure, but most of all, by its goals and scope of legislation. The main goal of my research is a complex and multilevel analysis of the Polish so-called special bills. The results of my research will be a comprehensive overview of the Polish practice of "special bills" and the ability to place them within the global forms of the incidental legislation group. By presenting the genesis of incidental legislation, the research will show the problems it creates, and it will help in foreseeing the future of this type of legislation. It is noteworthy that up till now there have not been any studies that include more than one "special bill" in their scope. In that manner, my research will be pioneering and will make a significant contribution to legal science.

keywords: legislation, making of law, special bills, incidental legislation

Media & Communication / Media i Komunikacja

chair / prowadzący: dr Monika Jakubowska-Mirek

language/ język: **PL**

panellists / paneliści:

Karalina Silkina - *Nonverbal communication as an element of image building* / Komunikacja niewerbalna jako element budowania wizerunku

Hanna Grzesiak - *Carer of a person with dementia in movies and TV programmes* / Opiekun osoby z demencją w filmach i programach telewizyjnych

Martyna Dudziak-Kisio - *Modern seniors and media - analysis of the media image of seniors in the age of ageing societies* / Współcześni seniorzy a media - analiza wizerunku medialnego seniorów w dobie starzenia się społeczeństw

Mateusz Dąbrowski - *Verifying myths about Russian power - lessons from the aggression in Ukraine* / Weryfikacja mitów o rosyjskiej potęgze - wnioski płynące z agresji na Ukrainę

Maksym Sijer - *Conspiracy theories in the service of Russian propaganda and disinformation* / Teorie spiskowe w służbie rosyjskiej propagandy i dezinformacji

Aleksandra Gulińska - „Prosto zatelefonuj nam. My dla tebe! Po prostu zadzwoń do nas. Jesteśmy dla Ciebie!”. Wsparcie dla kobiet z Ukrainy po doświadczeniu przemocy ze względu na płeć / "Just give us a call. We are there for you!". Support for Ukrainian women after experiencing gender-based violence

Komunikacja niewerbalna jako element budowania wizerunku

Karalina Silkina

(nauki o komunikacji społecznej i mediach)

We współczesnym świecie komunikacja niewerbalna odgrywa bardzo ważną rolę. Gest, mimika, ton głosu, postawa, dotyk, kontakt wzrokowy, ubiór i jego dodatki to tylko niektóre elementy, za pomocą których można komunikować się niewerbalnie. Definicja komunikacji niewerbalnej nie jest wcale oczywista. Uważa się, że „komunikacja niewerbalna jest komunikacją realizowaną za pośrednictwem środków innych niż słowa” (M.L. Knapp, J.A. Hall, s. 23). Inna definicja wskazuje, że „komunikacja niewerbalna to przekazywanie informacji bez pomocy słów. Co więcej, dzieje się to nieświadomie - komunikaty kodują się i dekodują np. podczas konwersacji” (W. Sikorski, s. 19). Komunikaty niewerbalne dzielą się na dwie kategorie. Pierwsza związana jest z ciałem (mimika, wygląd, kontakt wzrokowy, kinezyka, dotyk i paralingwistyka). Druga zaś zajmuje się przestrzenią i czasem (E. Głazewska, U. Kusio, s. 26). Celem wystąpienia będzie przedstawienie zagadnień związanych z komunikacją niewerbalną w kontekście budowania wizerunku. Prezentacja przygotowana została w

oparciu o metodykę systematycznego przeglądu literatury. Hipotezą jest twierdzenie, że komunikacja niewerbalna jest elementem kreowania wizerunku. Podczas wystąpienia omówione zostaną elementy komunikacji niewerbalnej takie jak mimika, kinezyka, kontakt wzrokowy, proksemika, wygląd zewnętrzny, dotyk, chronemika, paralingwistyka oraz olfaktyka. We wnioskach podsumowaniu autorka omówi, które z powyższych elementów mogą mieć większe znaczenie dla budowania wizerunku.

słowa kluczowe: wizerunek, budowanie wizerunku, personal branding, komunikacja niewerbalna

Opiekun osoby z demencją w filmach i programach telewizyjnych

Hanna Grzesiak
(pedagogika)

Z uwagi na wzrost długości życia i coraz większy odsetek osób starszych po 65 roku życia badacze z takich dziedzin nauk jak psychologia, pedagogika, ekonomia czy też antropologia coraz częściej koncentrują się na problemach dotyczących tej części społeczeństwa, która staje się coraz liczniejsza. Choć osoby starsze są coraz bardziej widoczne w mediach, o czym świadczy coraz większa liczba programów telewizyjnych z ich udziałem, to kwestie dotyczące demencji nadal są tematem, który jest bardzo rzadko poruszany zarówno w dyskursie publicznym, jak i w filmach i programach telewizyjnych. Celem niniejszego wystąpienia będzie próba spojrzenia na tę często występującą u osób starszych chorobę otępienną z punktu widzenia opiekuna, którym najczęściej jest najbliższy członek rodziny - współmałżonek, rodzeństwo czy też dziecko osoby z diagnozą choroby otępiennej. Poruszenie tej kwestii wydaje się być niezwykle istotne, gdyż demencja jest nie tylko chorobą osoby, która otrzymała diagnozę. Jest chorobą, której skutki są głęboko odczuwane przez najbliższych członków rodziny i przez opiekunów, którzy nierzadko pełniąc rolę głównego opiekuna muszą zmagać się z ogromnym obciążeniem emocjonalnym, fizycznym oraz ekonomicznym. Hipoteza: Problemy związane z byciem opiekunem osoby cierpiącej na demencję są bardzo rzadko poruszane w filmach. Bardzo często nie przedstawia się opiekunów osób chorych na Alzheimera jako osób, których życie bardzo często jest całkowicie podporządkowane chorej osobie. Opis metodologii: używając terminów takich jak: demencja, choroba Alzheimera czy też opiekun w IMDb (Internetowa Baza Filmowa) wybrane zostaną produkcje wyemitowane w latach 1990-2022, które najbardziej poruszają powyższą problematykę, a następnie zostanie dokonana ich analiza. Wstępne wnioski: Tematyka dotycząca choroby Alzheimera jest rzadko poruszana w filmach i programach telewizyjnych. Mało uwagi poświęca się w szczególności osobom, które są opiekunami osób chorych na Alzheimera. Nie przedstawia się trudów finansowych, społecznych jak i emocjonalnych z którymi musi się zmierzyć opiekun.

słowa kluczowe: Film, demencja, opiekun

Współcześni seniorzy a media - analiza wizerunku medialnego seniorów w dobie starzenia się społeczeństw

Martyna Dudziak-Kisio
(nauki o komunikacji społecznej i mediach)

Jeszcze do XVIII wieku na całym świecie struktury demograficzne charakteryzowały się niewielkim udziałem osób powyżej 65 roku życia, których proporcjonalny udział w społeczeństwie wynosił 1:100 (Tomczyk, 2015, s. 13). Następujące za ledwie w przeciągu kolejnych dwóch wieków przemiany demograficzne sprawiły, że wzrosła średnia długość życia oraz spadła liczba urodzeń. Skutkiem opisanych przemian demograficznych jest zjawisko starzenia się społeczeństw. Europa jako kontynent dominuje pod względem tempa zachodzących w niej przemian demograficznych. Próg demograficznej starości według ONZ pojawia się wtedy, kiedy 7% społeczeństwa danego kraju lub regionu jest w wieku powyżej 65 lat. Polska przekroczyła ten próg w 1967 roku (Synak, 2002, s. 11-14). Jak wynika z prognoz na rok 2050 (Bank Światowy, Open Data), seniorów będzie sukcesywnie przybywać, aż ich procentowy udział w populacji Unii Europejskiej wyniesie 30,7 proc. W tym samym czasie prognozuję się powolny spadek procentowego udziału osób w wieku przedprodukcyjnym do poziomu 13,7 proc. Globalizacja starzenia się populacji jest szczególnie widoczna w czterech podstawowych obszarach działalności człowieka: państwie, gospodarce, rodzinie i na poziomie jednostki. W kontekście państwa najpoważniejsze zmiany obejmują destabilizację budżetu - znaczny wzrost kosztów emerytur i wydatków na opiekę zdrowotną. W sferze gospodarczej odnoszą się do zawężenia rynków pracy i konsumentów, wyższych kosztów pracy oraz zwiększonej podaży w krytycznych sektorach gospodarki, takich jak handel detaliczny czy budownictwo. W rodzinie najpoważniejsze zmiany obejmują jednocześnie życie przedstawicieli czterech pokoleń, co eskaluje koszty utrzymania i zwiększa rolę rodziny w zabezpieczeniu środków do życia najstarszym pokoleniom. W przypadku jednostek zmiany te dotyczą obniżenia emerytur, podwyższenia składek na ubezpieczenie społeczne oraz zwiększenia roli oszczędności osobistych w rozwiązywaniu problemów związanych ze starością. (Moody 1994, Kalache, Baltes & Smith 2002; Dychtwald & Kadlec 2005; Bengston & Oyama 2007; Woźniak, 2012). W Traktacie Amsterdamskim UE (1997) uznaje się kluczową rolę mediów publicznych w realizacji demokratycznych, kulturalnych i wspólnotowych potrzeb każdego społeczeństwa. Telewizje publiczne, wypełniając obowiązek realizacji misji publicznej, wykorzystują emitowane w nich audycje jako część szeroko rozumianej edukacji społecznej. Ich wysoka oglądalność oraz nasycenie lokalnymi treściami sprawiają, że programy telewizyjne są ważnym czynnikiem konstruowania tożsamości zbiorowej oraz tworzenia narodów (Arcimowicz, 2013; Harrington & Bielby, 2005). Rodzime produkcje medialne spełniają tak ważną rolę, ponieważ stanowią repozytorium norm i obyczajów społecznych, uwzględniających wzorce zachowań, stereotypy odnoszące się do wizji rodziny czy kariery, a także wzmacniają postawy wobec wyzwań cywilizacyjnych, takich jak starzenie się populacji (Hobson, 2003; Uszyński, 2005). Celem badania jest znalezienie odpowiedzi na pytanie jaki jest medialny obraz współczesnych seniorów, jakie praktyki związane z korzystaniem z mediów mają osoby starsze oraz jak wygląda rynek mediów dedykowanych tej grupie wiekowej. Aby znaleźć odpowiedź na postawione pytania, używane są metody analizy danych zastanych, analizy zawartości mediów oraz sfokusowanych wywiadów grupowych, na realizację których otrzymano grant dla doktorantów z puli środków IDUB. Badania wykazują, że w ciągu ostatnich 20 lat zmienił się medialny wizerunek seniorów. Zostali oni dostrzeżeni jako grupa konsumentów mediów oraz jako podmioty w mediach występujące. Przemiany wizerunku seniorów są zauważalne zarówno podczas analizy zawartości mediów jak i wywiadów focusowych, w których negatywny wizerunek osób starych ustępuje miejsca prawdziwej „silver power!”.

słowa kluczowe: starzenie się społeczeństw, media publiczne, badania wizerunku

Weryfikacja mitów o rosyjskiej potędze - wnioski płynące z agresji na Ukrainę

Mateusz Dąbrowski
(nauki o bezpieczeństwie)

Postrzegana dotychczas jako mocarstwo Federacja Rosyjska nie jest zdolna do egzekucji własnych planów strategicznych w swoim bezpośrednim sąsiedztwie co podważa jej możliwości globalnej projekcji siły lub konkurowanie z innymi potęgami. Inwazja na Ukrainę 24 lutego 2022 r. obnażyła słabość państwa rosyjskiego i przyspieszyła dekonstrukcję dotychczasowego ładu światowego. Jednakże paradoksalnie zahamowała trwający proces tranzycji potęgi. Wieszczonego koniec pax americana, czyli dominacji USA w polityce światowej, stoi obecnie pod znakiem zapytania i w dużej mierze kierunek nadchodzących zmian zależy od wyników trwającej w Europie wojny. Ukraina postrzegana jako słabsza wciąż stawia odpór agresji. Pozwala to na zweryfikowanie wielu poglądów potocznych oraz również zakorzenionych głęboko w nauce dotyczących rosyjskiej potęgi militarnej i politycznej. Mit drugiej armii świata legł w pierwszych tygodniach wojny. Specyfika rosyjskiej kultury strategicznej została odmitologizowana przez błędy i niedostatki w egzekucji planów na wszystkich szczeblach dowodzenia armią oraz zarządzania aparatem państwowym. Braki szczególnie widoczne są w rozpoznaniu własnych możliwości do prowadzenia tego typu operacji. Dodatkowo utrata kontroli narracyjnej na rzecz Ukrainy doprowadziła do ostatecznego upadku wizerunkowego i zdekonspirowała stosowane zarówno do wewnątrz jak i na zewnątrz mechanizmy dezinformacyjno-propagandowe. Wojna przeorganizowała stosunki dyplomatyczne w Europie i na świecie wypychając Federację Rosyjską poza krąg państw europejskich i uniemożliwiając jej wymianę handlową na wcześniejszym poziomie. Przyczyniła się również do rozszerzenia NATO oraz intensyfikacji działań sojuszu w regionie. Zrealizował się więc scenariusz, którego uniknięcie było wpisane w większość dostępnych rosyjskich dokumentów doktrynalnych i analiz zachodnich ekspertów. Celem mojego wystąpienia jest zarysowanie dynamiki badanych procesów międzynarodowych związanych z przemianami ładu światowego w odniesieniu do pozycji jednego z badanych państw - Federacji Rosyjskiej. Przedstawię stosowane metody badawcze w kontekście tematu dysertacji, planuję zaprezentować jeden z celów badawczych, czyli określenie kultury strategicznej Federacji Rosyjskiej oraz wykreowane wokół niej mity, które trwająca "operacja specjalna" pozwala obalić. Wystąpienie oparte zostanie w większości o monografię Marka Budzisa pt. Wszystko jest wojną: szkice o rosyjskiej kulturze strategicznej oraz artykuł Roberta Kupieckiego pt. „Mit założycielski” polityki zagranicznej Rosji, a także wsparte odwołaniem do rosyjskich dokumentów strategicznych.

słowa kluczowe: Federacja Rosyjska, kultura strategiczna, agresja na Ukrainę, ład światowy

Teorie spiskowe w służbie rosyjskiej propagandy i dezinformacji

Maksym Sijer
(nauki o bezpieczeństwie)

Współczesne zrozumienie mechanizmów kierujących światem staje się coraz bardziej skomplikowane. Z jednej strony za sprawą szybko postępującej nauki i rozwojowi technologicznemu, z drugiej zaś za sprawą ilości wyzwań czy kryzysów międzynarodowych, które zaczęły się na siebie nakładać (pandemia, globalne ocieplenie, wojna w Europie, migracje itp.). Tym zjawiskom towarzyszy gigantyczny rozrost technologii przekazu informacyjnego (ICT), który swym ogromem dodatkowo powoduje stres informacyjny społeczeństwa oraz słyca odbiór i zrozumienie zdarzeń. W tym kontekście coraz więcej ludzi zaczęło szukać odpowiedzi w teoriach spiskowych, które obecnie pełnią rolę społecznych mitów, mających na celu prosto i zrozumiale (na tzw. chłopski rozum) wyjaśnić otaczający nas świat (prosto i fałszywie). Ten trend społeczny jest dodatkowo wykorzystywany, podjudzany i sterowany przez rosyjskie ośrodki propagandowe.

Hipoteza 1: Rosja (bez względu na ustrój) jest pierwszym współczesnym państwem, które kreuje i wykorzystuje teorie spiskowe jako stały element polityki międzynarodowej.

Hipoteza 2: Rosja w trakcie pandemii SARS-COV-2 i wojny napastniczej w Ukrainie wykorzystuje ponownie w nowoczesny sposób swoje dawne operacje „Protokoły Mędrców Syjonu”; „Operacja Infektion” w domenie INFO i PSY OPS.

Przedmiotem badań są rosyjskie operacje w przestrzeni informacyjnej takie jak: „Protokoły Mędrców Syjonu”, „Operacja Infektion” i jej współczesna kontynuacja „Secondary Infektion”. Celem badań jest dążenie do wzbogacenia wiedzy o osobach, rzeczach i zjawiskach będących przedmiotem badań aby nie tylko lepiej je zrozumieć ale i skuteczniej przeciwdziałać.

Analiza historyczna i synteza danych, w tym dokumentów źródłowych i big data pokazują, iż obecnie, to znaczy w 3 dekadzie XXI wieku, rosyjskie służby, propagandziści oraz ośrodki propagandowe odtwarzają operacje informacyjne oparte na teoriach spiskowych z końca XX wieku i adaptują do bieżących wydarzeń, takich jak pandemia SARS-COV-2 czy rosyjska inwazja na Ukrainę. Przykładem starej operacji wykorzystywanej ponownie z uwzględnieniem nowoczesnych narzędzi do infekowania przestrzeni informacyjnej jest „Operacja Infektion”. Elementy tej operacji z lat 80 XX wieku były obecne w trakcie trwania pandemii oraz obecnie trwającej rosyjskiej wojny napastniczej w Ukrainie.

słowa kluczowe: teorie spiskowe; walka informacyjna; propaganda; dezinformacja; Federacja Rosyjska

**Prosto zatelefonuj nam. My dla tebe! Po prostu zadzwoń do nas. Jesteśmy dla Ciebie!”.
Wsparcie dla kobiet z Ukrainy po doświadczeniu przemocy ze względu na płeć**

Aleksandra Gulińska
(nauki socjologiczne)

Podczas wystąpienia zostaną zaprezentowane wstępne wyniki badań skoncentrowanych wokół problematyki zaangażowania różnych środowisk w Polsce w profilaktykę przemocy ze względu na płeć (sexual and gender-based violence SGBV) oraz łagodzenia skutków traumy po doświadczeniu SGBV, której doświadczyły kobiety z Ukrainy docierające do Polski w ostatnich miesiącach.

Autorka usiłowała prześledzić proces strukturalizacji i rozwoju oferty pomocowej na przestrzeni trzech miesięcy od pierwszych dni po wybuchu pełnoskalowej wojny w Ukrainie. Przyglądała się zarówno źródłom zastanym (ulotki, materiały w mediach społecznościowych kierowanych do Ukrainek), jak i prowadziła wywiady z osobami zaangażowanymi w pomoc.

Sytuacja, w której znalazło się środowisko pozarządowe oraz lokalne struktury zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy i wspieraniem osób jej doświadczających (m.in. centra interwencji kryzysowej, ośrodki pomocy społecznej) jest wyjątkowo trudna. Składa się na to m.in. skala migracji Ukrainek do Polski, bariera językowa, brak przygotowania do pracy z klientkami, które doświadczyły uchodźstwa i przemocy charakterystycznej dla konfliktów zbrojnych.

słowa kluczowe: migracja, integracja cudzoziemców, przemoc ze względu na płeć

Panel 2

European Union Law / Prawo Unii Europejskiej

chair / prowadzący: dr Jowanka Jakubek-Lalik

language / język: **PL**

panellists / paneliści:

Monika Woźniak-Cichuta - *Legal certainty or legal effectiveness: a false dilemma or a necessary choice in European merger control system?* / Pewność prawa czy jego skuteczność: fałszywy dylemat czy wybór konieczny w europejskim prawie kontroli koncentracji?

Ariel Sławiński - *The rule of law both in banking regulation and banking consumers' agreements* / Zasada państwa prawnego w regulacji bankowej i bankowych umowach konsumenckich

Radosław Łapszyński - *The Concept of Regulatory Independence in the European Union* / Koncepcja niezależności regulacyjnej w Unii Europejskiej

Agnieszka Warszewicz - *Effects of the elimination of abusive clauses on the example of credit agreements indexed or denominated to a foreign currency* / Skutki eliminacji klauzul abuzywnych na przykładzie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej

Małgorzata Gawrońska - *Institutionalization of human milk exchanges in modern European societies* / Instytucjonalizacja praktyk dzielenia się mlekiem ludzkim we współczesnych społeczeństwach europejskich

Stanisław Zakroczyński - *Upolitycznienie nadzoru nad samorządem terytorialnym. Analiza danych empirycznych z województwa podlaskiego.* / *Politicisation of local government supervision. Analysis of empirical data from podlaskie voivodeship*

Pewność prawa czy jego skuteczność: fałszywy dylemat czy wybór konieczny w europejskim prawie kontroli koncentracji?

Monika Woźniak-Cichuta
(nauki prawne)

W ostatnich latach szczególną uwagę związaną z dostosowaniem przepisów antymonopolowych do sektora cyfrowego poświęcono kontroli koncentracji i sposobom przeciwdziałania tak zwanym zabójczym przejęciom. Zabójcze przejęcia to przejęcia małych, innowacyjnych spółek (start-upów) przez przedsiębiorstwa o znaczącej sile rynkowej – takie transakcje są określane w niniejszych badaniach jako przejęcia konglomeratowe.

Z jednej strony, przejęcia start-upów odgrywają ważną rolę w ułatwianiu przedsiębiorczości i innowacji (np. Rasmusen, 1988). Połączenie zasobów przedsiębiorstwa typu start-up (np. określonego zestawu danych), usług lub produktów z zasobami platformy cyfrowej może zapewnić powstałemu w wyniku połączenia podmiotowi znaczną przewagę konkurencyjną nad jego konkurentami. Z drugiej strony, takie przejęcia mogą mieć negatywny wpływ na strukturę rynku, konkurencję i rozpowszechnianie innowacji (Bourreau and de Streel, 2020). Badania prezentowane w wystąpieniu opierają się na założeniu, że konieczne jest sformułowanie adekwatnej i skutecznej odpowiedzi unijnego ustawodawcy na problem przejęć konglomeratowych. Jednocześnie, taka odpowiedź nie może naruszać fundamentalnych zasad prawa, takich jak zasada pewności prawa lub zasada ochrony uzasadnionych oczekiwań.

Punktem zwrotnym w tym zakresie był wrzesień 2020 roku, w którym Komisja Europejska ogłosiła reinterpretację art. 22 rozporządzenia w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (EUMR). Nowa polityka w tym zakresie oznacza, że Komisja akceptuje wnioski krajowych organów ochrony konkurencji w celu zbadania transakcji, które nie spełniają krajowych lub unijnych progów powodujących obowiązek zgłoszenia. Celem było zapewnienie, aby transakcje, które mogłyby zakłócić konkurencję, nie zostały pominięte.

Celem wystąpienia jest omówienie nowej polityki Komisji Europejskiej mającej przeciwdziałać przejęciom konglomeratowym na rynkach cyfrowych z perspektywy zasady pewności prawa. Chociaż ratio legis art. 22 rozporządzenia o kontroli koncentracji przedsiębiorstw miało na celu zwiększenie pewności prawa, jego obecna interpretacja ogłoszona przez Komisję wydaje się daleka od pierwotnego, historycznego celu. Jedną z kluczowych zalet unijnego systemu kontroli koncentracji przedsiębiorstw jest przewidywalność czy transakcja będzie analizowana przez właściwe organy krajowe czy Komisję Europejską. Wszelkie wyjątki powinny być wąskie, dobrze ugruntowane i nie opierać się na subiektywnym i arbitralnym sceptycyzmie wobec transakcji na rynkach cyfrowych. Jednakże, nowa polityka Komisji Europejskiej w zakresie przejęć konglomeratowych, wydaje się przeczyć tym dyrektywom.

Prezentowane badania opierają się na metodzie formalno-dogmatycznej, a także na studium przypadku. Wstępne wnioski wskazują, że zasada pewności prawa jest jedną z ogólnych zasad prawa Unii i podstawowym elementem praworządności. Wymaga ona, z jednej strony, aby przepisy prawa były jasne i precyzyjne, a z drugiej strony, aby ich stosowanie było przewidywalne dla osób im podlegających. W szczególności zasada ta wymaga, aby przepisy umożliwiały adresatom jednoznaczne określenie, jakie są ich prawa i obowiązki.

Poszanowanie zasady pewności prawa ma zasadnicze znaczenie również dla unijnego systemu kontroli koncentracji przedsiębiorstw. Wytyczne KE dotyczące art. 22 rozporządzenia w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw, zachęcające krajowe organy ochrony konkurencji do odsyłania spraw dotyczących transakcji poniżej progów obrotu, miały na celu zwiększenie pewności prawa. Wydaje się jednak, że wytyczne KE jedynie pogłębiły problemy związane z analizą przez organy ochrony konkurencji tzw. zabójczych przejęć.

W sprawie Illumina/Grail Sąd UE potwierdził jednak, że nowa wykładnia art. 22 zaproponowana przez KE jest zgodna z prawem Unii. Margines swobody przyznany KE i krajowym organom ochrony konkurencji, które teraz mogą arbitralnie decydować o tym, czy przeanalizować transakcję, może być bardzo kosztowny dla sektora prywatnego.

słowa kluczowe: kontrola koncentracji przedsiębiorstw, pewność prawa, prawo konkurencji, rynki cyfrowe, zabójcze przejęcia

Zasada państwa prawnego w regulacji bankowej i bankowych umowach konsumentkich

Ariel Sławiński
(nauki prawne)

Celem niniejszego wystąpienia będzie omówienie zakresu zastosowania zasady państwa prawnego w rozumieniu art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) w przypadku stosowania unijnego prawa bankowego, zarówno regulującego działalność banków i innych instytucji kredytowych w Unii Europejskiej, jak i umowach bankowych z udziałem konsumentów. Dotychczasowy rozwój orzecznictwa oraz przegląd stanowisk doktryny wskazuje za szerokim zastosowaniem tej zasady, nie tylko w stosunkach publicznoprawnych, ale również prywatnoprawnych, jeżeli następuje element władczy. Irrelevantne jest przy tym, czy władczość ta ma charakter prawny, czy również ekonomiczny bądź wynikający z innej przewagi, która to przewaga wynika z wykonywania prawa podmiotowego przyznanego przez prawo. Dobór przedmiotu badania wydaje się celowy co najmniej z dwu przyczyn. Po pierwsze, o ile literatura i orzecznictwo odnotowały jasne możliwości zastosowania zasady państwa prawnego w prawie konkurencji, w tym w postępowaniach nadzorczych, tak możliwość taka i zakres ewentualnego zastosowania nie został zanalizowany w odniesieniu do sektora bankowego, który odgrywa istotne znaczenie w funkcjonowaniu społeczeństw oraz państw. Po drugie, sektor bankowy odgrywa istotne znaczenie w funkcjonowaniu społeczeństw, państw, jak i samych jednostek w obrocie cywilnoprawnym (już Marks zauważył, że system kapitalistyczny jest ekonomią bankierów). Sytuacje występujące m.in. w polskim systemie nadzoru bankowego pokazują, że nadzór administracji publicznej nad bankami może być objęty decyzjami wydanymi na szczeblu politycznym. Nauka historii stosunków gospodarczych pokazuje zaś, że ryzyko płynnościowe bądź rozwiązania jednego banku silnie oddziałuje na inne banki w państwie, jak i nawet poza granicami państwa, co wynika ze sposobu funkcjonowania banków, które są często swoimi wzajemnymi akcjonariuszami, jak i wierzycielami oraz dłużnikami. Po doświadczeniach kryzysu finansowego z roku 2008, Unia Europejska podjęła dwa działania: po pierwsze, ujednoliciła przepisy prawa przedmiotowego, po drugie, wprowadziła wspólny system nadzoru dla jednostek sektora bankowego w strefie euro. Państwa spoza strefy euro zachowały kompetencje do sprawowania nadzoru (w wypadku Polski jest to KNF i inne instytucje, np. BFG). Na zasadę państwa prawnego składają się obowiązki przestrzegania przez władze publiczne praw podstawowych jednostek, czy też zapewnienie niezależnego i niezawisłego rozpoznania sprawy przez organ lub sąd. Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem (wyrok Sądu w sprawie Speed-Pro, T-791/19 z dnia 9 lutego 2022 r.), instytucje unijne oraz państwa członkowskie są zobowiązane zapewnić, aby daną sprawę rozpoznał taki właśnie organ w sposób gwarantujący przestrzeganie praw podstawowych. Z drugiej zaś strony banki przez funkcję, którą odgrywają w społeczeństwie i znaczną pozycję ekonomiczną są w stanie w sposób władczy kształtować sytuację prawną i ekonomiczną jednostek, m.in. poprzez odmowę przyznania potrzebnego kredytu. Analizy wymaga, czy sądy i organu nadzoru stosowały środki prawne z uwzględnieniem obowiązków wynikających z zasady państwa prawnego, w szczególności uwzględniający interes słabszej strony stosunku prawnego.

Dotychczasowe rozważania pozwalają na przedstawienie następujących hipotez:

1. Zasada państwa prawnego znajduje zastosowanie do sprawowania nadzoru nad sektorem bankowym;
2. Banki nie są adresatem obowiązków wynikających z zasady państwa prawnego, natomiast organy i sądy państwa członkowskiego są zobowiązane do wykonywania swoich kompetencji z uwzględnieniem tychże obowiązków.

Wstępne wnioski są następujące:

1. Zasada państwa prawnego może oddziaływać na relacje cywilnoprawne pomiędzy jednostkami.
2. Regulacje sektora bankowego powinny być stosowane w zgodzie z prymatem praw podstawowych.

słowa kluczowe: sektor bankowy, zasada państwa prawnego, prawa podstawowe

Koncepcja niezależności regulacyjnej w Unii Europejskiej

Radosław Łapszyński
(nauki prawne)

Wstęp. Niezależne organy regulacyjne (NOR) stanowią zjawisko bezpośrednio związane z prawem Unii Europejskiej. NOR definiowane są jako ciała, których zadaniem jest ochrona konkurencji i konsumentów na różnych rynkach, takich jak energetyczny, telekomunikacyjny, mediów audiowizualnych czy kolejowy. Uznawane są za jeden z rodzajów niezależnych organów administracyjnych (Maggetti 2010), które określa się jako oddzielone od innych instytucji, wyspecjalizowane, niewiększościowe organy publiczne, które ani nie pochodzą z wyborów powszechnych, ani nie są bezpośrednio zarządzane przez organy wyłonione w ten sposób (Thatcher & Stone Sweet 2002). W 2020 roku wprowadzono w Polsce zmiany legislacyjne, które spowodowały skrócenie kadencji NOR odpowiedzialnego za rynek komunikacji elektronicznej. Sytuację tę z niepokojem odnotowali przedstawiciele Komisji Europejskiej. Pojawiły się wątpliwości, czy działanie to nie narusza niezależności tego NOR. Jest to tylko jedna z wielu podobnych kontrowersji, które dotyczyły tego typu instytucji w Unii Europejskiej (UE) w ostatnich latach. Przypadki te pokazują, jak ważne jest właściwe zrozumienie statusu NOR i precyzyjne określenie, jakiego rodzaju instytucjonalne, organizacyjne i prawne standardy składają się na ideę ich niezależności. Zagadnienie to było dotąd przedmiotem zainteresowania badaczy administracji publicznej jedynie w odniesieniu do wybranych standardów (zob. np. Gilardi 2005; Hanretty & Coop 2012).

Cel badawczy. Autor stawia sobie za cel zbadanie literatury i orzecznictwa TSUE pod kątem sformułowanych tam konkretnych standardów niezależności NOR. Będzie kierował się w tym zakresie nadrzędnym pytaniem, o to, co znaczy posiadanie statusu NOR. W szczególności interesować będzie go to, w jaki sposób status NOR różni się od innych niezależnych organów administracyjnych, a w konsekwencji, co czyni NOR pod tym względem wyjątkowymi. Integralną częścią badania będzie poszukiwanie ograniczeń niezależności NOR.

Hipotezy. Kierując się wynikami badania Sześciło (2021) autor postawił dwie hipotezy: 1) unijny model struktury instytucjonalnej IRA jest ogólny i elastyczny, skupia się na ustalaniu ogólnych zasad i oczekiwanych wyników, a nie na dążeniu do konwergencji modeli instytucjonalnych, co daje państwom członkowskim duże pole manewru przy projektowaniu IRA; 2) jednocześnie UE nie respektuje w tym względzie pełnej suwerenności administracyjnej państw członkowskich, ponieważ mogłoby to potencjalnie podważyć jej cele polityczne, jako że IRA pozbawione gwarancji i standardów niezależności ustanowionych przez prawo UE mogłyby nie pełnić roli strażników rynków regulowanych.

Wstępne wnioski. Zgodnie ze wstępnymi wynikami badań autora, wyrażone w przepisach prawa UE standardy niezależności NOR można zaklasyfikować do jednej z następujących kategorii: „prawnie odseparowany” i „funkcjonalnie niezależny” status, zdolność do samodzielnego prowadzenia postępowań administracyjnych i wydawania aktów administracyjnych, niezależność od wszystkich podmiotów publicznych i prywatnych, projektowanie organów zarządzających NOR, autonomia w zakresie zarządzania (budżetowania i zarządzania zasobami ludzkimi). W zakresie źródeł ograniczenia niezależności NOR można wskazać na następujące rodzaje czynników: zasada legalizmu, ogólne wytyczne polityki, scentralizowany system rekrutacji do służby cywilnej, ograniczenia budżetowe i nadzór finansowy.

Metody badawcze. Podstawową metodą badawczą zastosowaną przez autora będzie przegląd systematyczny. Przeanalizuje on ponad 300 publikacji dotyczących formalnej i faktycznej niezależności NOR, skupiając się na ich standardach kompetencyjnych, organizacyjnych, zarządczych,

funkcjonalnych i finansowych. Weźmie pod uwagę nie tylko publikacje naukowe wydane w recenzowanych czasopismach, ale także tzw. szarą literaturę, której nie można pominąć ze względu na jej wkład w konceptualizację niezależności NOR. Dotyczy to w szczególności raportów Komisji Europejskiej, europejskich sieci regulatorów, organizacji międzynarodowych i think tanków. Ponadto autor przeprowadzi analizę prawną przepisów dyrektyw unijnych regulujących niezależność NOR odpowiedzialnych za poszczególne sektory, a także wydanych w tym zakresie orzeczeń TSUE.

słowa kluczowe: niezależność, regulacyjna, Unia Europejska

Skutki eliminacji klauzul abuzywnych na przykładzie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej

Agnieszka Warszewicz
(nauki prawne)

Problemy związane z umowami kredytów indeksowanych lub denominowanych do waluty obcej, w szczególności franka szwajcarskiego, mają istotne znaczenie społeczne i gospodarcze. Na szczególną uwagę, wśród licznych aspektów prawnych, zasługują konsekwencje eliminacji klauzul abuzywnych dla dalszych losów umowy. Pomimo znaczenia tego zagadnienia nie doczekało się ono odrębnej i kompleksowej analizy w dotychczasowej literaturze prawniczej. Celem referatu pozostaje wyróżnienie i analiza teoretycznych koncepcji opisujących relację między stronami umowy kredytowej po wyeliminowaniu z jej treści postanowień abuzywnych. W tym celu wyróżniono następujące koncepcje: (1) nieważność umowy, (2) dalsze obowiązywanie umowy przy jednoczesnym pozbawieniu jej cech kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej, (3) dalsze obowiązywanie umowy przy jednoczesnym zastąpieniu postanowień abuzywnych krajowymi przepisami dyspozytywnymi w rozumieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Powyższe koncepcje zostały zidentyfikowane w oparciu o prawo polskie, w szczególności Kodeks Cywilny, Dyrektywę Rady 93/13/EWG, poglądy doktryny i orzecznictwa (krajowego i unijnego) oraz perspektywę prawnoporównawczą systemów, w których występowały kredyty indeksowane lub denominowane do walut obcych. Przyjęta metodologia – w tym metoda formalno-dogmatyczna oraz prawnoporównawcza, zostanie szczegółowo omówiona w toku wywodu. Ponadto, przedstawione zostaną wnioski badawcze obejmujące identyfikację koncepcji modelowej (3) oraz tej która powinna być stosowana w praktyce sądowej na gruncie obowiązującego prawa (1). Szeroka perspektywa badania pozwoli na sformułowanie wniosków analizowanego problemu w dwóch aspektach - w ramach obowiązującego prawa i praktyki jego stosowania, a także potencjalnej przyszłej legislacji.

słowa kluczowe: klauzula abuzywna, eliminacja klauzul abuzywnych, kredyt indeksowany lub denominowany do waluty obcej

Instytucjonalizacja praktyk dzielenia się mlekiem ludzkim we współczesnych społeczeństwach europejskich

Małgorzata Gawrońska
(nauki socjologiczne)

Celem wystąpienia jest prezentacja wstępnych wyników badań prowadzonych nad procesem instytucjonalizacji praktyk związanych z dzieleniem się mlekiem ludzkim we współczesnych społeczeństwach europejskich. Choć w ostatnich latach obserwujemy znaczący rozwój bankowania mleka ludzkiego (Weaver et al. 2019; Cassidy 2022), nieformalnego dzielenia się nim (Carter et al. 2018) oraz jego sprzedaży (Dawson 2011), mleko ludzkie i powyższe zjawiska pozostają nieuregulowane w większości krajów europejskich, a tam, gdzie regulacje istnieją, są one niezwykle zróżnicowane (Klotz et al. 2022; Kostenzer et al. 2021). Zarówno brak jakichkolwiek regulacji, jak i owo zróżnicowanie, niosą ze sobą poważne konsekwencje dla praktyk społecznych (Konotopodi et al. 2021; Klotz et al. 2022; Kostenzer et al. 2021; Akre et al. 2011). W celu odpowiedzi na pytanie badawcze o to, jak przenikają się wzajemnie poziom regulacji prawnych oraz praktyk społecznych i jakie konsekwencje niosą ze sobą zróżnicowane modele regulacyjne, jakie możemy obserwować w Europie przeprowadzono analizy dogmatyczne połączone z analizą treści dokumentów zastanych związanych z politykami publicznymi i regulacjami prawnym w zakresie bankowania, nieformalnych wymian oraz sprzedaży mleka ludzkiego w 5 państwach członkowskich Unii Europejskiej reprezentujących zróżnicowane podejście normatywne do powyższych praktyk. W każdym z wybranych krajów przeprowadzono również szereg wywiadów pogłębionych z ekspertami zaangażowanymi w praktyki dzielenia się mlekiem ludzkim na różnych polach. Ponadto, zostały przeprowadzone analizy dyskursu legislacyjnego na poziomie wspólnotowym związane z rewizją dyrektyw Komisji Europejskiej: The Blood Directive (2002/98/EC) oraz The Human Tissues and Cells Directive (2004/23/EC). Ich celem był opis sposobów narracji i argumentów, jakie pojawiały się w procesie negocjacji konsensualnego rozwiązania. Podczas wystąpienia zostaną zaprezentowane wstępne wnioski związane z napięciem pomiędzy publicznym a prywatnym charakterem praktyk dzielenia się mlekiem ludzkim, a także normatywnymi znaczeniami i symbolicznymi wyobrażeniami jakie są im przypisywane. Zaadresowane zostaną pytania o podobieństwa i różnice, jakie można przy tym zaobserwować wśród wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej oraz ich źródła historyczne i kulturowe.

słowa kluczowe: dzielenie się mlekiem ludzkim, substancje ludzkiego pochodzenia, milksharing, bankowanie mleka ludzkiego, socjologia prawa

Upolitycznienie nadzoru nad samorządem terytorialnym. Analiza danych empirycznych z województwa podlaskiego.

Stanisław Zakroczyński
(Nauki Prawne)

Dane ogólnopolskie wskazują, że w ostatnich latach dwukrotnie wzrosła liczba aktów nadzoru nad JST (wg wojewódzkich dzienników urzędowych między rokiem 2014 a 2021 z ok. 1,8 tys. do ok. 3,6 tys.). Częściej również JST wygrywają z wojewodami w sądach administracyjnych (wzrost współczynnika sukcesu z 13,3% w 2015 roku do 51% w 2018 roku).

Celem wystąpienia zostanie jest szczegółowa analiza praktyki nadzoru nad samorządem terytorialnym i sporów sądowych dotyczących tej problematyki w województwie podlaskim. Wyniki zostaną skonfrontowane z podstawowymi danymi ogólnopolskimi oraz danymi kontrolnymi z innych województw. Wybór województwa jest motywowany wysoką dostępnością szczegółowych danych, a także faktem że jest ono niewielkie, co umożliwi dogłębne zbadanie każdego przypadku w ramach pilotażu badania reprezentatywnej próby ogólnopolskiej.

Zostanie dokonana analiza praktyki nadzoru oraz sporów sądowych dotyczących nadzoru w kontekście następujących zmiennych:

- rodzaj JST objętych rozstrzygnięciami lub wnoszących na nie skargi;
- polityczna orientacja władz danego JST (badanie powiązań z opcjami politycznymi ogólnokrajowym lub ich braku);
- rodzaj aktów JST, które zostały zakwestionowane (została opracowana autorska metodologia kategoryzacji aktów JST wg ich zawartości merytorycznej (np. dot. edukacji, spraw ustrojowych, spraw komunalnych), jak również w związku z ich formą prawną (np. akt cywilnoprawny, personalny, porządkowy).

Na podstawie dotychczasowego przeglądu literatury (m.in. Korczak, Sześciło, Baro Riba, Mangin) przyjęto hipotezę o umiarkowanym wykorzystaniu instrumentu nadzoru do celów politycznych. W związku z tym przyjęto, że:

1. Wystąpi nadreprezentacja aktów nadzoru wobec JST, których władze reprezentują opcje przeciwne opcji rządzącej oraz niezależne od niej a także, że wystąpi nadreprezentacja aktów nadzoru wobec aktów JST dotyczących spraw polityczno-ideowych, ustrojowych oraz personalnych;
2. Wystąpi nadreprezentacja skarg do WSA składanych przez JST, których władze reprezentują opcje przeciwne opcji rządzącej, z kolei te JST, których władze reprezentują opcję rządzącą będą unikać skarżenia aktów nadzoru wydanych przez wojewodę pochodzącego z tej samej opcji.
3. Jednocześnie przyjęto, na bazie dotychczasowych badań (Zakroczyński 2022), że gminy wiejskie i miejsko-wiejskie będą notować wyraźnie niższą od miast na prawach powiatu i gmin miejskich liczbę skarg do sądu administracyjnego, z uwagi na mniejsze zasoby administracyjne i prawnicze.

Wstępne wyniki badań przeprowadzonych metodą Empirical Legal Studies potwierdzają część hipotez, choć w różnym stopniu. Zdecydowanie potwierdzona została hipoteza 2. W latach 2019-2021 (obecna kadencja organów JST) do WSA zaskarżono 21 z 296 rozstrzygnięć nadzorczych, co stanowi 7,1%. JST, nad którymi sprawują kontrolę ugrupowania opozycyjne zaskarżyły 20% aktów nadzoru, podczas gdy te kontrolowane przez PIS zaledwie 2,1% (1 skarga do WSA na 47 rozstrzygnięć). Choć udział uchylonych aktami nadzoru aktów organów JST w stosunku do ich ogółu jest większy wśród samorządów „opozycyjnych” niż związanych z ugrupowaniem rządowym, to jednak różnica w tym wypadku jest znacznie mniejsza (2,9% do 2,4%). Co interesujące, jeśli wziąć pod uwagę rodzaj JST to wśród gmin zdecydowanie najwyższy wskaźnik rozstrzygnięć nadzorczych notują miasta na prawach powiatu (2,6% w stosunku do 1,5% w gminach miejskich czy 1,8% w gminach wiejskich), one również notują najwyższy współczynnik zaskarżenia do WSA (16%). W tym zakresie w pełni potwierdzona jest hipoteza 3, gdyż gminy wiejskie notują zaledwie 3,1-procentowy współczynnik zaskarżenia.

słowa klucze: samorząd terytorialny, nadzór nad samorządem terytorialnym, wojewoda, sądownictwo administracyjne, Empirical Legal Studies.

Spaces / Przestrzenie

chair / prowadzący: Ewelina Biczynska

language / język: ENG

panellists / paneliści:

Jan Szczepański - *The creation of spatial identity as a result of the volatile political affiliation of the cultural borderland – the case of the nationalisation of Lviv since 1850 / Kształtowanie się tożsamości przestrzennej w wyniku zmienności przynależności ustrojowej pogranicza kulturowego – przypadek nacjonalizacji Lwowa od 1850 roku*

José Castillo Sánchez - *Territorial cohesion as a policy objective for successful decentralization reforms. The case of Latin America / Spójność terytorialna jako cel polityczny dla udanych reform decentralizacyjnych. Przypadek Ameryki Łacińskiej*

Michał Kuźmiński - *Transformations of the sacral landscape of late antique Rome / Transformacje przestrzeni sakralnej Rzymu w Późnym Antyku*

Krzysztof Janas - *The re-construction of sustainable architecture. Sociotechnical practices in design work / Re-konstrukcja architektury zrównoważonej. Socjotechniczne praktyki w pracy projektowej*

Dorota Purchała - *A shopping center as a space of consumption and cultural practices. Preliminary research / Centrum handlowe jako przestrzeń konsumpcji i praktyk kulturowych. Badania wstępne*

The creation of spatial identity as a result of the volatile political affiliation of the cultural borderland – the case of the nationalisation of Lviv since 1850

Jan Szczepański

(social and economic geography and spatial management)

The paper is a partial results presentation of the doctoral project underway. It concerns the creation of the urban spaces identity as a result of the variability of political affiliation and nationalisation. The city under study has been Lviv over the last 150 years. Research on the following issue began to be conducted on a larger scale only at the end of the 1980s in connection with the political thaw in the bloc of communist states [e.g. Czaplicka 2005; Szolginia 1989]. In the context of Lviv, in both Polish and Ukrainian research on space, the theme of the 1920s and 1930s seems to prevail, especially the theme of architecture and urban planning by architects [e.g. Cherkes, Szczerski 2016; Cielątkowska 1998; Lewicki 2005]. In turn, the identity of Lviv was mainly focused on historians – Stanisław Niciejka [2012], Leonid Zaszkiłniak [2004] and Jarosław Hrytsak [2003]. It is interesting, however, that after decades of conducting almost contradictory historical policies, an increasingly noticeable trend of narrating referring to the tradition of the First Republic is emerging [e.g. Eberhardt 2008; Hrytsak 2003; Долинська 2015], especially after February 24, 2022. One example of this trend was in 2002, when took place a conference entitled: "Krakow and Lviv in European Civilization" [Purchla 2005]. There is a clear difference in terms of achievements between Polish and Ukrainian researchers – Poles are more likely to study the times of 'Polish' Lviv during the Second Polish Republic and World War II [e.g. Kamiński 2005], while Ukrainians are more likely to analyse the period of Soviet Lviv [e.g. Балинський, Матіяш 2008]. As part of the doctoral project I'm verifying 3 hypotheses regarding: 1. dynamics (succession of nationalisation processes) – The contemporary identity of Lviv space is the result of its successive nationalisation during subsequent political changes. 2. relations (spatial-social) – Lviv in modern history is a reflection of Polish-Ukrainian relations. 3. the result (nationalist appropriation of space) – So far, no nationality has managed to dominate the urban space of Lviv.

Main goals:

- reconstruction of the processes of creation spatial identity in Lviv,
- demonstrating the specificity of the spatial identity of Lviv,
- proving that Lviv's urban spaces are the lens of Polish-Ukrainian relations.

Methods (main):

1. Toponomastic research concerning changes in the names of streets and squares, objects.
2. Semiological and Structural Analysis of materials showing urban space.
3. Interviews with experts.
4. Geobiographical method.

Conclusions:

Several preliminary conclusions can be distinguished. First of all, at no time did the city space be irreversibly dominated by one nationality, but rather the presence of some nations disappeared, and was replaced by new ones. Minorities, although often discriminated against, have not been assimilate and have always stood out from the majority. The present-day Russians are an exception. One of the most important events in constructing Polish-Ukrainian relations took place in Lviv (e.g. the war of 1918). There are several key spaces in the city, the role of which was decisive in terms of symbolism and cultural power over the city.

keywords: Lviv, nationalism, identity, Poles, Ukrainians

Territorial cohesion as a policy objective for successful decentralization reforms. The case of Latin America

José Castillo Sánchez
(political science and public administration)

The prevailing evidence on the effects of decentralization suggests that the decentralization processes around the world have led to an increase in territorial disparities in developing economies and a reduction or nil effect in disparities in developed countries (Ezcurra & Pascual, 2008; Lessmann, 2012; Rodríguez-Pose & Ezcurra, 2010). Researchers acknowledge that these findings are explained mainly by the socio-economic endowments, the size of existing disparities, and institutional capacities in countries and regions (Bonet, 2006; Kyriacou et al., 2017; Rodríguez-Pose & Gill, 2004). Yet, the concept of territorial cohesion is broader than the one commonly used for territorial disparities (Finka, 2007; Eva et al., 2022), particularly concerning the relevance of the spatial endowments that can boost the potential of a territory. Medeiros (Medeiros, 2020b, 2020a) considers that the socio-economic objectives continue to dominate when discussing and measuring territorial cohesion. Furthermore, studies that have addressed the measurement of territorial cohesion are scarce, limited to specific territories, and do not fully capture the interrelationship between regions (Grasland & Hamez, 2005; Medeiros, 2016; Sánchez-Zamora et al., 2017). Also, Latin American countries have no standard measure for territorial cohesion. Using network analysis and spatial econometric techniques, my research aims to explain that successful decentralization processes depend not only on a region's institutional-specific characteristics but also on its territorial-specific characteristics and the strength of its connections. In this presentation, using data from Orbis Global Dataset and based on co-location patterns of firms (Van Dam A. et al. 2022, Hausmann, R. et al. 2019; Acemoglu, D. et al. 2015), I build a network of industries at the regional level to approximate the territories' cohesiveness in social, economic or environmentally sustainable activities for some European and Latin American countries. Results show that the proposed territorial cohesion measure partially correlates with commonly used measures of territorial disparities in European and Latin American countries. From this point forward, spatial regressions will be carried out to understand how these different indicators for territorial cohesion, together with the interactions with neighbor regions and decentralization variables (fiscal, autonomy, other), explain the difference in the development of the territories in Latin America.

keywords: Territorial cohesion, Network Analysis, Decentralization, Latin America

Transformations of the sacral landscape of late antique Rome

Michał Kuźmiński

(social and economic geography and spatial management)

The public space of ancient Rome was dominated to a great extent by the sacred structures of various kinds: temples, shrines, altars etc. It was very well visible within the area of the Roman Forum which was the most prominent example of a public space. Over the centuries different sacral structures were accumulated there, leading to a creation of an important area of a pagan worship. However, it changed when the Christianity became powerful and influential. The pagan worship was banned and the temples were closed. Thus, the Forum lost its original sacral character.

It was regained in the 6th century, when the oldest churches in the area of the Forum were consecrated. There seems to be a period of rupture between the pagan and Christian phase, but we do not know that for sure and the details of these processes are still unclear. The paper aims to explore these issues, trying to explain some obscure details. For instance, the fate of the pagan temples after the issue of anti-pagan laws calls for further examination. The Christian presence also needs further explanations, were there any physical structures in the area of the Forum before the 6th century? And why were the first churches consecrated so late, creating such a long period of rupture in terms of the religious character of the area of the Roman Forum?

The choice of the saints as patrons of the churches and the distribution of sacral structures were the matters closely related to the shifting patterns of ideologies and political powers, as it was indicated by M. Maskarinec in her *City of Saints. Rebuilding Rome in the Early Middle Ages*. Thus, we may assume that the peculiarities related with the changes of the status of the Forum were also caused primarily by the political factors. It is even more probable taking into consideration the statement of R. Krautheimer that the area of the Forum was considered as the one dominated by the pagan aristocracy.

For centuries the Roman Forum had remained the most important, central area of the capital of the empire. It did not lose its symbolical status in the period of transition between Late Antiquity and Early Middle Ages. However, the actions of the new Christian elites seem inconsistent regarding the traditional significance of this part of the city. By explaining these issues we may better understand how the changing politics influenced the appearance and the functions of the public landscape of the city.

keywords: public space, city landscape, transformations, Forum

The re-construction of sustainable architecture. Sociotechnical practices in design work

Krzysztof Janas
(sociology)

The concept of sustainable architecture is an increasingly dominant paradigm in the design and building industry. Its assumptions are related to the Sustainable Development Goals (SDGs), for which such architecture is also a kind of instrument. It can be seen, among others, in the New European Bauhaus (NEB) initiative established by the European Commission, in which sustainable architecture is supposed to be an end in itself (through its quality, durability, and aesthetics), but also to contribute to achieving climate neutrality in Europe. The paradigm of sustainable design is thus present in policies, and strategies, but also in legal acts and rules of architectural competitions around the world. In the public debate, the term “sustainable architecture” even functions already as a black box, a concept objectified by parameters and certificates, framed by visual representations, systems of values, knowledge, and material-discursive practices. However, there is a lack of in-depth research on the process of producing such architecture and transferring its multifaceted understanding to design solutions. Studies on architecture also tend not to analyze the problems that architects, and other actors involved in the design process face in their everyday work when trying to materialize the assumptions of sustainable architecture in practice.

The inspiration to fill this gap in my project comes from works in the field of laboratory ethnography (Latour, Woolgar 1979; Lynch 1985; Knorr-Cetina 1981) and of analyzing controversies that have been applied in recent years to the study of “architecture in action” (Fallan 2008; Yaneva 2009a, 2012; Houdart, Minato 2009; Loukisass 2012). Researchers from this stream pay attention to the determinants of the design process, to how and with the involvement of which actors buildings, cities and environments are created (Yaneva 2009b; Stender, Bech-Danielson, Hagen 2022). Drawing on Science and Technology Studies (STS), this approach focuses on following architects, observing their daily practices, constructing facts, generating ideas and connections between human and non-human actors. This perspective also allows looking at controversies and how they can be closed, revealing the greater complexity of the design process, which cannot be reduced to a simple translation of investors’ and collectives’ interests into design solutions (Latour 1996; Yaneva 2009c; Hansmann 2021).

In the presentation, I will speak about how my study follows this pattern by reconstructing the concept of sustainable architecture in the discourse organizing the system of architecture as understood by Niklas Luhmann (1995) and in design practice. I will show how, by using discourse analysis and conducting ethnographic research in architectural offices in parallel, one can try to understand the specificity of architects’ work in Poland against the background of current European tendencies concerning this concept, examine how it affects their decisions, how it is understood, applied, and transformed. I will also describe how in my study, the knowledge of sustainable architecture and the ontological status of this concept are not a given not a starting point for research (buildings are not sustainable because they implement sustainable architecture assumptions), but an endpoint that can be traced by looking at how objects are enacted as sustainable (Mol 2002), as a result of which “sustainable architecture” can take multiple versions that depending on the circumstances are always something slightly different.

keywords: sustainable architecture; laboratory ethnography; actor-network theory; science and technology studies; autopoietic social systems

A shopping center as a space of consumption and cultural practices. Preliminary research

Dorota Purchała
(education)

The purpose of the conference speech is to introduce research on the transformation of shopping centers into organized and multifunctional spaces of public life, attracting a huge audience, tempting with a wealth of offers and all kinds of entertainment, such as in the form of festivals, festivals, events (Nowicka, 1991; Szlendak, 2010). An attempt has been made to capture their peculiarity, which is the creation of a comprehensive offer (commercial, service, entertainment, sports) in an increasingly perfect architectural space (Domański, 2001; Dudek-Mańkowska, 2006; Fuhrmann, 2006; Jodido, 2010; Kaczmarek, 2014; Söllner, 2009; Wilk, 2003). Such solutions are referred to as "theatricalization of urban space" (Baudrillard, 2005; Goffman, 2000). Shopping centers are currently modern, inspired architecture (Czerwiński, 2012; Fuhrmann, 2006; Kaczmarek, 2014, Oppewal, Timmermans, 1999). It often refers to the past or tradition, shaping the relationship between the past and modern times (Feinberg, Meoli, 1991; Omilanowska, 2004). Architecture that values the public aspects of life, such as entertainment - celebration - leisure activities, and at the same time captured in the context of social and historical changes (Kaczmarek, 2014; Makowski, 2003; Wójcik, 2010). In this perspective, shopping centers appear as a kind of "educational institutions." The architecture of their interiors acts as a regulator of human social relations, and in the process becomes an instrument for shaping a friendlier, safer living environment in the context of the surrounding multifunctionality. The theoretical concept of the dissertation is based on the nearly 100-year history of the centers, in which two periods can be distinguished: before 1956, and after 1956. Before 1956, they were mainly concerned with the formation of the original formula of shopping centers (Lillibridge, 1948), the research work carried out was mainly concerned with architectural and structural and urban aspects (Baker, Funaro, 1951; Gruen, Smith, 1952). Nevertheless, the mall began to be seen as a new trend in retailing (Merts, 1949). It was only after 1956 that researchers began to become interested in the issues of centers and the development of trends. Newer and newer, and interrelated research trends were formed, such as (by: Czerwiński, 2012): technical – aspects of design and engineering, development of an architectural and urban concept, construction process (Chmielewski, 2001; Coleman, 2006; Gillette, 1985; Gruen, Smith, 1960; Jodido, 2010; Kliment, 2004), including the aspect of interior design (Scott, 1989); locational – aspects of identifying and systematizing the factors that determine the locations of shopping centers (Chmielak, 1999; Gruen, Smith, 1960), as well as studying the mechanisms that explain the spatial organization of shopping centers and creating distribution models considering their areas of influence (Eppli, Benjamin, 1994; Guy, 1994; Heffner, Twardzik 2013; Olearczyk, 1978; Taylor, 2000); economic – aspects of conditions and dependencies occurring in the sphere of production, distribution and consumption of goods, as well as marketing and management of multi-service large-area facilities, including the issues of trade concentration processes, competition and instruments of competition (Ciechomski, 2010; Domański, 2001; Maleszyk, 2000); behavioral – the shopping center is perceived as an integral object of social life of great cultural importance (Baudrillard, 1998; Makowski, 2003; Ritzer, 2001; Wilk, 2003; Wójcik, 2010) – aspects of the functioning of people (consumers) in the era of consumerism, its role in social processes over the centuries, as well as the identification of the hidden impact of consumerism on humans. Studies on shopping centers and consumerism are emerging, in sociology, psychology, economics, marketing, architecture. Despite the nearly century-long history of shopping malls, the literature still observes many issues that are relatively poorly recognized. These include, among others the impact of shopping centers on the spiritual sphere of human life, while also a direct

impact on cultural relations. In this context, shopping centers have been chosen as an interesting field of research on modern consumerism and its social and educational dimensions, which are often poorly recognized (Szmyd, 2017a; 2017b). In this field, an exploration of shopping centers as spaces of cultural practices is conducted. An attempt is made to identify the influence of shopping centers on lifestyle changes in the context of changing shopping habits, as well as forms and ways of spending leisure time of consumers. At the same time, the following problem areas arise, prompting inquiries:

- What causes a shopping center to influence the growth of social activity?
- What is the impact of the community on the way a shopping center operates?
- How does a shopping center affect the development of interpersonal contacts - does it strengthen social ties or not?

In facilities such as shopping centers, which tempt with a wealth of offerings, can architecture act as a link between the commercial and educational areas? The research carried out in the course of completing the dissertation focuses on establishing the importance of the spaces under study in the consciousness of society and how society defines the shopping center and the need for its existence - including in educational terms. The research is based on qualitative methods, including using techniques such as participatory observation and in-depth interviews, and relying on quantitative methods, including questionnaires. Preliminarily, it can be inferred that the phenomenon of the shopping mall as a space of cultural practices is due to the transformations that have taken place in the perspective of contemporary culture of everyday life (Sulima, 2000; 2001). It is a space that modifies certain cultural patterns, being an aggregate of various preferences, the formation of tastes. It is a space with an educational dimension, where the present corresponds with the past in a special, for example, architectural way. It is a meeting place, on the occasion of which culture is created and realized on an ongoing basis, finding expression in everyday interactions, contexts (including historical ones), as well as events.

keywords: shopping center, urban space, consumerism, cultural practices, social research

Risk / Ryzyko

chair / prowadzący: dr hab. Jerzy Mycielski

language / język: ENG

panellists / paneliści:

Agnieszka Wysocka - *Determinants of the LTD ratio in the countries of the European Economic Area / Determinanty wskaźnika LTD w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego*

Michał Bylicki - *How much is our personal data worth? A comparison of the value of data for users and digital platform providers / Ile warte są nasze dane osobowe? Porównanie wartości danych dla użytkowników i dostawców platform cyfrowych*

Rafał Miedziak - *Mergers and acquisitions in the entertainment industry. Failed 20 years of research and attempts to build a holistic M&A model in the entertainment sector? / Fuzje i przejęcia w przemyśle rozrywkowym. 20 lat poszukiwań i prób zbudowania holistycznego modelu M&A w sektorze rozrywkowym zakończone porażką?*

Ewa Weychert - *The causal effect of catastrophic health expenditure on poverty in Poland / Przyczynowy wpływ katastrofalnych wydatków na zdrowie na ubóstwo w Polsce*

Determinants of the LTD ratio in the countries of the European Economic Area

Agnieszka Wysocka
(economics and finance)

There is an ongoing discussion in the literature on the impact of the introduction of deposit insurance on the stability of the banking sector. There are many supporters and opponents of this solution. The results of the research conducted by many authors are also ambiguous. The supporters of this solution include such authors as Cook and Spellman (1996), Huizinga and Nicodème (2006), Guizani and Watanabe (2016), Johari et al. (2020), who, like Ashraf et al. (2020) found that stricter capital requirements not only reduce risk in the banking sector under normal economic conditions, but also have a stabilizing effect in the event of a crisis. In the event of a crash, the positive impact is even stronger in countries that implement deposit insurance. Karels and McClatchey (1999) and Imai (2006) assessed that the reform had a positive effect on market discipline. In turn, they made the relocation of deposits between banks dependent on the tactics of "banks too big to fail". Flannery and Sorescu (1966), Jones and Oshinsky (2009), Bartholdy et al. (2003), Qian et al. (2019), Chiang and Tsai (2020) and Bergbrant et al. (2016) have a different opinion in relation to the supporters of the use of deposit insurance. They showed that the long-term impact of the introduction of deposit insurance strongly depends on the legal situation of a given country. In poorly regulated countries, the result is always clear - there is a weakening of the development of the banking, non-banking and stock markets. Due to

the fact that the literature on the subject indicates different consequences of the introduction of deposit insurance in different countries, and there is no clear opinion on whether the consequences of introducing this instrument have a negative or a positive impact on the stability of the banking sector, it seems justified to continue research in in this regard, in particular by using empirical data. Considering the cited literature, the study formulated the following research hypotheses: 1. The impact of the deposit insurance system on the liquidity risk is diversified. - Main hypothesis. 2. The impact of the deposit guarantee scheme on the liquidity risk depends on the bank- specific characteristics, macroeconomic conditions and institutional and regulatory conditions. Using the model presented by Beck et al. (2013) and adjusting it to define the importance of individual factors determining the liquidity risk, the final model can be presented as follows:

$$\text{Risk}_{i,j,t} = \beta_0 + \alpha_j \text{L}_{j,t-1} + \sum \beta \text{BSV}_{i,j,t-1} + \gamma \text{C}_{i,t} + \epsilon_i$$

where i means bank, j - country, t means year. Risk means the liquidity risk ratio (various variants of expressing this ratio are considered, including the ratio of deposits to LTD loans, the share of liquid assets in the balance sheet total, LCR or NSFR ratio). I defines a vector of variables containing the size of deposit guarantees in a given country in a given year. BSV is a vector of variables defining parameters characterizing banks, i.e. the sum of deposits, total loans, the ratio of liquid assets to total assets, the ratio of non-deposit liabilities to total assets, the ratio of liquid assets to total assets (Berger, Bouwman 2009) and others, which will be verified at a later stage of research. C is a vector of variables defining a given country, incl. the size of GDP, the ratio of loans to GDP, the wealth of a country (Demirgüç-Kunt and Detragiache (1998, 2000, 2002)). ϵ_i is the estimation error; β_0 , α , β , and γ are vectors of estimated coefficients.

The results of the analysis show that in the sample selected by me, the increased level of coverage of the deposit insurance reduces the liquidity risk. The results vary for the subgroups I studied.

keywords: banking, liquidity risk, deposit insurance

Ile warte są nasze dane osobowe? Porównanie wartości danych dla użytkowników i dostawców platform cyfrowych

Michał Bylicki
(ekonomia i finanse)

Aktywność online stanowi integralną i stale rosnącą część życia w nowoczesnym społeczeństwie. Prowadzi ona do wzrostu ilości danych osobowych i behawioralnych, które użytkownicy Internetu udostępniają dostawcom usług i platform cyfrowych. Wśród usług online dominujący model biznesowy jest oparty o dane, gdzie użytkownicy otrzymują usługę online w zamian za wykorzystanie ich danych przez operatorów platform (Sindermann i in., 2020). W tym modelu dostawcy usług cyfrowych gromadzą dane osobowe o użytkownikach i ich zachowaniu online, które mogą być dalej wykorzystywane do profilowania użytkowników. W niniejszej pracy przedstawiamy wyniki badania eksperymentalnego metodą wyboru dyskretnego, wykorzystanego do oszacowania gotowości do zapłaty (WTP) za zmniejszenie ilości danych osobowych gromadzonych przez dostawców usług cyfrowych, takich jak Facebook i Google. Wyniki te porównujemy z wartością wynikającą z szacowanego średniego przychodu na użytkownika pochodzącego ze sprawozdań finansowych operatorów platform. Obecne wskaźniki ekonomiczne mają trudności z właściwą oceną wpływu gospodarczego innowacji i usług cyfrowych. Możliwą alternatywą jest zastosowanie nierynkowego podejścia do wyceny w celu zmierzenia nadwyżki klienta tworzonej przez dobro cyfrowe. Niektóre przykłady badań stosują metody preferencji deklarowanych (*stated preferences*) do oszacowania wartości prywatności i danych osobowych w Internecie, np. Winegar i Sustein (2019) pytali respondentów o WTP i WTA (*willingness to accept*) odpowiednio dla zwiększenia i ograniczenia dostępu do danych osobowych. Goad et al. (2021) wskazują na wartość, jaką użytkownicy przykładają do prywatności przy zakupie urządzeń podłączonych do Internetu rzeczy. Nasze badanie wnosi dodatkowy wkład do literatury poprzez dostarczenie ilościowej analizy wartości, jaką ludzie przywiązują do tego, że ich dane są wykorzystywane przez operatorów platform internetowych. Jest to nowatorskie podejście wykorzystujące metodę zadeklarowanych preferencji i dyskretnego wyboru w celu oszacowania wartości danych osobowych wykorzystywanych przez duże platformy internetowe i dodatkowo porównania jej z oszacowaną wartością dla dostawców usług cyfrowych. W badaniu bierzemy pod uwagę dwie duże platformy: Facebook i Google. Dla każdej platformy rozpatrujemy trzy atrybuty: prywatność, profilowanie i reklama. Do oszacowania gotowości do zapłaty używamy modelu logitowego o losowych parametrach, który pozwala na uwzględnienie heterogeniczności preferencji oraz modelu *latent class*, który pozwala na wyłapanie wśród respondentów klas, różniących się preferencjami. Badanie zostało przeprowadzone w formie wywiadów internetowych wspomaganych komputerowo (CAWI) we wrześniu 2021 roku na grupie 944 respondentów w Polsce. Wyniki wskazują, że respondenci mają średnio negatywny stosunek do obecnego status quo, wykorzystywania danych prywatnych, profilowania i reklamy. Skumulowane preferencje dotyczące poprawy ochrony prywatności w Polsce wynoszą ok. 80 mln EUR miesięcznie za znacząco poprawioną prywatność dla każdej z platform, w porównaniu z ok. 60 mln EUR szacowanej miesięcznej wartości danych dla Facebooka w Polsce i 100 mln w przypadku Google. Co więcej, w społeczeństwie możemy wyróżnić dwie grupy - jedną o silnym negatywnym nastawieniu i drugą o ambiwalentnym stosunku do ochrony prywatności. Oprócz wykazania, że ludzie cenią swoje dane, nasze badanie dostarcza potencjalnych wskazówek dla decydentów. Wyniki naszych badań mogą przyczynić się do zwiększenia ogólnego zrozumienia preferencji dotyczących prywatności, a także mogą być dalej wykorzystane jako ważny punkt w debacie na temat ograniczenia wykorzystania danych osobowych oraz potencjalnie innych modeli biznesowych operatorów platform internetowych.

słowa kluczowe: dane osobowe, prywatność, gotowość do zapłaty, metoda wyboru dyskretnego

Mergers and acquisitions in the entertainment industry. Failed 20 years of research and attempts to build a holistic M&A model in the entertainment sector?

Rafał Miedziak
(management and quality studies)

Already at the beginning of the new millennium, in 2001, one of the most discussed mergers in the history of the entertainment sector took place - the fusion of the present world, ie television, with the medium of tomorrow, which was considered the Internet. The failure of the merger of TimeWarner and AOL ultimately resulted in a spin-off. There are many different potential reasons for this eventual failure (Malone and Turner, 2010). It should be mentioned that most of the mergers and acquisitions, regardless of the industry, end in failure in relation to the previously adopted plan (Koi-Akrofi, 2016). The video game and streaming services industry has subsequently grown in importance in the entertainment sector. The growing perspectives in these two branches resulted, among others, in that "traditional" entertainment companies have become interested in operating in these new segments. Examples of such activities include the gradual change in the operating model of Netflix or the establishment of Warner Bros. Interactive Entertainment in 2004 as a division of Warner Bros. focusing on the production of video games based on a licensing catalog. At the same time, the entertainment sector did not avoid the ubiquitous consolidation on the market, visible even in the technology or banking sectors. The acquisition by Walt Disney Company of entities such as Pixar (2006), LucasFilm (2012), 21st Century Fox (2019) or Marvel Studios (2015) are just a few examples. Undoubtedly, it can be seen that the outbreak of the COVID-19 pandemic had a significant impact on the consumption of entertainment content by consumers. In the case of video games, the importance of subscription services is growing, which, as part of a periodic fee, allow access to a changing library of titles (Sener et al., 2021). Despite the high uncertainty as to the direction in which the entertainment sector will develop, M&A activities in the entertainment sector have not been stopped. This includes the acquisition by Microsoft Corporation of the largest video game holding company Activision Blizzard Inc. The aim of this study is to check how the greatest mergers in the entertainment industry in the 21st century proceeded. For this purpose, text-mining and data-mining methods were used to analyze electronic materials on selected M&A in the years 2001-2021. As part of this work, two research hypotheses were formulated. The first is that M&A processes in the entertainment sector are as complex as M&A processes in the technology sector. The second is that the idea of building media conglomerates despite the failure of AOL-TimeWarner is still alive and is looking for an effective way of implementation. Basically, most M&A processes have similar incentives:

- Access to exclusive content; - Access to competitor technology; - Securing the development of key products; - Increased innovation of activities; - Integration of various development perspectives.

At the same time, similar threats and possible weaknesses of M&A processes are noticeable throughout the sector:

- Problems with maintaining innovation in the acquiring and being acquired; - Redundancy of processes.

As part of our own research on a sample of 20 M&A processes, we can accept the confirmation of both research hypotheses that:

- M&A processes in the entertainment sector are as complex as M&A processes in technology industries; - the idea of building media conglomerates despite the failure of AOL-TimeWarner is still alive and is looking for an effective way of implementation.

keywords: the entertainment sector, mergers and acquisitions, a holistic approach

The causal effect of catastrophic health expenditure on poverty in Poland

Ewa Weychert
(economics and finance)

Out-of-pocket medical (OPM) expenses are an important source of health care financing in many countries (WHO, 2020). In particular, households with large OPM payments can suffer from financial hardship and impoverishment (OECD Health at a Glance 2020). With the ongoing aging of the worldwide population, health care costs are likely to continue increasing (Garrett and Martini, 2007). Overall, a proper understanding of the relationship between OPM spending and poverty is becoming increasingly important. This question is also particularly relevant in Poland, where the speed of population aging is one of the fastest in Europe (World Population Aging 2020 by United Nations). As in the majority of European countries, Poland has free and universal healthcare. While the Polish health system is predominantly focused on hospital care, outpatient medicines account for the highest proportion of OPM payments. The aim of our study is to assess the OPM payments on household poverty, while accounting for endogeneity between these two variables.

Literature Review

Most studies that analyze OPM expenses in the context of poverty use catastrophic health expenditure (CHE) to identify households with an excessive financial burden due to health-related costs. Households experience CHE if their OPM spending is high in relation to their available resources. One common approaches are to examine the characteristics of households affected by CHE, and to study the determinants of CHE (Kronenberg and Barros, 2014; Brown et al., 2014; Dhak, 2015; Tambor and Pavlova, 2020; Zhou et. al., 2021). This line of the literature allows the extent of financial hardship to be quantified, typically finding that high OPM payments are particularly burdensome for the poor and elderly (Scheil-Adlung and Bonan, 2013). Assessing the overall impact of OPM payments on poverty is usually done by calculating the impoverishment effect for low- and middle-income countries, and a smaller body of research exists for high-income economies (see, among others, Flores et al., 2008; Aregbeshola and Khan, 2018b; Bredenkamp et al., 2011; Arsenijevic et al., 2013; Mchenga et al., 2017; Özgen Narcı et. al., 2015).

Description of methodology

Our goal is to quantify the average causal effect of large OPM spending (approximated by CHE) on the risk of poverty. We estimate a recursive bivariate probit model using Polish Household Budget Survey data which cover most of the 2010s. The model controls for a wide range of factors and endogeneity between poverty and CHE. Our modeling framework is related to the recent literature that addresses interdependence between social indicators with the help of multi-equation models (Ayllón and Gábos, 2017; Hohberg et al., 2021). To our knowledge, we are the first to examine the causal relation between CHE and poverty while correcting for endogeneity between CHE and poverty.

Conclusion

We show that the causal relationship between catastrophic health expenditure and relative poverty is significant and positive across different methodological approaches. We also show that using a poverty measure which treats OPM medical payments and food consumption as perfect substitutes can lead to an underestimation of poverty among the elderly.

keywords: monetary poverty, catastrophic health expenditure, out-of-pocket medical expenses, recursive probit models

Job Market / Rynek pracy

chair / prowadzący: dr hab. Piotr Makowski, prof. ucz.

language / język: **ENG**

panellists / paneliści:

Mahmut Akarsu - *Unequal Society A Detailed Investigation of Wage and Income Inequality in the United States* / Nierówne społeczeństwo. Szczegółowe badanie nierówności płac i dochodów w Stanach Zjednoczonych

Angelika Van Hoy - *Burnout among Psychotherapists: A Cross-cultural Value Survey among 12 European Countries during the Coronavirus Disease Pandemic* / Wypalenie wśród psychoterapeutów: Międzykulturowe badanie wartości wśród 12 krajów europejskich podczas pandemii

Agata Kałamucka - *Working-time flexibility among European couples* / Elastyczność czasu pracy w systemach europejskich

Ernestyna Pachała-Szymczyk - *Employer's risk in atypical employment relationships* / Ryzyko pracodawcy w nietypowych stosunkach pracy

Olga Wanicka - *Transnational employment search - an example of Overseas Filipino Workers in Poland* / Transnarodowe poszukiwania zatrudnienia – przykład filipińskich pracowników zarobkowych w Polsce

Unequal Society A Detailed Investigation of Wage and Income Inequality in the United States

Mahmut Akarsu
(economics and finance)

Many articles and books have been published about income inequality in order to scrutinize its impact on the economy and social life. The most popular and well-known one of the first attempts was “Economic Growth and Income Inequality” by Simon Kuznets. Kuznets notes by going over the data set that there is an inverse U-shaped evolution between economic growth and income inequality. In this study, the validity of Kuznets theory and wage inequality in the United States is analyzed by using some different econometric technics such as Autoregressive Distributed Lag in Error Correction Model, Gini Coefficient, and Lorenz Curve. The result indicates that the evolution of inequality is U-shaped in the United States, and it has been climbing. Furthermore, wage inequality among employees has grown severe over the years. The wage growth of some workers is much faster than the wage growth of other workers, and the wage growth of capital owners and the working rich is much swifter than that of everyone in the American job market. That is one of the factors that induce the increase in income inequality in the United States. For the first time, in an inequality study, wage inequality among employees is computed using the Gini coefficient and Lorenz curve.

keywords: inequality, wealthy, poor, Gini, Lorenz, United States

Burnout among Psychotherapists: A Cross-cultural Value Survey among 12 European Countries during the Coronavirus Disease Pandemic

Angelika Van Hoy
(psychology)

Background: The issue of burnout among psychotherapists is still largely understudied in the fields of clinical psychology and psychotherapy, which are traditionally focused on the clients of psychotherapy rather than on psychotherapists (Laverdière et al., 2018, Laverdière et al., 2019). Several authors have observed that burned-out psychotherapists not only lose their ability to maintain their therapeutic relationship with clients and manage the whole therapeutic process (Ackerley et al., 1988, Berjot et al., 2013, Farber & Heifetz, 1982, Rupert & Morgan, 2005) but also experience a substantial decline in their well-being, accompanied by various somatic and psychological complaints (Raquepaw & Miller, 1989, Rosenberg & Pace, 2006, Rupert et al., 2009). Vast discrepancies were found in burnout prevalence among psychotherapists from various countries, ranging from 6%–54% (Simionato & Simpson, 2018). However, the cultural context has failed to examine how it potentially relates to a psychotherapist's functioning and well-being (Lee et al., 2021).

Objective: The aim of this study was to examine cross-cultural differences, as operationalized by Schwartz's refined theory of basic values (Schwartz et al., 2012, Schwartz et al., 2017), in burnout levels among psychotherapists from 12 European countries during the coronavirus disease (COVID-19) pandemic. We focused on the multilevel approach to investigate if individual- and country-aggregated level values could explain differences in burnout intensity after controlling for sociodemographic, work-related characteristics, and COVID-19-related distress among participants.

Methods: A total of 2915 psychotherapists from 12 countries (Austria, Bulgaria, Cyprus, Finland, Great Britain, Serbia, Spain, Norway, Poland, Romania, Sweden, and Switzerland) participated in this study. The participants completed the Maslach Burnout Inventory-Human Service Survey, the revised version of the Portrait Values Questionnaire, and a survey questionnaire on sociodemographic, work-related factors, and the COVID-19 related distress.

Results: In general, the lowest mean level of burnout was noted for Romania, whereas the highest mean burnout intensity was reported for Cyprus. Multilevel analysis revealed that burnout at the individual level was negatively related to self-transcendence and openness-to-change but positively related to self-enhancement and conservation values. However, no significant effects on any values were observed at the country level. Male sex, younger age, being single, and reporting higher COVID-19-related distress were significant burnout correlates.

Conclusions: Burnout among psychotherapists may be a transcultural phenomenon, where individual differences among psychotherapists are likely to be more important than differences between the countries of their practice. This finding enriches the discussion on training in psychotherapy in an international context and draws attention to the neglected issue of mental health among psychotherapists in the context of their professional functioning.

keywords: burnout, psychotherapist, values, cross-cultural comparison, COVID-19

Working-time flexibility among European couples

Agata Kałamucka
(economics and finance)

The processes of globalization and the changes occurring because of the rapid diffusion of new technologies are having a significant impact on the labour market (Stromquist, 2019). One of the important issues arising from these transformations is the flexibilization of work schedules, both on the part of the employer and the employee side. Flexible working hours negatively affect the time and energy devoted to family commitments, the quality of time spent with family, the quality and stability of relationships (Kalil et al., 2010) and the ability to participate in organized social events (Cornwell & Warburton, 2014). At the same time, however, these negative consequences are less evident if workers can control when the workday begins and ends and to take time off as needed. Such a control over the work schedule, even if atypical, can help workers reduce the overlap between their family and work responsibilities and thus sustain their social relationships (Kelly et al., 2011; Wharton & Blair-Loy, 2006). Summing up, the flexible working-time have a potential to become either family-unfriendly or family-friendly, depending on whether they are forced involuntarily by the employer or chosen by the employee and on the extent to which workers have a control over their work schedules. Previous studies investigated mainly the consequences of flexible working-time for individuals. Individuals do not live in a vacuum, however, but usually form families at certain point in their life courses and their work arrangements not only influence their lives but also those of the family members (Barnett et al., 2009; Leupp et al., 2021). For these reasons we consider a couple-level analysis from both employee and employer side as an important contribution to the literature which would provide us with an overview of the distribution of work schedules across dual earner families in Europe. Taking the above considerations into account, in this study we will extend previous research by conducting a couple-level analysis (both marriages and cohabitations) of both types of working-time flexibility across European countries. We will also investigate whether and how the couple working hours flexibility constellations depend on the socio-economic characteristics of both partners and their family status and how they vary across countries. To address our research objectives, we make use of the EU Labour Force Survey (EU LFS) with ad hoc module 2019 on Work organisation and working time arrangements. Analysis will be conducted by econometric models with dependent variables – employer or employee- oriented flexibility. We will estimate models to examine the role of partners' characteristics, their family status and the country-level for the prevalence of the couple working conditions constellations. The first results show that both types of flexibility are typical for those on the top of occupational hierarchy. Couples with more children are more likely to have high employee-oriented flexibility though this type of flexibility is less prevalent in Central European countries. Finally, employer-oriented flexibility is higher among fathers than non-fathers (but the opposite for women).

keywords: flexible working-time, couples perspective, flexible working hours, European countries

Employer's risk in atypical employment relationships

Ernestyna Pachała-Szymczyk

(law)

In recent years, atypical employment relationships such as remote work, temporary work, job-sharing or on-call work have developed rapidly. This state of affairs raises a number of questions as to how the norms governing them should be shaped in order to adequately protect the rights and interests of the parties and, at the same time, not to compromise the functions performed by such atypical forms of employment. In this respect, an extremely important issue is the allocation of contractual risk, which affects many detailed legal solutions. The allocation of contractual risk between the parties to the employment relationship is an important issue not only in theoretical but also in practical terms. In the paradigmatic (typical) employment relationship the principle of employer's risk is applicable, according to which it is the employer that predominantly bears the consequences of unplanned disruptions of the employment relationship. The literature traditionally distinguishes between personal, economic, technical-organisational and social risks. The indicated categories have been distinguished on the basis of factual criteria, but in the doctrine there are also other divisions based on normative criteria. The main hypothesis of the presentation is that in atypical employment relationships there is a modification of the allocation of contractual risk compared to the paradigmatic employment relationship, and that the principle of employer's risk is frequently subject to modifications due to the specificities of the new forms of employment.. The presentation aims to analyse the regulations on the allocation of contractual risk in selected atypical employment relationships and to compare them with the paradigmatic employment relationship. Furthermore, the aim of the paper is to present suggestions as to how the aforementioned risk allocation could be modified in order to effectively secure the interests of the employer, but at the same time not to deprive the employee of due legal protection. The considerations lead to the preliminary conclusion that the allocation of contractual risk in atypical employment relationships should be adapted to the real legal and factual position of the parties. Accordingly, the extent of the risk borne by the employer would have to be differentiated depending on established criteria, i.a., on the manner in which the work is provided. The following methods were used in the research: doctrinal, case law analysis and elements of the legal comparative method.

keywords: employer's risk, atypical forms of employment, contractual risk

Transnational employment search - an example of Overseas Filipino Workers in Poland

Olga Wanicka
(sociology)

Nowadays, one of the more popular and useful methods of studying migration processes has been the concept that identifies migration more with a ongoing and changing infrastructure (Xiang & Lindquist, 2014) than with a stable completed process. Looking at population flows in this way takes into account the fact that intermediaries not only sell opportunities, but also cooperate with various infrastructure elements (by collecting documents or arranging: translations, work permits, or transport). This concept directs our attention to actors who are not driven only by monetary profit (but, for example, by the desire to gain prestige, popularity or emotional support) (Cranston et al., 2018; Faist, 2014). Such an approach is in opposition to the equally popular concept of perceiving migration as a business, reduced only to the desire to achieve financial profit (McCollum & Findlay, 2018; Salt & Stein, 1997), which is so-called the migration industry. One of the main goals of migration in the modern world has become employment, which due to the globalization changes is characterized by a transnational character (Glick Schiller & Salazar, 2013; Özkazanç-Pan, 2021), as evidenced by the establishment of branches of Polish companies acting as intermediaries not only in Poland or to Western Europe, but also around the world. A good example illustrating the extensive migration infrastructure are Overseas Filipino Workers [OFWs], whose growing employment in Poland can be observed in recent years, who more often look for job opportunities in our country in other large agglomerations in the world (such as Dubai, Hong Kong or Singapore) than directly in the Philippines. The aim of the presentation is to illustrate an exemplary migration infrastructure in the case of Filipino workers in Poland on the basis of the conclusions of the pilot study. The study was qualitative (8 semi-structured narrative interviews with OFWs in Poland selected using the snowball sample method) and concerned issues related to their employment in the Polish labor market. The main research questions concern where and how migrants from the Philippines find information about work in Poland, what sources they most often use to check the credibility of employment, who feeds their intermediation networks and what role do official entities (e.g. agencies), and unofficial (e.g. network of contacts) play in them.

One of the preliminary conclusions is to emphasize the leading role of the Internet in finding and taking up employment by OFWs outside the country of origin, within which the YouTube platform has become particularly important, as it disseminates socially relevant content and is a tool serving the particular and collective needs of users (Lange, 2019).

keywords: migration infrastructure, Overseas Filipino Workers, employment, credibility, transnational networks

Panel 3

Data & Algorithms / Dane i algorytmy

chair / prowadzący: dr hab. Jerzy Mycielski

language/ język: ENG

panellists / paneliści:

Satia Rożynek - *Who is afraid of new technologies? Perception of workers in 6 EU countries / Kto boi się nowych technologii? Percepcja pracowników w 6 krajach UE*

Julia Heller - *"Apparent choice", or how Internet users deal with e-surveillance / „Pozorny wybór”, czyli jak internauci radzą sobie z e-nadzorem*

Stanisław Rabczuk - *'I have no idea what I'm doing' – Prosecutor's Use of Social Media / “Nie mam pojęcia, co robię” – wykorzystanie mediów społecznościowych przez prokuratora*

Mariusz Malinowski - *Algorithm-based text metrics in macroeconomic forecasting / Metryki tekstowe oparte na algorytmach w prognozowaniu makroekonomicznym*

Maria Kubara - *Spatio-temporal localisation pattern of technological startups – RNN in predicting intra-urban startups' clusters / Czo- przestrzenne wzorce lokalizacyjne startupów technologicznych – RNN w prognozowaniu wewnątrz-miejskich klastrów startupów*

Who is afraid of new technologies? Perception of workers in 6 EU countries

Satia Rożynek
(economics and finance)

Anxieties regarding the future of work accompanied all previous waves of technological disruptions (Mokyr, Vickers, Ziebarth, 2015). Similarly, the concerns are widespread nowadays, with over 70% of EU workers agreeing that “robots and artificial intelligence steal peoples’ jobs” and that the future net effect of robots and AI on the number of jobs will be negative (European Commission, 2017, p. 74). The literature suggests that the development and adoption of new technologies alter the array of tasks performed by human and capital factors (Autor et al., 2003; Autor, 2020). With technological solutions gradually overtaking routine (and programmable) activities, certain workers may be afraid of losing particular job tasks and, eventually, their employment (Dengler, Gundert, 2021; Innocenti, Golin, 2022).

While the literature on the impact of technology on labour market outcomes, such as employment or wages, is vast and expanding, less is known about the perception of workers on technology-related issues regarding the future of their work and careers (Innocenti, Golin, 2022). In this study, I aim to shed light on workers’ perceptions of the impact and consequences of technology adoption in the labour markets of six EU countries – Austria, Germany, Czechia, Hungary, Poland and Slovakia. More precisely, I study the factors related to experiencing a substitutionary or complementary effect of technology at work. Furthermore, I investigate the factors determining fear of new technologies (information systems, specialised software, algorithms and robots) in the context of future task automation and job loss, as well as technological anxiety expressed as dreading mass technological unemployment. I focus mainly on the task content of occupations and levels of exposure to two kinds of technologies – robotics and digital solutions. I hypothesise that the current job automation experience, performing more routine tasks and being exposed to robots and digital technologies deepen one’s fear of new technologies and technological anxiety. To verify the hypotheses, an especially designed survey was conducted among over 11 thousand individuals in 6 EU countries (Austria, Czechia, Germany, Hungary, Poland, and Slovakia) between December 2021 and January 2022. The responders were asked four questions about their perception of new technologies. The first one regarded their recent experience with new technologies at workplaces (complementarity, substitution, no impact on job tasks). Then, we surveyed their concerns regarding the automation potential for a worker’s job tasks within the next ten years. In the third question, the responders were asked to what extent they fear that new technologies may lead to massive unemployment, and the last concerned their job insecurity (both within the next ten years). A fear of new technologies measure was constructed following a well-established method of synthesising the same-scale questions (Dengler, Gundert, 2021). I used the PIAAC dataset to calculate the Routine Task Intensity measure. Then, I mapped it to the survey on a country-occupation level, capturing the between-country heterogeneity. The technology exposure measures were derived from International Federation of Robotics data and Eurostat. The preliminary results suggest that performing more routine job tasks as well as higher exposure to robots are positively correlated with the fear of new technologies. Furthermore, having experienced any impact of technology at work (either substitutionary or complementary) significantly affects one’s fear of new technologies. Technological anxiety is fuelled only by a personal automation experience.

keywords: automation, robots, workers, job tasks, fear

"Apparent choice", or how Internet users deal with e-surveillance

Julia Heller
(sociology)

The aim of the project is to analyze the awareness of Internet users about the use of their personal data by commercial companies, state or research institutions and to answer the question whether it translates into the use of a resistance strategy to online surveillance. For my analysis, I use the theory of governmentality by Michael Foucault, mainly focusing on the concept of group management, which he uses to characterize supervision. My research shows that only 40% of users said their behavior was influenced by the awareness of how their data is being used. In the next step, I reach for the concept of dataism by Jose van Dijck, which indicates the lack of faith in the objective quantification of human behavior and the complete truthfulness of the data collected online. The survey results show that users use different strategies to resist digital surveillance. Only 1% did not use any resistance strategy. For this reason, we cannot assume the full authenticity of digital data. No less important for my analysis is the concept of behavioral surplus coined by Shoshana Zuboff. She describes it as additional users' data collected and later sold. It shows how tech companies have created a new source of income and are trying to convince people to share even more data for free. Surprisingly in my research, only 55% of respondents who used some sort of resistance strategy agreed that their data is valuable and they should be rewarded for sharing it. The presentation will be based on the analysis of the results of research on the practices of avoiding surveillance on the Internet. The survey was conducted in April-May 2022. In order to select the sample, the following variables were taken into account: gender, age, town size and education. Additionally, the respondents were only regular Internet users, so people using it at least several times a day. 1000 regular Internet users in Poland were asked about digital surveillance. Research results show various actions to protect individual privacy in today's digital reality. In summary, the survey results are an introduction to a larger research project. At a later stage, I try to understand the motivation of Internet users to act against digital surveillance. It will add a new perspective to the already existing research. The same activity may result from different attitudes and motivations. Users can protect their privacy among others due to ideological reasons (they do not want to strengthen large corporations) or economic reasons (they believe that they should be rewarded for the data).

keywords: surveillance, privacy, Big Data, governmentality

‘I have no idea what I’m doing’ – Prosecutor’s Use of Social Media

Stanisław Rabczuk
(law)

Most people around the world use social media daily and while the number of registered users continues to grow (*Digital 2022*, b.d.), law enforcement agencies are trying to keep up and fight crime using the new methods (Bitner & Bayer, 2019). As early as in 2011 in the USA some of the police departments used social media on a regular basis as an investigative tool (Parascandola, 2011). In 2012 67% of police officers believed that social media helps to solve cases faster. The percentage of officers using social media for official purposes was about 80% in small departments (LexisNexis, 2012). Significant problems regarding the admissibility of such digital evidence arise (Carlson, 2015; Rabczuk i in., 2021). Meanwhile, in Poland, prosecutors are still struggling to obtain social media evidence that is relevant to ongoing criminal investigations. More than 100 interviews with Polish prosecutors shed new light on the process of cooperation with the main social media providers. The qualitative study covered methods for obtaining and securing electronic evidence derived from social networking sites. The results point to the need for international efforts to redesign the framework for cooperation between social media providers and law enforcement agencies. Moreover, significant organizational measures are needed to reshape prosecutors’ vision of the usefulness of social media in a criminal investigation.

keywords: social media, law enforcement agencies, prosecutors, criminal investigation, digital evidence

Algorithm-based text metrics in macroeconomic forecasting

Mariusz Malinowski
(economics and finance)

Algorithm-based metrics are the most commonly used method to extract information from text. They can be described as pre-defined rules that turn text into numbers without any element of learning. In the context of macroeconomic forecasting, such metrics are most often used for the calculation of sentiment and uncertainty indicators which are further used in the models. Even though both emotions do not feature in modern mainstream macroeconomics (as their use implies departing from a number of fundamental assumptions of Neo-Classical economics), in recent years their use has gotten a broad attention. When it comes to sentiment calculation, lexicon methods are the most popular. These techniques use a set of words with their scores and the relative rate at which words occur to calculate a document’s tone. A lexicon is a list of words that can be either dichotomously classified (positive or negative word) or contain more continuous measures of their content. In terms of uncertainty, Boolean text mining techniques are most often used. These techniques combine individual terms or phrases with logical operators like AND, OR, and NOT to form search expressions. Each document, in the most simple case, is then assigned 1 or 0 depending on whether the expression is true (= 1) or not (= 0). Boolean metrics are typically counts of articles that satisfy a concrete condition and they may also be normalized by the total number of articles within a time period. The aim of the presentation is to survey nascent but rapidly growing literature on macroeconomic forecasting with the use of algorithm-based text metrics, outline the ways in which such metrics can be calculated and present the initial findings of my research.

keywords: macroeconomics, forecasting, text metrics

Spatio-temporal localisation pattern of technological startups – RNN in predicting intra-urban startups clusters

Maria Kubara
(economics and finance)

Little is known about the localisation decisions of the technological startups at the urban level. While the general trend of attracting innovative companies to the metropolitan areas is well known and thoroughly researched, much less is understood about the micro-geographical patterns appearing within the cities. Considering the growing number of papers mentioning that agglomerative externalities attenuate sharply with distance (e.g. Andersson et al., 2016, 2019; Duranton & Puga, 2004; Ferretti et al., 2022), such analysis of micro-scale localisation patterns is crucial for understanding if technological startups are indeed benefiting from these effects. Taking a sample of startups from the up-and-coming market in Central-East Europe in Warsaw, Poland their spatial organisation across the years will be tracked to investigate whether there is a defined pattern consistent with highly localised externalities operating within cities and how this pattern evolves over time. Additionally, it will be shown how recursive neural networks (RNN) may help in predicting the locations of technological startups' clusters. It will be shown that the model can be successful even for short spatial panel data. It will be presented how to include the spatial dimension in the model in a computationally-effective way and how this augmentation improves the results, allowing the network to “understand” the spatial relations between neighbouring observations. In the empirical section of the paper the geo-located point data about startup locations was processed with the usage of kernel density estimation to get information about the hotspots of startup locations, and then with the DBSCAN technique, which allowed to identify the exact cluster locations of these companies. Results from DBSCAN and the point data were then aggregated to the 1kmx1km grid cells to prepare the input for the RNN. Results from the empirical sections show that technological startups tend to create dense clusters at fine spatial scales within cities. The pattern is stable across years, with minor differences in the concentration-dispersion trend dominance. The intra-urban spatial pattern of technological startups in turn proves to be consistent with the micro-scale agglomeration externalities as discussed by Andersson et al., (2016 and 2019), Duranton & Puga (2004) and Ferretti et al., (2022).

keywords: business location; technological startups; spatial data science; RNN

Law & Democracy / Prawo i demokracja

chair / prowadzący: dr Jowanka Jakubek-Lalik

language/ język: ENG

panellists / paneliści:

Maksymilian Hau - *From collective to corporate religious freedom: simply the next step or a leap forward? / Od zbiorowej do korporacyjnej wolności religijnej: po prostu kolejny krok czy skok naprzód?*

Adela Gąsiorowska - *Democratic innovations and their impact: Lessons from Gdańsk Citizens' Assemblies / Innowacje demokratyczne i ich oddziaływanie: lekcje z Gdańskich Zgromadzeń Obywatelskich*

Mikołaj Ryśkiewicz - *Legal aggregate / Agregat prawny*

Kamil Mielus - *The growing role of non-permanent members of the UN Security Council / Ewolucja roli niestałych członków Rady Bezpieczeństwa ONZ*

Bartosz Matyja - *Defining Global Hierarchies in the 1960s-1970s Socialist Poland / Postrzeganie globalnych hierarchii w Polsce Ludowej w latach 1960-tych i 1970-tych*

From collective to corporate religious freedom: simply the next step or a leap forward?

Maksymilian Hau
(law)

The emergence of corporate religious freedom (the “CRF”) is currently one of the most controversial topics in the field of freedom of religion or belief. As part of the criticism, the issue is raised concerning the foundations of the CRF, i.e., how it came to be that the discourse of religious freedom shifted from the rights of churches to the rights of for-profit corporations. The presentation will address the above question by claiming that CRF is not an out-of-nowhere phenomenon, but it is anchored, to a significant degree, in the well established concept of collective religious freedom. While there are already studies in the literature that address the jurisprudential origins of the CRF (J. Temperman), there is a lack of studies that also address the topic in light of the theory regarding collective human rights. The first part of the presentation will be devoted to exploring the defining elements of collective religious freedom developed by legal scholars and the case law that gave rise to the emergence of the CRF. Particular attention will be paid to (i) the question of how the European Court of Human Rights shifted from the protection of the collective aspect of individual religious freedom to the protection of moral persons and (ii) the theoretical development of collectivities’ autonomy. The second part will focus on the differences between CRF and collective religious freedom. It will examine (i) whether entities claiming CRF meet the criteria for claiming collective religious freedom (whether CRF in fact serves members of corporate entities; whether the CRF claims are respectful of the interests of other groups) and (ii) how the conflicts of rights involving the CRF could be approached (especially if the solutions adopted in respect of collective rights, whenever they come into conflict with individual rights, can be used in the field of the CRF). The last part will conclude by outlining the main challenges to the CRF identifiable from the perspective of collective religious freedom.

keywords: corporate religious freedom, collective religious freedom, collective rights, freedom of religion or belief

Democratic innovations and their impact: ‘Lessons from Gdańsk Citizens’ Assemblies

Adela Gąsiorowska
(law)

Democratic innovations based on random selection and deliberation are claimed to have a potential to heal the current political and legal system or even transform it towards a more democratic and participatory direction (Carson, Martin 1999, Gastil, Richards 2013, Gastil, Wright 2019). Regardless of their role, these innovations should have a certain impact on the policy-making process (Crosby et al. 1986, Rowe, Frezer 2000, Gutmann, Thompson 2004, Gastil, et al. 2012). One of the popular democratic innovations is the citizens' assembly (CA). Despite their popularity, most CAs are not institutionalised yet. Therefore it is difficult to determine their actual impact on public policies. Since it remains unknown what factors impede or expedite implementation of their recommendations, it is also hard to say which elements of CAs should be improved to increase their impact. Thus, in this paper I answer the following research questions: (1) what impact do CAs have on public policies, (2) what

are the factors that impede or expedite implementation of their recommendations and (3) which elements of design or implementation of the CAs could be improved to increase the chances that CAs' recommendations will be implemented. For this purpose I conducted the case study of three CAs, which were organised in Gdansk in the years 2016-2018. The case study was conducted with the use of a desk research method, formal-legal analysis, and IDIs and FGI conducted with various actors participating in the CAs. The study shows that the analysed cases of CAs had positive but not very strong impact on public policies. They seem to have a potential to remain the advisory bodies to elected officials and to be used as one of many deliberative and participatory tools which are aimed to complement the current political and legal system. At the same time, most of the interviewed actors were willing CAs to be further implemented and refined in line with identified improvements.

keywords: democratic innovations, citizen participation, deliberative democracy, citizens' assembly

Legal aggregate

Mikołaj Ryśkiewicz
(law)

In the search for an answer to the question "how much law is in force in the state?" one can turn to the results of macroeconomic considerations on the analogous question "how much money is in the economy?". However, while economics distinguishes at least several measures of such a monetary aggregate, in legal science the discussion of the actual volume of laws is usually reduced to an indication of the number of all legal acts in force at any given time - or the number of their pages. This approach is inadequate for at least two reasons: (1) the legal acts in force, including laws, may be of a completely different nature and importance in the legal system, which should be reflected even vaguely in such summaries; (2) depending on the type of considerations being carried out, it may be useful to relativize the view of a collection of legal acts in terms of the characteristics relevant to those considerations. A solution may be the proposal of legal aggregates, that is, different ways of counting the total normative material taking into account at least the basic differences between the different types of legislation. After all, while from a purely positivist point of view two laws enacted under the appropriate procedure are formally no different, legal realism suggests taking into account that their role in the legal system may be quite different. Thus, using publicly available data, a set of legal acts in force in Poland was constructed, along with features that would allow us to usefully distinguish between them - and distinguish several distinct aggregates, such as L0, L1 or L2, with reference to the monetary aggregates M0, M1 and M2. The use of such distinctions will make it possible to arrive at a more reliable picture of reality in the context of discussions of such phenomena as inflation or legal volatility.

keywords: legal aggregate, legislation, normative act, law inflation

The growing role of non-permanent members of the UN Security Council

Kamil Mielus

(political science and public administration)

The UN Security Council (UNSC) has primary responsibility, under the United Nations Charter, for the maintenance of international peace and security. UNSC is one of the most important UN bodies and the only one with the authority to issue binding resolutions on member states. Much attention is paid in the literature to discussing the changing internal dynamics of the UNSC works, incl. the role of permanent members, the role of the UNSC on specific topics and the UNSC reform. Relatively less attention is paid to the causes of the growing role of the UNSC non-permanent members as a group and the causes of effectiveness of specific countries during their term as non-permanent members. The central point of the presentation is a statement that the role of the non-permanent UNSC members has increased significantly in the years 2001-2021, compared to the period 1945-2000. As a result, non-permanent members can effectively shape and influence the UNSC agenda. The two main hypotheses are that 1) the more a country is rooted in the United Nations structures, the bigger its role in the UN Security Council decision-making process during its term as a non-permanent member. 2) the stronger a political clash between the permanent members, the bigger the role of non-permanent members. The author will explore the issue by means of interviews with former UN diplomats and case studies of selected non-permanent members. The presentation will consist of four elements. It will start with **(i)** presenting the basic formal environment and political dynamics of the UNSC activities. Another issue will be outlining **(ii)** the hypotheses and describing them from the methodological angle. Then **(iii)** the most important mechanisms of influence of non-permanent members on the UNSC works (incl. blocking majority, penholding, coalition building) will be discussed. Further, **(iv)** the evolution of the role of the UNSC non-permanent members since 1945 (broken down into two periods, i.e. 1945-2000 and 2001-2021) will be discussed. The presentation will conclude with **(v)** presenting selected case studies and first results of the interviews, based upon specific terms of elected members and cooperation of ten non-permanent members as a group, to support the hypotheses.

keywords: United Nations, Security Council, international peace and security, non-permanent members

Defining Global Hierarchies in the 1960s-1970s Socialist Poland

Bartosz Matyja
(sociology)

The destalinization process in state-socialist Europe had brought about important intellectual challenges that started to reshape the ideological sphere in the entire Soviet bloc (Kolář, 2016). An important transformation took place against the background of the socialist countries' foreign relations, in particular with regard to the West. The reinvention of the peaceful coexistence doctrine created a new space for cooperation over the so-called Iron Curtain. The economic, organizational, and scientific ties promptly began to reappear. Since the mid-1950s, Eastern Europe including Poland had been witnessing a growing interest in fostering international cooperation. Already in 1957, the Polish government applied for membership in the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT), an agreement between many states aiming at promoting international trade by liberating tariffs and quantitative barriers. The efforts for the accession continued until the finally successful application in 1967 (Jarząbek, 2014). Even before that, the scientific institutions in Poland began their preparation for the potential development of international cooperation (Olšáková, 2018). Already in the mid-1960s, dependency theories started to influence geopolitical and geoeconomic thinking in the Soviet Union and the satellite countries. Though it was commonly claimed in the official narrative that the socialist bloc has managed to form an alternative world system based on the structures of the Council for Mutual Economic Assistance, the new situation encouraged a reconceptualization of global interconnectedness (Pula, 2020). The new challenges in geopolitical imaginary stemmed also from the ongoing West-European integration (Germuska, 2019; Gerőcs & Pinkasz, 2018; Romano, 2022). In the paper, I investigate the attempts of the political and intellectual elites of the Polish United Workers Party (PZPR) to localize Poland within the changing structures of the world system and their evolution over time. In doing so, I refer to the world-systems analysis as one of the most influential perspectives which still inspire research on state-socialist Europe and its position within the capitalist world-system (Amin, 2016; Böröcz, 1992; Chase-Dunn, 1982; Kagarlitsky, 2007; Pula, 2020; Wallerstein, 1974). I analyze the archival documents of the PUWP and the content of "Nowe Drogi" (New Paths), the official monthly issued by the Central Committee of the party from the selected period, and selected documents of both the PZPR and the government. I follow three main questions: What opportunities and threats were perceived for socialist Poland as it entered the new model of relations with the global system? How were these relations defined in the official and unofficial materials of the PUWP? Finally, what impulses and diagnoses (backwardness? peripheralization? technological promises?) informed the geopolitical thinking of the party elites?

keywords: dependency theories, state socialism, world-systems analysis

Refugees & Migrants / Uchodźcy i migranci

chair / prowadzący: dr hab. Piotr Makowski, prof. ucz.

language/ język: **ENG**

panellists / paneliści:

Maciej Grześkowiak - *The gap between the principle of temporary refuge and refugee status: scope, consequences, remedies / Luka między zasadą tymczasowego schronienia a statusem uchodźcy: Zakres, konsekwencje, środki zaradcze*

Artem Graban - *Asylum policy preferences and fear of migrants – a cross-national study of ten EU states / Preferencje polityki azylowej i strach migrantów: na podstawie badania dziesięciu państw członkowskich Unii Europejskiej*

Ahmet Cihangiroğlu - *Syrian Refugee Policy of Turkey: Narrative, Implementation and the Outcomes / Syryjska polityka uchodźcza Turcji: narracja, wdrożenie i rezultat*

Batuhan Tümer - *Refugee Policy of Turkey and its Implications on Electoral Preferences / Polityka uchodźcza Turcji i jej wpływ na preferencje wyborcze*

The gap between the principle of temporary refuge and refugee status: scope, consequences, remedies

Maciej Grześkowiak
(law)

The highest on record worldwide number of refugees (26,6 million as of 2022; UNHCR, 2022) and of those in protracted refugee situations (around 15,6 million; UNHCR, 2021) is partly to be blamed on the protracted nature of many of contemporary armed conflicts and the currently observed “solidarity crisis” among states who are unwilling to resettle refugees. However, it is now understood that protracted refugee situations also result from conditions within host states (Milner, 2014). These internal conditions include large-scale disenfranchisement and poor, if not inhumane, treatment characterized by lack of any sense of legal stability and formal means of integration with local communities. As a result, millions of displaced persons in host states exist on the margin of society, dependent on humanitarian aid, and indefinitely stuck in refugee camps, all of which effectively precludes a durable solution in the form of a local integration (Hathaway, Neve, 1997). The above is a brief description of what is hypothesized to be the empirical consequences of the major normative gap existing within the international refugee protection framework - the gap between the principle of temporary refuge and refugee status. The underinclusive definition of “refugee” from the 1951 Refugee Convention expressly creates a nexus between an individual’s refugee status and an individual’s persecution in the country of origin on one of five explicitly stated grounds. The refugee status, in turn, brings with it a broad array of rights in the host state. Accordingly, those not subjected to persecution in countries of origin fall outside the scope of the definition, even if fleeing natural disasters or the generalized violence inherent in armed conflicts (McAdam, 2006). As per the customary principle of temporary refuge applicable in mass-influx situations, these individuals (dubbed *de facto* refugees in the literature) may not be rejected at the frontier or expelled (Lambert, 2021); nevertheless, given the reluctance of states to accord them broader rights, they remain confined to the miserable reality of tented camps or urban slums (Hovil, 2022). The research project deploys both dogmatic and empirical approaches (including participant observation, qualitative interviews and desk study) in order to uncover the clear scope of the gap under study as well as its empirical consequences, observable both on the global level and locally, in major contemporary refugee situations. Two case studies were selected for that purpose – Lebanon and Uganda – exemplifying dramatically different approaches to the problem, with Uganda presumed to bridge the gap by progressive refugee policy (Hoff, 2019) and Lebanon believed to perpetuate the problem (Kikano, Fauvead, Lizzeralde, 2021).

keywords: international law of refugee protection, human rights, refugees, normative gap, forced migration

Asylum policy preferences and fear of migrants – a cross-national study of ten EU states

Artem Graban

(political science and public administration)

The perception of immigrants as a threat to receiving societies is arguably one of the most politically relevant public sentiments in Europe. Migrants, including asylum seekers, are blamed for undermining their new homes' culture, security, and economy. Framing migrants and asylum-seekers as a threat is the focus of a wide range of scholarship (Badea et al., 2017; Gorodzeisky & Semyonov, 2019; Louis et al., 2013; Malhotra et al., 2013; Semyonov et al., 2004). However, research scrutinizing the influence of the perception of migrants as a threat on asylum policy preferences is scarce and operationalizes policy in vague and general terms (Hootegem et al., 2020). This contribution will use original data from a conjoint survey experiment on asylum policy preferences carried out on representative samples in 10 EU states (Austria, Denmark, Germany, Portugal, Spain, Bulgaria, Hungary, Poland, Slovenia, and Croatia (N = 15,800)). The conjoint operationalizes asylum policy as consisting of five policy dimensions (Allocation, Border Control, Freedom of Movement, Right to Work, and Policy Cost). The Allocation dimension is based on the recent proposal of the New Pact on Migration and Asylum, and its features measure preferences towards responsibility and solidarity between EU states. Study suggests that perceiving immigrants as a threat is a highly relevant factor in explaining refugee policy preferences, in particular in the area of the mode of refugee allocations and the freedom of movement and right to work while the asylum application is being processed.

keywords: Asylum, European Politics, Immigration, Refugee

Syrian Refugee Policy of Turkey: Narrative, Implementation and the Outcome

Ahmet Cihangiroğlu

(political science and public administration)

Studies on Syrian refugees in Turkey mainly focus on the socio-cultural aspect of the situation (Alpaydin, 2017; Şafak-Ayvazoğlu et al., 2021), living conditions of the refugees (i.e.: Özden 2013), their integration (İçduygu & Şimşek, 2016) and potential problems which might occur as a result of the immigration (Akar & Erdoğan, 2019; Aras & Duman, 2019). This study aims at filling a gap in the literature. It takes a novel approach by first analyzing the narrative of the President of Turkey, Recep Tayyip Erdoğan, on the issue. It then verifies whether the narrative and the implementation of his policy overlap via cross-checking them with the outcomes. The study hypothesizes that the noble narrative used by Erdoğan as a justification tool for his uncontrolled refugee policy differs from the implementation. The results of the Syrian immigration in Turkey suggest that his policy comes with ulterior motives. These motives might include taking advantage of Syrian workforce as cheap labor, holding them as a trump card, especially when it comes to negotiations with Europe, and, using them as an excuse to be a part of Syrian war. In order to verify our hypotheses, we ask the following questions in the research: - How can the narrative of Erdoğan be regarded as on the Syrian refugee policy of Turkey; - How is this policy implemented in Turkey; - What are the results of this policy at social,

economic and political levels. The study utilizes a mixed-methodology to reach its aim. Accordingly, the first question is answered via content analysis whereas the rest of the questions are addressed through process tracing. Findings of the analysis show that the narrative on the topic is susceptible to changes both in international and also in domestic political arenas. Accordingly, it can be stated that the existence of Syrian refugees in Turkey are exploited by the incumbents to serve various purposes such as using them as a trump card regarding negotiations with the EU, exposing them as cheap labor force and also benefit from them for their pro-Sunni agenda. Wars or conflicts, be they internal or not, have many costs. Refugees are one of them, both for the origin and for the hosting countries. As a country which hosts the largest number of refugees in the world according to UNHCR's data (*Refugees and Asylum Seekers in Turkey – UNHCR Turkey*, n.d.), and learning from the ever-lasting war in Syria, Turkey possesses a very important case to be analyzed which would also be to the benefit of other countries that might be affected by the consequences of wars or any other kinds of tension.

keywords: war, influx, motive

Refugee Policy of Turkey and its Implications on Electoral Preferences

Batuhan Tümer

(political science and public administration)

The Syrian Civil War and the following instability in the Middle East caused an unprecedented influx of refugees seeking asylum in the West (Akar & Erdogan 2019: 926). The “EU-Turkey Deal” and the liberal refugee policy of the incumbent Turkish government has turned Turkey into the country that hosts the most refugees in the world – close to 4 million refugees according to UNHCR. (Lehner 2018: 176) (UNHCR: The UN Refugee Agency, 2022). The refugee crisis and government responses to it has become a prominent debate in several European countries and contributed to the increase in the popularity of anti-immigration parties throughout Europe such as the Golden Dawn in Greece, Vlaams Belang in Belgium, Finns Party in Finland, National Rally in France, Pegida and AfD in Germany and Victory Party (Zafer Partisi) in Turkey. (Sonmez & Demirci 2020: 15). This article examines how the “refugee crisis” following the Syrian Civil War has impacted the electoral preferences of the Turkish voters. The authors will compare the election results and polls in Turkish provinces over the years and the number of hosted refugees living in those provinces to observe whether there is a visible correlation between the number of hosted refugees and the decrease in the popularity of the ruling party – AKP as well as the increase in popularity of the opposition, particularly the staunchly anti-immigrant Victory Party (Zafer Partisi). As the country that hosts the most refugees, it can be assumed that the sudden and unprecedented influx of refugees might have significant implications on the electoral preferences of the Turkish voter base. The article tests this assumption.

keywords: Immigration Studies, Nationalism, Democratic backsliding

Child & Childhood / Dziecko i dzieciństwo

chair / prowadzący: prof. Dr hab. Ewa Haman

language/ język: **ENG**

panellists / paneliści:

Tanaya Batabyal - *Is there any relationship between the temperament of an infant and social attentional network development within the 1st year of life?* / Czy istnieje relacja między temperamentem dziecka a rozwojem społecznej sieci uwagowej w ciągu 1. roku życia?

Magdalena Krysztofiak - *Bilingual and monolingual organization of the mental lexicon: A study with Cross-Linguistic Lexical Tasks CLT* / Organizacja słownika umysłowego u dzieci dwu- i jednojęzycznych: Badanie z wykorzystaniem Międzyjęzycznych Zadań Leksykalnych CLT

Mohamed Nalir Mohamed Faslan - *Identity Conflict and Radicalisation of Muslim Youth in Sri Lanka* / Konflikt tożsamości i radykalizacja młodzieży muzułmańskiej w Sri Lance

Karolina Madej - *Entering adulthood in the shadow of the war - an analysis of the plans of Ukrainian youth in Poland* / Wkraczanie w dorosłość w cieniu wojny – analiza planów młodzieży ukraińskiej w Polsce

Paulina Paul - *Pedagogy of collecting. Enlightenment-Romantic collecting as educational activity – the Polish case* / Pedagogia kolekcjonerska. Oświeceniowo-romantyczne kolekcjonerstwo jako działalność edukacyjna – przypadek polski

Is there any relationship between the temperament of an infant and social attentional network development within the 1st year of life?

Tanaya Batabyal
(psychology)

The role of individual differences in attentional efficiency and its contribution in the development of successful self-regulation (Posner & Rothbart, 1998, 2000, 2007; Rueda, Posner, & Rothbart, 2004) has been a widely explored research domain. Findings from these studies have contributed in establishing a close relationship between attention regulation and temperament along development (Rueda, Posner & Rothbart, 2011). Temperament refers to intrinsic individual differences in emotional, motor, and attentional reactivity in relation with the self-regulatory processes that modulate such reactivity, which are observable from birth (Rothbart and Bates, 2006). Reactivity is classified along a negative/avoidant (i.e. negative affectivity, NA) and a positive/approaching (i.e. surgency, SUR) axis, whereas orienting/regulation has been linked to executive attention (Rothbart and Bates, 2006). Studies in the past have shown that higher temperamental reactivity and poorer self-regulation are associated with deficits in attention control (Compton, 2000). Different temperamental profiles have been linked to differences in children's executive attention. Prefrontal structures associated with the control of

attention (e.g., ACC, DLPFC, or VLPC) modulate the activation of limbic structures (essentially amygdala, hippocampus, and nucleus accumbens), thus the interaction amongst these neural circuits has been proposed to explain individual variability in temperament (Rohr et al., 2015; Whittle et al., 2006). Overall, these studies suggest that temperamental measures can in fact be a predictor of later executive attention skills (Ursache et al., 2013). Hypothesis: Individual temperamental measures at infancy may be associated with oscillatory features of attentional networks in conditions of varying social attentional demands. In the current study, we explored how individual temperamental measures at infancy within 1st year of life, related to oscillatory features of brain electrophysiological activity in specific channel groups, associated with attentional networks. A study was designed to investigate parent reported measures of Infant Behaviour Questionnaire-Revised (IBQ-R) data from 51 typically developing infants, (m=28, f=23) recruited at 5 months and tested at both 5 months and 11 months of age (average IBQ R scores of both time points) and related it to the EEG (64 channel) power spectral measures obtained at 11 months of age for theta (3-5Hz), alpha(6-9Hz), beta(13-20Hz), lower gamma(21-30Hz) and upper gamma(31-45Hz) frequency bands, for frontal, central, occipital, left temporoparietal and right temporoparietal group of electrodes, while looking at dynamic faces and dynamic objects on screen. The results show a negative correlation between IBQ-R surgency scores with power spectral measures of beta ($r=-.278, p=.049$), lower gamma($r=-.277, p=.049$), upper gamma ($r=-.335, p=.016$) in frontal and beta ($r=-.378, p=0.006$), lower gamma ($r=-.314, p=.025$), upper gamma ($r=-.310, p=0.027$) in central channels during dynamic object viewing and negative correlation between IBQ-R surgency scores with power spectral measures of beta ($r=-.295, p=0.036$) in central electrodes and upper gamma ($r=-.283, p=.044$) in frontal electrodes during dynamic faces viewing. No significant correlations were observed between other subscales (negative affectivity and orientation) and eeg power spectral measures for other frequency bands and channel groups. Thus to summarise, the current study shows that dimensional measures of temperament in the domain of surgency has a characteristic negative association with neural oscillations of beta and gamma frequency ranges in electrode groups overlying mediofrontal areas. This might be the basis for neural communication between cortical areas of the brain associated with attentional networks in mediofrontal areas and motivational pathways associated with approaching behaviour to stimuli with varied social attentional demand. Study funded by NCN. The grant number is NCN/2011/03/D/HS6/05655 and Horizon 2020, Marie Skłodowska Curie Innovative Training Networks- project SAPIENS agreement No 814302, European Commission.

keywords: Infant, EEG, Power Spectral Analysis, Temperament, Social Cognition

Bilingual and monolingual organization of the mental lexicon: A study with Cross-Linguistic Lexical Tasks CLT

Magdalena Krysztofiak
(psychology)

Research on language development in infants and preschoolers highlights the role of the child's lexical skills since they are an important predictor of later language functioning (Marchman & Fernald, 2008). Moreover, assessment of the child's productive vocabulary with picture naming tasks and analyses of the naming errors allow us to investigate and extend current models of the organization and development of the mental lexicon (Altman et al., 2017; Li, 2009). However, most of these studies concern monolingual language development or bilingual second language (L2) development and there is less research on the organization of the mental lexicon in bilinguals' first language (L1) (De Houwer, 2020). Current studies also emphasize that in order to build more reliable models of language development, we need to analyze large-scale data sets with data collected from many participants and backgrounds (Braginsky et al., 2019). This study aims to investigate the organization of the mental lexicon in bilingual and monolingual preschool-aged children focusing on bilinguals' L1 (Polish), using a picture naming task. Specifically, research questions and hypotheses concern differences in the types of naming errors between mono- and bilingual children and between bilingual children who acquire different L2 (English, Norwegian), thus reflecting specific features of bilinguals' mental lexicon organization in their L1. Two main categories of errors are errors semantically related and not related to the target word, in line with previous studies (e.g., Sheng, 2014; Masterson et al., 2008). Furthermore, it is hypothesized that patterns of naming errors will change with the child's age and may depend on the age of L2 onset and input in L1 and L2. The study includes analyses of a large-scale dataset from previous studies, including data from 119 monolingual Polish children and 144 bilingual Polish children acquiring different L2 (English, Norwegian) aged from 3 to 8 years ($M = 5.63$, $SD = 0.87$). Children were assessed with Polish Cross-Linguistic Lexical Tasks (CLT) that target comprehension and production of nouns and verbs through picture choice and picture naming tasks. In this study, the focus is on the naming tasks and specifically production errors made by children. Initial results indicate possible differences in the pattern of naming errors between mono- and bilingual children and highlight the role of the child's age, age of L2 onset, and input in L1 and L2 in predicting the proportion of semantic naming errors made by children in their L1. The study extends our current knowledge of the organization of the mental lexicon in bilingual children in their L1 and informs models which consider dynamic relationships between L1 and L2 and factors such as the age of L2 onset and input (Li, 2009). Moreover, the results may also allow us to describe typical strategies bilingual children use to overcome difficulties in word production. The study is a part of the PolkaNorski project: "Polish and Norwegian language and world knowledge development in mono- and multilingual children" (UMO-2019/34/H/HS6/00615)

keywords: bilingualism, lexical development, mental lexicon

Identity Conflict and Radicalisation of Muslim Youth in Sri Lanka

Mohamed Nalir Mohamed Faslan
(political science and public administration)

Sri Lanka is a multi-religious and multi-ethnic country which has a history of violence against ethno-religious minorities. Ethnoreligious violence is not new to Sri Lanka. Sri Lanka has witnessed varied forms of ethnic and religious confrontation from pre-colonial and colonial times to its post-independence history. Muslims consider themselves a separate ethno-religious group and their identity is based on their adherence to the principles of Islam. This identity formation has been led 'us' and 'them' between Muslims and other ethnic groups in Sri Lanka. Muslims in Sri Lanka have faced several ethnic violence (Nagaraj and Haniffa, 2017). Sri Lanka had a thirty years of ethnic war between Tamils and the government of Sri Lanka. After the end of the war in 2009, Sri Lanka saw a shift in conflict dynamics with state sanctioned Sinhala Buddhist triumphalism promoting a discourse that claimed minority groups, especially the country's Muslims, threatened the Sinhala race. In this context, my study proposes to examine the impact of such anti-Muslim sentiments and violence on youth in the Muslim community especially in the light of the recent Easter Sunday explosions in Colombo in April 2019, which raised the disturbing question over the status of youth identity politics and radicalisation in Sri Lanka's Muslim community. Sri Lanka's post-independence ethnic violence and post-war anti-Muslim attacks, as well as the recent Easter Sunday bombings also show that violence is deeply entrenched within society. Gunatilake (2018) argues "that democratic transitions alone cannot prevent ethno-religious violence in Sri Lanka due to at least three drivers that entrench such violence: the entitlement complex of the Sinhala-Buddhist majority, the existential fears of the Sinhala-Buddhist majority, and the exceptionalism afforded to the Buddhist clergy" (Gunatilake, 2018, p.3) which can provoke reactions from the minority. The identity of Muslims can be examined by acknowledging the relationship between the religious, ethnic, economic and political (Klem, 2011). Even though Muslims have differentiated themselves from other ethnic communities, they have also been splintering into several groups on the basis of religious ideology and practice (religious purification) among themselves since the 1950s. Thus, since the 1950s, Muslims have also become their own 'other' as a result of internal conflicts and sharp divisions among several sectarian groups (McGilvray, 2011). The Easter Sunday attack was committed and led by the National Thawheedh Jamath (NTJ)- Wahabist movement. This was the first evidence that some Muslim youth have transformed into well-organized units, espousing a militant and violent approach against other ethnic groups. Thus, my main research question is: Why does identity politics lead to radicalization of Muslim youth? Moreover, how does the Sinhala Nationalist political discourse of Sri Lanka contribute to the radicalization of Muslim youth? The objective of the study are: to provide a nuanced understanding of the role of identity politics in radicalization among Muslim youth; To explore identity politics of Muslim youth in Sri Lanka from 1990 to up to now; To understand the impact of Islamic reformation on Muslim youth identity formation and radicalization. Interpretive approach was used for data analysis. The semi- structured interview, focus group discussion methods were followed to obtain information from respondents. The study was focus on locations Galle, Kandy, Kalmunai, Kathankudy and Mawanella. Anti-Muslim campaign and violence are the main causes behind the radicalisation. Further, indoctrination of Wahabist ideology also contributed to the violence extremism.

keywords: identity politics, Sri Lankan Muslims, radicalization

Entering adulthood in the shadow of the war - an analysis of the plans of Ukrainian youth in Poland

Karolina Madej
(sociology)

The Russian invasion of Ukraine significantly affects many dimensions of the lives of Ukrainians, including those staying in Poland. **Children and adolescents** are a **particularly sensitive group** in this respect (Ensor & Goździak 2016). The subject of this paper will be the impact of the war on the **process of entering adulthood, as well as the further life plans of Ukrainian youth in Poland**. The very **process of entering adulthood** is often a **difficult, demanding experience** (Brzezińska & Syska 2016). It is associated with many challenges, including making important decisions regarding further education or professional development. The war in Ukraine and often forced migration of Ukrainian youth to neighboring countries made the time, which by its nature is difficult for young people, even more demanding (Elvevåg & Delisi 2022). First, like all other migrants they have to face **problems related to integration** with the host society, such as learning new language or adapting to a new educational system (Penninx 2005). Secondly, due to the ongoing war, these young people are currently under **conditions of high uncertainty** – political, economic, family, which translates into their current situation, including **psychosocial well-being** and **life plans**. Finally, the above-mentioned aspects also “overlap” with the **challenges arising from the very process of entering adulthood**. **The aim of the study** is to answer the following **research questions**: **1)** How did the war affect the situation of Ukrainian youth who came to Poland before and after the beginning of the Russian invasion? **2)** What is the influence of the war situation on the plans of young Ukrainians in the short and long term?; **3)** What are the main integration barriers identified by these young people? **4)** What are the coping strategies of young Ukrainians in Poland under conditions of high uncertainty? **The research methodology** assumes the applying of the “**mixed methods**” approach. The conclusions presented in the paper will be based on **two sources**. First, **an analysis of quantitative data on the presence of Ukrainian youth in Poland** will be presented (statistic data, results of a panel study carried out by the Centre of Migration Research UW). The second component will consist of a **preliminary qualitative study** – the results of the first 10 qualitative interviews conducted with Ukrainian migrants aged 16-18 who came to Poland for the first time, both before and after the beginning of the war in Ukraine. The paper will be based on the following **conclusions**: **1)** The war has a significant impact on various aspects of the life of Ukrainian youth in Poland – the most important of these aspects are the security, the family and educational situation; **2)** Both young people who came to Poland before and after the beginning of the war experience its impact on their future life plans, not only in the short but also in the long term. **3)** There are, however, visible differences as to how the influence of the war on life plans is felt by young people who came to Poland before and after the war started.

keywords: Ukrainian migrants, youth, war in Ukraine, juvenescence, plans

Pedagogy of collecting. Enlightenment-Romantic collecting as educational activity – the Polish case

Paulina Paul
(education)

The overall goal of the project is to extract from the history of museology those elements that make up the educational image of collecting and museology, especially on Polish territories. The leading research path will therefore be the interpretation of the collecting and museum activity of the time as a broadly understood pedagogical and educational activity. The preliminary research carried out so far has shown that both in Polish ideas and museum assumptions developed in the period of the Enlightenment and Romanticism, the methods proposed by the then educators of the Enlightenment, such as François Fénelon, John Locke or Jean-Jacques Rousseau (e.g. teaching through experience, polysensory, stimulating curiosity): private collections, the first public museums or emerging school museums responded to educational inspirations. The Polish case is interesting because of the specific political and cultural situation, which to some extent were determined by geographical location of the country. The project involves considering the case against a broader European background because, despite its originality and specificity, it was not isolated. An important research question is related to this: did Polish collecting and museology assimilate and acquire European ideas? Additionally: did it inspire and influence the development of the discussed phenomena in other European countries? The basic research hypothesis is: the Enlightenment-Romantic museum itself was a research and pedagogical method. Therefore, I see education as one that has played a significant role in the process of developing and publishing private collections. Moreover - inspired by Michel Foucault's thought - I treat the museum as an **effect of educational development**, and not as an independent, influencing center. This research project is a proposal of a new approach to the topic and the introduction of previously absent comparisons, which are justified in the social sciences and humanities. The research will be based on studies (given here in the selection) that present the following perspectives: **A) Pedagogical and philosophical:** Buczek (2016), Foucault (2005), Szkudlarek (2017), Tröhler (2011); **B) Museological and historical:** Alexander (1979), Barthes (1984), Bazin (1967), Braudel (1999), De Rosset, Bednarz Doiczmanowa & Tołysz (2018), Folga-Januszewska (2006), Kizwalter (2020), Kłudkiewicz & Mencfel (2014), Le Goff (2007), Mencfel (2019), Pomian (1996), Żygulski Jr. (1982); **C) Anthropological and memory:** Assmann (2013), Erll (2018), Jurkowska (2016), Saryusz-Wolska & Traba (2014); **D) Sociological:** Bourdieu, Darbel & Schnapper (1991), Clifford (2000), Dudek (2013), Koselleck (2012). The leading research technique for the project will be the qualitative analysis of content. The planned research will be explanatory, descriptive and replication. Research methods that will be used in the project: method of analysis and criticism of sources, document examination method. The leading research technique for the project will be the qualitative analysis of content. The planned research will be explanatory, descriptive and replication.

keywords: history of education, history of museology, cabinets of curiosities, national mementoes, national heritage.

Panel 4

Politics & International Affairs / Polityka i sprawy międzynarodowe

chair / prowadzący: dr Zuzanna Kulińska-Kępa

language / język: **ENG**

panellists / paneliści:

Johnson Chandam - *The Constraint of liberal ordering: Non-western powers and the implication on the normative foundation of liberal international order* / Ograniczenie porządkowania liberalnego: Nie-zachodnie siły i implikacja podstawy normatywnej liberalnego porządku międzynarodowego

Ivan Posylnyi- *Our Donbas: the Discursive Construction of National Identity in Donbas between 2014 and 2022* / Nasz Donbas: Dyskursywna konstrukcja tożsamości narodowej w Donbasie w latach 2014-2022

Harutyun Voskanyan - *Short-term repercussions of the war in Ukraine in the South Caucasus: Armenia's foreign policy approaches to a new regional balance of power* / Krótkoterminowe reperkusje wojny w Ukrainie w Kaukazie Południowym: podejścia polityki zagranicznej Armenii do nowego układu sił w regionie

Ernest Hryhorowicz - *Arab Gulf monarchies towards the civil war in Syria* / Arabskie monarchie regionu Zatoki Perskiej wobec wojny domowej w Syrii

Monika Stachoń - *Islamic Republic of Iran as a state-sponsor of international terrorism* / Islamska Republika Iranu jako państwowy sponsor międzynarodowego terroryzmu

Emina Zoletić - *Intergenerational transmission of the memory of war among families in Bosnia and Herzegovina and the Bosnian diaspora in Europe* / Międzypokoleniowa transmisja pamięci o wojnie wśród rodzin w Bośni i Hercegowinie oraz w bośniackiej diasporze w Europie

Yedidya Rabinovitz - *A Five-Factor Stochastic Differential Equation Discount Rate Model for Private Corporations* / Model pięcioczynnikowego stochastycznego równania różnicowego dla stopy dyskontowej korporacji prywatnych

The Constraint of liberal ordering: Non-western powers and the implication on the normative foundation of liberal international order

Johnson Chandam,
(political science and public administration)

The rise of non-western powers engenders a significant challenge to the existing pattern of world order, particularly on the US-led liberal international order (LIO). Although carries different meanings and having various dimensions, the essence of LIO is founded on the basis of political regime – the rule of liberal democracy. This guiding political framework based on liberal democracy acts as the normative foundation of LIO. In this context, this doctoral project intends to study the implication on the normative foundation of LIO rendered by the perception of GP3 (China, Russia, and India) on world order. The literatures on LIO vis-à-vis non-western powers are abundant but the existing works are focused on authoritarian powers thus having a lacuna on non-western democracy like India. Moreover, the existing works are primarily driven by the narratives of war and peace, explained by the theoretical schools of realism and liberalism. Besides, there has been no study on the subject devoted exclusively on GP3. In order to guide the research direction, the project attempts to address the research question: how does GP3 constrain the normative foundation of LIO? Corresponding to this question, the argument of the thesis carries the presumption that GP3's understanding of the world order driven by pluralism constrains the normative foundation of LIO. By pluralism, it means the endorsement of diverse political regimes on the part of GP3 in the construction of a truly global order. In contextualizing the project, the theoretical framework is guided by constructivism while the methodological foundation is based on discourse analysis. Discourse analysis, in this study, corresponds to analyzing the perspectives of GP3 on the question of normative foundation of world order, meaning how they construct their own ideas and interests in the configuration of world order. As such, official documents, speeches and remarks, media, scholarly works, interviews, think-tank reports and the like form the main basis of data. Preliminary data collection and analyses of the discourses suggest GP3 states are inclined on constructing a more truly global order inclusive of all the great powers and reflecting the ideas, interests, values, and identities of all states – western and non-western powers alike, but neither dominated by Western hegemony nor reflecting merely the values and ideas (normative foundation) of the West. This way of understanding of the world order by GP3 is how the normative foundation of LIO is constrained.

keywords: liberal international order (LIO), constructivism, GP3, normative foundation, discourse analysis.

Our Donbas: the Discursive Construction of National Identity in Donbas between 2014 and 2022

Ivan Posylnyi
(sociology)

Over last 8 years the Ukrainian industrial region of Donbas has been the focus of various discourses of Russian invasion of Ukraine. In fact, before 2014 the Ukrainian national identity and the Donbas regional identity formation were both seen through the post-soviet, or transitional premises in academia (Pirie P 1996, Kubicek 1997, Barrington 2002, Ryabchuk 2003, Kulyk 2011). Not much changed after Russia annexed the Crimean peninsula and occupied the southeastern part of Donbas. Sociological analysis was predominantly concentrating on the Soviet identity of Donbas, limiting the deconstruction of residents' national identity to four "traditional" axes – Ukrainian, Russian, Soviet, and regional in their different configurations (Abibok 2018, Kydelia & Van Zyl 2019). Although some Ukrainian scholars and publicists attempted to widen the perspective on Donbas identity (Kulikov 2018, Jakubova 2020), such research was rather descriptive and did not study the identity formation process in the context of Russian aggression. My research aims to contribute to the studies of national identity in Donbas after 2014 by looking at different layers of identity formation in both occupied and non-occupied parts of Donbas. In particular, I study official, public, and cultural types of discourse in both parts of Donbas and the usage of historical narratives in order to construct the national identity in the region. I claim that history becomes the instrument of dealing with the prevailing Soviet myth about Donbas. Thus, my hypothesis is that in the non-occupied Donbas history is used to deconstruct the Soviet identity of Donbas and its residents, whereas in the occupied part history is instrumentalized for reconstruction of representations of the Soviet past. The discourse analysis of national identity is based on the three categories of sources: a) official texts, such as speeches of local and national politicians, normative documents, school textbooks, etc.; b) public texts, including news, interviews, practices of commemoration and celebration, etc.; c) culture texts, i.e. audio-visual art (photography, cinematography, music), fictional stories, poetry, etc. I assume that the research will uncover the two conflicting images of Donbas, which are rooted in different understandings of history, as well as the significant role of myths, ingrained in the Donbas residents' identity.

keywords: national identity, Donbas, self-proclaimed republics

Short-term repercussions of the war in Ukraine in the South Caucasus: Armenia's foreign policy approaches to a new regional balance of power

Harutyun Voskanyan
(political science and public administration)

The Russian invasion of Ukraine on February 24, 2022 has delineated a new phase in the rivalry between Russia and the West, leaving some weak subjects of international relations with less capacity for resilient foreign policy. The defeat of Armenia in the Second Karabakh War with Azerbaijan made Yerevan more dependent on Russia. After the war, Russia became the only power that was responsible for the security of Armenians in Karabakh with the so-called peacekeeping troops stationed there and continued to be considered as a security guarantee of Armenia. Nonetheless, Turkey's large-scale military assistance to Azerbaijan during the Second Karabakh War in 2020 and the convergence of Russian-Turkish relations over the past decade raised objective concerns in Armenia. Since the losing control over Karabakh, Armenia has felt distrust of Russia, experiencing Russian reluctance to constrain Azerbaijan's further military intentions towards Armenia, seeing how Moscow tends to sacrifice the Armenian interests in favor of common Russian-Turkish and Russian-Azerbaijani geo-economic projects. The Russian war in Ukraine has become an additional accelerator for Russia to strengthen its relations with Turkey and Azerbaijan in order to soften or bypass the economic sanctions imposed by the Western. In this context, the signed document on broad allied cooperation between Azerbaijan and Russia two days before the invasion caused Armenia to be more cautious towards Russia. Meanwhile, Azerbaijan's continued belligerent rhetoric with ultimatum character towards Armenia, pushing to unilateral concessions, forced Armenia to make a risky attempt to negotiate Western assistance in preparing a comprehensive peace deal with Baku. With the current dynamic reshuffling of the regional order, Armenia had no choice but to accept EU and US assistance in settling border issues with Azerbaijan, with the prospect of signing a peace deal.

keywords: war in Ukraine, Armenia, great powers, foreign policy

Arab Gulf monarchies towards the civil war in Syria

Ernest Hryhorowicz

(political science and public administration)

Before the outbreak of the civil war, Syria had been an important actor on the political map of the Middle East. The armed conflict that erupted in the wake of the Arab Spring created both opportunities and threats for other states in the region. Saudi Arabia, Qatar and the United Arab Emirates – the most internationally active Arab Gulf monarchies – initially adopted a similar approach towards the events in Syria. They quickly severed diplomatic ties with the Bashar Al-Assad regime and supported opposition forces. They also became involved in the conflict in the form of financial and military support provided to anti-government forces. However, over time and with the regaining of control over the territory by the Syrian government, the positions of these states became more and more divergent. In 2018, the United Arab Emirates re-opened its embassy in Damascus and considered the suspension of Syria's membership in the Arab League as a mistake. Saudi Arabia has also expressed interest in rapprochement with the Bashar Al-Assad regime. The smallest change has taken place in the position of Qatar, which is still unequivocally against the normalization of relations with Damascus. Due to the strategic importance of the Arab Gulf states, both in terms of their geopolitical location and economic impact, their foreign policies have been of interest to researchers for many years. Main works in this area include *The International Relations of the Persian Gulf*, *The Small Gulf States: Foreign and Security Policies before and after the Arab Spring* and *Foreign Relations of the GCC Countries: Shifting Global and Regional Dynamics*. However, the high dynamics of changes at the regional and supra-regional level as well as domestic developments in the monarchies of the Arabian Peninsula generate new research questions and the need to update scientific knowledge about the goals and motivations of these states. The presentation will aim at discussing and explaining the evolution of the policies of Saudi Arabia, Qatar and the United Arab Emirates towards the civil war in Syria. The analysis will be conducted as a comparative case study within the theoretical perspective of neoclassical realism. Main works representing this approach are *Neoclassical realism, the state and foreign policy*, *Unanswered threats: political constraints on the balance of power* and *Neoclassical Realist Theory of International Politics*. Neoclassical realism enables adoption of a systemic perspective while simultaneously taking account of domestic conditions, which are particularly important in the case of the three states whose foreign policies towards Syria will be discussed. The main hypothesis is the assumption that these states have been adjusting their attitude towards the conflict primarily on the basis of an assessment of its impact on their regional position and on the security of their regimes. Ideological aspects seem not crucial when making decisions regarding relations with Syria, as long as they do not affect the internal stability of the states.

keywords: Persian Gulf, Syria, Arab Spring

Islamic Republic of Iran as a state-sponsor of international terrorism

Monika Stachoń
(security studies)

Since the establishment of the Islamic Republic of Iran in 1979, support for international terrorism has been an aspect of its activities in the international area. This is a way to achieve its strategic objectives, but also to promote national interests. The post-Khomeini political regime is characterized by extraordinary ideological, political and institutional complexity. Government decisions are often not the expression of reasons of state, but complex processes that combine politics with religion and the rich tradition of the Persian state. The objective of the research project is to analyze the problem of state support of terrorism on the example of the Iran along with the actions taken by the international community to combat and prevent such activities. The author will try to answer some research questions, such as: What are the reasons for the Islamic Republic of Iran's involvement in terrorist activities? How does the Iranian government support terrorist actors and what kind of measures it use? What are the goals of Iran's sponsorship of terrorism? What is the impact of supporting terrorist actors by Iran on regional and international security? What measures is the international community taking to counter the Islamic Republic's activities? Preliminary conclusions from the research are: First, a distinction must be made between terrorist activities on behalf of the Iranian Government and support for non-governmental terrorist organisations. Secondly, following the death of Ayatollah Khomeini, the reasons for sponsoring the Islamic Republic have changed. Initially it was purely ideological, but since the 1980s this activity has been a means of ensuring the security of the state and the survival of the political regime. Thirdly, support for the Islamic Republic is always given to those who preach anti-American, anti-Israeli or anti-Saudi rhetoric. It is worth mentioning that the literature on the Iranian-sponsored terrorism problem needs to be expanded and clarified. This issue will be taken up, among other by Edgar O'Balance (*The Islamic Fundamentalist Terrorism, 1979-1995: The Iranian Connection*, 1997), Bruce Hoffman (*Recent Trends and Future Prospects of Iranian Sponsored International Terrorism*, 1994) and Marc De Vore (*Exploring the Iran-Hezbollah Relationship: A Case Study of How State Sponsorship Affects Terrorist Group Decision-Making*, 2012). It should be emphasized that these items are not exhaustive, they touch upon various aspects of Iranian activities, but may constitute valuable sources of further work in this area. The author conducts research primarily with qualitative methods. In the first part, using the method of conceptual analysis, the author will present the basic terms, considering and concluding about their dependencies. In the second part using the historical method and causal analysis the author will present the reasons for Iran's involvement in supporting terrorist organizations. Then, using the systemic and institutional and legal analysis, the author will outline efforts of the international community to combat state support to terrorist organizations. The study is also complemented by a case study of organisations sponsored by Iran.

keywords: Iran, terrorism, state terrorism, state-sponsor, international security

Intergenerational transmission of the memory of war among families in Bosnia and Herzegovina and the Bosnian diaspora in Europe

Emina Zoletić
(sociology)

Background: The proposed research focuses on the intergenerational transmission of memory within families of those who lived through the war in Bosnia and Herzegovina. A central feature of the war was the Siege of Sarajevo, the longest in the history of modern warfare. *Literature review:* The study of war memory transmission has great social and political significance. The past does not simply disappear; lived experience eventually becomes a narrative curated among one generation and passed on to another. What is more, collective memory may lie dormant ready to emerge generations or even centuries later. The past has a habit of haunting the present; and just when everything appears calm, it can re-emerge with political force and with devastating effect, which is what happened in Yugoslavia (Jansen 2007; Bougarel, Helms & Duijzings, 2007). The foundational work in this field has been carried out by Macek (2017), Yordanova (2018) and Palmberger (2016). *Aim, research questions and hypothesis:* The principal aim of this study is to explore the intergenerational transmission of the memory of war among families living in Bosnia-Herzegovina and the EU Bosnian diaspora. *The research questions are:* How is the siege of Sarajevo remembered by those who directly experienced it? What have they told their children and why? To what extent has the memory been selective, and with what intention or purpose? What was it like for the children to learn of their parents' suffering during the war? How is the war memory played out in everyday family life, and with what psychological consequences, i.e., identity threat, emotional response, political activation, avoidance, denial? In what way do their responses vary according to geographic/cultural location? How memory is played out in a wider social, political, and cultural context is also important. In this project, there will be two distinct target groups: families that remained in Bosnia and families that moved to EU countries. *Some working hypotheses:* Memory transmission among families in the diaspora is less influenced by nationalistic ideas/conceptions compared to the people in Bosnia who are continually exposed to nationalistic rhetoric, and who experience the added significance of living close to 'sites of memory'. The economic and employment status of people in Sarajevo compared to the diaspora in the EU affects the way that war experience is understood. Those who stayed in Sarajevo throughout the siege have acquired a strong sense of personal pride because they survived during that period. *Methodology:* The study will be conceptually and methodologically informed by key contributors to memory studies (Olick & Robbins, 1998; Assmann, 2011; Welzer, 2005). It offers an interdisciplinary approach (sociology and social psychology) in a multidisciplinary context. The methodological protocol involve (i) conducting a biographical narrative interview according to Schütze (1983) with first generation of participants in this research and (ii) semi-structural interviews with second generation. Interviews will be conducted with representatives of two generations in the families in Bosnia and families in the EU Bosnian diaspora. *Conclusion:* The findings will add to our understanding of a complex and dynamic political situation in Bosnia-Herzegovina, and situation of Bosnian diaspora in the EU and these comparative insights may provide a basis for reconciliation that would benefit future generations.

keywords: intergenerational transmission, Bosnia and Herzegovina, war and family memories

A Five-Factor Stochastic Differential Equation Discount Rate Model for Private Corporations

Yedidya Rabinovitz
(economics and finance)

The literature review of discount rates for a public corporation has received many acclamations throughout the years, the framework begins with the development of Capital Asset Pricing Model (CAPM) (Sharpe 1964; Lintner 1965). The main foundation of the CAPM lays in the fact that it employs a funding reference rate for the cost of capital of public firms. The foundational formulation of the framework is in regression form and predicts return expectation for a single publicly traded firm. This framework has sparked a plethora of studies which analyze additional factors that address many facets of public companies cost of capital. To match there are many reviews throughout the years that detail the CAPM many evolutions as a discount rate, a few of the widespread reviews are (Campbell 2000; Fama and French 2004; Cochrane 2011). Within the CAPM framework several studies, (Damodaran 2002; Adams et al. 2004; Butler and Pinkerton 2006; Kasper 2008; Rojo-Ramírez 2014), debate vehemently which adjustments are needed to adapt the CAPM to the unique characteristics of private corporations. However, using the original premise of CAPM hence risks of corporations should be the basis of the evaluation of cost of capital, then for private corporations this should be a rate that impacts their funding. Likewise, the rate should encapsulate a commonality of financial or macroeconomic risks that pass through it. This leads to reason the Prime Rate is the discount rate for a private corporation. I developed mathematically using stochastic calculus a Five-Factor Stochastic Differential Equation Discount Rate. And demonstrate the Prime Rate market economic incentives and risk dynamics. This stochastic process within its factors possesses characteristics of both equilibrium and no arbitrage. Numerical analysis shows the theoretical validity of the Five-Factor Stochastic Differential Equation discount rate. This is seen across all time length comparisons, which include an empirical comparison of before and after the Federal Reserve momentous policy change. Consequently, this process demonstrates it can be used as a good proxy for the cost of capital of private corporations or projects, under different economic regimes.

keywords: Multi-Factor Stochastic Differential Equation, Private Firms Discount Rate, Volatility Delay Equation, Mean Reversion, Prime Rate

Climate & Energy / Klimat i energia

chair / prowadzący: dr Marta Kindler

language / język: ENG

panellists / paneliści:

Oskar Kulik - *Climate neutrality targets: where are we from a norm analysis perspective and how does Poland perform?* / Cele neutralności klimatycznej: jak z punktu widzenia analizy norm jesteśmy daleko od ich realizacji i jak spisuje się Polska?

Weronika Stefaniuk - *Green bonds and other examples of sustainable development of commercial companies and the European Union's policy 'green' goals - opportunities and risks* / Zielone obligacje i inne przykłady zrównoważonego rozwoju spółek handlowych a „zielone” cele polityki Unii Europejskiej – szanse i zagrożenia

Jakub Wiech - *Security of the medium-sized state's gas market* / Bezpieczeństwo rynku gazu państwa średniego

Filip Wójcik - *Gamification and serious game usage in ESG data communication – systematic literature review* / Wykorzystywanie grywalizacji i serious games w komunikacji danych ESG – systematyczny przegląd literatury

Zofia Bieńkowska - *Embodying climate change. The heat in the city* / Doświadczanie zmiany klimatu. Upał w mieście

Climate neutrality targets: where are we from a norm analysis perspective and how does Poland perform?

Oskar Kulik
(sociology)

Human-induced climate change is one of the critical challenges in the 21st century. Concerns on this topic are partially addressed by politicians and country leaders due to growing pressure internally and globally. Climate neutrality targets are a development in climate policy, especially since the 2015 Paris Agreement. Until 2022 Poland has not yet set a target, although it has agreed on a climate neutrality target at the EU level. Its performance on climate policies is lagging compared to many of its peers. In this article, I have selected Finnemore & Sikkink's concept of a norm cycle as a theoretical framework. Finnemore & Sikkink strongly influenced the discussion on international norms. In their framework a norm emerges, reaching a tipping point. After that the norm cascades, to finally become internalised by an overwhelming majority of States. As climate change forms a global threat, countries share a common interest in managing the global public good through a set of rules. Based on my preliminary research, I perceive climate neutrality targets as a critical phase in acknowledging the political and international importance of climate change. I hypothesise that globally we have passed the norm emergency phase and tipping point. The climate neutrality targets norm cascaded through a large number of States, including the overwhelming majority of large emitters. However, an internalisation of the climate neutrality norm, or treating it as taken for granted is far from being achieved, even among the most advanced nations. Locally, in the case of Poland, I argue that the norm emergence phase is still present, as the norm is not yet operationalised and introduced among a wide array of organisations.

keywords: climate change, norm analysis, policy, Poland

Green bonds and other examples of sustainable development of commercial companies and the European Union's policy 'green' goals - opportunities and risks

Weronika Stefaniuk
(law)

Beyond any doubts, sustainable development is one of the main goals and challenges in the current reality, in particular it is a core principle of the Treaty on European Union. Also, the United Nations 2030 Agenda includes 17 Sustainable Development Goals which are to be applied to all member countries in order to achieve a sustainable globe by 2030. Therefore, the topic is both actual and urgent for European Union's goals and it is one of the priorities in internal and external policies. In consequence, the said directive drives more often companies' decisions, enhancing new solutions which are eco-friendly. Hence, the development of commercial companies is nowadays highly connected with the aforementioned green and sustainable policies, and as such new solutions are expected to appear in trading as being useful and demanded. One of the examples are green bonds. They are fixed-income instrument that are specifically set to raise the money to solve environmental and climate's issues. Green bonds are mainly designated in order to support any environmental projects which encourage sustainability, in particular to diverse energy sources, minimize pollution and help to renew natural sources. The issue of green bonds is a signal to the market, showing the company's commitment to sustainable development, which meets with a positive reaction from investors on the equity markets. In consequence, green bonds and similar solutions play vital role in sustainable awareness policy and the opportunities and risks they bring, one must analyze. On the other side, green bonds are also controversial as traditional scholars say they might be considered as the risk for the economy of companies and the usage of public interest for this aim. The purpose of this presentation is to provide an analysis on main detractors when investing in green bonds such as a lack of liquidity. The thesis is if the risk is beneficial? For the answer, author aims to use several methodologic methods i.e. economic, comparison etc. The research is very useful for modern commercial law issues and the pending questions around.

keywords: green bonds, ESG, corporate sustainability, CSR

Security of the medium-sized state's gas market

Jakub Wiech

(political science and public administration)

This presentation aims to show the gas sector issues from the perspective of the so-called medium-sized state – a model country, which is large enough to meet its own energy needs in a significant part from its own sources, but at the same time too small not to be the target of pressure or even blackmail by states that own energy resources. The first part of the presentation would describe the gas sector as part of the modern economy. This part would show the relationship between gas supply and the development of societies, economic growth, geostrategic security, as well as the possibility of implementing policies. It would contain references to specific situations from recent history, i.e. the Ukrainian-Russian gas wars (1991-2015), the construction of the Nord Stream and Nord Stream 2 gas pipelines (2005-2021), and disputes over gas deposits on the bottom of the Mediterranean Sea (2019-2020). The second part of the article would be a look at the gas situation of a medium-sized state from the perspective of Poland. The perspective of Poland would be set here in the context of other European medium-sized countries (Spain, Romania, Ukraine, Italy), which would allow to highlight the differences between the approach to energy sector management by such countries. In the third part, the author would outline the prospects for the development of the gas market for medium-sized states until 2050, pointing to both the current trends governing the global energy sector and the opportunities and threats related to them. The entire article would be a comprehensive description of the opportunities and threats that the gas sector brings to the so-called middle countries - their civilization and economic development as well as internal and external policies. The work will be a polemic with the theses of the article "Gas-Gigant Russland: Garant der europäischen Energiesicherheit" and an extension of the author's views contained in the monograph „Państwo średnie – Polska. Studia i szkice”.

keywords: gas, security, energy

Gamification and serious game usage in ESG data communication – systematic literature review

Filip Wójcik

(management and quality studies)

Environmental, social and governance (ESG) data disclosure has undoubtedly become one of the most important tools for sustainable transformation. One of the ways to make ESG reporting more effective could be gamification and serious games, but firstly, the systematic literature review needed to be conducted. In terms of setting the foundation for the study, following research questions were stated: (1) Which tool (gamification vs. serious games) is more often used in ESG data communication? (2) Which theories are most often used in relevant studies? (3) What type of data (environmental, social or governance) is most often communicated with serious games or gamification? (4) What are the most frequent articles' sources (which journals, proceedings)? (5) Which game mechanisms are most often used in ESG data communication? As it comes to the methodology - the query (put in 2 databases – Web of Science and Scopus) was aiming at finding information regarding gamification and ESG disclosure in the title, abstract or among keywords (TITLE-ABS-KEY) and was established as following: ((gamif* OR "serious gam*") AND (CSR OR ESG OR climat* OR sustain*) AND (communicat* OR disclos*)). The database comprised 272 articles, 73 of these were repeated, leaving a database of 199 publications. 126 of these were deemed irrelevant, because the record was not related to gamification or serious games and ESG communication. Of the remaining entries, 5 were not found in Open Access or English language version, giving the 68 entries to analyze further. After reviewing those articles, 33 were relevant in terms of the study scope. The number is not immense, but sizable enough to draw relevant conclusions. The results show that serious games are much more often used than gamification, what can be caused by facility of design, usage and implementation. Taking into the account type of data that was communicated in analyzed articles, it can be stated that vast majority of it regards the environment. Some research presented communication of more than one type of data (e.g., environmental and governance). Only one article was using entirely social information. Governance data did not appear on their own in research found. It is worth mentioning that study regarding gamification of governance data communication did not appear. There were 3 articles concerning gamification usage in social aspects disclosures (including the only study that focused entirely on social aspects).

keywords: gamification, serious games, ESG, communication, disclosure

Embodying climate change. The heat in the city

Zofia Bieńkowska

(sociology)

Is climate change - manifested by more and more frequent heat waves - already experienced in Poland? How? What adaptive practices can be observed in a society where there are neither cultural practices nor infrastructural tools for adaptation to high temperatures? In this paper, I will present the results of an ethnographic study conducted in the summer months of 2021 and 2022 in Warsaw among people over 65 years of age. I will show what individual ways of coping with high temperatures have been developed by my interlocutors and also how the heat affects their everyday lives. According to epidemiological studies, the elderly are - apart from children - the group most exposed to the health effects of heat. Moreover, the architectural conditions and the urban structure of Warsaw are not adapted to longer periods of hot weather. Apartments heat up without the possibility of cooling them down even at night, and urban air corridors are built up, preventing the cooling of the city space. In addition, long-term high temperatures are not culturally familiar phenomena - the practices of covering windows or resting in the middle of the day (siestas) are known to my interlocutors, but they are associated mainly with the countries of southern Europe. At the same time, the main message that is addressed to the elderly during hot weather by the media is the need to stay at home - which paradoxically often exposes them to a greater risk of overheating. With all of the above factors in mind, the elderly usually have to deal with heat and its effects on their own. The research is carried out as part of the project "Experiencing climate change. Transdisciplinary study of city overheating" financed by the National Science Center under the EEA Financial Mechanism 2014-2021 (2019/35 / J / HS6 / 03992).

keywords: climate change, adaptation, embodiment

Science & Learning / Nauka i uczenie się

chair / prowadzący: dr Joanna Dobkowska

*language / język: **ENG***

panellists / paneliści:

Mateusz Jeżowski - *Bibliometric analysis – utility and efficacy of the method in doctoral dissertation on the example of digital volunteering / Analiza bibliometryczna – ocena użyteczności i skuteczności metody w przygotowaniu rozprawy doktorskiej na przykładzie zagadnienia wolontariatu cyfrowego*

Alsu Shakmaeva - *Intervention research: Math anxiety regulation, impact on math performance / Badania interwencyjne: regulacja lęku przed matematyką, wpływ na wydajność matematyczną*

Grzegorz Simborowski - *Debunking the myths of learning by doing by habitual entrepreneurs: do they really perform better than novices or do we just naively believe people can learn from their experiences? / Obalenie mitów uczenia się przez zwykłych przedsiębiorców: czy naprawdę osiągają lepsze wyniki niż nowicjusze, czy po prostu naiwnie wierzymy, że ludzie mogą uczyć się na swoich doświadczeniach?*

Marcin Łączyński - *A theoretical model of game narrative in the scope of modern ludology and narratology / Model teoretyczny narracji w grach w ujęciu współczesnej ludologii i narratologii*

Bibliometric analysis – utility and efficacy of the method in doctoral dissertation on the example of digital volunteering

Mateusz Jeżowski
(sociology)

Bibliometric analysis consists in the application of various data pertinent to scientific publications and citations used therein in order to perform the assessment of scientific activity of countries, research institutes, higher education institutions and individual scientists¹. It can also be used to trace the development of science exemplified by the creation of research networks (both national and international) as well as by the emergence of new, multidisciplinary fields of study, and to internal identification of scientific development and progress². Finally, it can be applied as one of the methods of desk research, allowing for the assessment of the number of publications and citations relevant for a given phenomenon³. Reference publications indicate two major approaches towards bibliometric analysis: performance analysis and science mapping⁴. The former approach tackles, among others, the number of publications, the number of citations, years of scientific activity or the value of Hirsch Index. The latter is more of a qualitative character and focuses on the quality of citations, key words analysis or co-authors quality. The presentation will concentrate on a brief demonstration of one of the tools used for bibliometric analysis as well as on the bibliometric analysis results on the example of the phenomenon of digital volunteering, which is the area of scientific interest of the author. Citation analysis will be presented (divided by year), as well as key word analysis (including their variations) and the geographical scope of publications pertinent to digital volunteering. The aim of the presentation will be to present and to discuss the advantages and disadvantages of bibliometric analysis as well as to assess its usefulness in the preparation of doctoral dissertation.

keywords: bibliometric analysis, bibliometrics, online volunteering, doctoral dissertation

Intervention research: Math anxiety regulation, impact on math performance

Alsu Shakmaeva
(education)

Emotions play an important role in the learning process influencing students and teachers (Pekrun, Goetz, Frenzel, Barchfeld & Perry, 2010). Not always intellectual potential decisive for academic achievement; experiencing strong, upsetting emotions could also contribute to learning impairment and pose negative consequences (Tyng, Amin, Saad & Malik, 2017). Math anxiety, as a mental and even physiological condition that occurs when confronted with mathematical stimuli, in this context, represents a potential risk for developing severe mathematical difficulties affecting learning outcomes (Hembree, 1990; Ma, 1999; Zhang, Zhao & Kong, 2019) and has harmful long-term consequences for career choice and professional success (Ashcraft, 2002; Hart & Ganley, 2018). Furthermore, math anxiety can be considered as both the cause and the result of a math performance deficit that exacerbates subsequent negative outcomes (Young, Wu & Menon, 2012; Carey, Hill, Devine, & Szücs, 2015). A clear knowledge of how to regulate math anxiety and mitigate its negative impact on math performance is of particular importance. Therefore, research is focused on possible ways to help reduce math anxiety and support students' mathematical development. This paper aims to give an overview of the recent intervention studies that examined the effects of various methods for reducing math anxiety of students across the level of elementary school and university. For this, a review was carried out to identify intervention research primary characteristics such as methods, designs, also effects on both math anxiety and math performance. An analysis of the studies that meet the search criteria indicates that considering the relation between math anxiety and math performance, in general, the existing body of research targets either reducing anxiety reactions or improving math abilities. Therefore, almost all the studies can be categorized into behavioral interventions and interventions focusing on the improvement of math skills. Both categories show potential positive effects that will be described in detail. The findings give qualitative insights and may be useful in understanding a potential strategy for math anxiety regulation in future research.

keywords: math anxiety, math performance, intervention research

Debunking the myths of learning by doing by habitual entrepreneurs: do they really perform better than novices or do we just naively believe people can learn from their experiences?

Grzegorz Simborowski
(management and quality studies)

Ian C. MacMillan, an entrepreneurship researcher, called for the study of 'business generators', i.e. multiple entrepreneurs who create many successive businesses and pass on previously created ventures to managers, as they learn the difficult art of developing new businesses that can be further studied and exploited in practical setting. Since then, researchers and practitioners have widely explored effects of previous business ownership experience (PBOE), however – do entrepreneurs (and human beings in general) really learn from their experience? To systematize and critically evaluate the existing body of knowledge on the performance of habitual entrepreneurs (with PBOE) performance in new venture, with special emphasis on identifying factors that contribute to potentially increased chances of success, I used systematic literature review approach conducted according to the standards of the PRISMA 2020 protocol. Taking into account three well-regarded start-up performance indicators, income, survival and funding obtained from VC, mixed results were achieved. Prior experience does not necessarily influence entrepreneurial performance considering income, sales intensity, or business duration; it may even hinder it temporarily as entrepreneurial knowledge seems to be highly contextual. However, experienced founders are more skillful in obtaining VC funding, even if they fail as often as novices.

keywords: habitual entrepreneurship, entrepreneurial learning, entrepreneurial performance, prior business, ownership experience

A theoretical model of game narrative in the scope of modern ludology and narratology

Marcin Łączyński
(communication and media studies)

In this presentation, I will present the results of research that is a part of my doctoral dissertation focused on applying game narrative mechanisms as a basis for gamification techniques. This approach results from criticism of the traditional, simplified approach to gamification developing in recent years (i.e., Stieglitz et al., 2017; Zaman & van Roy, 2017). Those critics advocate for the inclusion of story and narrative components into the gamification toolset, as the lack of those mechanisms results in lower engagement and lesser efficiency of gamified systems. The first part of the research finished in the summer of 2022, included the broad exploratory analysis of content from computer roleplaying games, digital games with significant narrative layers (adventure, real-time strategy), narrative board games, and scenarios for traditional tabletop roleplaying games. This analysis led to the developing of a theoretical framework including two main components. The first component is a universal narrative schematic in various game types and genres. This model is based on the terminology of modern research on narrative development in games (Arnaudo, 2018; Berger, 2020) but is primarily grounded in the empirical material from analyzed games. The model variants include different game genres and media, as their narrative patterns differ significantly between digital media and tabletop games (Deterding, Zagal, 2018). For each type of game, there is also a description of narrative patterns based on the narrative structure (single or multiplot; Berger 2020, chapter 6) and the level of openness and linearity/ergotism of the scenario (Heussner et al. 2015, chapter 5). The second part of the research included the preparation of a catalog of narrative devices (Krawczyk, Novak, 2006, chapter 3) typical for the games and assessing their implementation as gamification techniques possible to use in solutions for education and social communication. In my presentation, I will describe the ten most promising narrative devices (based on an example of the social campaign focused on ecological education) and a schematic of the experiment to assess their impact on the user, which will constitute the final step of my doctoral dissertation.

keywords: narratology, game narrative, narrative devices, narrative structure, gamification

Panel 5

Economy / Ekonomia

chair / prowadzący: dr hab. Maciej Jakubowski

language / język: **PL**

panellists / paneliści:

Łukasz Baszczak - *Narrative Economics – The Main Problems of The New Branch of Economics /*
Ekonomia narracji – główne problemy nowego nurtu ekonomii

Filip Targowski - *Sharing economy and new business models for urban mobility /* Ekonomia
współdzielenia a nowe modele biznesowe w mobilności miejskiej

Adam Grzywacz - *Distance and international business in turbulent times: management consulting*
during the COVID-19 / Dystans i biznes międzynarodowy w czasach niepokoju: konsulting
biznesowy podczas COVID-19

Weronika Herbet-Homenda - *Antitrust liability within a group of companies: what lies behind it? /*
Odpowiedzialność antymonopolowa w ramach grupy spółek: co leży u jej podstaw?

Ekonomia narracji – główne problemy nowego nurtu ekonomii

Łukasz Baszczak
(ekonomia i finanse)

Narracje jako przedmiot badań ekonomistów zyskują na popularności, szczególnie od czasu publikacji prac Shillera (2017, 2019). Ta praca, wykorzystująca metodę krytycznego i systematycznego przeglądu literatury, ma na celu zbadanie, czy ekonomia narracji może stać się nowym, odrębnym nurtem badawczym. W szczególności chodzi o odpowiedź na pytania: czy narracje mają potencjał jako istotne dla ekonomistów czynniki oraz czy obecny kierunek rozwoju ekonomii narracji pozwoli ten potencjał odpowiednio zagospodarować. Odpowiedź na pierwsze jest twierdząca. W ostatnich latach opublikowano bowiem badania, które pokazują potencjał narracji jako czynnika wyjaśniającego: w makroskali zróżnicowanie społeczeństw, a w mikroskali myślenie, preferencje i zachowanie. Przykładowo, Asanov, Heinisch i Luong (2020) oraz Michalopoulos i Xue (2021) korzystając z katalogu motywów w kulturach oralnych badają zróżnicowanie współczesnych społeczeństw pod względem istotnych zmiennych ekonomicznych (np. nastawienia wobec ryzyka). Collier i Tuckett (2021) zwracają uwagę na koordynacyjną rolę narracji i możliwe wykorzystanie narracji przez władze publiczne w przełamywaniu porażki koordynacji, a Andre i in. (2021) pokazują zróżnicowanie prywatnych narracji o inflacji. Podbudowę teoretyczną na mikropoziomie, poza pracami z innych dyscyplin (w szczególności psychologii), stanowi m.in. praca Johnsona, Bilovicha i Tucketta (2022). Rozwijają oni *Conviction Narrative Theory*, która ma być wkładem w teorię podejmowania decyzji uwzględniającym narracje, których rolą jest m.in. strukturyzowanie i czynienie sensownymi „surowych” danych ze świata zewnętrznego w procesach myślowych. Istotne dla ekonomii narracji mogą być też prace opierające się o zautomatyzowaną analizę dużych korpusów tekstów (np. artykułów z prasy ekonomicznej) – często kluczowa jest w nich analiza sentymentu zbioru tekstów, a następnie zweryfikowanie jego wpływu na fluktuacje makroekonomiczne. Przykłady takich prac to Bybee i in. (2020), Bertsch, Hull i Zhang (2021) czy Larsen, Thorsrud i Zhulanova (2021), natomiast szerszego przeglądu tego typu badań dokonują Nowzohour i Stracca (2020), Kearney i Liu (2014), z kolei Algaba i in. (2020) skupiają się na przeglądzie metod analizy sentymentu i ich aplikacji ekonomicznych. Pogłębiony, krytyczny przegląd badań z dziedziny ekonomii narracji pozwala stwierdzić, że ten wąski nurt zmagać się może z istotnymi problemami. Jednym z nich jest problem niejasności definicji narracji – według Roosa i Recciusa (2021) wiele prac traktuje pojęcie zbyt szeroko i trywialnie, utożsamiając je np. z tekstem, co utrudnia zbudowanie spójnej teorii ekonomicznego oddziaływania narracji. Ponadto głębszy problem stanowi to, że badanie tekstów (np. z gazet) jako przybliżenie określania wpływu narracji wymaga bardziej wielowymiarowej analizy, niż umożliwiają to metody automatycznego przetwarzania języka i niż większość badań z tego nurtu obecnie dokonuje. Chodzi m.in. o uwzględnienie rozwijanej już od dekad krytycznej analizy dyskursu (zob. np. van Dijk, 1993) - badacze z tego nurtu zwracają uwagę na czynniki takie jak intertekstualność, korespondencja danego tekstu z całym dyskursem, kontekst społeczny czy sposób przedstawiania lub pomijanie różnych aktorów społecznych itd. Przez brak odpowiedniego uwzględnienia takich elementów i relatywnie niewielki rozwój badań nad narracjami w mikroekonomii, nurt ekonomii narracji napotyka trudność z ustaleniem kanału przyczynowego oddziaływania narracji. Przez to może nie zagospodarować potencjału odkrywania wpływu konkretnych narracji ekonomicznych i pokazywania ich roli w procesie decyzyjnym gospodarujących agentów, co stanowiło główną ideę jako prekursorów (Shillera, Hoff i Stiglitz (2016), czy Akerlofa i Snowera (2016)).

słowa kluczowe: narracje, ekonomia narracji, analiza tekstów

Ekonomia współdzielenia a nowe modele biznesowe w mobilności miejskiej

Filip Targowski
(nauki o zarządzaniu i jakości)

Mobilność współdzielona jest częścią szerszego zjawiska zwanego ekonomią współdzielenia, której głównym celem jest optymalizacja wykorzystania zasobów. W związku z tym systemy mobilności współdzielonej, na przykład car sharing, postrzegane są jak ważny element zrównoważonego rozwoju miast, przeciwdziałając takim problemom jak rosnący ruch uliczny oraz korki drogowe. Systemy mobilności współdzielonej rozumiane jako część lokalnego ekosystemu mobilności przekierowują uwagę klientów z posiadania na użytkowanie (dostępność) pojazdu. Biorąc pod uwagę ten aspekt, efektywne zarządzanie i programowanie mobilności miejskiej oraz stymulowanie korzystania z mobilności współdzielonej (w tym transportu publicznego) wymaga lepszego zrozumienia zachowań konsumentów. Celem projektu badawczego jest odpowiedź na pytania jakie są motywy korzystania z car sharingu i innych form mobilności współdzielonej w poszczególnych sytuacjach oraz jakie są perspektywy tworzenia nowych systemów mobilności współdzielonej, rozumianych jako nowe sposoby zaspokajania potrzeb konsumentów w zakresie mobilności miejskiej. Jednym z podejść do analizy tych aspektów jest spojrzenie na systemy mobilności współdzielonej z perspektywy współtworzenia wartości. Oznacza to identyfikację czynników odpowiadających za zwiększenie zaangażowania klientów we współtworzenie wartości, oraz w rezultacie zwiększenie wykorzystania systemów mobilności współdzielonej zamiast prywatnych pojazdów. Znajomość tych czynników pozwoliłaby również na określenie potencjału do tworzenia nowych systemów (wraz z identyfikacją unikatowych cech produktu/usługi – USP), które zaspokoiłyby obecnie niezaspokojone potrzeby użytkowników w mobilności miejskiej. Analiza mobilności współdzielonej z perspektywy współtworzenia wartości nie jest dobrze rozpoznany obszarem badawczym, udało się jednak zidentyfikować kilka prac naukowych poświęconych temu tematowi. Tchorek i in. (2020) badali rolę zaufania społecznego i kapitału społecznego w procesie współtworzenia wartości systemu carsharingowego w Polsce, rozumianej jako umiejętność dzielenia się informacjami (nawiązywania dialogu) z innymi użytkownikami i operatorem systemu. Lan i in. (2017) skupili się na innym systemie mobilności współdzielonej – współdzielonych rowerów miejskich w Chinach. Autorzy podjęli próbę identyfikacji czynników, które przekształcają ludzi z pasywnych odbiorców produktów/usług w aktywnych współtwórców wartości w ekonomii współdzielenia, takich jak poczucie własnej skuteczności, poczucie obowiązku, oczekiwane nagrody i proces uczenia się. Potencjał stymulacji współtworzenia wartości w mobilności współdzielonej analizowali również Schultz i in. (2020), Lou i in. (2021) i Dewalska-Opitek (2019). Na podstawie przeglądu literatury naukowej oraz doświadczeń badawczych w obszarze mobilności współdzielonej postawione zostały następujące tezy badawcze: 1. krytycznym czynnikiem rozwoju nowych modeli mobilności i powiązanych z nimi modeli biznesowych, będzie zdolność do zapewnienia USP opartego na włączeniu konsumentów w proces współtworzenia usługi; 2. współdzielone modele mobilności stanowią komplementarny system względem masowej komunikacji miejskiej, m.in. rozwiązując problem tzw. pierwszej i ostatniej mili. 3. jednym z kluczowych źródeł współtworzenia wartości w mobilności współdzielonej odgrywać będą usługi IT. Do weryfikacji tez badawczych wykorzystane zostaną różne metody jakościowe i ilościowe, w tym wywiady pogłębione oraz badania ankietowe.

słowa kluczowe: mobilność miejska, mobilność współdzielona, współtworzenie wartości

Distance and international business in turbulent times: management consulting during the COVID-19

Adam Grzywacz
(management and quality studies)

The COVID-19 pandemic has influenced business relations worldwide (Nummela et al., 2020) and caused long-term consequences in many areas of business life (Zahra, 2021). However, the exact effect of the pandemic is still unknown. The concept of distance constitutes one of the basic terms of international business (IB) (Hutzschenreuter et al., 2016). It is defined as a multidimensional difference between pair of countries (Ciszewska-Mlinarič, 2019). For example, Ghemawat (2001) describes four dimensions i.e.: cultural, administrative, geographic, and economic. It can be also analyzed in terms of its objective dimensions (e.g. remoteness between a pair of countries) or as a psychological construct (so-called ‘psychic distance’) (Wąsowska, 2019). We may assume that the global pandemic has reshaped the role of distance in IB (Côté et al., 2020; Doh, 2021). We argue that the described influence will be particularly noticeable in the most internationally exposed professions. Management consulting may serve as a model example of such a global industry. Therefore, the analysis of this profession may supply the IB domain with new insights into the impact of the COVID-19 pandemic on cross-border business activities. The pandemic is neither the first nor the last example of global turbulence. More recent examples include the Russian invasion of Ukraine that has severely influenced international trade. Examination of the role of distance in the times of the pandemic may supply the IB with a new understanding of the effects of the severe global turbulences on the distance in general. Research questions that we want to address are:

- 1) How does the COVID-19 pandemic shape the distance, and its role in international business activities of management consultants?
- 2) How do management consulting companies cope with the distance in turbulent circumstances? Indeed, there are works considering the reaction of business actors in times of crisis (e.g. Wenzel et al., 2020). Moreover, there are also articles concerning the impact of the pandemic on IB (e.g. Verbeke & Yuan, 2021). Researchers have also recently published works on the distance that do not focalize on its relation to that crisis (e.g. Puthusserry et al., 2021). Nonetheless, best to my knowledge, the distance has not been researched in times of the pandemic yet. In this project, we focus on an extreme case of the global profession i.e. management consulting. The largest management consulting firms belong to the most internationally present branch of companies in the modern business world, and consultants are responsible for knowledge spillovers, management fashions transmission, and contribution to the globalization processes (Kipping & Wright, 2012). The project will utilize qualitative methods. We plan to conduct individual semi-structured in-depth interviews. Interviews will be recorded, transcribed, and analyzed. We will base our analysis on the grounded theory, particularly following suggestions informed by the Gioia methodology (Gioia et al., 2013). We have already conducted five pilot interviews with a broad range of employees in consulting industry. This preliminary research suggests that management consultants’ experience and exposure to the international environment cause them tend to be more sensitive to the pandemic.

keywords: distance, international business, COVID-19, crisis, management consulting

Antitrust liability within a group of companies: what lies behind it?

Weronika Herbet-Homenda
(law)

Groups of companies are a permanent and integral part of modern economic reality. One of the basic principles of their activity is the legal (formal) separation and autonomy of group members, which also extends to the sphere of liability - the companies are generally responsible for the consequences of legal events related to their own activity (S. Włodyka, A. Szumański, *System Prawa Handlowego. Prawo spółek handlowych*, t. 2B, Warsaw 2019, sn. 48-50, 59; A. Opalski, *Problematyka pominięcia prawnej odrębności spółek kapitałowych*, PPH 2012/08, p. 10-12; P.L. Davies, S. Worthington, L.C.B. Gower, *Principles of Modern Company Law*, ed. 8, p. 33-40.). However, due to the factual subordination of subsidiaries to their parent companies, which contrasts with formal autonomy, the need to relativize the above-mentioned principle by attributing liability to the shareholders of capital companies or piercing the corporate veil (A. Opalski, *Problematyka pominięcia prawnej odrębności...*, p. 11; M. Rodzynkiewicz, *W kwestii odpowiedzialności wspólnika spółki kapitałowej za jej zobowiązania de lege ferenda*, PPH 2017/08, p. 14 et seq.; P. Kuźnicki, *Czy istnieje potrzeba wprowadzenia ustawowego mechanizmu przebicia zasłony korporacyjnej?*, PPH 2021/06, p. 20). An example of such relativization is provided by the principles of antitrust liability developed at the EU level and now also transposed to the Polish legal order. Based on the autonomous concept of undertaking and single economic entity, the decision-making practice of the EC and the jurisprudence of the CJEU allow - both on the grounds of administrative liability (for the purpose of public enforcement) and civil liability (private enforcement) - to attribute the conduct of one company (violator of the competition law rules) to another related company (see, i.a., judgments of the CJ: 14.07.1972, 47/69, *Imperial Chemical Industries Ltd v Commission*; EU:C:1972:70; of 10.09.2009, C-97/08 P, *Akzo Nobel and Others v Commission*, EU:2009:536; of 10.04.2014, C-247/11 P and C-253/11 P, *Areva SA and Alstom SA and Others v Commission*, EU:C:2014:257; of 27.01.2021, C-595/18 P, *Goldman Sachs Group Inc. v Commission*, EU:C:2021:73, and the Commission decisions concerned. The problem of the personal scope of antitrust liability is also addressed in the literature; see, i.a.: Grześkow, *Dopuszczalność przypisania odpowiedzialności za naruszenie prawa antymonopolowego grupie kapitałowej*, MOP 2018/10; P. Hughes, *Competition Law Enforcement and Corporate Group Liability - Adjusting the veil*, ECLR 2014/02; A. Jones, *The boundaries of an undertaking in EU Competition Law*, ECJ 2012/08; R. Moisejevas, D. Urbonas, *Problems Related to Determining of a Single Economic Entity under Competition Law*, YARS 2017/10; O. Odudu, D. Bailey, *The Single Economic Entity Doctrine in EU Competition Law*, CMLR 2014). The presentation shall be aimed to present the preliminary results of a research on the justification and purpose of the relativization of holding companies' legal separation. Based on the dogmatic-legal method (consisting of an analysis of the legislation, the Commission's decision and European case law and – in addition – the draft amendment of the Competition and Consumer Protection Act), the legal-comparative method (with reference to the German legal system) and the economic analysis of the law, the author will attempt to verify the hypothesis according to which: (i) the rationale for such a mechanism is not so much the impact (even indirect) on the competition law infringement as the mere fact of the link (holding relationship) between the companies, and consequently: (ii) the purpose of attributing antitrust liability to holding companies is to increase repression rather than to ensure the effectiveness of competition law or prevention.

keywords: holding antitrust liability, competition-restricting practices, group of companies, holding

Crime & Penal Law / Przepęstwo i prawo karne

chair / prowadzący: dr hab. Adam Niewiadomski, prof. ucz.

*language / język: **PL***

panellists / paneliści:

Aleksander Leszczyński - *The principle of subsidiarity in criminal law / Zasada subsydiarności w prawie karnym*

Eliza Rutynowska - *Freedom of speech vs. hate propaganda – criminal provisions vs. freedom of assembly / Wolność słowa, a propagowanie nienawiści – prawo karne a wolność zgromadzeń*

Gniewomir Wycichowski-Kuchta - *EU Criminal Law on Crossroads - shifting paradigm in the EU Criminal Law / Unijne prawo karne na rozdrożu - zmiana paradygmatu w unijnym prawie karnym*

Ewelina Mikołajczuk - *Crime, police, investigation ... What exactly is a crime series? / Przepęstwo, policja, śledztwo... Czym tak właściwie jest serial kryminalny?*

Zasada subsydiarności w prawie karnym

Aleksander Leszczyński

(nauki prawne)

Jak wskazał w 1990 r. Lech Gardocki zgodnie z zasadą *ultima ratio* prawa karnego, nie należy przeceniać jego znaczenia. Wprawdzie w przypadku, gdy rozważania dotyczą zachowania, które już na pierwszy rzut oka jawi się jako społecznie szkodliwe w stopniu znacznym, ewentualna rezygnacja z przyjęcia środków właściwych dla oddziaływania natury prawnokarnej nie jest czymś z czego należy zrezygnować. Niemniej jednak w sytuacjach, w których społeczna szkodliwość danego zachowania nie jest tak oczywista, warto rozważyć w pierwszej kolejności oddziaływanie środkami o pozaprawnym charakterze, następnie o charakterze prawnym, właściwym jednak gałęziom prawa innego od represyjnego. Na końcu zaś dopiero powinno się analizować rozwiązania, które mogą być wprowadzone za pomocą prawa karnego. Zgodnie z aktualnym stanem nauki, istnienie w obszarze prawa karnego zasady subsydiarności uznać należy w chwili obecnej za niekwestionowany fakt. Taka konstatacja wynika nie tylko z jednoznacznego głosu nauki prawa w tej kwestii, ale również, a może nawet przede wszystkim z prawodawstwa tak na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu ponadnarodowym. W obszarze prawa karnego dochodzi jednak ostatnimi czasy do negacji istnienia, czy konieczności stosowania w ramach procesu kryminalizacji zasady subsydiarności prawa karnego. Wydaje się jednak, że pomimo pewnych możliwych do pojawienia się wątpliwości w tym zakresie, stwierdzić należy, iż zasada subsydiarności w obszarze nauki prawa karnego jest jak najbardziej zauważalna i ewentualne postawienie tezy o braku takiej zasady na gruncie prawa karnego, należałoby uznać za co najmniej przedwczesne. Zastosowanie zasady subsydiarności w prawie karnym nie budzi wątpliwości w obszarze przestępstw z grupy *mala prohibita*. Do tej grupy jak się zdaje zaliczyć można szeroko rozumiane przestępstwa gospodarcze, w tym przestępstwa wymierzone przeciwko konsumentom. Aby jednak możliwe było prowadzenie rozważań dotyczących zasady subsydiarności na wskazanym tle w pierwszej kolejności odpowiedzieć należy na pytanie o to, jak kształtuje się w ogólności zasada subsydiarności prawa karnego. Dodatkowo znaleźć również należy odpowiedź na pytanie, czy wskazana zasada zastosowanie znajduje tylko i wyłącznie na gruncie stanowienia prawa (co przy przyjęciu jej istnienia nie budzi wątpliwości), czy też również na gruncie stosowania prawa. Podstawową metodą badawczą w zakresie prowadzonych badań jest oczywiście metoda formalno-dogmatyczna.

słowa kluczowe: Prawo karne, *ultima ratio*, zasada subsydiarności, konsument

Wolność słowa, a propagowanie nienawiści – prawo karne a wolność zgromadzeń

Eliza Rutynowska
(nauki prawne)

W ramach wygłoszonego referatu zamierzam przedstawić założenia legislacyjne związane ze zwalczaniem zjawiska propagowania nienawiści ze względu na uprzedzenia, w szczególności ze względu na rasę, narodowość, wyznanie, polityczne powiązania w kontekście wolności zgromadzeń. Zamierzam poszerzyć ponadto wspomniane rozważania o takie przesłanki jak płeć czy orientacja seksualna, pomimo faktu, iż nie są one objęte szczególną ochroną prawnokarną na bazie polskiego Kodeksu karnego. Analizę zjawiska propagowania nienawiści zamierzam przedstawić w kontekście wolności zgromadzeń, opierając się przy tym na przepisach rangi konstytucyjnej oraz obowiązujących w Polsce przepisów prawa międzynarodowego. Główną hipotezą przedstawionego problemu jest konieczność uznania przepisów prawa karnego jako ograniczenia wolności zgromadzeń dopuszczalnego w kontekście standardów demokratycznego państwa prawa.

słowa kluczowe: prawo karne, mowa nienawiści, radykalizm, przestępstwa z nienawiści, wolność zgromadzeń

Unijne prawo karne na rozdrożu - zmiana paradygmatu w unijnym prawie karnym

Gniewomir Wycichowski-Kuchta
(nauki prawne)

1. Wstęp. Już od czasów teorii Jeana Bodina i Thomasa Hobbesa prawo karne było powszechnie uważane za podstawową cechę suwerennej władzy. Jednakże ze względu na tendencje globalizacyjne, w tym rozwój prawa transnarodowego w ramach organizacji ponadnarodowych takich jak Unia Europejska problemy z rozstrzygnięciem sporów kompetencyjnych co do prawa do karania stały się nieuniknione. Tak też jest z unijnym prawem karnym. W związku z tym konieczna jest odpowiedź na pytanie w jakim paradygmacie funkcjonuje europejskie prawo karne. 2. Hipoteza. Podstawową hipotezą jest zmiana w wykorzystywaniu europejskiego prawa karnego przez instytucje UE. Wydaje się, że początkowo funkcjonowało ono jedynie jako narzędzie służące zabezpieczeniu wspólnego rynku i realizacji polityk unijnych - czego przykładem może być orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dot. prawa ochrony środowiska. Wydaje się również, że kompetencje Unii Europejskiej w obszarze materialnego prawa karnego, określone w Traktacie z Lizbony (art. 83 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) były również skonstruowane w sposób odpowiadający roli prawa karnego jako wtórnego wobec ochrony czterech swobód unijnych. Jednak obserwując najnowsze działania zarówno Komisji Europejskiej, jak i orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dostrzec można rozszerzenie funkcji prawa karnego jako narzędzia ochrony wartości unijnych o symbolicznym wymiarze. W zależności od odpowiedzi na pytanie o paradygmat unijnego prawa karnego relacje między UE a państwami członkowskimi w tym obszarze byłyby różne – w zależności od preferowanego modelu prawa karnego mają ogromne implikacje dla możliwości konwergencji w tym obszarze w ramach UE. 3. Metodologia. Metodologia będzie opierała się na analizie dogmatycznej połączonej z wykorzystaniem warsztatu filozoficzno-prawnego. W ramach narzędzi dogmatycznych wykorzystywane będą: przegląd istniejącej literatury dot. funkcji unijnego

prawa karnego, analiza orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które transformuje pradygmat tej gałęzi prawa oraz aktów prawa unijnego (zarówno obowiązujące, jak i proponowane przez Komisję), które zdają się nie mieścić w klasycznym, wąskim paradygmacie unijnego prawa karnego, jako narzędzie wyłącznie regulacyjnego. Warsztat filozoficzno-prawny będzie wykorzystany przez odniesienie istniejących normatywnych modeli karania i kryminalizacji do uzupełnienia istniejących w literaturze ujęć unijnego prawa karnego. 4. Wstępne wnioski. W dyskusjach nad modelem prawa karnego na poziomie unijnym (Turner 2012, Mitsilegas 2016, Coutts 2019, Öberg 2019, Wieczorek 2020) rozróżnia się dwa główne modele: model symboliczny, w którym upatruje się realizację kantowskiej deontologii oraz model regulacyjny, który z kolei opiera się zasady utilitarystyczne. Wydaje się jednak, że te podziały abstrahują od współczesnych teorii prawa karnego, będąc przez to nazbyt redukcyjnymi. W związku z tym należy dla wzbogacenia aparatu badawczego celowe jest wykorzystanie współczesnej teorii prawa karnego, co pozwala na lepsze zrozumienie narzędzia jakim jest unijne prawo karne. Najbardziej operatywnymi koncepcjami we współczesnej filozofii prawa, które jednocześnie wpisują się w podział między regulacyjnym prawem karnym, a symbolicznym prawem karnym (który to wykorzystywany jest przez dogmatyków prawa europejskiego) są koncepcja prawa karnego wspólnoty, reprezentowana przez Anthony'ego Duffa (odpowiadająca symbolicznemu prawu karnemu), oraz publicznoprawna koncepcja prawa karnego, reprezentowana przez Vincenta Chiao i Malcolma Thorburna (odpowiadająca regulacyjnemu prawu karnemu). Dzięki tej matrycy pojęciowej wstępna hipoteza może zostać zweryfikowana pozytywnie - wydaje się, że występuje wyraźna tendencja w ramach Unii Europejskiej, która świadczy o wykorzystywaniu unijnego prawa karnego zgodnie z ujęciem prawa karnego wspólnoty - jako moralnego komunikatu o ochronie najważniejszych wartości dla wspólnoty politycznej. Pokazane zostanie to na przykładzie decyzji ramowej o zwalczaniu rasizmu i homofobii, orzecznictwa TSUE w sprawie azylu, sprawy „Taricco” oraz najnowszej propozycji Komisji Europejskiej dotyczącej zwalczania przemocy ze względu na płeć.

słowa kluczowe: legitymizacja, art. 83 TFUE, europrzestępstwa

Przestępstwo, policja, śledztwo... Czym tak właściwie jest serial kryminalny?

Ewelina Mikołajczuk
(nauki o komunikacji społecznej i mediach)

Celem wystąpienia jest przybliżenie wyników dotychczasowych badań. Praca doktorska poświęcona jest polskim serialom kryminalnym oraz ich wpływowi na wiedzę odbiorców o przestępczości oraz pracy organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Punktem wyjścia, a zarazem jednym z głównych celów badawczych, jest identyfikacja serialu kryminalnego jako subgatunku serialu telewizyjnego oraz wskazanie jego cech charakterystycznych wyróżniających go spośród innych produkcji o tematyce kryminalnej. Często w nomenklaturze potocznej posługujemy się pojęciem „kryminału”, które stosowane jest zarówno w odniesieniu do utworów literackich, filmowych, jak i serialowych, o tematyce kryminalnej, związanej z szeroko rozumianą przestępczością. Jednak o ile literatura kryminalna i film zostały stosunkowo dobrze omówione na gruncie badawczym, o tyle ich serialowe odpowiedniki wciąż nie doczekały się wyczerpującego opracowania. Warto zatem postawić pytanie: czym tak właściwie jest serial kryminalny? Internetowe bazy filmów i seriali traktują serial kryminalny jako kategorię bardzo pojemną, do której kwalifikowana jest zdecydowana większość produkcji oscylujących wokół tematyki kryminalnej. W myśl takiego podejścia, w najprostszy sposób serial kryminalny można byłoby zdefiniować jako seryjną produkcję telewizyjną, prezentującą obraz środowiska policyjnego i przestępczego. Jest to jednak definicja dość ogólna, nie oddająca pełnego charakteru tego typu produkcji oraz ich ciągłej ewolucji. Bowiem, na przestrzeni dziejów obok tradycyjnego serialu kryminalnego wykształciła się szeroka gama rozmaitych odmian i wariantów, z których znaczna część może być uznawana za osobne subgatunki, jak np. seriale gangsterskie (mafijne), seriale szpiegowskie, seriale więzienne, seriale heist, komedie kryminalne czy seriale *true crime*. Szczególnie bliskie i często utożsamiane z serialami kryminalnymi są również seriale paradokumentalne typu *docu-crime*. Przegląd literatury pozwala stwierdzić, że w serialach kryminalnych ostatnich lat możemy zaobserwować zmianę perspektywy narracyjnej. Dagmara Łuba zwróciła uwagę, że w większości seriali kryminalnych z XX w. i pierwszej dekady XXI w. prezentowany był obraz sprawców przestępstwa, głównie seryjnych morderców, z perspektywy „tropiących ich stróżów prawa, pilnujących porządku prawnego i moralnego, których spojrzenie niemal autentycznie stawało się także spojrzeniem odbiorcy”. W ostatnich latach perspektywa ta uległa zmianie, a miejsce głównego bohatera dotychczas zajmowane zwykle przez detektywa, coraz częściej zajmuje morderca. Usytuowanie przestępcy, jako centralnej postaci całej produkcji wpłynęło również na powstanie nowego modelu relacji odbiorcy z seriale. Dotychczas przeprowadzone badania pozwoliły na ustosunkowanie się do dwóch postawionych hipotez. Po pierwsze, wstępna analiza polskich seriali kryminalnych w zestawieniu z charakterystyką gatunkową pozwala stwierdzić, że cechy gatunkowe serialu kryminalnego mają wpływ na uwypuklanie określonych treści. Po drugie, potwierdziło się założenie, że wzrasta ilość produkowanych polskich seriali kryminalnych, co ma związek z emitowaniem ich przez tzw. stacje premium i serwisy VoD. Po stworzeniu charakterystyki gatunkowej serialu kryminalnego, kolejnym krokiem jest analiza zawartości materiałów wizualnych. Jej celem będzie stworzenie charakterystyki porównawczej rzeczywistego i serialowego obrazu przestępczości w Polsce. Ostatnim krokiem pracy badawczej będzie przeprowadzenie badania ankietowego w celu poznania wpływu polskich seriali kryminalnych na wiedzę odbiorców o przestępczości oraz pracy organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

słowa kluczowe: serial kryminalny, subgatunki serialu telewizyjnego, przestępstwo, Policja, śledztwo

bibliography

Table of contents

Panel 1	107
Psychology / Psychologia	107
Prevalence and predictors of adjustment disorder among Polish students and evaluation of effectiveness of online cbt intervention for adjustment disorder	107
Being a woman on the autism spectrum – experiences, social stressors, protecting factors: a qualitative study	107
Effectiveness of the mindfulness trainings on adolescents' emotion regulation, well-being and psychological health	108
Individual differences in irony use and understanding: the role of need for cognitive closure and empathy	109
The role of intelligence and dominance for individuals with high narcissistic admiration and narcissistic rivalry	109
Measuring experiential avoidance: results from representative Polish sample / Unikanie doświadczania: wyniki na podstawie reprezentatywnej grupy Polaków i Polek	110
Civil Law / Prawo cywilne	110
Cel ochronny normy prawnej w ramach odpowiedzialności deliktowej ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności na zasadzie ryzyka	110
Rażąca niewdzięczność – studium praktyki orzeczniczej	111
O zagrożeniach wynikających z unii personalnej, czyli problematyka zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działania piastunów w organach reprezentacji osób prawnych	112
Definicja pojęcia „tajemnica przedsiębiorstwa” w polskim porządku prawnym	112
Orzekanie na podstawie innych niż prawo stanowione reguł w międzynarodowym arbitrażu handlowym a stosowanie reguł kolizyjnych	113
Jak polskie prawo chroni wizerunek dziecka? Rozważania na styku granic władzy rodzicielskiej i autonomii dziecka	113
Health & COVID-19 / Zdrowie i COVID-19	114
Mentalization, effectiveness of emotion regulation, characteristics of social relations and the sense of quality of life of older adults experiencing the Covid-19 pandemic. Report from the pilot study	114
Critical Infrastructure protection after Covid-19 pandemic	117
COVID-19 Pandemic and the reshaping of African Union Peace Support Operations	118
Municipal public health policy in Poland and its potential determinants	118
Polish Incidental Legislation	119
Media & Communication / Media i Komunikacja	120
Komunikacja niewerbalna jako element budowania wizerunku	120
Opiekun osoby z demencją w filmach i programach telewizyjnych	120
Współcześni seniorzy a media - analiza wizerunku medialnego seniorów w dobie starzenia się społeczeństw	121
Weryfikacja mitów o rosyjskiej potęgze - wnioski płynące z agresji na Ukrainę	122
Teorie spiskowe w służbie rosyjskiej propagandy i dezinformacji	122
„Prosto zatelefonuj nam. My dla tebe! Po prostu zadzwoń do nas. Jesteśmy dla Ciebie!”. Wsparcie dla kobiet z Ukrainy po doświadczeniu przemocy ze względu na płeć	123
Panel 2	124
European Union Law / Prawo Unii Europejskiej	124
Pewność prawa czy jego skuteczność: fałszywy dylemat czy wybór konieczny w europejskim prawie kontroli koncentracji?	124
Zasada państwa prawnego w regulacji bankowej i bankowych umowach konsumenckich	125
Koncepcja niezależności regulacyjnej w Unii Europejskiej	127
Skutki eliminacji klauzul abuzywnych na przykładzie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej	127
Instytucjonalizacja praktyk dzielenia się mlekiem ludzkim we współczesnych społeczeństwach europejskich	128
Upolitycznienie nadzoru nad samorządem terytorialnym. Analiza danych empirycznych z województwa podlaskiego.	128
Spaces / Przestrzeń	129
The creation of spatial identity as a result of the volatile political affiliation of the cultural borderland – the case of the nationalisation of Lviv since 1850	129
Territorial cohesion as a policy objective for successful decentralization reforms. The case of Latin America	131
Transformations of the sacral landscape of late antique Rome	132
The re-construction of sustainable architecture. Sociotechnical practices in design work	132
A shopping center as a space of consumption and cultural practices. Preliminary research	133
Risk / Ryzyko	135
Determinants of the LTD ratio in the countries of the European Economic Area	135

How much is our personal data worth? A comparison of the value of data for users and digital platform providers...	135
Mergers and acquisitions in the entertainment industry. Failed 20 years of research and attempts to build a holistic M&A model in the entertainment sector?.....	136
The causal effect of catastrophic health expenditure on poverty in Poland.....	136
Job Market / Rynek pracy	138
Unequal Society A Detailed Investigation of Wage and Income Inequality in the United States	138
Burnout among Psychotherapists: A Cross-cultural Value Survey among 12 European Countries during the Coronavirus Disease Pandemic	140
Working-time flexibility among European couples.....	141
Employer's risk in atypical employment relationships.....	141
Transnational employment search - an example of Overseas Filipino Workers in Poland.....	142
Panel 3	143
Data & Algorithms / Dane i algorytmy	143
<i>Who is afraid of new technologies? Perception of workers in 6 EU countries</i>	143
"Apparent choice", or how Internet users deal with e-surveillance	143
'I have no idea what I'm doing' – Prosecutor's Use of Social Media	144
Algorithm-based text metrics in macroeconomic forecasting	144
Spatio-temporal localisation pattern of technological startups – RNN in predicting intra-urban startups' clusters	146
Law & Democracy / Prawo i demokracja	146
From collective to corporate religious freedom: simply the next step or a leap forward?.....	146
Democratic innovations and their impact: Lessons from Gdańsk Citizens' Assemblies.....	147
Legal aggregate.....	148
The growing role of non-permanent members of the UN Security Council.....	148
Defining Global Hierarchies in the 1960s-1970s Socialist Poland.....	150
Refugees & Migrants / Uchodźcy i migranci	151
The gap between the principle of temporary refuge and refugee status: scope, consequences, remedies.....	151
Asylum policy preferences and fear of migrants – a cross-national study of ten EU states	151
Syrian Refugee Policy of Turkey: Narrative, Implementation and the Outcomes.....	152
Refugee Policy of Turkey and its Implications on Electoral Preferences.....	152
Child & Childhood / Dziecko i dzieciństwo	152
Is there any relationship between the temperament of an infant and social attentional network development within the 1st year of life?.....	152
Bilingual and monolingual organization of the mental lexicon: A study with Cross-Linguistic Lexical Tasks CLT... ..	153
Identity Conflict and Radicalisation of Muslim Youth in Sri Lanka.....	153
Entering adulthood in the shadow of the war - an analysis of the plans of Ukrainian youth in Poland.....	154
Pedagogy of collecting. Enlightenment-Romantic collecting as educational activity – the Polish case.....	154
Panel 4	156
Politics & International Affairs / Polityka i sprawy międzynarodowe	156
The Constraint of liberal ordering: Non-western powers and the implication on the normative foundation of liberal international order	156
Our Donbas: the Discursive Construction of National Identity in Donbas between 2014 and 2022	158
Short-term repercussions of the war in Ukraine in the South Caucasus: Armenia's foreign policy approaches to a new regional balance of power	158
Arab Gulf monarchies towards the civil war in Syria	161
Islamic Republic of Iran as a state-sponsor of international terrorism	161
Intergenerational transmission of the memory of war among families in Bosnia and Herzegovina and the Bosnian diaspora in Europe	162
A Five-Factor Stochastic Differential Equation Discount Rate Model for Private Corporations.....	162
Climate & Energy / Klimat i energia	163
Climate neutrality targets: where are we from a norm analysis perspective and how does Poland perform?.....	163
Green bonds and other examples of sustainable development of commercial companies and the European Union's policy 'green' goals - opportunities and risks	164
Security of the medium-sized state's gas market	164
Gamification and serious game usage in ESG data communication – systematic literature review	165
Embodying climate change. The heat in the city.....	167
Science & Learning / Nauka i uczenie się.....	167
Bibliometric analysis – utility and efficacy of the method in doctoral dissertation on the example of digital volunteering	167

Intervention research: Math anxiety regulation, impact on math performance	167
Debunking the myths of learning by doing by habitual entrepreneurs: do they really perform better than novices or do we just naively believe people can learn from their experiences?	168
A theoretical model of game narrative in the scope of modern ludology and narratology	169
Panel 5	170
Economy / Ekonomia.....	170
Narrative Economics – The Main Problems of The New Branch of Economics.....	170
Sharing economy and new business models for urban mobility.....	170
Distance and international business in turbulent times: management consulting during the COVID-19	171
Antitrust liability within a group of companies: what lies behind it?.....	171
Crime & Penal Law / Przepęstwo i prawo karne.....	172
The principle of subsidiarity in criminal law.....	172
Freedom of speech vs. hate propaganda – criminal provisions vs. freedom of assembly.....	173
EU Criminal Law on Crossroads - shifting paradigm in the EU Criminal Law	173
Crime, police, investigation ... What exactly is a crime series?.....	175

Panel 1

Psychology / Psychologia

Prevalence and predictors of adjustment disorder among Polish students and evaluation of effectiveness of online cbt intervention for adjustment disorder

Aleksandra Juszczyk-Kalina
(psychology)

BARLOW, D. H., FARCHIONE, T. J., FAIRHOLME, C. P., ELLARD, K. K., BOISSEAU, C. L., ALLEN, L. B., & MAY, J. T. E. (2010). Unified protocol for transdiagnostic treatment of emotional disorders: Therapist guide. Oxford University Press.

CASEY, P., & BAILEY, S. (2011). Adjustment disorders: the state of the art. *World Psychiatry*, 10(1), 11.

CONLEY, C. S., TRAVERS, L. V., & BRYANT, F. B. (2013). Promoting psychosocial adjustment and stress management in first-year college students: The benefits of engagement in a psychosocial wellness seminar. *Journal of American College Health*, 61(2), 75-86.

CREDE, M., & NIEHORSTER, S. (2012). Adjustment to college as measured by the student adaptation to college questionnaire: A quantitative review of its structure and relationships with correlates and consequences. *Educational Psychology Review*, 24(1), 133-165.

EISENBERG, D., LIPSON, S. K., CEGLAREK, P., KERN, A., & PHILLIPS, M. V. (2018). College student mental health: The national landscape. In *Promoting behavioral health and reducing risk among college students* (pp. 75-86). Routledge.

NOWAK-ADAMCZYK, D. (2014). Studenci z zaburzeniami psychicznymi w przestrzeni akademickiej–system wsparcia edukacyjnego na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. *Niepełnosprawność–zagadnienia, problemy, rozwiązania*, 4(13), 73-94.

SHARMA, B. (2012). Adjustment and emotional maturity among first year college students. *Pakistan journal of social and clinical psychology*, 9(3), 32-37.

Being a woman on the autism spectrum – experiences, social stressors, protecting factors: a qualitative study

Aleksandra Grzeszak
(psychology)

HULL, L., PETRIDES, K. V., & MANDY, W. (2020). The Female Autism Phenotype and Camouflaging: a Narrative Review. In *Review Journal of Autism and Developmental Disorders* (Vol. 7, Issue 4, pp. 306–317). *Review Journal of Autism and Developmental Disorders*. <https://doi.org/10.1007/s40489-020-00197-9>

LAI, M. C., KASSEY, C., BESNEY, R., BONATO, S., HULL, L., MANDY, W., SZATMARI, P., & AMEIS, S. H. (2019). Prevalence of co-occurring mental health diagnoses in the autism population: a systematic review and meta-analysis. *The Lancet Psychiatry*, 6(10), 819–829. [https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(19\)30289-5](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(19)30289-5)

LAI, M. C., LOMBARDO, M. V., AUYEUNG, B., CHAKRABARTI, B., & BARON-COHEN, S. (2015). Sex/Gender Differences and Autism: Setting the Scene for Future Research. *JAAC*, 54(1), 11–24. <https://doi.org/10.1016/j.jaac.2014.10.003>

- MAYES, S. D., CASTAGNA, P. J., & WASCHBUSCH, D. A. (2020). Sex Differences in Externalizing and Internalizing Symptoms in ADHD, Autism, and General Population Samples. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 42(3), 519–526. <https://doi.org/10.1007/s10862-020-09798-4>
- MCGILLIVRAY, J. A., & EVERT, H. T. (2018). Exploring the Effect of Gender and Age on Stress and Emotional Distress in Adults With Autism Spectrum Disorder. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 33(1), 55–64. <https://doi.org/10.1177/1088357614549317>
- MEYER, I. H. (2013). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: Conceptual issues and research evidence. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 1(S), 3–26. <https://doi.org/10.1037/2329-0382.1.s.3>
- OSWALD, T. M., WINTER-MESSIERS, M. A., GIBSON, B., SCHMIDT, A. M., HERR, C. M., SOLOMON, M., & OSWALD, T. M. (2016). Sex Differences in Internalizing Problems During Adolescence in Autism Spectrum Disorder. 624–636. <https://doi.org/10.1007/s10803-015-2608-1>
- RATTO, A. B., KENWORTHY, L., YERYS, B. E., BASCOM, J., WIECKOWSKI, A. T., WHITE, S. W., WALLACE, G. L., PUGLIESE, C., SCHULTZ, R. T., OLLENDICK, T. H., SCARPA, A., SEESE, S., REGISTER-BROWN, K., MARTIN, A., & ANTHONY, L. G. (2018). What About the Girls? Sex-Based Differences in Autistic Traits and Adaptive Skills. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 48(5), 1698–1711. <https://doi.org/10.1007/s10803-017-3413-9>
- SEDGEWICK, F., HILL, V., YATES, R., PICKERING, L., & PELLICANO, E. (2016). Gender Differences in the Social Motivation and Friendship Experiences of Autistic and Non-autistic Adolescents. 1297–1306. <https://doi.org/10.1007/s10803-015-2669-1>
- SMITH, J. A., FLOWERS, P., & LARKIN, M. (2009). *Interpretative phenomenological analysis: Theory, method and research*. SAGE.

Effectiveness of the mindfulness trainings on adolescents' emotion regulation, well-being and psychological health

Maria Wasyłkowska
(psychology)

- HARRIS, A. (2012). Nurturing mindfulness in children and youth: current state of research. *Child Development Perspect*, 6, 161–166. <https://doi.org/10.1111/j.1750-8606.2011.00215.x>
- GUENDELMAN, S., MEDEIROS S., & RAMPES, H. (2017). Mindfulness and emotion regulation: insights from neurobiological, psychological, and clinical studies. *Front Psychol*, 8, 220. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00220>
- HOLAS, P. (2015). Uważność, a lęk. *Terapie oparte na uważności w leczeniu zaburzeń lękowych*. *Psychiatria po Dyplomie*, 4, 35-38.
- HOLZEL, B.K., LAZAR, S.W., GARD, T., SCHUMAN-OLIVIER, Z., VAGO, D.R., & OTT, U. (2011). How does mindfulness meditation work? Proposing mechanisms of action from a conceptual and neural perspective. *Perspectives on Psychological Science*, 6, 537–559. <https://doi.org/10.1177/1745691611419671>
- IANI, L., LAURIOLA, M., CAFARO, V., & DIDONNA, F. (2017). Dimensions of Mindfulness and Their Relations with Psychological Well-Being and Neuroticism. *Mindfulness*, 8(3), 664–676. <https://doi.org/10.1007/s12671-016-0645-2>
- KOBYLIŃSKA, D., LEWCZUK, K., MARCHLEWSKA, M., & PIETRASZEK, A. (2018). For body and mind: practicing yoga and emotion regulation. *Social Psychological Bulletin*, 13(1). <https://doi.org/10.5964/spb.v13i1.25502>
- NEZLEK, J., HOLAS, P., KREJTZ, I., RUSANOWSKA, M. (2015). Being present in the moment: event-level relationships between mindfulness and stress, positivity, and importance. *Personality and Individual Differences*, 10. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.11.031>
- VICKERY, C. E., DORJEE, D. (2016). Mindfulness training in primary schools decreases negative affect and increases meta-cognition in children. *Front Psychol*, 6. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.02025>

Individual differences in irony use and understanding: the role of need for cognitive closure and empathy

Katarzyna Branowska
(psychology)

- AMENTA, S., NOËL, X., VERBANCK, P., & CAMPANELLA, S. (2013). Decoding of emotional components in complex communicative situations (irony) and its relation to empathic abilities in male chronic alcoholics: an issue for treatment. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 37(2), 339-347.
- AVERBECK, J. M. (2013). Comparisons of ironic and sarcastic arguments in terms of appropriateness and effectiveness in personal relationships. *Argumentation and advocacy*, 50(1), 47-57.
- BRANOWSKA, K. (2020). *Irony and cognition: How need for cognitive closure and need for cognition impact verbal irony comprehension*. Unpublished master thesis, University of Warsaw.
- GIBBS, R. W. (2000). Irony in talk among friends. *Metaphor and symbol*, 15(1-2), 5-27.
- IVANKO, S. L., PEXMAN, P. M., & OLINECK, K. M. (2004). How sarcastic are you? Individual differences and verbal irony. *Journal of language and social psychology*, 23(3), 244-271.
- JANKOWIAK-SIUDA, K., KANTOR-MARTYNUSKA, J., SIWY-HUDOWSKA, A., ŚMIEJA-NĘCKA, M., DOBROŁOWICZ-KONKOL, M., ZARAŚ-WIECZOREK, I., & SIEDLER, A. (2017). Analiza właściwości psychometrycznych polskiej wersji językowej Skróconej Skali Ilorazu Empatii (SSIE): The Empathy Quotient (EQ-Short). *Psychiatria Polska*, 51(4).
- KAŁOWSKI, P., ZAJĄCZKOWSKA, M., BRANOWSKA, K., MITROWSKA, A., SIEMIENIUK, A., DRYLL, E., BANASIK-JEMIELNIAK, N. (under review). Individual differences in verbal irony use: A systematic review of quantitative psycholinguistic studies.
- KOSSOWSKA, M., HANUSZ, K., & TREJTOWICZ, M. (2012). Skrócona wersja Skali Potrzeby Poznawczego Domknięcia. Dobór pozycji i walidacja skali. *Psychologia Społeczna*, 7(1), 89-99.
- KOZIŃSKA, J. (2021). *Potrzeba domknięcia poznawczego a rozumienie ironii werbalnej [Need for cognitive closure and verbal irony comprehension]*. Unpublished empirical paper, University of Warsaw.
- WAKABAYASHI, A., BARON-COHEN, S., WHEELWRIGHT, S., GOLDENFELD, N., DELANEY, J., FINE, D., ... & WEIL, L. (2006). Development of short forms of the Empathy Quotient (EQ-Short) and the Systemizing Quotient (SQ-Short). *Personality and individual differences*, 41(5), 929-940.
- WEBSTER, D. M., & KRUGLANSKI, A. W. (1994). Individual differences in need for cognitive closure. *Journal of personality and social psychology*, 67(6), 1049.

The role of intelligence and dominance for individuals with high narcissistic admiration and narcissistic rivalry

Maria Leniarska
(psychology)

- ABELE, A.E., WOJCISZKE, B. (2014). Chapter four - Communal and agentic content in social cognition: A dual perspective model. *Advances in Experimental Social Psychology*, 50, 195-255.
- BACK, M.D., KÜFNER, A.C.P., DUFNER, M., RAUTHMANN, J.F. (2013). Narcissistic admiration and rivalry: Disentangling the bright and dark sides of narcissism. *Journal of Personality and Social Psychology*, 105, 1013-1037.
- CAMPBELL, W. K., & FOSTER, J. D. (2007). The narcissistic self: Background, an extended agency model, and ongoing controversies. *The self*, 115, 138.
- ZAJENKOWSKI, M., LENIARSKA, M., JONASON, P. K. (2020). Look how smart I am!: Only narcissistic admiration is associated with inflated reports of intelligence. *Personality and Individual Differences*, 165, 110158.
- ZAJENKOWSKI, M., STOLARSKI, M., MACIANTOWICZ, O., MALESZA, M., & WITOWSKA, J. (2016). Time to be smart: Uncovering a complex interplay between intelligence and time perspectives. *Intelligence*, 58, 1-9.

Measuring experiential avoidance: results from representative Polish sample / Unikanie doświadczenia: wyniki na podstawie reprezentatywnej grupy Polaków i Polek

Jan Wadręszkiewicz
(psychology)

- CRISTEA, I. A., MONTGOMERY, G. H., SZAMOSKOZI, S., & DAVID, D. (2013). Key constructs in “classical” and “new wave” cognitive behavioral psychotherapies: Relationships among each other and with emotional distress. *Journal of Clinical Psychology*, 69(6), 584–599.
- HAYES, S. C., WILSON, K. G., GIFFORD, E. V., FOLLETTE, V. M., & STROSAHL, K. (1996). Experiential avoidance and behavioral disorders: A functional dimensional approach to diagnosis and treatment. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 64(6), 1152-1168.
- SPINHOVEN, P., DROST, J., DE ROOIJ, M., VAN HEMERT, A. M., & PENNINX, B. W. (2014). A longitudinal study of experiential avoidance in emotional disorders. *Behavior Therapy*, 45(6), 840–850. <https://doi.org/10.1016/j.beth.2014.07.001>
- Wegner, D. M. (1994). Ironic processes of mental control. *Psychological Review*, 101(1), 34-52.
- WEGNER, D. M., ERBER, R., & ZANAKOS, S. (1993). Ironic processes in the mental control of mood and mood-related thought. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65(6), 1093-1104
- WOLGAST, M. (2014). What does the Acceptance and Action Questionnaire (AAQ-II) really measure?. *Behavior therapy*, 45(6), 831-839.

Civil Law / Prawo cywilne

Cel ochronny normy prawnej w ramach odpowiedzialności deliktowej ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności na zasadzie ryzyka

Piotr Ratusznik
(nauki prawne)

- H. Brox, W.-D. Walker, *Besonders Schuldrecht*, Monachium 2004
- T. Dybowski, Przyczynowość jako przesłanka odpowiedzialności. Zagadnienia wybrane, NP 1962, nr 1
- W. Fikentscher, A. Heinemann, *Schuldrecht. Schuldrecht Allgemeiner und Besonderer Teil*, Berlin 2017
- P. Granecki, *Zasada bezwzględnej odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną umyślnie (według kodeksu cywilnego)*, *Studia Prawnicze* 2001/3-4
- J. Jastrzębski, *O granicach kompensacji*, [w:] *Odpowiedzialność odszkodowawcza*, J. Jastrzębski [red.], Warszawa 2007, Legalis
- M. Kaliński, *Szkoda na mieniu i jej naprawienie*, Warszawa 2014
- M. Kaliński, *Glosa do wyroku z dnia 8 lutego 2007 r. (I CSK 435/06)*, PS 2008, Nr 1
- M. Kaliński, *Glosa do wyroku SN z dnia 22 czerwca 2012 r., V CSK 282/11*, OSP 2015/7-8
- R. Kasprzyk, *Bezprawność względna*, St. Praw. 1988, z. 3
- J. Kondek, *Bezprawność jako przesłanka odpowiedzialności odszkodowawczej*, Warszawa 2013, Legalis
- M. Krajewski, *Szkoda na mieniu wynikająca z wypadków komunikacyjnych*, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2017
- J. Kuźmicka-Sulikowska, *Odpowiedzialność deliktowa w prawie wybranych państw obcych*, Wrocław 2011
- B. Lackoroński, *Glosa do wyr. SN z 22.6.2012., V CSK 282/11*, OSP 2013/5
- B. Lackoroński, *Glosa do wyr. SN z 24.9.2008 r., II CSK 177/08*, OSP 2009/10
- B. Lewaszkiewicz-Petrykowska, *Deliktowa odpowiedzialność za własne czyny w prawie cywilnym krajów europejskich*, KPP 1998/2
- B. Ostrzechowski, *Teoretyczne aspekty adekwatnej przyczynowości*, STPP 2016/3, Legalis
- M. Safjan, *Problematyka tzw. bezprawności względnej oraz związku przyczynowego na tle odpowiedzialności za niezgodne z prawem akty normatywne (w:) Rozprawy prawnicze. Księga pamiątkowa Profesora Maksymiliana Pazdana*, L. Ogiełto, W. Popiołek, M. Szpunar (red.), Kraków 2005

M. Safjan, *Problematyka tzw. bezprawności względnej oraz związku przyczynowego na tle odpowiedzialności za niezgodne z prawem akty normatywne* (w:) *Rozprawy prawnicze. Księga pamiątkowa Profesora Maksymiliana Pazdana*, L. Ogiełło, W. Popiołek, M. Szpunar (red.), Kraków 2005

Rażąca niewdzięczność – studium praktyki orzeczniczej

Daniel Jakubowski
(nauki prawne)

Komentarze

POD RED. BALWICKIEJ-SZCZYRBY, M. & SYLWESTRZAK, A. (2022). Kodeks cywilny. Komentarz. Wolters Kluwer.

POD RED. BIELUKA, J. & DOLIWY, A. (2022). Umowy dotyczące spadków. Komentarz praktyczny. Wzory przykładowych umów. Klauzule umowne. Orzecznictwo. C.H. Beck.

POD RED. BIEŃKA, G. (2011). Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania Tom I-II. Wolters Kluwer.

POD RED. CISZEWSKIEGO, J. & NAZARUKA, P. (2022). Kodeks cywilny. Komentarz. Wolters Kluwer.

POD RED. FRASA, M. & HABDAS, M. (2018). Kodeks cywilny. Komentarz. Tom V. Zobowiązania. Część szczególna (art. 765-92116). Wolters Kluwer.

POD RED. GNIEWKA, E. & MACHNIKOWSKIEGO, P. (2021). Kodeks cywilny Komentarz. C.H. Beck.

POD RED. GUTOWSKIEGO, M. (2022). Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. art. 627-1088. C.H. Beck.

POD RED. KIDYBY, A. (2014). Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część szczególna. Wolters Kluwer.

POD RED. OSAJDY, K. (2022). Kodeks cywilny. Komentarz. C.H. Beck.

POD RED. PIETRZYKOWSKIEGO, K. (2021). Kodeks cywilny. Tom II. Komentarz. art. 450-1088. C.H. Beck.

POD RED. RAJSKIEGO, J. (2018). Prawo zobowiązań. Część szczególna. System prawa prywatnego tom 7. C.H. Beck.

POD RED. ZAŁUCKIEGO, M. (2020). Kodeks cywilny. Komentarz. C.H. Beck.

Monografie

GOETTEL, M. (2013). Sytuacja zwierzęcia w prawie cywilnym. Wolters Kluwer.

POD RED. ŁUKASIEWICZ, J. M. & RAMUS, I. (2015) Prawo alimentacyjne. Zagadnienia materialne. Wydawnictwo Adam Marszałek.

TARGOSZ, T. (2004). Nadużycie osobowości prawnej, Zakamycze Kantor Wydawniczy.

TENENBAUM-KULIG, M. (2021). Darowizna w polskim prawie zobowiązań. C.H. Beck.

TOMCZYK, A. (2020) Skutki cywilnoprawne naruszenia norm moralnych między osobami bliskimi, C.H. Beck.

Artykuły

GOLEC, K. (2018), Zerwanie nieformalnego związku jako przesłanka zwrotu przedmiotu świadczenia. *Monitor Prawniczy*, 10.

JAMRÓZ, T. (2018), Przesłanka rażącej niewdzięczności. *ius.focus*, 5.

O zagrożeniach wynikających z unii personalnej, czyli problematyka zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działania piastunów w organach reprezentacji osób prawnych

Monika Michałowska
(nauki prawne)

Wyroki Sądu Najwyższego dotyczące problematyki zastosowania art. 108 Kodeksu cywilnego do działań organów osób prawnych.

Stosowanie art. 108 KC w sytuacji tożsamości prokurenta jednej strony i osoby umocowującej pełnomocnika drugiej strony, Łukasz Berak, Piotr Moskała, Adam Fudalej, *ius.focus* 2022 nr 7 str 1.

P. Machnikowski (red.), *Zobowiązania. Przepisy ogólne i powiązane przepisy Księgi I KC. Tom I. Komentarz*, Warszawa 2022.

Definicja pojęcia „tajemnica przedsiębiorstwa” w polskim porządku prawnym

Mateusz Gawroński
(nauki prawne)

APLIN, T. (2014). A Critical Evaluation of the Proposed EU Trade Secrets Directive. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2467946>.

BOGDALSKI, P. (1997). Tajemnica przedsiębiorstwa – zagadnienia konstrukcyjne, *Monitor Prawniczy*, 6, 228-237.

COTTIER, T., & VERON, P. (2014). *Concise International and European IP Law. TRIPS, Paris Convention, European Enforcement and Transfer of Technology*. Wolters Kluwer.

HOC, S. (2019). Nowe prawo Unii Europejskiej w zakresie ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa. *Przegląd Prawa Publicznego*, 1, 94-107.

KRAUS, A., & ZOLL F. (1929). *Polska ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z objaśnieniami*. Wojewódzki Instytut Wydawniczy.

MACHNIKOWSKI, P. (2016). Komentarz do art. 355 Kodeksu cywilnego. W Gniewek, E., & Machnikowski, P. (Red.). *Kodeks cywilny. Komentarz* (s. 618-621). Wydawnictwo C.H. Beck.

MICHALAK, A. (2006). *Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa. Zagadnienia cywilnoprawne*. Wydawnictwo Zakamycze.

MICHALAK, A. (2011). Komentarz do art. 11 Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W Sieradzka, M., & Zdyb, M. (Red.), *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz* (304-340). Wolters Kluwer.

NAMYSŁOWSKA, M. (2016). Artykuł 11 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji w świetle dyrektywy 2016/943 o ochronie tajemnicy przedsiębiorstwa. *Przegląd Prawa Handlowego*, 11, 5-11.

NOWIŃSKA, E., & DU VALL, M. (2013). *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz*. Wolters Kluwer.

NOWIŃSKA, E., PROMIŃSKA, U., & DU VALL, M. (2013). *Prawo własności przemysłowej - przepisy i omówienie*. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis.

OSTROWSKA, K., & STĘPIEŃ, A. (2019). Definicja tajemnicy przedsiębiorstwa według dyrektywy 2016/943 i jej implementacja do krajowych porządków prawnych na przykładzie Niemiec i Polski. *Monitor Prawniczy*, 12, 649-655.

SAIAS, M. (2014). Unlawful acquisition of trade secrets by cyber theft: between the Proposed Directive on Trade Secrets and the Directive on Cyber Attacks. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 9, 721-729. <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpu117>.

SALAMONOWICZ, M. (2016). Harmonizacja prawa tajemnic handlowych w ramach Unii Europejskiej, *Europejski Przegląd Sądowy*, 1, 10-15.

SOUSA E SILVA, N. (2014, October 4). What exactly is a trade secret under the proposed directive?. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 9, 923-932. <https://doi.org/10.1093/jiplp/jpu179>.

SOŁTYSIŃSKI, S., & GOGULSKI, S. (2019). Komentarz do art. 11 Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. W Szwaja, J. (Red.), *Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz* (s. 434- 482). Wydawnictwo C.H. Beck.

TRAPLE, E. (2003). Ochrona informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa w ZNKU a ochrona tajemnic ujawnionych w trakcie negocjacji, *Monitor Prawniczy*, 21 – dodatek, 6-11.

Orzekanie na podstawie innych niż prawo stanowione reguł w międzynarodowym arbitrażu handlowym a stosowanie reguł kolizyjnych

Paweł Karkowski
(nauki prawne)

- BALLADA P., Zagadnienie obowiązku stosowania prawa materialnego w postępowaniu przed sądem polubownym, *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny* 2002.
- ERECIŃSKI T., WEITZ K., Sąd arbitrażowy, wyd. 1 Warszawa 2008.
- KAMIŃSKI I.C., Zasady słuszności jako podstawa orzekania w obrocie cywilnym i handlowym, *Państwo i Prawo* 4, 1993.
- KAMIŃSKI I.C., Uprawnienia sędziów i arbitrów orzekających na podstawie reguł słuszności, *Problemy Prawne Handlu Zagranicznego* t. 19–20, 2000.
- PAZDAN J., Czy można wyłączyć umowę spod prawa, *Państwo i Prawo* nr 10, 2005.
- SKĄPSKI J., Autonomia woli w prawie międzynarodowym prywatnym w zakresie zobowiązań z umów, *Zeszyty Naukowe UJ. Prace Prawnicze* nr 19, 1961.
- SZUMAŃSKI A. (red.), *System Prawa Handlowego Tom 8 Arbitraż handlowy*, Warszawa 2015.

Jak polskie prawo chroni wizerunek dziecka? Rozważania na styku granic władzy rodzicielskiej i autonomii dziecka

Adriana Denys-Starzec
(nauki prawne)

- BAGIEŃSKA-MASIOTA, A. (2019). Zezwolenie na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego. *Studia Iuridica Lublinensia*, 28(1), 9. <https://doi.org/10.17951/sil.2019.28.1.9-24>
- BALCARCZYK, J. (2009). *Prawo do wizerunku i jego komercjalizacja: Studium cywilnoprawne*. Wolters Kluwer Polska.
- BALCARCZYK, J. (2012). *Dobra osobiste w XXI wieku: Nowe wartości, zasady, technologie = Rights of personality in the XXI century: new values, rules, technologies*. Wolters Kluwer Polska.
- BŁESZYŃSKI, J. (1988). *Prawo autorskie* (wyd. 3). Państwowe Wydawnictwo Nauk.
- CISEK, A. (1989). *Dobra osobiste i ich niemajątkowa ochrona w Kodeksie cywilnym*. Wydawn. Uniwersytetu Wrocławskiego.
- BOJAŃCZYK, K. (2019). Komentarz do art. 81 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W: W. Machała, R.M. Sarbiński (red.), *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*. C.H.Beck. <https://legalis.pl/> (dostęp: 11.09.2022).
- GEDDES, L. (2019). Avoid over-sharing. *New Scientist*, 242(3224), 24–25. [https://doi.org/10.1016/s0262-4079\(19\)30599-8](https://doi.org/10.1016/s0262-4079(19)30599-8)
- GLAC, W. (2018). Zasada dobra dziecka w praktyce orzeczniczej polskich sądów. *Homo et Societas*, 3, 110–118. <https://doi.org/10.4467/25436104hs.18.009.12310>
- HABERKO, J. (2018). Udostępnianie i publikowanie wizerunku noworodka i małego dziecka w świetle zasady dobra dziecka. *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, 75(3), 59–70. <https://doi.org/10.14746/rpeis.2013.75.3.5>
- HOROSZ, P., & GRZESIOK-HOROSZ, A. (2021). Prawo do wizerunku w społeczeństwie informacyjnym. *Santander Art and Culture Law Review*, 7(1), 21–38. <https://doi.org/10.4467/2450050xsnr.21.002.14591>
- JĘDRYSIAK, P. (2018). Odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych osób nieletnich z wykorzystaniem portali społecznościowych w ramach parental trollingu. *Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego*, 23. <https://doi.org/10.31261/pppm.2018.23.04>
- KEITH, B., & STEINBERG, S. (2018a). What Parents Should Share: Child Privacy in the Age of Social Media and the Pediatrician's Role. W *Selection of Abstracts From NCE 2016*. American Academy of Pediatrics. https://doi.org/10.1542/peds.141.1_meetingabstract.244

- KEITH, B., & STEINBERG, S. (2018b). What Parents Should Share: Child Privacy in the Age of Social Media and the Pediatrician's Role. W Selection of Abstracts From NCE 2016. American Academy of Pediatrics. https://doi.org/10.1542/peds.141.1_meetingabstract.244
- Legal Implications of "Sharenting". (2020). Law and World, 6(2), 19–26. <https://doi.org/10.36475/6.2.3>
- OCHÓŃSKA, Z. (b. d.). Dysponowanie dobrami osobistymi prawa powszechnego i prawa autorskiego [Master]. Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego (RUJ). <https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/210417>.
- ŚLEZAK, P. (2009). Ochrona prawa do wizerunku. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- SYDOR-ZIELIŃSKA, A. (2019). Ochrona dóbr osobistych dziecka [Doktorat, praca dyplomowa]. Repozytorium Uniwersytetu Jagiellońskiego (RUJ). <https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/148842>

Health & COVID-19 / Zdrowie i COVID-19

Mentalization, effectiveness of emotion regulation, characteristics of social relations and the sense of quality of life of older adults experiencing the Covid-19 pandemic. Report from the pilot study

Ewelina Łapińska
(psychology)

- ABDULAMIR, A. S., HAFIDH, R. R. (2020). The Possible Immunological Pathways for the Variable Immunopathogenesis of COVID--19 Infections among Healthy Adults, Elderly and Children. *Electronic Journal of General Medicine*, 17(4).
- ANTONUCCI, T. C., LANSFORD, J. E., AKIYAMA, H. (2001). Impact of positive and negative aspects of marital relationships and friendships on well-being of older adults. *Applied Developmental Science*, 5(2), 68-75.
- BERKMAN, L. F., GLASS, T., BRISSETTE, I., SEEMAN, T. E. (2000a). From social integration to health: Durkheim in the new millennium. *Social science & medicine*, 51(6), 843-857.
- BERKMAN, L.F., GLASS, T. (2000b). Social integration, social networks, social support, and health. W: L.F Berkman, I. Kawachi (red.), *Social Epidemiology*. (s. 137–173). New York: Oxford University Press.
- BOWLING, A. (1994). Social networks and social support among older people and implications for emotional well-being and psychiatric morbidity. *International Review of Psychiatry*, 6(1), 41-58.
- BRAUN, V., CLARKE, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- COHEN, M. A., TAVARES, J. (2020). Who are the Most At-Risk Older Adults in the COVID-19 Era? It's Not Just Those in Nursing Homes. *Journal of Aging & Social Policy*, 1-7.
- CORNWELL, E. Y., WAITE, L. J. (2009). Social disconnectedness, perceived isolation, and health among older adults. *Journal of health and social behavior*, 50(1), 31-48.
- COWAN, M.J., GRAHAM, K.Y., COCHRANE, B.L. (1992). Comparison of a theory of quality of life between myocardial infarction and malignant melanoma: A pilot study. *Progress in Cardiovascular Nursing*, 7, 18–28.
- DEL CORNO, F., PLOTKIN, D. (2019) Profil funkcjonowania psychicznego w wieku podeszłym. Oś ME. W: V. Lingiardi, N. McWilliams (red.), *PDM-2. Podręcznik diagnozy psychodynamicznej*. (s.391-392). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- DONOVAN, N. J. (2020). Timely insights into the treatment of social disconnection in lonely, homebound older adults. *The American Journal of Geriatric Psychiatry*.
- DRAGAN, M. (2020). Raport: Zdrowie psychiczne w czasie pandemii Covid-19. Pobrane z: <http://ptbst.org.pl/badania/>
- EISENBERG, N., SPINRAD, T. L. (2004). Emotion-related regulation: Sharpening the definition. *Child development*, 75(2), 334-339.
- EKWALL, A. K., SIVBERG, B., HALLBERG, I. R. (2005). Loneliness as a predictor of quality of life among older caregivers. *Journal of advanced nursing*, 49(1), 23-32.

- ELBEDDINI, A., PRABAHARAN, T., AMASALKHI, S., TRAN, C., ZHOU, Y. (2020). Barriers to conducting deprescribing in the elderly population amid the COVID-19 pandemic. *Research in Social and Administrative Pharmacy*.
- FAHED, M., BARRON, G. C., STEFFENS, D. C. (2020). Ethical and Logistical Considerations of Caring for Older Adults on Inpatient Psychiatry During the COVID-19 Pandemic. *The American Journal of Geriatric Psychiatry*.
- FONAGY, P., LUYTEN, P., MOULTON-PERKINS, A., LEE, Y. W., WARREN, F., HOWARD, S., ... LOWYCK, B. (2016). Development and validation of a self-report measure of mentalizing: The reflective functioning questionnaire. *PLoS One*, 11(7), e0158678.
- FONAGY, P., GERGELY, G., JURIST, E. L., TARGET, M. (2002). *Affect regulation, mentalization, and the development of the self*. New York, NY: Other Press.
- FONAGY, P., TARGET, M., STEELE, H., STEELE, M. (1998). *Reflective-functioning manual, version 5.0, for application to adult attachment interviews*. London: University College London, 161-2.
- FONAGY, P., TARGET, M. (1997). Attachment and reflective function: Their role in self-organization. *Development and Psychopathology*, 9, 679–700.
- FRĄCKOWIAK, T. (2012). Poczucie jakości życia osób długowiecznych. *Psychologia rozwojowa*, 17(1), 101-115.
- GAMBIN, M. I IN. (2020). Uwarunkowania objawów depresji i lęku uogólnionego u dorosłych Polaków w trakcie epidemii Covid-19 – raport z pierwszej fali badania podłużnego. Pobrane z: http://psych.uw.edu.pl/wp-content/uploads/sites/98/2020/05/Uwarunkowania_objawow_depresji_leku_w_trakcie_pandemii_raport.pdf
- GARCÍA, E. L., BANEGAS, J. R., PEREZ-REGADERA, A. G., CABRERA, R. H., RODRIGUEZ-ARTALEJO, F. (2005). Social network and health-related quality of life in older adults: a population-based study in Spain. *Quality of life research*, 14(2), 511-520.
- GŁĘBOCKA, A., SZARZYŃSKA, M. (2005). Wsparcie społeczne a jakość życia ludzi starszych. *Gerontologia Polska*, 13(4), 255-259.
- Godaert, L., Proye, E., Demoustier-Tampere, D., Coulibaly, P. S., Hequet, F., Dramé, M. (2020). Clinical characteristics of older patients: The experience of a geriatric short-stay unit dedicated to patients with COVID-19 in France. *The Journal of Infection*.
- GÓRSKA, D., MARSZAŁ, M. (2014). Mentalizacja i teoria umysłu w organizacji osobowości borderline-różnice pomiędzy afektywnymi i poznawczymi aspektami poznania społecznego w patologii emocjonalnej. *Psychiatria Polska*, 48(3).
- GRATZ, K. L., ROEMER, L. (2004). Multidimensional assessment of emotion regulation and dysregulation: Development, factor structure, and initial validation of the difficulties in emotion regulation scale. *Journal of psychopathology and behavioral assessment*, 26(1), 41-54.
- HAN, W., ZHU, M., CHEN, J., ZHANG, J., ZHU, S., LI, T., ... LIANG, T. (2020). Lung Transplantation for elderly patients with end-stage COVID-19 Pneumonia. *Annals of Surgery*.
- HOWIE, L. O., TROUTMAN-JORDAN, M., NEWMAN, A. M. (2014). Social support and successful aging in assisted living residents. *Educational gerontology*, 40(1), 61-70.
- KAUFMAN, E. A., XIA, M., FOSCO, G., YAPTANGCO, M., SKIDMORE, C. R., CROWELL, S. E. (2016). The Difficulties in Emotion Regulation Scale Short Form (DERS-SF): Validation and replication in adolescent and adult samples. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 38(3), 443-455.
- KHAN, M. J. (2020). Devising a Complete Exercise Protocol Assisting Older Adults Isolated During COVID-19: A Mini Review. *International Journal of Aging Health and Movement*, 2(1), 1-7.
- KÖBER, C., KUHN, M. M., PETERS, I., HABERMAS, T. (2019). Mentalizing oneself: detecting reflective functioning in life narratives. *Attachment & human development*, 21(4), 313-331.
- LANDI, F., BARILLARO, C., BELLINI, A., BRANDI, V., CARFÌ, A., D'ANGELO, M., ... & MARZETTI, E. (2020). The new challenge of geriatrics: saving frail older people from the Sars-COV-2 pandemic infection. *The Journal of Nutrition, Health & Aging*, 1.
- LANG, F. R., BALTES, M. M. (1997). Being with people and being alone in late life: Costs and benefits for everyday functioning. *International Journal of Behavioral Development*, 21(4), 729-746.
- LARSON, R., MANNELL, R., ZUZANEK, J. (1986). Daily well-being of older adults with friends and family. *Psychology and Aging*, 1(2), 117–126.
- LECCE, S., CECCATO, I., BIANCO, F., ROSI, A., BOTTIROLI, S., CAVALLINI, E. (2017). Theory of Mind and social relationships in older adults: the role of social motivation. *Aging & Mental Health*, 21(3), 253-258.
- LEVENSON, R. W., CARSTENSEN, L. L., GOTTMAN, J. M. (1993). Long-term marriage: Age, gender, and satisfaction. *Psychology and aging*, 8(2), 301.
- LEVENTHAL, H., COLEMAN, S. (1997). Quality of life: A process review. *Psychology & Health*, 12, 753 – 767.

- LIU, G., ZHANG, S., MAO, Z., WANG, W., HU, H. (2020). Clinical significance of nutritional risk screening for older adult patients with COVID-19. *European journal of clinical nutrition*, 1-8.
- LUBBEN, J., GIRONDA, M. (2003). Centrality of social ties to the health and well-being of older adults. *Social work and health care in an aging society*, 319-350.
- ŁAPIŃSKA, E. (2019). Narracje o rodzinach osób w okresie późnej dorosłości. Nieopublikowana praca magisterska. Uniwersytet Warszawski.
- MUTZNER, R. (2018). Resilience and the “Good-Enough” Environment in Late Adulthood: a Relational Perspective. *NYS Psychologist*, 30(1).
- NESBITT, B.J., HEIDRICH, S.M. (2000). Sense of coherence and illness appraisal in older women’s quality of life. *Research in Nursing & Health*, 23, 25 – 34.
- NEWSOM, J. T., SCHULZ, R. (1996). Social support as a mediator in the relation between functional status and quality of life in older adults. *Psychology and aging*, 11(1), 34.
- NICHOLSON, N. R. (2012). A review of social isolation: an important but underassessed condition in older adults. *The journal of primary prevention*, 33(2-3), 137-152.
- NICHOLSON JR, N. R. (2009). Social isolation in older adults: an evolutionary concept analysis. *Journal of advanced nursing*, 65(6), 1342-1352.
- Nikolich-Zugich, J., Knox, K. S., Rios, C. T., Natt, B., Bhattacharya, D., Fain, M. J. (2020). SARS-CoV-2 and COVID-19 in older adults: what we may expect regarding pathogenesis, immune responses, and outcomes. *GeroScience*, 1-10.
- NORDENFELT, L. (1993). Quality of life, health and happiness. Brookfield, VT: Avebury.
- Ormel, J., Lindenberg, S., Steverink, N., Vonkorff, M. (1997). Quality of life and social production functions: A framework for understanding health effects. *Social Science & Medicine*, 45, 1051–1063.
- PAPA, S. M., BRUNDIN, P., FUNG, V. S., KANG, U. J., BURN, D. J., COLOSIMO, C., ... MDS-SCIENTIFIC ISSUES COMMITTEE. (2020). Impact of the COVID-19 pandemic on Parkinson’s disease and movement disorders. *Mov Disord*, 6.
- PIETKIEWICZ, I., SMITH, J.A. (2012). Praktyczny przewodnik interpretacyjnej analizy fenomenologicznej w badaniach jakościowych w psychologii. *Czasopismo Psychologiczne*, 18 (2), 361-369.
- RUBINSTEIN, R. L., LUBBEN, J. E., MINTZER, J. E. (1994). Social isolation and social support: An applied perspective. *Journal of Applied Gerontology*, 13(1), 58-72.
- SAMUELSSON, S.M., ALFREDSON, B.B., HAGBERG, B., SAMUELSSON, G., NORDBECK B., BRUN, A. (1997). The Swedish Centenarian Study: A Multidisciplinary Study of Five Consecutive Cohorts at the Age of 100. *International Journal of Aging and Human Development*, 45, 223–253.
- SATRE, D. D., HIRSCHTRITT, M. E., SILVERBERG, M. J., STERLING, S. A. (2020). Addressing problems with alcohol and other substances among older adults during the COVID-19 pandemic. *The American Journal of Geriatric Psychiatry*.
- SĘKOWSKI, M., GAMBIN, M., HANSEN, K., HOLAS, P., HYNIEWSKA, S., PLUTA, A., SOBAŃSKA, M., ŁOJEK, E. (2020). Risk of developing posttraumatic stress disorder in COVID-19 survivors: What should mental health specialists prepare for? *PsyAeXiv Preprints*. Pobrane z: <https://psyarxiv.com/bnkve/>
- SHAHID, Z., KALAYANAMITRA, R., MCCLAFFERTY, B., KEPKO, D., RAMGOBIN, D., PATEL, R., ... JONES, K. (2020). COVID-19 and older adults: what we know. *Journal of the American Geriatrics Society*, 68(5), 926-929.
- SHANKAR, A., MCMUNN, A., BANKS, J., STEPTOE, A. (2011). Loneliness, social isolation, and behavioral and biological health indicators in older adults. *Health Psychology*, 30(4), 377.
- SLADE, A., GRIENENBERGER, J., BERNBACH, E., LEVY, D., LOCKER, A. (2005). Maternal reflective functioning, attachment, and the transmission gap: A preliminary study. *Attachment & Human Development*, 7(3), 283-298.
- STEPHENS, C., ALPASS, F., TOWERS, A., STEVENSON, B. (2011). The effects of types of social networks, perceived social support, and loneliness on the health of older people: Accounting for the social context. *Journal of aging and health*, 23(6), 887-911.
- STRAŚ-ROMANOWSKA, M. (2016). Starość: kres rozwoju czy kontynuacja? Czas utraień czy dar losu? W: M. Kielar-Turska (red.), *Starość: jak ją widzi psychologia*. Kraków: Wydawnictwo WAM.
- STRAŚ-ROMANOWSKA, M. (2012). Późna dorosłość. W: J. Trempała (red.), *Psychologia rozwoju człowieka*. Warszawa: PWN.
- STRAŚ-ROMANOWSKA M., FRĄCKOWIAK T. (2009). Fenomen długowieczności. Perspektywa psychologiczna. W: H. Romanowska-Łakomy (red.), *Odrodzenie człowieczeństwa*, 383–390. Warszawa: Wyd. Eneteia.

- STRAŚ-ROMANOWSKA, M. (2005). Jakość życia w świetle założeń psychologii zorientowanej na osobę W: M. Straś-Romanowska, K. Lachowicz-Tabaczek, A. Szmajke (red.), *Kolokwia Psychologiczne pt. Jakość życia w badaniach empirycznych i refleksji teoretycznej*. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN.
- STRAŚ-ROMANOWSKA, M., OLESZKOWICZ, A., & FRĄCKOWIAK, T. (2004). Charakterystyka Kwestionariusza Poczucia Jakości Życia. Wrocław: Instytut Psychologii UWr.
- STRAŚ-ROMANOWSKA, M. (1992). Los człowieka jako problem psychologiczny. Podstawy teoretyczne. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- SZYMAŃCZAK, J. (2012). Starzenie się polskiego społeczeństwa—wybrane aspekty demograficzne. *Studia BAS*, (2), 9-28.
- TOEPLITZ, Z. (2005). Jesień życia. W: M. Straś-Romanowska, K. Lachowicz-Tabaczek, A. Szmajke (red.), *Kolokwia Psychologiczne pt. Jakość życia w badaniach empirycznych i refleksji teoretycznej*. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN.
- TOMBAUGH, T. N., MCINTYRE, N. J. (1992). The mini-mental state examination: a comprehensive review. *Journal of the American Geriatrics Society*, 40(9), 922-935.
- VAN ORDEN, K. A., BOWER, E., LUTZ, J., SILVA, C., GALLEGOS, A. M., PODGORSKI, C. A., ... CONWELL, Y. (2020). Strategies to Promote Social Connections Among Older Adults During ‘Social Distancing’ Restrictions. *The American Journal of Geriatric Psychiatry*.
- WARD, R. (1984), *The aging experience*. Cambridge: Harper and Row.
- WORLD HEALTH ORGANISATION (2020). COVID-19: vulnerable and high risk groups. Pobrane z: <https://www.who.int/westernpacific/emergencies/covid-19/information/high-risk-groups>
- ZAWISZA, K., GAŁAŚ, A., & TOBIASZ-ADAMCZYK, B. (2014). Polska wersja Courage Social Network Index—skali do oceny poziomu sieci społecznych. *Gerontologia Polska*, 22(1), 31-41.

Critical Infrastructure protection after Covid-19 pandemic

Amelia Tomalska
(security studies)

- BOIN, A. AND LAGADEC, P. (2000). Preparing for the future: Critical challenges in crisis management, *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 8, pp. 185–191. doi: 10.1111/1468-5973.00138.
- BRUNEAU, M., CHANG, S., EGUCHI, R., LEE, G., O’ROURKE, T., REINHORN, A., SHINOZUKA, M., TIERNEY, K., WALLACE, W. AND VON WINTERFELDT, D. (2003). A framework to quantitatively assess and enhance seismic resilience of communities. *Earthquake Spectra*, (19)4, pp. 733–752. doi: 10.1193/1.1623497.
- CARLSON, L., BASSETT, G., BUEHRING, W., COLLINS, M., FOLGA, S., HAFFENDEN, B., PETIT, F., PHILLIPS, J., VERNER, D. AND WHITFIELD, R. (2012). Resilience Theory and Applications. *Argonne National Laboratory, Decision and Information Sciences Division, ANL/DIS-12-1*, Argonne, IL. doi: 10.2172/1044521.
- CARVALHAES, T., MARKOLF, S., HELMRICH, A., KIM, Y., LI, R., NATARAJAN, M., BONDANK, E., AHMAD, N. AND CHESTER, M. (2020). COVID-19 as a Harbinger of Transforming Infrastructure Resilience. *Frontiers in Built Environment*, 6, pp. 1–8, doi: 10.3389/fbuil.2020.00148.
- CURT, C. AND TACNET, J. (2018). Resilience of critical infrastructures: Review and analysis of current approaches. *Risk analysis*, 38(11), pp. 2441–2458, Wiley. doi: 10.1111/risa.13166.
- European Commission (2019). Commission staff working document, evaluation study of Council Directive 2008/114 on the identification and designation of European critical infrastructures and the assessment of the need to improve their protection, Brussels: European Commission.
- European Commission (2020). Proposal for a directive of the European Parliament and the Council on the resilience of critical entities, Brussels: European Commission.
- GALBUSERA, L., CARDARILLI, M. AND GIANNOPOULOS, G. (2021). The ERNCIP Survey on COVID-19: Emergency & business continuity for fostering resilience in critical infrastructures. *Safety Science*, 105161, 139, doi: 10.1016/j.ssci.2021.105161.
- GRADOŃ, K., HOŁYST, J., MOY, W., SIENKIEWICZ, J. AND SUCHECKI, K. (2021). Countering misinformation: A multidisciplinary approach. *Big Data & Society*, 8, pp. 1–14, doi: 10.1177/20539517211013848.
- LINKOV, I., KEENAN, J., TRUMP, B.(2021). COVID-19: Systemic risk and resilience. *Springer International Publishing*; doi: 10.1007/978-3-030-71587-8.
- MCGILL, W., AYYUB, B.(2007). The meaning of vulnerability in the context of critical infrastructure protection. Critical infrastructure protection: Elements of risk. *George Mason University, Fairfax*.

- PURSIAINEN, C. (2017). Critical infrastructure resilience: A Nordic model in the making?. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 27, pp. 632–641, doi: 10.1016/j.ijdr.2017.08.006.
- RANNEY, M.L., GRIFFETH, V. AND JHA, A.K. (2020). Critical supply shortages – The need for ventilators and personal protective equipment during the Covid-19 pandemic. *New England Journal of Medicine*, 382(e41). doi: 10.1056/nejmp2006141.
- REMKO, V.H. (2020). Research opportunities for a more resilient post-COVID-19 supply chain – Closing the gap between research findings and industry practice. *International Journal of Operations and Production Management*, 40, pp. 341–355. doi: 10.1108/IJOPM-03-2020-0165.
- ZIO, E. (2016). Challenges in the vulnerability and risk analysis of critical infrastructures. *Reliability Engineering and System Safety*, 152, pp. 137–150. doi: 10.1016/j.ress.2016.02.009.

COVID-19 Pandemic and the reshaping of African Union Peace Support Operations

Munyayiwashwe Shumba
(politics and administration studies)

- De Coning, C. (2021). Covid-19 and the resilience of Africa’s peace and Security Networks. *African Security*, 14(4), 341–369. <https://doi.org/10.1080/19392206.2021.2005912>
- North, D. C. (2018). Institutional change: A framework of analysis. *Social Rules*, 189–201. <https://doi.org/10.4324/9780429497278-13>
- Omorogbe, E. Y. (2011). Can the African Union deliver peace and security? *Journal of Conflict and Security Law*, 16(1), 35–62. <https://doi.org/10.1093/jcsl/krr001>

Municipal public health policy in Poland and its potential determinants

Wojciech Gędek
(politics and administration studies)

- ADEEL, A. B., CATALANO, M., CATALANO, O., GIBSON, G., MUFTUOGLU, E., RIGGS, T., SEZGIN, M. H., SHVETSOVA, O., TAHIR, N., VANDUSKY-ALLEN, J., ZHAO, T., & ZHIRNOV, A. (2020). COVID-19 Policy Response and the Rise of the Sub-National Governments. *Canadian Public Policy*, 46(4), 565–584. <https://doi.org/10.3138/cpp.2020-101>
- ANDREOTTI, A., & MINGIONE, E. (2016). Local welfare systems in Europe and the economic crisis. *European Urban and Regional Studies*, 23(3), 252–266.
- ANDREOTTI, A., MINGIONE, E., & POLIZZI, E. (2012). Local welfare systems: A challenge for social cohesion. *Urban Studies*, 49(9), 1925–1940.
- JOHANSSON, H. (2016). *Local Welfare Systems* (A. Panican, Ed.). Palgrave Macmillan.
- SCHNEIDER, C. Q., & WAGEMANN, C. (2012). *Set-Theoretic Methods for the Social Sciences: A Guide to Qualitative Comparative Analysis*. Cambridge University Press.

Polish Incidental Legislation

Michał Gajewski
(law)

- ALBERT R., COLÓN-RIOS J.I. (RED.). (2019), *Quasi-constitutionality and Constitutional statutes: forms, functions, applications*, Routledge
- ALLOT A. N. (1980), *The Limits of Law*, Butterworth
- BOLT K. (2016), *Prawnoustrojowe atrybuty aktów normatywnych prezydenta amerykańskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
- BRYK A. (2013), *Konstytucjonalizm. Od starożytnego Izraela do liberalnego konstytucjonalizmu amerykańskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
- DUDZIŃSKA A. (2015), *System zamknięty: socjologiczna analiza procesu legislacyjnego*, Wydawnictwo Naukowe Scholar
- DOBRZENIECKI K. (2018), *Prawo wobec sytuacji nadzwyczajnej. Między legalizmem a koniecznością*, Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierowania. „Dom Organizatora”
- GRANAT M. (RED.). (2013), *Ustawy incydentalne w polskim porządku prawnym*, Wydawnictwo Trybunału Konstytucyjnego
- GROMSKI W. (2000), *Autonomia i instrumentalny charakter prawa*, Kolonia Limited
- HABERMAS J. (2005), *Faktyczność i obowiązywanie. Teoria dyskursu wobec zagadnień prawa i demokratycznego państwa prawnego*, Wydawnictwo Naukowe Scholar
- HAYEK F. A. (2013), *Law, Legislation and Liberty*, Routledge
- HELIOS J. (red.). (2003), *Z zagadnień teorii i filozofii prawa. Autonomia prawa ze stanowiska teorii i filozofii prawa*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego
- JASIAK A. (2011), *Constitutional Constraints on Ad Hoc Legislation: A Comparative Study of the United States, Germany and the Netherlands*, Intersentia
- KARPEN U. (red.). (2002), *Evaluation of Legislation*, Verlagsgesellschaft
- KŁODAWSKI M., WITORSKA A., LACHOWSKI M. (red.). (2016), *Legislacja czasu przemian, przemiany w legislacji. Księga jubileuszowa na XX-lecie Polskiego Towarzystwa Legislacji*, Wydawnictwo Sejmowe
- KOZAK A. (red.). (2000), *Instrumentalizacja prawa*, Kolonia Limited
- PEKALA M. (2016), *Pole decyzyjne ustawodawcy*, Wydawnictwo WAM
- PIOTROWSKI R. (1988), *Spór o model tworzenia prawa*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe
- RANCHORDAS S. (2014), *Constitutional and Experimental Legislation: A Comparative Perspective*, Edward Elgar
- ROSANVALLON P. (2015), *Dobre Rządy*, Wydawnictwo Akademickie Dialog
- SCHMITT C. (2015), *Legalność i prawomocność*, Aletheia
- SUCHOCKA H. (red.). (1992), *Tworzenie prawa w demokratycznym państwie prawnym*, Wydawnictwo Sejmowe
- TAMANAH B. Z. (2005), *Law as a Means to an End. Threat to the Rule of Law*, Cambridge University Press
- TOBOR Z. (2013), *W poszukiwaniu intencji prawodawcy*, Wolters Kluwer Polska
- WAWRZYŃIAK J. (red.). (2005), *Tryb ustawodawczy a jakość prawa*, Wydawnictwo Trybunału Konstytucyjnego
- WINTGENS L., OLIVIER-LALANA A. (red.). (2013), *The Rationality and Justification of Legislation: essays in legisprudence*, Springer
- WRÓBLEWSKI J. (1989), *Zasady tworzenia prawa*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe
- XANTHAKI H. (2014), *Drafting Legislation: Art and Technology of Rules for Regulation*, Hart Publishing

Media & Communication / Media i Komunikacja

Komunikacja niewerbalna jako element budowania wizerunku

Karalina Silkina

(nauki o komunikacji społecznej i mediach)

- BIAŁOPIOTROWICZ G. (2009), Kreowanie wizerunku w biznesie i polityce, Warszawa: Poltext. Czakon W. (2011), Metodyka systematycznego przeglądu literatury, *Przegląd organizacji* nr 3, s. 57-61, pobrane z: (PDF) Metodyka systematycznego przeglądu literatury (researchgate.net).
- GŁAŻEWSKA E., KUSIO U. (2012), Komunikacja niewerbalna. Płeć i kultura. Wybór zagadnień, Lublin: Wyd. Uniwersytetu Marii Curie - Skłodowskiej.
- KNAPP M. L., HALL J.A. (1997), Komunikacja niewerbalna w interakcjach międzyludzkich, Wrocław: Astrum.
- KOCHAN M. (2020), Język a wizerunek polityków, *Studia politologiczne* nr 45, s. 13-35, pobrane z: (PDF) Język a wizerunek polityków (researchgate.net) [03.06.2022].
- KOZAK E. (2005), Komunikacja werbalna i niewerbalna w porozumiewaniu się międzykulturowym, *Kultura i Edukacja* nr 4, s. 52-58.
- MAROŃ A. (2006), Wizerunek w biznesie. Jak zbudować własną markę i wykreować indywidualny styl, Warszawa: Bellona.
- MEHRABIAN A. (2009), *Nonverbal Communication*, New Jersey: Rutgers.
- NAVARO J., KARLINS M. (2008), *What Every Body Is Saying. An Ex-FBI Agent's Guide to Speed-Reading People*, tłum. B. Grabska-Siwiek (2019), Burda Media Polska Sp. z o.o.
- WALCZAK - SKAŁECKA A. (2018), Granice pojęcia „marka osobista”, *Annales Universitatis Mariae Curie - Skłodowska Lublin - Polonia*, vol. XLIII (1), pobrane z: (PDF) Granice pojęcia „marka osobista” | Agnieszka Walczak-Skałeczka - Academia.edu [03.06.2022].
- STACHYRA G. (2017), Perspektywy badania współczesnej genologii radiowej, *Acta Universitatis Lodzianis, Folia Litteraria Polonica* 1 (39), s. 49-71, pobrano z: Widok Perspektywy badania współczesnej genologii radiowej (lodz.pl) [03.06.2022].
- SIKORSKI W. (2011), *Niewerbalna komunikacja interpersonalna. Doskonalenie przez trening*, Warszawa: Difin SA.
- ZAKARDA A. (2012), Concepts and Constructs for Personal Branding: An Exploratory Literature Review Approach, s. 1-10, pobrane z: (PDF) Concepts and Constructs for Personal Branding: An Exploratory Literature Review Approach (researchgate.net) [03.06.2022].
- ZIDAR P., MARIĆ M. (2015), Personal brand, 34th International Conference on Organizational Science Development “Internationalization and cooperation, s. 1351 - 1359, pobrano z: (PDF) Personal brand (researchgate.net) [03.06.2022].

Opiekun osoby z demencją w filmach i programach telewizyjnych

Hanna Grzesiak

(pedagogika)

- BARCZAK, A. (2018). Wczesne rozpoznawanie choroby Alzheimera. *Pediatrics i Medycyna Rodzinna*, 14(2), 157–166.
- GERRITSEN, D. L., KUIN, Y., & NIJBOER, J. (2013). Dementia in the movies: the clinical picture. *Aging & Mental Health*, 18(3), 276–280.
- GRAVAGNE, PAMELA H. (2013): *The Becoming of Age: Cinematic Visions of Mind, Body and Identity in Later Life*. Jefferson: McFarland and Company.
- GRZESIAK, HANNA (2020): (Nie)wygodna starość. O demencji w programach telewizyjnych i filmach. *Konteksty społeczne* 2(16), s. 112-125.
- HELSEBY, WENDY (ed.) (2005): *Understanding Representation*, London: British Film Institute. Hulko, Wendy (2009): “From ‘Not a Big Deal’ to ‘Hellish’: Experiences of Older People with Dementia.” In: *Journal of Aging Studies* 23/9, pp. 131-144.

- JARECKA, U. (2001). Starość w mediach – konteksty, tendencje, przemilczenia. *Kultura Współczesna*, 2–3, 98–113.
- SCHEIDT, RICK J./VANDEN BOSCH, JIM/KIVNICK, HELEN Q. (2013): “Alzheimer’s at the Movies: A Look at How Dementia is Portrayed in Film and Video: Dementia on the Silver Screen.” In: *The Gerontologist* 53/1, pp. 172–173.
- STEFANIAK-HRYCKO, A. (2012). Starość w reklamie telewizyjnej – śmieszny czy przeraża? *Nowiny Lekarskie*, 1(81), 89–95.
- Studen, M. (2011). Zespoły otępienne w starszym wieku. W: S. Studen, M. Stanowska, K. Janowski (red.), *Starzenie się z godnością* (s. 241–249). Lublin.
- ZEILIG, HANNAH (2013): “Dementia as a Cultural Metaphor.” In: *The Gerontologist* 54/2, pp. 258–267.

Współcześni seniorzy a media - analiza wizerunku medialnego seniorów w dobie starzenia się społeczeństw

Martyna Dudziak-Kisio
(nauki o komunikacji społecznej i mediach)

- ARCIMOWICZ, K., (2013). Dyskursy o płci i rodzinie w polskich telesagach. Analiza seriali obyczajowych najpopularniejszych na początku XXI wieku, Wydawnictwo Akademickie ŻAK.
- Bank Światowy, Open Data, zasób internetowy: <https://data.worldbank.org/> (dostęp: 10.07.2022).
- BENGSTON, V., OYAMA, P., (2007). Intergenerational Solidarity: Strengthen Economic and Social Ties. Expert Group Meeting, United Nations Headquarters.
- BIELBY, D., HARRINGTON, C., (2005). Flow, Home and Media Pleasures, *Journal of Popular Culture*, (38/5).
- DYCHTWAŁD, K., KADLEC D., (2005). *The Power Years: A User’s Guide to the Rest of Your Life*, John Wiley and Sons Inc.
- HOBSON, D., (2003). *Soap Opera*, Polity Press, Cambridge.
- Kalache, A., Barreto, S. & Keller, I. (2005). Global Aging. The Demographic Revolution in All Cultures and Societies. W: M.L. Johnson (Eds.), *The Cambridge Handbook of Age and Aging* (p.30-46), Cambridge UP.
- MOODY, J. (1994). Prediction Risk and Architecture Selection for Neural Networks. In: V. Cherkassky, Friedman, V. & H. Wechsler (Eds), *From Statistics to Neural Networks*. NATO ASI Series, vol 136. https://doi.org/10.1007/978-3-642-79119-2_7.
- SYNAK, B. (2002). Ludzie starzy w nowej rzeczywistości. Zmiany demograficzne. W: B. Synak (Red.), *Polska Starość*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- TOMCZYK, Ł. (2015). Edukacja osób starszych. Seniorzy w przestrzeni nowych mediów, Difin.
- The Treaty on European Union (1997), Official Journal of the European Union C 326/15.
- USZYŃSKI, J. (2005). Seriali epoki przemysłowej, W: J. Uszyński (Eds.), *Polskie seriale telewizyjne 2005*. Studium antenowe, Telewizja Polska.
- WOŹNIAK, Z. (2012). Solidarność międzypokoleniowa w starzejącym się świecie – perspektywy i zagrożenia. *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny* (3), (s. 21–63).

Weryfikacja mitów o rosyjskiej potędze - wnioski płynące z agresji na Ukrainę

Mateusz Dąbrowski
(nauki o bezpieczeństwie)

- BUDZISZ, M. (2021). Wszystko jest wojną: Szkice o rosyjskiej kulturze strategicznej. Zona Zero.
- KUPIECKI, R. (2019). „Mit założycielski” polityki zagranicznej Rosji. Sprawy Międzynarodowe. <https://doi.org/10.35757/SM.2019.72.4.03>.
- ПУТИН, В. (2021). Об историческом единстве русских и украинцев. <http://kremlin.ru/events/president/news/66181>.
- Указ Президента Российской Федерации от 02.07.2021 г. No 400 О Стратегии национальной безопасности Российской Федерации. (2021) (Rosja). <http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001202107030001>.
- каз Президента Российской Федерации от 02.06.2020 г. No 355 Об Основах государственной политики Российской Федерации в области ядерного сдерживания. (2020) (Rosja). <http://publication.pravo.gov.ru/Document/View/0001202006020040>.

Teorie spiskowe w służbie rosyjskiej propagandy i dezinformacji

Maksym Sijer
(nauki o bezpieczeństwie)

- CHRISTOPHER ANDREW, WASILIJ MITROCHIN. (2009). Archiwum Mitrochina, t.I KGB w Europie i na Zachodzie. Wyd. Rebis Wyd. II poprawione.
- CHRISTOPHER ANDREW, WASILIJ MITROCHIN. (2006). Archiwum Mitrochina, t.II KGB i świat Poznań. Wyd. Rebis Wyd. II poprawione.
- BRONIATOWSKI, D. A., JAMISON, A. M., QI, S., ALKULAIB, L., CHEN, T., BENTON, A., QUINN, S. C., & DREDZE, M. (2018). Weaponized health communication: Twitter bots and russian trolls amplify the vaccine debate. American Journal of Public Health, 108(10), 1378–1384. <https://doi.org/10.2105/ajph.2018.304567>
- BĒRZIŅŠ, J. (2020). The theory and practice of new generation warfare: The case of ukraine and syria. The Journal of Slavic Military Studies, 33(3), 355–380. <https://doi.org/10.1080/13518046.2020.1824109>
- ISLAM, M. S., SARKAR, T., KHAN, S. H., MOSTOFA KAMAL, A.-H., HASAN, S. M. M., KABIR, A., YEASMIN, D., ISLAM, M. A., AMIN CHOWDHURY, K. I., ANWAR, K. S., CHUGHTAI, A. A., & SEALE, H. (2020). COVID-19–Related infodemic and its impact on public health: A global social media analysis. The American Journal of Tropical Medicine and Hygiene, 103(4), 1621–1629. <https://doi.org/10.4269/ajtmh.20-0812>

Strona internetowa:

- Współtwórcy projektów Fundacji Wikimedia. (2004, 21 września). Protokoły mędrców Syjonu – Wikipedia, wolna encyklopedia. Wikipedia, wolna encyklopedia. https://pl.wikipedia.org/wiki/Protokoły_mędrców_Syjonu
- Wielki wybuch danych - platforma przemysłu przyszłości. (b. d.). Platforma Przemysłu Przyszłości. <https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/wielki-wybuch-danych/>
- Dezinformacja w mediach społecznościowych na temat raka wpływa na zdrowie pacjentów. (b. d.). Strona główna | CyberDefence24. <https://cyberdefence24.pl/bezpieczenstwo-informacyjne/dezinformacja-w-mediach-spoecznościowych-na-temat-raka-wplywa-na-zdrowie-pacjentow>
- New study indicates conspiracy theory believers have less developed critical thinking abilities. (b. d.). PsyPost. <https://www.psypost.org/2021/07/new-study-indicates-conspiracy-theory-believers-have-less-developed-critical-thinking-ability-61347>
- Alternative facts do exist: Beliefs, lies and politics. (b. d.). The Conversation. <https://theconversation.com/alternative-facts-do-exist-beliefs-lies-and-politics-84692>
- Teorie spiskowe wokół wirusa. Sowiecka dezinformacja znana do dziś. (b. d.). PolskieRadio.pl. <https://www.polskieradio.pl/95/3/Artykul/2604440,Teorie-spiskowe-wokol-wirusa-Sowiecka-dezinformacja-znana-do-dzis>
- Niedzielne fiszki: Operacja INFEKTION. (b. d.). FSGK.PL. <https://fsgk.pl/wordpress/2019/08/niedzielne-fiszki-operacja-infekcion/>

Operacja „Secondary Infektion”. Ślady prowadzą do Moskwy. (b. d.). Strona główna | CyberDefence24. <https://cyberdefence24.pl/bezpieczenstwo-informacyjne/operacja-secondary-infektion-slady-prowadza-do-moskwy>

Graphika report - exposing secondary infektion. (b. d.). Graphika Report - Exposing Secondary Infektion. <https://secondaryinfektion.org/>

Operacja „secondary infektion”. (b. d.). Polska Zbrojna. <https://www.polska-zbrojna.pl/home/articleshow/31534?t=Operacja-Secondary-Infektion->

Dziennik.pl. (2020, 21 maja). Połowa tweetów o Covid-19 pochodzi od botów [BADANIA]. <https://technologia.dziennik.pl/artykuly/7711652,koronawirus-epidemia-tweety-boty-pochodzenie-badania.html>

Cyberpolicy NASK - Fake news - dezinformacja w świecie nowych mediów. (b. d.). Cyberpolicy NASK. <https://cyberpolicy.nask.pl/fake-news-dezinformacja-w-swiecie-nowych-mediow/>

Weapons Of Mass Delusion. (2022, 10 marca). EUvsDISINFO. <https://euvsdisinfo.eu/weapons-of-mass-delusion/>

„Prosto zatelefonuj nam. My dla tebe! Po prostu zadzwoń do nas. Jesteśmy dla Ciebie!”. Wsparcie dla kobiet z Ukrainy po doświadczeniu przemocy ze względu na płeć

Aleksandra Gulińska
(Sociology)

Panel 2

European Union Law / Prawo Unii Europejskiej

Pewność prawa czy jego skuteczność: fałszywy dylemat czy wybór konieczny w europejskim prawie kontroli koncentracji?

Monika Woźniak-Cichuta
(law)

- AKMAN, P. (2014). The Role of Freedom in EU Competition Law. *Legal Studies*, Vol. 34 No. 2, pp. 183-213.
- ALBÆK1, S. (2013). Consumer welfare in EU competition policy. In Heide-Jorgensen C., Bergqvist Ch., Neergaard U., Troels Poulsen S. (eds.). *Aims and Values in Competition Law*. Copenhagen: DJOF Publishing Copenhagen, pp. 67-88.
- ANDRIYCHUK, O. (2012). The Dialectics of Competition Law: Sketching the Ordo-Austrian Approach to Antitrust. *World Competition Law and Economics Review*, Vol. 36 No 3, pp. 355–384.
- BENÖHR I., MICKLITZ, H.-W. (2018). Consumer protection and human rights. In Howells G., et al. (eds.). *The Handbook of Research on International Consumer Law*, Second Edition. London: Edward Elgar Publishing Limited, pp. 16-34.
- CAFFARRA C., CRAWFORD, G., VALLETTI, T. (2020). "How Tech Rolls": Potential Competition and "Reverse" Killer Acquisitions [online]. [cit. 2022-01-05]. Available at: <https://voxeu.org/content/how-tech-rolls-potential-competition-and-reverse-killer-acquisitions>
- CUNNINGHAM, C., EDERER, F., MA, S. (2020). Killer Acquisitions. *Journal of Political Economy*, Vol. 129 No. 3, pp. 649–702.
- European Commission (2019), Montjoye, Y., Schweitzer, H., Crémer, J., Competition policy for the digital era, Brussels: Publications Office.
- European Commission (2006). Ex-Post Review of Merger Control Decisions [online]. [cit. 2022-01-02]. Available at: https://ec.europa.eu/competition-policy/system/files/2021-04/ex-post_review_merger_decisions_2006_study.pdf
- European Commission (1991). XXth report on Competition Policy [online]. [cit.2022-01-02]. Available at: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d15a0d3f-4d8d-4ca2-9ccc-c1e5854b73a9/language-en>
- European Parliament (2021). Digital Markets Act: ending unfair practices of big online platforms [online]. [cit. 2022-01-06]. Available at: <https://www.europarl.europa.eu/news/pl/press-room/20211118IPR17636/digital-markets-act-ending-unfair-practices-of-big-online-platforms>
- EZRACHI, A. (2018). EU Competition Law Goals and the Digital Economy [online]. [cit.2022-01-02]. Available at: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3191766>
- FURMAN, J. (2019). Unlocking digital competition, Report of the Digital Competition Expert Panel. London: Crown.
- GERBER, D. J. (1998). *Law and Competition in Twentieth Century Europe: Protecting Prometheus*. Oxford: Oxford University Press.
- HOPPMANN, E. (1967). Wettbewerb als Norm der Wettbewerbspolitik. *ORDO –Jahrbuch für die Ordnung von Wirtschaft und Gesellschaft*, No 18, pp. 77-94.
- KANT, I. (2000). *Critique of the Power of Judgment (The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant)*. Cambridge: Cambridge University Press.
- LÉCUYER, T. (2020). Digital conglomerates and killer acquisitions – A discussion of the competitive effects of start-up acquisitions by digital platforms. *Concurrences*, No 1, pp. 42-50.
- MAIER-RIGAUD, F. (2012). On the normative foundation of competition law - efficiency, political freedom and the freedom to compete. In Zimmer D. (eds.). *The Goals of Competition Law*. Glos: Edward Elgar Publishing Limited, pp. 132-168.
- MACCULLOCH, A. (2018). The consumer and competition law. In Howells G., et al. (eds.). *The Handbook of Research on International Consumer Law*, Second Edition. London: Edward Elgar Publishing Limited, pp. 64-89.

NEVEN, D. J., RÖLLER L.-H. (2000). Consumer Surplus vs. Welfare Standard in a Political Economy Model of Merger Control. London: Centre for Economic Policy Research.

RASMUSEN, E. (1988). Entry for buyout. *Journal of Industrial Economics*, Vol. 36 No 3, pp. 281–299.

RICHTER, F. (2020). [online]. Facebook's Acquisitions: How It Started, How It's Going. [cit.2022-01-06]. Available at: <https://www.statista.com/chart/23742/monthly-active-users-of-instagram-and-whatsapp/>

REILLY, D., SOKOL D., TONIATTI D. (2020). [online]. Why Exit via Acquisition Is Essential to Entrepreneurial Investment. [cit.2022-01-06]. Available at: <https://clsbluesky.law.columbia.edu/2021/12/22/why-exit-via-acquisition-is-essential-to-entrepreneurial-investment/>

Stigler Committee on Digital Platforms (2019). Final Report [online]. [cit. 2022-01-05]. Available at: <https://research.chicagobooth.edu/stigler/media/news/committee-on-digitalplatforms-final-report>

STYLIANOU, C., IACOVIDES, M. C. (2019). The Goals of EU Competition Law, A Comprehensive Empirical Investigation. *Konkurrensverket KSnr 363 Aktbil 10*.

VANBERG, V. J. (2009). Consumer welfare, total welfare and economic freedom: on the normative foundations of competition policy. *Freiburger Diskussionspapiere zur Ordnungsökonomik No. 09/3*. Freiburg: Albert-Ludwigs-Universität Freiburg.

YUN, J. M. (2020). Potential Competition, Nascent Competitors, and Killer Acquisitions. *The Global Antitrust Institute Report on the Digital Economy*, Vol. 18, pp. 652-678.

Legislation and case law

Judgment of the General Court of 13 July 2022, *Illumina v Commission* (T-227/21), ECLI:EU:T:2022:447.

Communication from the Commission. Commission Guidance on the application of the referral mechanism set out in Article 22 of the Merger Regulation to certain categories of cases. OJ C 113, 31.3.2021, p. 1–6.

The Treaty on the Functioning of the European Union. OJ C 326, 26.10.2012, p. 47–390.

Communication from the Commission. Guidance on the Commission's enforcement priorities in applying Article 82 of the EC Treaty to abusive exclusionary conduct by dominant undertakings. OJ C 45, 24.2.2009, p. 7–20.

Protocol (No 27) on the internal market and competition. OJ C 115, 9.5.2008, p. 309–309.

Council Regulation (EC) No 139/2004 of 20 January 2004 on the control of concentrations between undertakings. OJ L 24, 29.1.2004, p. 1–22.

Council Regulation (EEC) No 4064/89 of 21 December 1989 on the control of concentrations between undertakings. OJ L 395, 30.12.1989, p. 1–12.

Zasada państwa prawnego w regulacji bankowej i bankowych umowach konsumentkich

Ariel Sławiński

(law)

LASTRA R., *Legal and Regulatory Responses to the Financial Crisis*, [in:] LaBrosse J., Olivares-Caminal R., Singh D. (ed.), *Financial crisis containment and government guarantees*, London 2012.

BOGDANOWICZ P., *Pojęcie, treść i ochrona praworządności w prawie Unii Europejskiej*, [in:] Barcz J., Zawadzka-Łojek A. (ed.), *Wniosek Komisji Europejskiej w sprawie wszczęcia w stosunku do Polski procedury art. 7*, Warszawa 2018.

BLANKE H.J., [in:] Blanke H.J., Mangiameli S. (ed.), *The Treaty. on European Union (TEU). A Commentary*, Heidelberg 2013.

STREINZ R., [in:] Streinz R. (ed.), *EUV/AEUV. Kommentar*, Munich 2012.

SZAFRAŃSKI A., *Independence of Regulatory Authorities in the Energy Market. Comment to the Judgement of EU Court of Justice in C-378/19 Prezident Slovenskej republiky*, *Polish Review of International and European Law*, 10/2021 (2).

ADAMIĄK B., *Commentary on article 189f*, [in:] Adamiak B., Borkowski J., *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2022, thesis 3.

HOFMANN H.CH., Controlling the Powers of the ECB: delegation, discretion, reasoning and care What Gauweiler, Weiss and others can teach us, access 26.06.2020 <http://ademu-project.eu/wp-content/uploads/2018/06/107-Controlling-the-Powers-of-the-ECB.pdf>.

Case law and legal documents:

Judgement of the General Court of 13 July 2018, Banquepostale, T-733/16, EU:T:2018:477.

Judgement of the Court of Justice of 5 November 2019, Trasta, C-663/17 P, EU:C:2019:923.

Judgement of the Court of Justice of 11 December 2018, Weiss, C-493/17, EU:C:2018:1000.

Judgement of the Court of Justice of 25 July 2018, Minister for Justice and Equality, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586.

Judgement of the General Court of 9 February 2022, Speed-Pro, T-791/19, EU:T:2022:67.

Judgement of the Court of Justice of 13 June 2018, Commission v. Poland, C-530/16, EU:C:2018:430.

§ Judgement of the Court of Justice of 19 October 2016, Ormaetxea Garai and Lorenzo Almendros, C-424/15, EU:C:2016:780.

Judgement of the the Court of Justice of 26 February 2013, Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105.

Judgement of the Court of Justice of 21 September 1989, Hoechst, 46/87 and 227/88, ECLI:EU:C:1989:337.

Judgment of the Court of Justice of 2 June 2016, Commission v. Portugal, C-205/14, EU:C:2016:39.

Judgement of the Court of Justice of 15 December 1971, International Fruit Company et al. v Produktschap voorGroenten en Fruit, 51/71, ECLI:EU:C:1971:128.

Judgement of CJEU of 22 January 2014, ESMA shortsellingcase, C-270/12, ECLI:EU:C:2014:18.

ESMA, Peer review of the scrutiny and approval procedures of prospectuses by competent authorities, access 30.09.2022, https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-111-7170_final_report_-_prospectus_peer_review.pdf.

Regulation (EU) No 1095/2010 of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 establishing a European Supervisory Authority (European Securities and Markets Authority), amending Decision No 716/2009/EC and repealing Commission Decision 2009/77/EC, OJ L 331, 15.12.2010, p. 84.

Treaty on European Union OJ C 326, 26.10.2012, p. 13.

Treaty on the Functioning of the European Union, OJ C 326, 26.10.2012, p. 47.

Regulation (EU) No 575/2013 of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on prudential requirements for credit institutions and investment firms and amending Regulation (EU) No 648/2012, OJ L 176, 27.6.2013, p. 1.

Directive 2014/49/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit guarantee schemes (recast), OJ L 173, 12.6.2014, p. 149.

Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council, OJ L 173, 12.6.2014, p. 190.

Sejm, the justification of act amending the act on public finances and some other acts, parliamentary document no. 1277.

Koncepcja niezależności regulacyjnej w Unii Europejskiej

Radosław Łapszyński
(law)

- GILARDI, F. (2005). The formal independence of regulators: a comparison of 17 countries and 7 sectors. *Swiss Political Science Review*, 11(4), 139-167.
- HANRETTY, C., & KOOP, C. (2012). Measuring the formal independence of regulatory agencies. *Journal of European Public Policy*, 19(2), 198-216.
- MAGGETTI, M. (2010) Legitimacy and Accountability of Independent Regulatory Agencies: A Critical Review. *Living Reviews in Democracy*, 2(2010), 1–10.
- SZEŚCİŁO, D. (2021) Challenging Administrative Sovereignty: Dimensions of Independence of National Regulatory Authorities Under the EU Law. *European Public Law*, 27(1), 191–216.
- THATCHER, M., & STONE SWEET, A. (2002). Theory and practice of delegation to non-majoritarian institutions. *West European Politics*, 25(1), 1-22.

Skutki eliminacji klauzul abuzywnych na przykładzie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej

Agnieszka Warszewicz
(law)

- BIAŁEK, T., NISKA, J. (2018). Prawne aspekty udzielania kredytów denominowanych oraz indeksowanych do waluty obcej. *Wroclaw Economic Review*, 1, 15-38.
- BŁAWAT, M., PASKO, K. (2016). O zakresie zachowania mocy wiążącej umowy po eliminacji klauzul abuzywnych. *Transformacje Prawa Prywatnego*, 3, 5-28.
- CZABAŃSKI, J. (2016). O klauzulach abuzywnych w tzw. kredytach walutowych. *Glosa do wyroku SN z 14.05.2015 r., II CSK 768/14. Palestra*, 1–2, 182.
- GREBIENIOW, A., OSAJDA, K. (2019). Kredyty walutowe. Węzłowe zagadnienia, *Studia i Analizy Sądy Najwyższego. Materiały Naukowe*. Warszawa: Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego.
- GUTOWSKI, M. (2012). *Nieważność czynności prawnej*. Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck.
- JABŁOŃSKI, M., KOŹMIŃSKI, K. (2018). Bankowe kredyty waloryzowane do kursu walut obcych w orzecznictwie sądowym. Warszawa: Wydawnictwo Wolters Kluwer.
- KUNIEWICZ, Z., OFIARSKI, Z. (2017). Problem dopuszczalności przekształcenia kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej w kredyt w walucie polskiej z uwagi na abuzywność klauzuli walutowej (uwagi na tle relacji art. 69 PrBank do art. 3851 § 2 KC). W: M. Romanowski (red.), *Życie umowy konsumenckiej po uznaniu jej postanowienia za nieuczciwe na tle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE*, (ss. 245-274). Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck.
- NOWAKOWSKI, T. (2019). Skuteczność kredytów denominowanych udzielonych we frankach szwajcarskich – glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30.05.2018 r., I ACa 1233/17. *Glosa*, 56-62.
- ROGOZIŃSKI, D. (2018). Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawie kredytów waloryzowanych kursem waluty obcej a prawidłowa implementacja jurysdykcyjna dyrektywy 93/13/EWG. *Rozprawy Ubezpieczeniowe. Konsument na rynku usług finansowych*, 3–21.
- SZYMAŃSKI, M. (2020). Eliminacja abuzywnej klauzuli waloryzacyjnej umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego. *Monitor Prawniczy*, 101-111.
- ZOLL, F. (2000). Kilka uwag na temat tzw. redukcji utrzymującej skuteczność. *Transformacje Prawa Prywatnego*, 1-2, 9–15.

Instytucjonalizacja praktyk dzielenia się mlekiem ludzkim we współczesnych społeczeństwach europejskich

Małgorzata Gawrońska
(law)

- AKRE, J. E., GRIBBLE, K., & MINCHIN, M. (2011). Milk sharing: From private practice to public pursuit. *International Breastfeeding Journal*, 6(8). <https://doi.org/10.1186/1746-4358-6-8>
- CARTER, S., REYES-FOSTER, B., & CARTER, J. S. (2018). "Breast is Best, Donor Next": Peer Breastmilk Sharing in Contemporary Western Motherhood. *Sociological Inquiry*, Vol. 88(4), 673–695. <https://doi.org/10.1111/soin.12227>
- CASSIDY, T. M. (2022). More Than Milk: The Origins of Human Milk Banking Social Relations. *Journal of Human Lactation*, 38(2), 344–350. 08903344221082674. <https://doi.org/10.1177/08903344221082674>
- DAWSON DAVID, S. (2011). Legal Commentary on the Internet Sale of Human Milk. *Public Health Reports*, 126.
- KLOTZ, D., WESOŁOWSKA, A., BERTINO, E., MORO, G., PICAUD, J., GAYÁ, A., & WEAVER, G. (2021). The legislative framework of donor human milk and human milk banking in Europe. *Maternal & Child Nutrition*, 18. <https://doi.org/10.1111/mcn.13310>
- KONTOPODI, E., ARSLANOGLU, S., BERNATOWICZ-LOJKO, U., BERTINO, E., BETTINELLI, M. E., BUFFIN, R., CASSIDY, T., VAN ELBURG, R. M., GEBAUER, C., GROVSLIEN, A., HETTINGA, K., IOANNOU, I., KLOTZ, D., MILEUSNIĆ-MILENOVIĆ, R., MORO, G. E., PICAUD, J.-C., STAHL, B., WEAVER, G., VAN GOUDOEVER, J. B., & WESOŁOWSKA, A. (2021). "Donor milk banking: Improving the future". A survey on the operation of the European donor human milk banks. *PLOS ONE*, 16(8), 1–15. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0256435>
- KOSTENZER, J., EFCNI WORKING GROUP ON HUMAN MILK REGULATION. (2021). Making human milk matter: The need for EU regulation. *The Lancet Child and Adolescent Health*, 5(3), 161–163. [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(21\)00021-3](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(21)00021-3)
- WEAVER, G., BERTINO, E., GEBAUER, C., GROVSLIEN, A., MILEUSNIC-MILENOVIC, R., SERTAC, A., BARNETT, D., BOQUIEN, C.-Y., BUFFIN, R., GAYA, A., MORO, G. E., WESOŁOWSKA, A., & PICAUD, J.-C. (2019). Recommendations for the Establishment and Operation of Human Milk Banks in Europe: A Consensus Statement From the European Milk Bank Association (EMBA). *Frontiers in Pediatrics*, 7(53). <https://doi.org/10.3389/fped.2019.00053>

Upolitycznienie nadzoru nad samorządem terytorialnym. Analiza danych empirycznych z województwa podlaskiego.

Stanisław Zakroczyński
(Nauki Prawne)

- Baro Riba, D. and Mangin, P. (2019). *Local and Regional Democracy in Poland*. Council of Europe. At <<https://rm.coe.int/local-and-regional-democracy-in-poland-monitoring-committee-rapporteur/1680939003>>, accessed 1 August 2022.
- Brezovnik, B. et al. (2021). *Local Self-Government in Europe*. Lex Localis. <https://10.4335/978-961-7124-00-2>
- European Charter of Local Self-Government signed in Strasbourg on 15th October of 1985. At <<https://rm.coe.int/168007a088>>, accessed 30 June 2022.
- Celarek, K. (2015). *Prawne i praktyczne aspekty kontroli i nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego*. C.H. Beck.
- Daniluk, A. (2020). *Prawna ochrona samodzielności gminy*. Temida
- Ladner, A. et al. (2019). *Patterns of Local Autonomy in Europe*. London: Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-95642-8>

- Korczak, J. (2019) W sprawie rewizji modelu nadzoru ogólnego nad działalnością komunalną W R. Budzisz, B. Jaworska-Dębska, E. Olejniczak-Szałowska (red.) *Decentralizacja i centralizacja administracji publicznej: współczesny wymiar w teorii i praktyce* (s. 224-244), Wolters Kluwer.
- Lleuw, F.L. and Schmeets, H. (2016). *Empirical Legal Studies. A Guidance Book for Lawyers, Legislators and Regulators*. Cheltenham, Northampton: Edward Elgar Publishings. <https://doi.org/10.4337/9781782549413>
- Moreno, Á.M. (ed.) (2012). *Local government in the member states of the European Union: a comparative legal perspective*. INAP.
- Pound, R. (1910). Law in Books and Law in Action. *American Law Review*, 44(12).
- Page, E.C. (1991). *Localism and centralism in Europe: The political and legal bases of local self-government*. Oxford University Press.
- Sześciło, D. (2019). Is There a Room for Local and Regional Self-Government in the Illiberal Democracy? Struggle over Recentralization Attempts in Poland. *Studia Iuridica*, (79), pp. 166-179. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0013.1893>
- Wiktorowska, A. (2002). *Prawne determinanty samodzielności gminy. Zagadnienia administracyjnoprawne*. Liber.

Spaces / Przestrzenie

The creation of spatial identity as a result of the volatile political affiliation of the cultural borderland – the case of the nationalisation of Lviv since 1850

Jan Szczepański

(social and economic geography and spatial management)

- BINDER, H. (2003). Making and Defending a Polish Town: "Lwow" (Lemberg), 1848-1914. *Austrian History Yearbook*, 34, 57–82. <https://doi.org/10.1017/S0067237800020439>
- BRĘCZEWSKA-KULESZA, D. (2009). Rola szczegółu w zachowaniu tożsamości historycznej obiektów zabytkowych. *Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Architektura i Urbanistyka*, 19, 101–108.
- BROWN, K. (2009). *A Biography of No Place: From Ethnic Borderland to Soviet Heartland*. Harvard University Press.
- CHERKES, B., & SZCZERSKI, A. (Red.). (2016). *Lwów: miasto, architektura, modernizm*. Muzeum Architektury we Wrocławiu.
- CIEŁĄTKOWSKA, R. (1998). *Architektura i urbanistyka Lwowa II Rzeczypospolitej*. Agencja "Art Styl" Lech J. Zdrojewski.
- CZAPLICKA, J. (Red.). (2005). *Lviv: A City in the Crosscurrents of Culture*. Harvard Ukrainian Research Institute.
- CZERNER, O. (1997). *Lwów na dawnej rycinie i planie*. Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- DASZEWSKA, M., GALUSEK, Ł., & PURCHLA, J. (Red.). (2017). *Lwów nowoczesny*. Międzynarodowe Centrum Kultury.
- DĄBROWSKA-MILEWSKA, G. (2009). *Architektura w kontekście tożsamości miasta*. *Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Architektura i Urbanistyka*, 19, 5–11.
- DYMNICKA, M. (2013). *Przestrzeń publiczna a przemiany miasta*. Scholar.
- EBERHARDT, P. (2006). Granica wschodnia cywilizacji łacińskiej w Europie. *Przegląd Wschodni*, 10(2), 417–427.
- EBERHARDT, P. (Red.). (2008). *Problematyka geopolityczna ziem polskich*, Wydawnictwo PAN.
- Hałas, E. (2001). *Symbole w interakcji*. Oficyna Naukowa.
- HANN, C. M., & MAGOCSI, P. R. (Red.). (2005). *Galicja: A Multicultural Land*. University of Toronto Press.
- HEIDEGGER, M. (2008). *Bycie i czas* (B. Baran, Tłum.). PWN.
- HRYTSAK, Y. (2003). Crossroads of East and West: Lemberg, Lwow, L'viv on the Threshold of Modernity. *Austrian History Yearbook*, 34, 103–110. <https://doi.org/10.1017/S0067237800020452>
- JĘDRZEJCZYK, D. (2016). *Geografia humanistyczna miasta*. Wydawnictwo Akademickie „Dialog”.
- KAMIŃSKI, P. (Red.). (2005). *Lwów przedwojenny [1939]*, PiTR Kartografia.
- LEWICKI, J. (2005). *Między tradycją a nowoczesnością: architektura Lwowa lat 1893-1918*. Neriton.
- LISZEWSKI, S. (Red.). (2012). *Geografia urbanistyczna*. PWN.
- ŁUKASIUK, M. (2011). *Socjologia architektury w badaniach krajobrazu kulturowego miasta*. *Przegląd Socjologiczny*, 60(2-3), 93–109. <https://bibliotekanauki.pl/api/full-texts/2021/4/13/772f5832-438f-42ae-8a9b-022d3d5b537c.pdf>

- MADUROWICZ, M. (2017). Ciągłość miasta. Prolegomena. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- MADUROWICZ, M. (2010). Frankowanie przestrzeni miejskiej, czyli dyskurs geograficzno-historyczny na znaczkach pocztowych. W M. Madurowicz (Red.), *Wartościowanie współczesnej przestrzeni miejskiej*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- MADUROWICZ, M. (2011). Przestrzeń miejska znaleziona w dziennikach albo narracja do potęgi drugiej. *Kultura Miasta*, 2(9), 16–30.
- MADUROWICZ, M. (2019). Wybrane klucze interpretacyjne przestrzeni miejskiej. Refleksje teoretyczno-metodologiczne. *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*, 46, 19–51. <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/rrpr/article/view/23052/21720>
- MALIKOWSKI, M., SOLECKI, S. (Red.). (2001). *Socjologia miasta. Wybór tekstów*. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie.
- MAŃKOWSKI, T. (1923). *Początki nowożytnego Lwowa w architekturze*.
- MICK, CH. (2015). *Lemberg, Lwow, and Lviv 1914-1947: Violence and Ethnicity in a Contested City (Central European Studies)*. Purdue University Press.
- MIRONOWICZ, E. (2007). *Białorusini i Ukraińcy w polityce obozu piłsudczykowski*. Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana.
- MITTERBAUER, H., & SMITH-PREI, C. (Eds.). (2017). *Crossing Central Europe: Continuities and Transformations, 1900 and 2000*. University of Toronto Press.
- NARVSELIUS, E. (2012). *Ukrainian Intelligentsia in Post-Soviet L'viv: Narratives, Identity, and Power*. Lexington Books.
- NICIEJA, S. S. (2012). *Kresowa Atlantyda: historia i mitologia miast kresowych*. T. 1, Lwów, Stanisławów, Tarnopol, Brzeżany, Borysław. Wydawnictwo MS. Niktorowicz, J. (1995). *Pogranicze, tożsamość, edukacja międzykulturowa*. Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana.
- POLASIK, K., WRZOSEK, W., & ZAŠKIL'NÂK L. (Red.). (2010). *Historia - mentalność - tożsamość: studia z historii, historii historiografii i metodologii historii*. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Instytut Historii.
- POLLACK, M. (2017). *Po Galicji (A. Kopacki, Tłum.)*. Czarne.
- PRZEWŁOCKA-SIONEK, R. (Red.). (2016). *Miasta wielokulturowe Łódź, Wilno, Lwów: śródmiejska zabudowa mieszkaniowa z przełomu XIX/XX wieku: podobieństwa i różnice*, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej.
- PURCHLA, J. (Red.). (2005). *Kraków i Lwów w cywilizacji europejskiej. Materiały międzynarodowej konferencji zorganizowanej w dniach 15-16 listopada 2002*. Międzynarodowe Centrum Kultury.
- REWERS, E. (Red.). (1999). *Przestrzeń, filozofia i architektura*. Wydawnictwo Fundacji Humaniora.
- REWERS, E. (Red.). (2014). *Kulturowe studia miejskie. Wprowadzenie*. Narodowe Centrum Kultury.
- RISCH, W. J. (2011). *The Ukrainian West. Culture and the Fate of Empire in Soviet Lviv*. Harvard University Press.
- SCHLÖGEL, K. (2017). *Odkrywanie nowoczesnej Europy - próba archeologii* T. Ososiński, A. Wołkowicz, Tłum.). słowo/obraz terytoria.
- SOBECKI, M. (2007). *Kultura symboliczna a tożsamość*. Wydawnictwo Uniwersyteckie Trans Humana.
- SULIMA R. (2000). *Antropologia codzienności*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- SZOLGINIA, W. (1989). *Historiografia architektury i urbanistyki dawnego Lwowa*. Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk.
- SZYBALSKI, E. (2015). *Lwow - a City Lost: Memories of a Cherished Childhood*. Patrick Books.
- TARIK, C. A. (2015). *The Paradox of Ukrainian Lviv: A Borderland City Between Stalinists, Nazis, and Nationalists*. Cornell University Press.
- WENDLAND, A.V. (2003). *Post-Austrian Lemberg: War Commemoration, Interethnic Relations, and Urban Identity in L'viv, 1918-1939*. *Austrian History Yearbook*, 34, 83–102. <https://doi.org/10.1017/S0067237800020440>
- Winskowski, P., Banaszkiwicz, M., & Czech, F. (Red.). (2010). *Miasto. Między przestrzenią a koncepcją przestrzeni*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- ZARYCKI, T. (2014). *Ideologies of Eastness in Central and Eastern Europe*. Routledge.
- ZLOBINA, T. (2007). *Cultural Markers of Ukrainian Public Space: Mixture and instability. The city of Lviv Case*. *Crossroads Digest*, 2, 85–97.
- АДАДУРОВ, В., & СКЛОКІН, В. (РЕД.). (2020). *Імперські ідентичності в українській історії XVIII – першої половини XIX ст. олодимира а. Вид-во УКУ*.
- Балинський, І., & Матіяш Б. (Ред.). (2008). *Leopolis multiplex. Грані-Т*.
- БОДНАР, Г. (2010). *Львів. Щоденне життя міста очима переселенців (50 – 80-ті роки XX ст.)*. Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка.

- ГРИЦЕНКО, О. (2017). Президенти і пам'ять. Політика пам'яті президентів України (1994–2014): підгрунття, послання, реалізація, результати. К.І.С.
- ДОЛИНСЬКА, М. (2015). Львів: простір на тлі мешканців (XIII – XIX ст.). Вид-во УКУ.
- ЗАШКІЛЬНЯК, Л. (2004). Українська історіографія на рубежі XX і XXI століть: здобутки і проблеми. Львівський національний університет імені Івана Франка.
- КЛОПОВА, М.Э. (2016). Русины, русские, украинцы. Национальные движения восточнославянского населения Галиции в XIX – начале XX века. ИНДРИК.
- ОРЛЕВИЧ, І. (РЕД.). (2016). Національна ідентифікація українців Галичини у XIX – на початку XX століття (етноніма). Інститут українознавства ім. І.П. Крип'якевича НАН України.
- ПАСЦЬКА, О. (2014). Львів і львів'яни: український соціум та промисел (20-30-ті роки XX ст.). Інститут українознавства ім. І.П. Крип'якевича НАН України.
- ПОЛЩУК Я. (2011). Ревізії пам'яті. ПВД Твердиня.
- ЧОРНОВОЛ, І. (2018). Українська фракція галицького крайового сейму. Інститут українознавства ім. І.П. Крип'якевича НАН України.

Territorial cohesion as a policy objective for successful decentralization reforms. The case of Latin America

José Castillo Sánchez
(political science and public administration)

- ACEMOGLU, D.; AKCIGIT, U. & KERR, W. (2015). Networks and the Macroeconomy: An Empirical Exploration.
- BONET, J. (2006). Fiscal decentralization and regional income disparities: Evidence from the Colombian experience. *Annals of Regional Science*, 40(3), 661–676.
- EVA, M., CEHAN, A., CORODESCU-ROȘCA, E., & BOURDIN, S. (2022). Spatial patterns of regional inequalities: Empirical evidence from a large panel of countries. *Applied Geography*, 140(20).
- EZCURRA, R., & PASCUAL, P. (2008). Fiscal decentralization and regional disparities: Evidence from several European Union countries. *Environment and Planning A*, 40(5), 1185–1201.
- FINKA, M. (2007). Territorial Cohesion - Between Expectations, Disparities and Contradictions. In D. Scholich (Ed.), *Territorial Cohesion*. Springer.
- GRASLAND, C., & HAMEZ, G. (2005). Vers la construction d'un indicateur de cohésion territoriale européen ? *Espace Géographique*, 34(2), 97.
- HAUSMANN, R.; HIDALGO, C.; STOCK, D. & YILDIRIM, M. (2019). Implied Comparative Advantage. HKS Faculty Research Working Paper Series.
- KYRIACOU, A. P., MUINELLO-GALLO, L., & ROCA-SAGALÉS, O. (2017). Regional inequalities, fiscal decentralization and government quality. *Regional Studies*, 51(6), 945–957.
- LESSMANN, C. (2012). Regional inequality and decentralization: An empirical analysis. *Environment and Planning A*, 44(6), 1363–1388.
- MEDEIROS, E. (2016a). Is there a rise of the territorial dimension in the EU Cohesion Policy? *Finisterra*, 51(103), 89–112.
- MEDEIROS, E. (2016b). Measuring Territorial Cohesion.
- MEDEIROS, E. (2016c). Territorial Cohesion: An EU concept. *European Journal of Spatial Development*, 1(60), 1–30.
- MEDEIROS, E. (2020a). Editorial : EU post-2020 territorial policies? *Europa XXI*, 38, 5–8.
- MEDEIROS, E. (2020b). Fake or real EU Territoriality? Debating the territorial universe of EU policies. *Europa XXI*, 38, 9–31.
- RODRÍGUEZ-POSE, A., & EZCURRA, R. (2010). Does decentralization matter for regional disparities? A cross-country analysis. *Journal of Economic Geography*, 10(5), 619–644.
- RODRÍGUEZ-POSE, A., & GILL, N. (2004). Is there a global link between regional disparities and devolution? *Environment and Planning Vol. 36, Issue 12*, pp. 2097–2117.
- SÁNCHEZ-ZAMORA, P., GALLARDO-COBOS, R., & ROMERO-HUERTAS, C. (2017). Assessing the determinants of territorial cohesion: Evidence from Colombian departments. *Geoforum*, 87(March), 48–61.
- VAN DAM A.; GOMEZ-LIEVANO, A.; NEFFKE, F. & FRENKEN, KOEN (2022). An information-theoretic approach to the analysis of location and colocation patterns. *Journal of Regional Science*. September 2022.

Transformations of the sacral landscape of late antique Rome

Michał Kuźmiński

(social and economic geography and spatial management)

- BRANDENBURG H. (2004), *Die Frühchristlichen Kirchen Roms vom 4. bis zum 7. Jahrhundert. Der Beginn der abendländischen Kirchenbaukunst*, Regensburg.
- BUSINE A. (2015), *Religious Practices and Christianization of the Late Antique City (4th - 7th century)*, Leiden.
- COARELLI F. (ed.) (2004), *Lexicon Topographicum Urbis Romae. Supplementum II.1. Gli Scavi di Roma 1878-1921*, Rome.
- CURRAN J. (2002), *Pagan City and Christian Capital. Rome in the Fourth Century*, Oxford.
- DEY H. (2021), *The Making of Medieval Rome. A New Profile of the City, 400–1420*, Cambridge.
- KRAUTHEIMER R. (1980), *Rome. Profile of a City, 312-1308*, New Jersey.
- MAGNUSON T. (2004), *The Urban Transformation of Medieval Rome, 312–1420*, Stockholm.
- MASKARINEC M. (2018), *City of Saints: Rebuilding Rome in the Early Middle Ages*, Philadelphia.
- MENEGHINI R., SANTANGELI VALENZIANI R. (2004), *Roma nell'Altomedioevo. Topografia e Urbanistica della Città dal V al X Secolo*, Rome.
- THEUWS F. (2001), *Topographies of Power in the Early Middle Ages*, Leiden.

The re-construction of sustainable architecture. Sociotechnical practices in design work

Krzysztof Janas

(sociology)

- FALLAN, K. (2008). *Architecture in Action: Traveling with Actor-Network Theory in the Land of Architectural Research*, *Architectural Theory Review* 13 (2).
- HANSMANN, S. (2021). *Monospace and Multiverse: Exploring Space with Actor-Network-Theory*. transcript.
- HOUDART, S. & MINATO, CH. (2009). *Kuma Kengo: An Unconventional Monograph*. Éditions Donner Lieu.
- KNORR CETINA, K. (1981). *The Manufacture of Knowledge. An Essay on the Constructivist and Contextual Nature of Science*. Pergamon.
- LOUKISSAS, Y. (2012). *Co-Designers: Cultures of Computer Simulation in Architecture*. Routledge.
- LATOUR, B. & WOOLGAR S. (1979). *Laboratory Life. The Construction of Scientific Facts*. Princeton University Press.
- LATOUR, B. (1996). *Aramis, or the Love of Technology*. Harvard University Press.
- LUHMANN, N. (1995). *Social Systems*. Stanford University Press.
- LYNCH, M. (1985). *Art and artifact in laboratory science. A study of shop work and shop talk in a research laboratory*. Routledge & Kegan Paul.
- MOL, A. (2002). *The Body Multiple: Ontology in Medical Practice*. Duke University Press.
- STENDER, M., BECH-DANIELSON, C., HAGEN, A. L. (Eds.). (2022). *Architectural Anthropology: Exploring Lived Space*. Routledge.
- YANEVA, A. (2009a). *Made by the Office for Metropolitan Architecture: An Ethnography of Design*. 010 Publishers.
- YANEVA, A. (2009b). *Making the Social Hold: Towards an Actor-Network Theory of Design*. *Design and Culture* 1:3, s. 273-288.
- YANEVA, A. (2009c). *The Making of a Building A Pragmatist Approach to Architecture*. Peter Lang.
- YANEVA, A. (2012). *Mapping Controversies in Architecture*. Ashgate Publishing.

A shopping center as a space of consumption and cultural practices. Preliminary research

Dorota Purchała
(education)

- BAKER G., FUNARO B. (1951). Shopping centers: Design and operation. Van Nostrand Reinhold Company.
- BAUDRILLARD, J. (1998). The consumer society: Myths and structures. SAGE.
- BAUDRILLARD, J. (2005). Symulakry i symulacja. Wydawnictwo Sic!
- CIECHOMSKI, W. (2010). Koncentracja handlu w Polsce i jej implikacje dla strategii konkurowania przedsiębiorstw handlowych. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.
- CHMIELAK, G. (1999). Centra handlowe – analiza lokalizacji. Nieruchomości, (6).
- CHMIELEWSKI, J. M. (2001). Teoria urbanistyki w projektowaniu i planowaniu miast. Politechnika Warszawska.
- CLARKE, D. B. (2003). The consumer society and the postmodern city. Routledge.
- COLEMAN, P. (2006). Shopping environments: evolution, planning and design. Architectural Press.
- CRAWFORD, M. (2000). The world in shopping mall from variations on a theme park (1992). W: M. Miles, T. Hall, I. Borden (red.), The city cultures reader. (s. 126– 140). Routledge.
- CZERWIŃSKI, S. (2012). Centra handlowe – główne problemy badawcze. Studia Miejskie, 8, 171-188. Uniwersytet Wrocławski.
- DOMAŃSKI, T. (2001). Strategie marketingowe dużych sieci handlowych. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- DUDEK-MAŃKOWSKA, S. (2006). Funkcje wybranych centrów handlowych w Warszawie, W: I. Jażdżewska (red.), Nowe przestrzenie w mieście ich organizacja i funkcje. (s. 245-254). Uniwersytet Łódzki.
- EPPLI, M., BENJAMIN, J. D. (1994). The Evolution of shopping center research: A review and analysis. Journal of real estate research, 9(1).
- FEINBERG, R. A., MEOLI, J. (1991). A brief history of the mall. Advances in Consumer Research, 18.5
- FUHRMANN, M. (2006). Miasto w mieście. Przestrzeń centrum handlowego jako substytut przestrzeni miejskiej, W: T. Duda, M. Fuhrmann, A. Genedźwił, A. Izdebski, K. Kuzko, M. Pieniążek (red.), Dynamika przestrzeni miejskiej. (s. 71- 76). Wydawnictwo Poznańskie.
- GACHOWSKI, M. (2004). Kwestia celowości i istnienia centrum miasta w warunkach transformacji społeczno – urbanistycznej. W: J. Słodczyk (red.), Przemiany struktury przestrzennej miast w sferze funkcjonalnej i społecznej. (s. 87-93).
- WUO. GILLETTE, JR. H. (1985). The evolution of the planned shopping center in suburb and city. Journal of the American Planning Association, 51(4).
- GOFFMAN, E. (2000). Człowiek w teatrze życia codziennego. Wydawnictwo KR.
- Gruen, V., Smith, L. P. (1952). Shopping centers: The new building type. Progressive Architecture 33.
- GRUEN, V., SMITH, L. P. (1960). Shopping towns USA: The planning of shopping centers. Reinhold Publishing Corporation.
- GUY, C. (1994). The retail development process: location, property, and planning. Routledge.
- HARDWICK, M. F. (2004). Mall maker: Victor Gruen, architect of an American Dream. University of Pennsylvania Press.
- HEFFNER, K., TWARDZIK M. (2013). Społeczne oddziaływanie nowoczesnych centrów handlowo-usługowych na małe miasta w zewnętrznej strefie aglomeracji śląskiej. Studia Ekonomiczne, (144), cz. 1: Nowoczesne instrumenty polityki rozwoju lokalnego - zastosowanie i efekty w małych miastach, 95-108. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.
- JODIDO, P. (2010). Shopping architecture now! Taschen America LLC.
- Kaczmarek, T. (2014). Rozwój, struktura przestrzenna i funkcje centrów handlowych w Polsce. Space - Society - Economy, (13), 247-267.
- KLIMENT, S. A. (2004). Building type basics for retail and mixed – use facilities. John Wiley and Sons.
- LILLIBRIDGE, R. M. (1948). Shopping centers in urban redevelopment. Land Economics, 24(2).
- MAKOWSKI, G. (2003). Świątynia konsumpcji. Geneza i społeczne znaczenie centrum handlowego. Trio.
- MALESZYK, E. (2000). Przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym w handlu. Wiadomości Statystyczne, 45(1).
- MERTS, J. E. (1949). The shopping center – a new trend in retailing. Journal of Marketing, 13.
- NOWICKA, E. (1991). Świat człowieka – świat kultury. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- OLEARCZYK, A. (1978). Istota ośrodków i kompleksów handlowych. Miasto, (3).

- OMILANOWSKA, M. (2004). Świątynie handlu. Warszawska architektura komercyjna doby wielkomiejskiej. Instytut Sztuki PAN.
- OPPEWAL, H., TIMMERMANS, H. (1999). Modeling consumer perception of public space in shopping centers. *Environment and Behavior*, 31(1), 45–65.
- REDSTONE, L. G. (1973). *New dimensions in shopping centers and stores*. McGraw–Hill.
- RITZER, G. (2001). *Magiczny świat konsumpcji*. MUZA.
- SCOTT, N. K. (1989). *Shopping centre design*. Van Nostrand Reinhold Company.
- SŁODCZYK, J. (2003). *Przestrzeń miasta i jej przeobrażenia*. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.
- SOLAL, J. L. (1998). *Shopping centers: The megatrends*. International Council of Shopping Centers.
- SÖLLNER, T. (2009). *The history of shopping center development*, GRIN Verlag.
- SULIMA, R. (2000). *Antropologia codzienności*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- SULIMA, R. (2001). *Moda na codzienność. Kategoria „codzienności” w kulturze ponowoczesnej*. *Kultura Współczesna*, 4.
- SZLENDAK, T. (2010). *Wielozmysłowa kultura iwentu*. *Kultura Współczesna*, 4(66).
- SZMYD, J. (2017). *Moc i niemoc edukacji i wychowania w społeczeństwie rynkowym. Wgląd krytyczny i perspektywny*. Wydawnictwo „Śląsk”.
- SZMYD, J. (2017). *Nowoczesny konsumpcjonizm – zmiana kondycji ludzkiej i jakości życia. Wyzwania społeczne i pedagogiczne*. *Kultura – Przemiany – Edukacja*, 5: K. Szmyd (red.), *Myśli o wychowaniu. Teorie i zastosowania edukacyjne*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- TAYLOR, Z. (2000). *Przekształcenia sieci handlu detalicznego i gastronomii w okresie transformacji społeczno-gospodarczej Polski*. *Prace Geograficzne IGiPZ PAN*, (175).
- WAKEFIELD, K. L., BAKER, J. (1998). Excitement at the mall: Determinants and effects on shopping response. *Journal of Retailing*, 74(4).
- WILK, W. (2003). *Między zakupami a rozrywką – nowe znaczenie centrum handlowego*. *Prace i Studia Geograficzne*, 32.
- WÓJCIK, M. (2010). *Centrum handlowo-rozrywkowe Manufaktura jako „miejsce” integrujące w przestrzeni społecznej Łodzi*. W: A. Suliborski, Z. Przygodzki (red.), *Łódzka metropolia. Problemy integracji społecznej i przestrzennej*. (s. 41–50). Wydawnictwo Bibliotek.

Risk / Ryzyko

Determinants of the LTD ratio in the countries of the European Economic Area

Agnieszka Wysocka
(economics and finance)

- ASHRAF B., ZHENG C., JIANG C., QIAN N. (2020). Capital regulation, deposit insurance and bank risk: International evidence from normal and crisis periods. *Research in International Business and Finance* 52.
- BARTHOLDY J., BOYLE G., STOVER R. (2003). Deposit Insurance and the risk premium in bank deposit rates. *Journal of Banking & Finance* 27.
- BECK T., DE JONGHE O., SCHEPENS G. (2013). Bank competition and stability: Cross- country heterogeneity. *Journal of Financial Intermediation* 22.
- BERGBRANT M., CAMPBELL K., HUNTER D., OWERS J. (2016). Does deposit insurance retard the development of non-bank financial markets? *Journal of Banking and Finance* 66.
- CHIANG S., TSAI M. (2020). The valuation of deposit insurance allowing for the interest rate spread and early-bankruptcy risk. *The Quarterly of Economics and Finance* 76.
- COOK D., SPELLMAN L. (1996). Firm and guarantor risk, risk contagion, and the interfirm spread among insured deposits. Cambridge University Press.
- FLANNERY M., SORESCU S. (1996). Evidence of market discipline in subordinated debenture yields: 1983-1991. *Journal of Finance* 51.
- GUIZANI B., WATANABE W. (2016). The effects of public capital infusions on banks' risk- shifting to the deposit insurance system in Japan. *Journal of Financial Stability* 26.
- HUIZINGA H., NICODÈME G. (2006). Deposit insurance and international bank liabilities. *Journal of Banking & Finance* 30.
- IMAI M. (2006). Market discipline and deposit insurance reform in Japan. *Journal of Banking & Finance* 30.
- JOHARI C., CHRONOPOULOS D., BERT SCHOLTENS, SOBIECH A., WILSON J. (2020). Deposit Insurance and Bank Dividend Policy. *Journal of Financial Stability* 48.
- JONES K., OSHINSKY R. (2009). The effect of industry consolidation and deposit insurance reform on the resiliency of the U.S. bank insurance fund. *Journal of Financial Stability* 5.
- KARELS G., MCCLATCHEY C. (1999). Deposit insurance and risk-taking behavior in the credit union industry. *Journal of Banking & Finance* 23.
- QIAN N., ZHANG K., ZHENG C., ASHRAF B. (2019). How do regulatory ability and bank competition affect the adoption of explicit deposit insurance scheme and banks' risk-taking behavior? *International Review of Economics & Financ.*

How much is our personal data worth? A comparison of the value of data for users and digital platform providers

Michał Bylicki
(economics and finance)

- Goad, D., Collins, A. T., & Gal, U. (2021). *Privacy and the Internet of Things – An experiment in discrete choice*. *Information and Management*, 58(2). <https://doi.org/10.1016/j.im.2020.103292>
- Sindermann, C., Kuss, D. J., Throuvala, M. A., Griffiths, M. D., & Montag, C. (2020). *Should We Pay for Our Social Media/Messenger Applications? Preliminary Data on the Acceptance of an Alternative to the Current Prevailing Data Business Model*. *Frontiers in Psychology*, 11. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01415>
- Winegar, A. G., & Sunstein, C. R. (2019). *How Much Is Data Privacy Worth? A Preliminary Investigation*. *Journal of Consumer Policy*, 42(3), 425–440. <https://doi.org/10.1007/s10603-019-09419-y>

Mergers and acquisitions in the entertainment industry. Failed 20 years of research and attempts to build a holistic M&A model in the entertainment sector?

Rafał Miedziak
(management)

- KOI-AKROFI, GODFRED. (2016). Mergers and Acquisitions failure rates and perspectives on why they fail. *International Journal of Innovation and Applied Studies*, 17.
- MALONE, D. & TURNER, JAMES. (2010). The merger of AOL and Time Warner: A case study. 16. 151-156.
- ŞENER, MEHMET & YALCIN, TURKAN & GULSEVEN, OSMAN. (2021). The Impact of COVID-19 on the Video Game Industry. *SSRN Electronic Journal*. 10.2139/ssrn.3766147.

The causal effect of catastrophic health expenditure on poverty in Poland

Ewa Weychert
(economics and finance)

- AHMED, S., SZABO, S., & NILSEN, K. (2018). Catastrophic healthcare expenditure and impoverishment in tropical deltas: Evidence from the Mekong Delta region. *International Journal for Equity in Health*, 17(1): 1–13.
- ALCOCK, P. (1997). *Understanding poverty*. Macmillan International Higher Education, New York.
- AREGBESHOLA, B. S., & KHAN, S. M. (2018). Out-of-pocket payments, catastrophic health expenditure and poverty among households in Nigeria 2010. *International Journal of Health Policy and Management*, 7(9): 798.
- ARSENIJEVIC, J., PAVLOVA, M., & GROOT, W. (2013). Measuring the catastrophic and impoverishing effect of household health care spending in Serbia. *Social Science and Medicine*, 78(3): 17–25.
- AYLLÓN, S., & GÁBOS, A. (2017). The interrelationships between the Europe 2020 poverty and social exclusion indicators. *Social Indicators Research*, 130(3): 1025–1049.
- BAIRD, K. (2016). High out-of-pocket medical spending among the poor and elderly in nine developed countries. *Health Services Research*, 51(4): 1467–1488.
- BREDENKAMP, C., MENDOLA, M., & GRAGNOLATI, M. (2011). Catastrophic and impoverishing effects of health expenditure: New evidence from the Western Balkans. *Health Policy and Planning*, 26(4): 349–356.
- BROWN, S., HOLE, A. R., & KILIC, D. (2014). Out-of-pocket health care expenditure in Turkey: Analysis of the 2003-2008 household budget surveys. *Economic Modelling*, 41(6): 211–218.
- BRZEZIŃSKI, M., & NAJSZTUB, M. (2017). The impact of Family 500+ programme on household incomes, poverty and inequality. *Polityka Społeczna*, 1(13): 16–25.
- CYLUS, J., THOMSON, S., & EVETOVITS, T. (2018). Catastrophic health spending in Europe: Equity and policy implications of different calculation methods. *Bulletin of the World Health Organization*, 96(9): 599–609.
- DE NARDI, M., FRENCH, E., & JONES, J. B. (2010). Why do the elderly save? The role of medical expenses. *Journal of Political Economy*, 118(1): 39–75.
- DEATON, A. (1997). *The analysis of household surveys: A microeconomic approach to development policy*. Washington, DC: The World Bank.
- DEATON, A. (2006). *Measuring poverty*. In *Understanding poverty*. Oxford University Press, Oxford.
- DHAK, B. (2015). Demographic Change and Catastrophic Health Expenditure in India. *Social Indicators Research* 122, 723–733.
- FLORES, G., KRISHNAKUMAR, J., O'DONNELL, O., & VAN DOORSLAER, E. (2008). Coping with health-care costs: Implications for the measurement of catastrophic expenditures and poverty. *Health Economics*, 17(12): 1393–1412.
- GARRETT, N., & MARTINI, E. M. (2007). The boomers are coming: A total cost of care model of the impact of population aging on the cost of chronic conditions in the United States. *Disease Management*, 10(2): 51–60.

- GIARDA, E., & MORONI, G. (2015). 'It's a trap!' The degree of poverty persistence in Italy and Europe. Center for Research in Banking and Finance.
- GORAUS-TAŃSKA, K., & INCHAUSTE, G. (2016). The distributional impact of taxes and transfers in Poland. Washington, DC: World Bank.
- HÖHBERG, M., DONAT, F., MARRA, G., & KNEIB, T. (2021). Beyond unidimensional poverty analysis using distributional copula models for mixed ordered-continuous outcomes. *Journal of the Royal Statistical Society: Series C (Applied Statistics)*, 70(5):1365–1390.
- HSU, J., FLORES, G., EVANS, D., MILLS, A., & HANSON, K. (2018). Measuring financial protection against catastrophic health expenditures: Methodological challenges for global monitoring. *International Journal for Equity in Health*, 17(1): 1–13.
- KIM, E., & KWON, S. (2021). The effect of catastrophic health expenditure on exit from poverty among the poor in South Korea. *The International Journal of Health Planning and Management*, 36(2): 482–497.
- KRONENBERG, C., & BARROS, P. P. (2014). Catastrophic healthcare expenditure - drivers and protection: The Portuguese case. *Health Policy*, 115(1): 44–51.
- ŁUCZAK, J., & GARCÍA-GÓMEZ, P. (2012). Financial burden of drug expenditures in Poland. *Health Policy*, 105(2–3): 256–264.
- MARRA, G., & RADICE, R. (2019). GJRM: Generalised Joint Regression Modelling. R package version 0.2.
- MARRA, G., RADICE, R., & FILIPPOU, P. (2017). Regression spline bivariate probit models: A practical approach to testing for exogeneity. *Communications in Statistics-Simulation and Computation*, 46(3): 2283–2298.
- MARUOTTI, A. (2009). Fairness of the national health service in Italy: A bivariate correlated random effects model. *Journal of Applied Statistics*, 36(7), 709–722.
- MCHENGA, M., CHIRWA, G. C., & CHIWAULA, L. S. (2017). Impoverishing effects of catastrophic health expenditures in Malawi. *International Journal for Equity in Health*, 16(1): 1–8.
- MENDELSON, D. N., & SCHWARTZ, W. B. (1993). The effects of aging and population growth on health care costs. *Health Affairs*, 12(1): 119–125.
- MEYER, B. D., & SULLIVAN, J. X. (2012). Identifying the disadvantaged: Official poverty, consumption poverty, and the new supplemental poverty measure. *Journal of Economic Perspectives*, 26(3): 111–136.
- MUSSIDA, C., & SCIULLI, D. (2021). Childbirth and poverty in Europe: A dynamic bivariate approach. *Review of Income and Wealth*, in print.
- OECD. (2019). *Society at a Glance 2019: OECD Social Indicators*. OECD Publishing, Paris.
- OECD/European Observatory on Health Systems and Policies. (2019). *Poland: Country Health Profile 2019, State of Health in the EU*. OECD Publishing, Paris/European Observatory on Health Systems and Policies, Brussels.
- OECD/EUROPEAN UNION. (2020). *Health at a glance: Europe 2020: State of health in the EU cycle*. OECD Publishing, Paris.
- PARK, S., KIM, B., & KIM, S. (2016). Poverty and working status in changes of unmet health care need in old age. *Health Policy*, 120(6): 638–645.
- SANWALD, A., & THEURL, E. (2017). Out-of-pocket expenditures for pharmaceuticals: Lessons from the Austrian household budget survey. *The European Journal of Health Economics*, 18(4): 435–447.
- SCHEIL-ADLUNG, X., & BONAN, J. (2013). Gaps in social protection for health care and long-term care in Europe: Are the elderly faced with financial ruin? *International Social Security Review*, 66(1): 25–48.
- SHORROCKS, A. F. (1978). The measurement of mobility. *Econometrica: Journal of the Econometric Society*, 46(5): 1013–1024.
- SHORT, K. (2012). The research supplemental poverty measure: 2011. *Current Population Reports*, US Census Bureau, Washington DC.
- SIRAG, A., & NOR, N. M. (2021). Out-of-pocket health expenditure and poverty: Evidence from a dynamic panel threshold analysis. *Healthcare*, 9(5): 536.
- SOMMERS, P. M., & CONLISK, J. (1979). Eigenvalue immobility measures for Markov chains. *Journal of Mathematical Sociology*, 6(2): 253–276.
- TAMBOR, M., & PAVLOVA, M. (2020). Can people afford to pay for health care? New evidence on financial protection in Poland. Summary. World Health Organization Regional Office for Europe.
- UNITED NATIONS DEPARTMENT OF ECONOMIC AND SOCIAL AFFAIRS. (2020). *World Population Ageing 2019*. Department of Economic and Social Affairs, Population Division.
- VAN DOORSLAER, E., O'DONNELL, O., RANNAN-ELIYA, R. P., SOMANATHAN, A., ADHIKARI, S. R., GARG, C. C., HARBIANTO, D., HERRIN, A. N., HUQ, M. N., IBRAGIMOVA, S., & OTHERS. (2007). Catastrophic payments for health care in Asia. *Health Economics*, 16(11): 1159–1184.

- VAN DOORSLAER, E., O'DONNELL, O., RANNAN-ELIYA, R. P., SOMANATHAN, A., ADHIKARI, S. R., GARG, C. C., HARBIANTO, D., HERRIN, A. N., HUQ, M. N., IBRAGIMOVA, S., KARAN, A., NG, C. W., PANDE, B. R., RACELIS, R., TAO, S., TIN, K., TISAYATICOM, K., TRISNANTORO, L., VASAVID, C., & ZHAO, Y. (2006). Effect of payments for health care on poverty estimates in 11 countries in Asia: An analysis of household survey data. *The Lancet*, 368(9544): 1357–1364.
- WAGSTAFF, A., COTLEAR, D., EOZENOU, P. H.-V., & BUISMAN, L. R. (2016). Measuring progress towards universal health coverage: With an application to 24 developing countries. *Oxford Review of Economic Policy*, 32(1): 147–189.
- WAGSTAFF, A., O'DONNELL, O., VAN DOORSLAER, E., & LINDELOW, M. (2007). Analyzing health equity using household survey data: A guide to techniques and their implementation. World Bank Publications.
- WORLD HEALTH ORGANIZATION. (2020). Global monitoring report on financial protection in health 2019. World Health Organization and World Bank.
- XU, K., EVANS, D. B., CARRIN, G., AGUILAR-RIVERA, A. M., MUSGROVE, P., & EVANS, T. (2007). Protecting households from catastrophic health spending. *Health Affairs*, 26(4): 972–983.
- XU, K., EVANS, D. B., KAWABATA, K., ZERAMDINI, R., KLAVUS, J., & MURRAY, C. J. L. (2003). Household catastrophic health expenditure: A multicountry analysis. *The Lancet*, 362(9378):111–117.
- YERRAMILI, P., FERNÁNDEZ, Ó., & THOMSON, S. (2018). Financial protection in Europe: A systematic review of the literature and mapping of data availability. *Health Policy*, 122(5): 493–508.
- YILDIRIM, J., BAKIR, M. A., & SAVAS, A. (2018). State dependence in poverty: The case of Turkey. *Emerging Markets Finance and Trade*, 54(9): 1963–1972.
- ZAWADA, A., KOLASA, K., KRONBORG, C., RABCZENKO, D., RYBNIK, T., LAURIDSEN, J. T., CEGLOWSKA, U., & HERMANOWSKI, T. (2017). A comparison of the burden of out-of-pocket health payments in Denmark, Germany and Poland. *Global Policy*, 8(2): 123–130.

Job Market / Rynek pracy

Unequal Society A Detailed Investigation of Wage and Income Inequality in the United States

Mahmut Akarsu
(economics and finance)

- ACEMOGLU, D., & ROBINSON, J. (2002). The Political Economy of the Kuznets Curve. *Review of Development Economics*, 6(2), 183–203.
- BAKIJA, J., COLE, A., & HEIM, B. T. (2012). Jobs and Income Growth of Top Earners and the Causes of Changing Income Inequality: Evidence from U.S. Tax Return Data. Williams College, 1-63. Retrieved from <https://web.williams.edu/Economics/wp/BakijaColeHeimJobsIncomeGrowthTopEarners.pdf>
- BURMAN, L. E. (2014). Taxes and Inequality. *Tax Policy Center*, 563 - 592. Retrieved from <https://www.taxpolicycenter.org/publications/taxes-and-inequality>
- CHETTY, R., GRUSKY, D., HELL, M., HENDREN, N., MANDUCA, R., & NARANG, J. (2017). The Fading American Dream: Trends in Absolute Income Mobility Since 1940. *Science*, 356(6336), 398 - 406. Retrieved from <https://www.science.org/doi/10.1126/science.aal4617>
- DABLA-NORRIS, E., KOCHHAR, K., SUPHAPHIPHAT, N., RICKA, F., & TSOUNTA, E. (2015). Causes and Consequences of Income Inequality: A Global Perspective. *INTERNATIONAL MONETARY FUND*, 1-39. Retrieved from <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2015/sdn1513.pdf>
- ERMAN, L., & KAAT, D. M. (2019). Inequality and growth: industry-level evidence. *Journal of Economic Growth*, 24, 283 - 308. doi:<https://doi.org/10.1007/s10887-019-09169-z>
- FRAZER, G. (2006). Inequality and Development Across and Within Countries. *World Development*, 34(9), 1459 - 1481. doi:10.1016/j.worlddev.2005.12.006
- FRENZE, C. (1994). The Reagan Tax Cuts: Lessons for Tax Reform. Senate, the United States. Retrieved from https://www.jec.senate.gov/public/_cache/files/9576a929-37b4-497c-

9b06-4bf3481f9f0a/the-reagan-tax-cuts-lessons-for-tax-reform-april-1996.pdf

HASSLER, U., & WOLTERS, J. (2006). Autoregressive distributed lag models and cointegration. *Allgemeines Statistisches*, 90, 59-74. Retrieved from <https://link.springer.com/article/10.1007/s10182-006-0221-5>

Katz, L. (2016, February 08). The Cost of Inequality: Increasingly, It is the Rich and the Rest. (C. Pazzanese, Interviewer) Harvard. Retrieved from <https://news.harvard.edu/gazette/story/2016/02/the-costs-of-inequality-increasingly-its-the-rich-and-the-rest/>

KRAVIS, I. B. (1960). International Differences in the Distribution of Income. *The Review of Economics and Statistics*, 42(4), 408 - 416. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/pdf/1925690.pdf>

KRIPFGANZ, S., & SCHNEIDER, D. C. (2016). ARDL. ardl: Stata module to estimate autoregressive distributed lag models (pp. 1-20). Chicago: Stata. Retrieved from https://www.stata.com/meeting/chicago16/slides/chicago16_kripfganz.pdf

KUZNETS, S. (1955). Economic Growth and Income Inequality. *The American Economic Review*, 45(1), 1-28. Retrieved September 2021, from <https://www.jstor.org/stable/1811581>

LUEBKER, M. (2010). Inequality, income shares and poverty: The practical meaning of Gini coefficients. Geneva: International Labor Office. Retrieved from https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---travail/documents/publication/wcms_145695.pdf

NKORO, E., & UKO, A. K. (2016). Autoregressive Distributed Lag (ARDL) cointegration technique: application and interpretation. *Journal of Statistical and Econometric Methods*, 5(4), 63 - 91. Retrieved from https://www.scienpress.com/Upload/JSEM/Vol%205_4_3.pdf

NOLAN, B., & MAÎTRE, B. (2007). Economic Growth and Income Inequality: Setting the Context. In T. Fahey, H. Russell, & C. T. Whelan, *Quality of Life in Ireland* (Vol. 32, pp. 27-40). Dublin: Springer. Retrieved from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4020-6981-9_3

OECD. (2011). An Overview of Growing Income. OECD. Retrieved from <https://www.oecd.org/els/soc/49499779.pdf>

OECD. (2014). United States: TACKLING HIGH INEQUALITIES CREATING OPPORTUNITIES FOR ALL. Paris: OECD. Retrieved from <https://www.oecd.org/unitedstates/Tackling-high-inequalities.pdf>

OECD. (2020). Income (IDD) and Wealth (WDD) Distribution Databases. Retrieved from *Income distribution and poverty*: <https://www.compareyourcountry.org/inequality/en/0/all/default>

PAGE, B., BARTELS, L., & SEAWRIGHT, J. (2013). *Democracy and the Policy Preferences of Wealthy Americans*. Russell Sage Foundation. New York: Perspectives on Politics. Retrieved from <https://www.russellsage.org/research/reports/wealthy-americans-political-preferences>

PIKETTY, T., & SAEZ, E. (2003). Income Inequality in the United States, 1913 - 1998. *Quarterly Journal of Economics*, CXVIII(1), 1-39.

RAVALLION, M. (2021). What Might Explain Today's Conflicting Narratives on Global Inequality? In C. Gradín, M. Leibbrandt, & F. Tarp, *Inequality in the Developing World* (pp. 18 - 48). Oxford: Oxford University Press. Retrieved from <https://www.wider.unu.edu/publication/inequality-developing-world>

ROBIN, A., & SEGAL, D. (2015). The Effects of Economic Growth on Income Inequality in the US. *Journal of Macroeconomics*, 45, 258-273. Retrieved from <https://scihub.yncjkj.com/10.1016/j.jmacro.2015.05.007>

SHRESTHA, M. B., & BHATTA, G. R. (2018). Selecting appropriate methodological framework for time series data. *The Journal of Finance and Data Science analysis*, 4(2), 71 - 89. doi:<https://doi.org/10.1016/j.jfds.2017.11.001>

SNYDER, T. D., ALEXANDER, L., RAVITCH, D., & ELLIOTT, E. J. (1993). *120 Years of American Education: A Statistical Portrait*. Washington, D.C: U.S. Department of Education Office of Educational Research and Improvement. Retrieved from <https://nces.ed.gov/pubs93/93442.pdf>

STAPLETON, J. (2019). *The Working Poor in the Toronto Region*. Toronto: Metcalf Foundation. Retrieved from <https://metcalffoundation.com/site/uploads/2019/11/Working-Poor-2019-NEW.pdf>

STATISTA. (2020, September 21). Shares of household income of quintiles in the United States from 1970 to 2020. Retrieved from Statista: <https://www.statista.com/statistics/203247/shares-of-household-income-of-quintiles-in-the-us/>

Tax Foundation. (2021, August 24). *Historical U.S. Federal Individual Income Tax Rates & Brackets, 1862-2021*. Washington, DC, The United States. Retrieved from <https://taxfoundation.org/historical-income-tax-rates-brackets/>

THOMAS, V., WANG, Y., & FAN, X. (2001). Measuring Education Inequality: Gini Coefficients of Education. POLICY RESEARCH WORKING PAPER, 1 - 42. Retrieved from <https://documents1.worldbank.org/curated/en/361761468761690314/pdf/multi-page.pdf>

U.S. BUREAU OF LABOR STATISTICS. (2020). *A profile of the working poor, 2018*. United States Department of Labor. Retrieved from <https://www.bls.gov/opub/reports/working-poor/2018/home.htm>

WEIDE, R. V., & MILANOVIC, B. (2018). Inequality is Bad for Growth of the Poor (but Not for That of the Rich). *The World Bank Economic Review*, 32(3), 507-530. doi:10.1093/wber/lhy023

- WEINSTEIN, J. N., GELLER, A., NEGUSSIE, Y., & BACIU, A. (2017). *Communities in Action: Pathways to Health Equity*. Washington, DC: National Academies Press.
- WESSEL, D. (2017, December 8). What we learned from Reagan's tax cuts. Retrieved from Brookings: <https://www.brookings.edu/blog/up-front/2017/12/08/what-we-learned-from-reagans-tax-cuts/>
- WU, X., PERLOF, J. M., & GOLAN, A. (2005). Effects of Government Policies on Income Distribution and Welfare. Retrieved from <https://ageconsearch.umn.edu/record/25031/files/wp020950.pdf>
- ZHOU, X., & LI, K.-W. (2011). Inequality and development: Evidence from semiparametric estimation with panel data. *Economics Letters*, 3, 203-207. Retrieved from https://mpra.ub.uni-muenchen.de/36418/1/MPRA_paper_36418.pdf

Burnout among Psychotherapists: A Cross-cultural Value Survey among 12 European Countries during the Coronavirus Disease Pandemic

Angelika Van Hoy
(psychology)

- ACKERLEY, G., BURNELL, J., HOLDER, D., & KURDEK, L. (1988). Burnout among licensed psychologists. *Professional Psychology: Research and Practice*, 19, 624–631. <https://doi.org/10.1037/0735-7028.19.6.624>
- BERJOT, S., ALTINTAS, E., LESAGE, F., & GREBOT, E. (2013). The impact of work stressors on identity threats and perceived stress: An exploration of sources of difficulty at work among French psychologists. *SAGE Open*, 3(3). <https://doi.org/10.1177/2158244013505292>
- FARBER, B., & HEIFETZ, L. (1982). The process and dimensions of burnout in psychotherapists. *Professional Psychology*, 13, 293–301. <https://doi.org/10.1037/0735-7028.13.2.293>
- LAVERDIÈRE, O., KEALY, D., OGRODNICZUK, J., & MORIN, A. (2018). Psychological health profiles of Canadian psychotherapists: A wake up call on psychotherapists' mental health. *Canadian Psychology/Psychologie Canadienne*, 59, 315–322. <https://doi.org/10.1037/cap0000159>
- LAVERDIÈRE, O., OGRODNICZUK, J., & KEALY, D. (2019). Clinicians' empathy and professional quality of life. *Journal of Nervous and Mental Disorders*, 207, 49–52. <https://doi.org/10.1097/NMD.0000000000000927>
- LEE, E., GREENBLATT, A., & HU, R. (2021). A Knowledge Synthesis of Cross-Cultural Psychotherapy Research: A Critical Review. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 52, 511-532. doi:10.1177/00220221211028911
- RAQUEPAW, J., & MILLER, R. (1989). Psychotherapist burnout: A componential analysis. *Professional Psychology: Research and Practice*, 20, 32–36. <https://doi.org/10.1037/0735-7028.20.1.32>
- ROSENBERG, T., & PACE, M. (2006). Burnout among mental health professionals: Special considerations for the marriage and family therapist. *Journal of Marital and Family Therapy*, 32, 87–99. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2006.tb01590.x>
- RUPERT, P., & MORGAN, D. (2005). Work setting and burnout among professional psychologists. *Professional Psychology: Research and Practice*, 36, 544–550. <https://doi.org/10.1037/0735-7028.36.5.544>
- RUPERT, P., STEVANOVIC, P., & HUNLEY, H. (2009). Work-family conflict and burnout among practicing psychologists. *Professional Psychology: Research and Practice*, 40, 54–61. <https://doi.org/10.1037/a0012538>
- SCHWARTZ, S. H., CIECIUCH, J., VECCHIONE, M., TORRES, C., DIRILEN-GUMUS, O., & BUTENKO, T. (2017). Value tradeoffs propel and inhibit behavior: Validating the 19 refined values in four countries. *European Journal of Social Psychology*, 47, 241–258. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2228>
- SCHWARTZ, S., CIECIUCH, J., VECCHIONE, M., DAVIDOV, E., FISCHER, R., BEIERLEIN, C., RAMOS, A., VERKASALO, M., LÖNNQVIST, J.-E., DEMIRUTKU, K., DIRILEN-GUMUS, O., & KONTY, M. (2012). Refining the theory of basic individual values. *Journal of Personality and Social Psychology*, 103, 663-688.
- SIMIONATO, G., & SIMPSON, S. (2018). Personal risk factors associated with burnout among psychotherapists: A systematic review of the literature. *Journal of Clinical Psychology*, 7, 1431–1456. <https://doi.org/10.1002/jclp.22615>

Working-time flexibility among European couples

Agata Kałamucka
(economics and finance)

- BARNETT, R. C., GAREIS, K. C., & BRENNAN, R. T. (2009). Reconsidering work time: A multivariate longitudinal within-couple analysis. *Community, Work & Family*, 12(1), 105–133.
- CORNWELL, B., & WARBURTON, E. (2014). Work Schedules and Community Ties. *Work and Occupations*, 41(2), 139–174. <https://doi.org/10.1177/0730888413498399>
- KALIL, A., ZIOL-GUEST, K. M., & EPSTEIN, J. L. (2010). Nonstandard Work and Marital Instability: Evidence From the National Longitudinal Survey of Youth. *Journal of Marriage and Family*, 72(5), 1289–1300. <https://doi.org/10.1111/J.1741-3737.2010.00765.X>
- KELLY, E. L., MOEN, P., & TRANBY, E. (2011). Changing workplaces to reduce work-family conflict: Schedule control in a white-collar organization. *American Sociological Review*, 76(2), 265–290.
- LEUPP, K., KORNRICH, S., & BRINES, J. (2021). ‘Stuck’ in nonstandard schedules? Married couples’ nonstandard work schedules over the life course. *Community, Work and Family*, 24(1), 20–38. <https://doi.org/10.1080/13668803.2019.1619517>
- STROMQUIST, N. P. (2019). World Development Report 2019: The changing nature of work. *International Review of Education*, 65(2), 321–329. <https://doi.org/10.1007/s11159-019-09762-9>
- WHARTON, A. S., & BLAIR-LOY, M. (2006). Long work hours and family life: A cross-national study of employees’ concerns. *Journal of Family Issues*, 27(3), 415–436.

Employer’s risk in atypical employment relationships

Ernestyna Pachala-Szymczyk
(law)

- BAK, E. (2009). Nietypowe formy zatrudnienia na rynku pracy. Wydawnictwo C.H. Beck.
- CHOBOT, A. (1997). Nowe formy zatrudnienia. Kierunki rozwoju i nowelizacji. Wydawnictwo Prawnicze PWN.
- DORRE-NOWAK, D. (2011). Refleksje na temat współczesnego kształtu ryzyka osobowego pracodawcy. W Florek, L., (Red.). *Współczesne problemy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych*. Lexis Nexis.
- ENGEL-BABSKA, E. (2003). Ryzyko zatrudnienia w prawie pracy. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego.
- FLORCZAK, I. (2017). Status prawny osób świadczących pracę w ramach umownego zatrudnienia nietypowego. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- KUBOT, Z. (1978). Pozycja prawna stron w umownym stosunku pracy. Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- KUBOT, Z. (Red.). (2018). Szczególne formy zatrudnienia. Uniwersytet Wrocławski.
- LISZCZ, T. (2009). Nietypowe stosunki pracy w projekcie kodeksu pracy. W Niedbała, Z., Skąpski, M. *Problemy zatrudnienia we współczesnym ustroju pracy: księga jubileuszowa na 55-lecie pracy naukowej i dydaktycznej Profesora Włodzimierza Piotrowskiego*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.
- LUDERA-RUSZEL, A. (2010). Ocena ustawodawstwa pracy w zakresie nietypowych form zatrudnienia pracowników. *Studia Prawnicze. Rozprawy i materiały*, 1, 127-145.
- MANDL, I., BILETTA, I. (2018). Overview of new forms of employment. 2018 update. Eurofound.
- PISARCZYK, Ł. (2003). Konstrukcja i zakres ryzyka pracodawcy. *Praca i Zabezpieczenie Społeczne*, 12, 2-8.
- PISARCZYK, Ł. (2004). Aksjologiczne i prawne uwarunkowania ryzyka pracodawcy w stosunkach pracy. *Państwo i Prawo*, z. 12, 52-63.
- PISARCZYK, Ł. (2008). Ryzyko pracodawcy. Wolters Kluwer.
- PISZCZEK, A. (2016). Odrębność podporządkowania pracownika w nietypowych umownych stosunkach pracy. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- SANETRA, W. (1971). Ryzyko osobowe zakładu pracy. Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- STELINA J. (2020). Nie Paradygmatyczne stosunki pracy. *Państwo i Prawo*, 12, 62-72.
- ŚWIĘCICKI, M. (1957) Charakterystyka prawna stosunku pracy. *Państwo i Prawo*, z. 9, 337-357.
- WRATNY, J. (2007). Problemy ochrony pracowników w elastycznych formach zatrudnienia. *Praca i Zabezpieczenie Społeczne*, 7, 2-10.

Transnational employment search - an example of Overseas Filipino Workers in Poland

Olga Wanicka
(sociology)

- CRANSTON, S., SCHAPENDONK, J., & SPAAN, E. (2018). New directions in exploring the migration industries: introduction to special issue. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 44(4), 543–557. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2017.1315504>
- LABOR MARKET DEPARTMENT, Ministry of Labor and Social Policy, Work permits for foreigners, 1st semester of 2022, <https://psz.praca.gov.pl/-/8180075-zezwozenia-na-prace-cudzoziemcow>, [access: 01.10.2022]
- FAIST, T. (2014). Brokerage in cross-border mobility: Social mechanisms and the (re)production of social inequalities. *Social Inclusion*, 2(4), 38–52. <https://doi.org/10.17645/si.v2i4.29>
- GLICK SCHILLER, N., & SALAZAR, N. B. (2013). Regimes of Mobility Across the Globe. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 39(2), 183–200. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2013.723253>
- LANGE, P. (2016). Thanks for watching! AN ANTHROPOLOGICAL STUDY OF VIDEO SHARING ON YouTube, University Press of Colorado
- MCCOLLUM, D., & FINDLAY, A. (2018). Oiling the wheels? Flexible labour markets and the migration industry. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 44(4), 558–574. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2017.1315505>
- ÖZKAZANÇ-PAN, B. (2021). Transnational migration and the new subjects of work. Transmigrants, hybrids and cosmopolitans. Bristol University Press.
- SALT, J., & STEIN, J. (1997). Migration as a business: The case of trafficking. *International Migration*, 35(4), 467–494. <https://doi.org/10.1111/1468-2435.00023>
- XIANG, B., & LINDQUIST, J. (2014). Migration infrastructure. *International Migration Review*, 48(s1), 122–148. <https://doi.org/10.1111/imre.12141>

Panel 3

Data & Algorithms / Dane i algorytmy

Who is afraid of new technologies? Perception of workers in 6 EU countries

Satia Rożynek
(economics and finance)

- Autor, D. H. (2022). The Labor Market Impacts of Technological Change: From Unbridled Enthusiasm to Qualified Optimism to Vast Uncertainty. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.4122803>
- Autor, D. H., Levy, F., & Murnane, R. J. (2003). The skill content of recent technological change: An empirical exploration. *Quarterly Journal of Economics*, 118(4), 1279–1333. <https://doi.org/10.1162/003355303322552801>
- Dengler, K., & Gundert, S. (2021). Digital Transformation and Subjective Job Insecurity in Germany. *European Sociological Review*, 1–19. <https://doi.org/10.1093/esr/jcaa066>
- European Commission (2017) *Attitudes towards the impact of digitisation and automation on daily life*. Special Eurobarometer 460 (Report). Brussels: European Commission. Available at: https://ec.europa.eu/jrc/communities/sites/jrccties/files/ebs_460_en.pdf (accessed 3 December 2020).
- Innocenti, S., & Golin, M. (2022). Human capital investment and perceived automation risks: Evidence from 16 countries. *Journal of Economic Behavior and Organization*, 195, 27–41. <https://doi.org/10.1016/J.JEBO.2021.12.027>
- Mokyr, J., Vickers, C., & Ziebarth, N. L. (2015). The History of Technological Anxiety and the Future of Economic Growth: Is This Time Different? *Journal of Economic Perspectives*, 29(3), 31–50. <https://doi.org/10.1257/JEP.29.3.31>

"Apparent choice", or how Internet users deal with e-surveillance

Julia Heller
(sociology)

- Batorski, D. (2011). *Diagnoza społeczna 2011. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych*. Warszawa: Vizja Press & IT.
- Bauman, Z., & Lyon, D. (2012). *Liquid Surveillance*. Cambridge: Polity Press
- Brunton, F., & Nissenbaum, H. (2015). *Obfuscation: A User's Guide for Privacy and Protest*. The MIT Press
- Clarke, R. (1988). *Information Technology and Dataveillance*. www.rogerclarke.com/DV/CACM88.html.
- Czyżewski, M. (2009). Między Panoptyzmem i „Rządomyślnością”. *Kultura Współczesna*. 2 (60): 83–95.
- Flyverbom, M., Madsen, A., & Rasche, A. (2017). Big Data as Governmentality: Digital Traces. *Algorithms and the Reconfiguration of Data for International Development*. *Information Society* 33(1):35-42.
- Foucault, M. (1995). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. translated by Alan Sheridan. Harmondsworth. Penguin.
- Foucault, M. (2008). *The birth of biopolitics. Lectures at the College de France. 1978-79*. Palgrave MacMillan
- Fuchs, C. (2010). Labor in informational capitalism and on the internet. *The Information Society* 26(3).
- Jasiewicz, J., Filiciak, M., Mierzecka, A., Śliwowski, K., Klimczuk, A., Kisilowska, M., Tarkowski, A., & Zadrożny, J. (2015). *The Framework Catalogue of Digital Competences*. Centrum Cyfrowe Projekt: Polska.
- Juza, M. (2019). *Między wolnością a nadzorem. Internet w zmieniającym się społeczeństwie*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Juza, M. (2020). Postawy polskich użytkowników Internetu względem nadzoru obecnego w sieci. *Studia Humanistyczne AGH* 19(1):7–26.
- Kęsicka, A., & Bierca, M. (2014). Komu jeszcze potrzebna jest prywatność?. *Kultura Popularna* 3(41): 102-113.
- Lewicki, M., & Filiciak, M. (2017). Wynalezienie poszerzonego pola kultury. *Kultura i Rozwój* 1(2).

- Mayer-Schoenberger, V. & Cukier, K. (2013). The Rise of Big Data: How It's Changing the Way We Think About the World. *Foreign Affairs* 92: 28-40.
- van Dijck, J. (2014). Datafication. dataism and dataveillance: Big Data between scientific paradigm and ideology. *Surveillance & Society*. 12(2): 197-208.
- Zuboff, S. (2019). *The Age of Surveillance Capitalism. The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power*. New York: Public Affairs.
- Centrum Cyfrowe, (2012). <https://centrumcyfrowe.pl/czytelnia/protest-w-sprawie-acta-to-walka-mlodych-o-wolnosc-w-internecie-potwierdzaja-wyniki-badan/> [the protest on acta is a fight of young people for freedom on the Internet is confirmed by the results of the research]
- Statista, (2022). Payments in Europe. www.statista.com/topics/3946/digital-payment-methods-in-europe/#dossierContents_outerWrapper
- Statista, (2022a). Number of active BLIK payment users in Poland 2019-2021

‘I have no idea what I’m doing’ – Prosecutor’s Use of Social Media

Stanisław Rabczuk
(law)

- Bitner, J., & Bayer, K. (2019). Wykorzystanie mediów społecznościowych przez funkcjonariuszy polskiej Policji. Próba wstępnego opisu zjawiska na podstawie wyników badań kwestionariuszowych. *Problemy Współczesnej Kryminalistyki*, *XXIII*.
https://www.academia.edu/42009154/Wykorzystanie_medi%C3%B3w_spo%C5%82ecznie%C5%9Bciowych_przez_funkcjonariuszy_polskiej_Policji_Pr%C3%B3ba_wst%C4%99pnego_opisu_zjawiska_na_podstawie_wynik%C3%B3w_bada%C5%84_kwestionariuszowych
- Carlson, S. (2015). When is a Tweet Not an Admissible Tweet: Closing the Authentication Gap in the Federal Rules of Evidence. *University of Pennsylvania Law Review*, *164*, 1033.
- Digital 2022: Poland*. (b.d.). DataReportal – Global Digital Insights. Pobrano 1 październik 2022, z <https://datareportal.com/reports/digital-2022-poland>
- LexisNexis. (2012, lipiec 18). *Role of Social Media in Law Enforcement Significant and Growing*. <https://www.lexisnexis.com/en-us/about-us/media/press-release.page?id=1342623085481181>
- Parascandola, R. (2011, sierpień 10). *NYPD forms new social media unit to mine Facebook and Twitter for mayhem—New York Daily News*. <https://www.nydailynews.com/new-york/nypd-forms-new-social-media-unit-facebook-twitter-mayhem-article-1.945242>
- Rabczuk, S., Dębniak, H., & Waszkiewicz, P. (2021). Wybrane aspekty dopuszczalności dowodów pochodzących z mediów społecznościowych w postępowaniu karnym—Ujęcie porównawcze. W *Wykorzystanie mediów społecznościowych w pracy organów ścigania*. INP PAN.

Algorithm-based text metrics in macroeconomic forecasting

Mariusz Malinowski
(economics and finance)

- Algaba, A., Ardia, D., Bluteau, K., Borms, S., Boudt K. (2020). Econometrics meets sentiment: An overview of methodology and applications. *Journal of Economic Surveys*, *34* (3) 512–47. <https://doi.org/10.1111/joes.12370>.
- Aprigliano, V., Emiliozzi, S., Guaitoli, G., Luciani, A., Marcucci, J., Monteforte, L. (2020). The power of text-based indicators in forecasting the Italian economic activity, Temi di discussione (Economic working papers) - Banca d'Italia. <https://doi.org/10.1016/j.ijforecast.2022.02.006>.
- Ashwin, J., Kalamara, E., Saiz, L. (2021). Nowcasting Euro Area GDP with News Sentiment: A Tale of Two Crises. ECB Working Paper No. 2021/2616. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3971974>.
- Baker, S. R., Bloom, N., Davis, S. J. (2016). Measuring Economic Policy Uncertainty. *The Quarterly Journal of Economics*, *131*(4), 1593–1636, <https://doi.org/10.1093/qje/qjw024>.

- Barbaglia, L., Consoli, S., Manzan, S. (2022). Forecasting with Economic News. *Journal of Business & Economic Statistics*. <https://doi.org/10.1080/07350015.2022.2060988>.
- Bholat, D., Hansen, S., Santos, R., Schonhardt-Bailey, C. (2015). Text mining for central banks: handbook. Centre for Central Banking Studies, (33), 1-19. ISSN 1756-7270.
- Bloom, N. (2009). The impact of uncertainty shocks. *Econometrica*, 77 (3), 623–685.
- Bok, B., Caratelli, D., Giannone, D., Sbordone, A., Tambalotti, A. (2017). Macroeconomic Nowcasting and Forecasting with Big Data. Federal Reserve Bank of New York Staff Reports, no. 830.
- Bordo, M. D., Duca, J. V., Koch, C. (2016). Economic Policy Uncertainty and the Credit Channel: Aggregate and Bank Level U.S. Evidence Over Several Decades. NBER Working Paper 22021.
- Buono, D., Mazzi, G. L., Kapetanios, G., Marcellino, M., Pappailias, F. (2017). Big data types for macroeconomic nowcasting. EURONA – Eurostat Review on National Accounts and Macroeconomic Indicators, (1), 93–145. <https://ec.europa.eu/eurostat/cros/system/files/euronaissue1-2017-art4.pdf>.
- Colombo, V. (2013). Economic policy uncertainty in the US: Does it matter for the Euro area?. *Economics Letters*, 121, 39-42.
- Correa, R., Garud, K., Londono-Yarce, J.-M., Misláng, N. (2017). Constructing a Dictionary for Financial Stability. IFDP Notes. Washington: Board of Governors of the Federal Reserve System. <https://doi.org/10.17016/2573-2129.33>.
- Franco, D. (2022). Expectations, Economic Uncertainty, and Sentiment. *RAC - Revista de Administração Contemporânea (Journal of Contemporary Administration)*, ANPAD - Associação Nacional de Pós-Graduação e Pesquisa em Administração, vol. 26(5), 210029-2100.
- Garboden, P. (2020). Sources and Types of Big Data for Macroeconomic Forecasting. W: Fuleky, P. (red.), *Macroeconomic Forecasting in the Era of Big Data* (3-23). Springer.
- Gentzkow, M., Kelly, B., Taddy, M. (2019). Text as Data. *Journal of Economic Literature*, 57 (3): 535-74. DOI: 10.1257/jel.20181020.
- Gilbert, E., Hutto, C. (2014). VADER: A Parsimonious Rule-Based Model for Sentiment Analysis of Social Media Text. Proceedings of the International AAAI Conference on Web and Social Media, 8(1), 216-225.
- Grimmer, J., Stewart, B. (2013). Text as Data: The Promise and Pitfalls of Automatic Content Analysis Methods for Political Texts. *Political Analysis*, 21(3), 267-297.
- Hołda, M. (2019). Newspaper-based economic uncertainty indices for Poland. NBP Working Paper No. 310. https://www.nbp.pl/publikacje/materialy_i_studia/310_en.pdf.
- Husted, L., Rogers, J., Sun, B. (2020). Monetary policy uncertainty. *Journal of Monetary Economics*, Volume 115, 20-36. <https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2019.07.009>.
- Junttila, J., Vataja, J. (2018). Economic policy uncertainty effects for forecasting future real economic activity. *Economic Systems*, Elsevier, 42(4), 569-583.
- Jurado, K., Ludvigson, S. C., Ng, S. (2015). Measuring Uncertainty. *American Economic Review*, 105 (3): 1177-1216.
- Kalamara, E., Turrell, A., Redl, C., Kapetanios, G., Kapadia, S. (2020). Making Text Count: Economic Forecasting Using Newspaper Text. Bank of England Working Paper No. 865. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3610770>.
- Karnizova, L., Li, J. (2014). Economic policy uncertainty, financial markets and the probability of US recessions. *Economics Letters*, 125, 261-265.
- Leduc, S., Liu, Z. (2016). Uncertainty shocks are aggregate demand shocks. *Journal of Monetary Economics*, 82, 20–35.
- Ludvigson, S. C., Ma, S., Ng, S. (2021). Uncertainty and Business Cycles: Exogenous Impulse or Endogenous Response?. *American Economic Journal: Macroeconomics*, 13 (4): 369-410.
- Rogers, J., Xu, J. (2019). How Well Does Economic Uncertainty Forecast Economic Activity?, Finance and Economics Discussion Series 2019-085. Washington: Board of Governors of the Federal Reserve System, <https://doi.org/10.17016/FEDS.2019.085>.
- Rossi, B., Sekhposyan, T. (2015). Macroeconomic uncertainty indices based on nowcast and forecast error distributions. *American Economic Review*, 105 (5), 650–55.
- Soleymani, M., Garcia, D., Jou, B., Schuller, B., Chang, S.-F., Pantic, M. (2017). A survey of multimodal sentiment analysis. *Image and Vision Computing*, 65: 3– 14.
- Stockhammar, P., Österholm, P. (2016). Effects of US policy uncertainty on Swedish GDP growth. *Empirical Economics*, 50, 443-462.
- Teoh, S.H. (2018). The promise and challenges of new datasets for accounting research. *Accounting, Organizations and Society*, 68–69: 109–117.

- Tobback, E., Naudts, H., Daelemans, W., Junqué de Fortuny, E., Martens, D. (2018). Belgian economic policy uncertainty index: Improvement through text mining. *International Journal of Forecasting*, 34(2), 355-365. <https://doi.org/10.1016/j.ijforecast.2016.08.006>.
- Van Aarle, B., Moons, C. (2017). Sentiment and Uncertainty Fluctuations and Their Effects on the Euro Area Business Cycle. *Journal of Business Cycle Research*, 13(2), :1-27.

Spatio-temporal localisation pattern of technological startups – RNN in predicting intra-urban startups’ clusters

Maria Kubara
(economics and finance)

- Andersson, M., Klaesson, J., & Larsson, J. P. (2016). How Local are Spatial Density Externalities? Neighbourhood Effects in Agglomeration Economies. *Regional Studies*, 50(6), 1082–1095. <https://doi.org/10.1080/00343404.2014.968119>
- Andersson, M., Larsson, J. P., & Wernberg, J. (2019). The economic microgeography of diversity and specialization externalities – firm-level evidence from Swedish cities. *Research Policy*, 48(6), 1385–1398. <https://doi.org/10.1016/j.respol.2019.02.003>
- Duranton, G., & Puga, D. (2004). Micro-foundations of urban agglomeration economies. In *Handbook of regional and urban economics* (pp. 2063–2117). Elsevier.
- Ferretti, M., Guerini, M., Panetti, E., & Parmentola, A. (2022). The partner next door? The effect of micro-geographical proximity on intra-cluster inter-organizational relationships. *Technovation*, 111, 102390. <https://doi.org/10.1016/J.TECHNOVATION.2021.102390>

Law & Democracy / Prawo i demokracja

From collective to corporate religious freedom: simply the next step or a leap forward?

Maksymilian Hau
(law)

- David, E. A. (2020) *A Christian Approach to Corporate Religious Liberty*. Palgrave Macmillan.
- Esau, A. (2016), *Collective Freedom of Religion*. In Newman, D. (ed.), *Religious Freedom and Communities*. LexisNexis.
- Garlicki, L. (2007), *Collective aspects of the Religious Freedoms. Recent Developments in the Case Law of the European Court of Human Rights*. In Sajo, A. (ed.) *Censorial Sensitivities: Free Speech and Religion in a Fundamentalist World*. Eleven International Publishing.
- Mark, D. (2016), *Freedom of Religion as a Group Right*. In D. Newman (ed.), *Religious Freedom and Communities*. LexisNexis.
- Newman, D. (2011). *Community and Collective Rights: A Theoretical Framework for Rights Held by Groups*. Hart Publishing.
- Temperman, J. (2019). *Corporate Religious Freedom and the Rights of Others: Calibrating Human Rights in Times of Pluralist Dilemmas*. Eleven International Publishing.

Democratic innovations and their impact: Lessons from Gdańsk Citizens' Assemblies

Adela Gąsiorowska
(law)

- Bedock, C., Pilet, J-B. (2020), Enraged, Engaged, or Both? A Study of the Determinants of Support for Consultative vs. Binding Mini-Publics. *Representation*.
- Bedock, C., Pilet, J-B. (2021) Who Supports Citizens Selected by Lot to be the Main Policymakers? A Study of French Citizens. *Government and Opposition*, 56.
- Bourricious, T. (2013). Democracy Through Multi-Body Sortition: Athenian Lessons for the Modern Day. *Journal of Public Deliberation*, 9(1).
- Braun, V., Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2).
- Buchstein, H., Hein, M. (2009). Randomizing Europe: the lottery as a decision-making procedure for policy creation in the EU. *Critical Policy Studies* 3(1).
- Burnheim, J. (1985). *Is Democracy Possible: The Alternative to Electoral Politics*. Berkley/Los Angeles: Polity Press.
- Callenbach, E., Phillips, M. (1985). *A Citizen Legislature*. Berkeley: Bookpeople.
- Carson, L., Martin, B. (1999). *Random Selection in Politics*. Westport: Praeger Publishers.
- Caserta, M., Pluchino A., Rapisarda A., Spagano S. (2021). Why lot? How sortition could help representative democracy. *Physica A* 565.
- Cohen, J. (2009) *Reflections on Deliberative Democracy*. Oxford: Oxford University Press.
- Cohen, J., Fung, A. (2004). The Radical-Democratic Project. *Swiss Journal of Political Science*, 10.
- Crosby, N., Kelly, J.M., Schaefer, P. 1986. Citizens Panels: A New Approach to Citizen Participation. *Public Administration Review* 46(2).
- Delannoi, G., Dowlen, O., Stone, P. (2013). *The Lottery as a Democratic Institution*. Dublin: Policy Institute.
- Dienel, P.C., Renn, O. Planning Cells: A Gate to 'Fractal' Mediation [in:] Renn, O., Webler, T., Wiedemann, P. Eds. (1995). *Fairness and Competence in Citizen Participation*. Springer.
- Escobar, O., Elstub, S. (2017). *Forms of Mini-publics. Research and Development Note*. newDemocracy.
- Fishkin, J.S., (2009). *When the People Speak: Deliberative Democracy and Public Consultation*. New York: Oxford University Press.
- Gastil, J., Knobloch, K. Kelly, M. (2012). Evaluating deliberative public events and projects [in:] Nabatchi, T., Gastil, J., Weiksner, M., Leighninger, M. Eds. (2012) *Democracy in motion: Evaluating the practice and impact of deliberative civic engagement*.
- Gastil, J., Richards, R.C. (2013). Making Direct Democracy Deliberative through Random Assemblies. *Politics and Society* 41(2).
- Gastil, J., Wright, E.O. (2019). *Legislature by lot. The transformative designs for deliberative governance*. London/New York: Verso.
- Glejt-Uziębło, P., Uziębło, P. (2018). *Partycypacja w trójmieście. O prawnej regulacji mechanizmów demokracji semibezpośredniej w Gdańsku, Gdyni i Sopocie*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Goodwin, B. (1992). *Justice by Lottery*. New York: Havrester Wheatsheaf.
- Guston, D.H. (1999). Evaluating the first U.S. Consensus Conference: the impact of the citizens' panel on telecommunications and the future of democracy. *Science, Technology, & Human Values* 24(4).
- Gutmann, A., Thompson, D.F. (2015). *Why Deliberative Democracy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jacquet, V. (2019). The Role and the Future of Deliberative Mini-publics: A Citizen Perspective. *Political Studies*, 67(3).
- Jacquet, V., Niessen, C., Reuchamps, M. (2022). Sortition, its advocates and its critics: An empirical analysis of citizens' and MPs' support for random selection as a democratic reform proposal. *International Political Science Review* 43(2).
- Macq, H., Jacquet, V. (2021). Institutionalising participatory and deliberative procedures: The origins of the first permanent citizens' assembly. *European Journal of Political Research*.
- Mueller, D.C., Tollison, R.D., Willett, T.D. (1972). Representative Democracy via Random Selection. *Public Choice* 12(1).
- OECD (2020). *Innovative Citizen Participation and New Democratic Institutions: Catching the Deliberative Wave*. Paris: OECD Publishing.
- O'Leary, K. (2006). *Saving Democracy: A Plan for Real Representation in America*. Stanford: Stanford University Press.
- Rowe, G., Frewer, L.J. (2000). Public Participation Methods: A Framework for Evaluation. *Science, Technology, & Human Values*. 25(1).

- Smith, G. (2009). *Democratic Innovations: Designing Institutions for Citizen Participation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wright, E.O. (2010). *Envisioning Real Utopias*. New York: Verso.
- Zakaras, A., (2010). Lot and Democratic Representation: A Modest Proposal. *Constellations* 17(3).

Legal aggregate

Mikołaj Ryśkiewicz
(law)

- Ciurak, P., & Głowacka, A. (2021). Analiza empiryczna długości *vacatio legis* ustaw i rozporządzeń w praktyce legislacyjnej w latach 1992–2018. *Państwo i Prawo*, 10, 106–130.
- Dudek, M. (2014). Ile „dużo” to „za dużo” i dlaczego? Uwagi o wybranych problemach nadmiaru prawa. W *Wielowymiarowość prawa* (s. 145–165). Adam Marszałek.
- Marzec, T. (2013). Wpływ przyspieszenia czasu na prawo. *Kultura i Wartości*, 6, 35–45.
- Panasiuk, A. (2017). Kryzys stanowienia prawa w Polsce, czy coś więcej? *Studia Prawnicze i Administracyjne*, 4(22), 53–57.
- Rogowski, W. (2018). Zasób i inflacja przepisów prawa w Polsce (z uwagami porównawczymi). *Głos Prawa. Przegląd Prawniczy Allerhanda*, 1(1–2), 13–33.
- Zgryzek, K. (2017). Inflacja normatywna w prawie karnym – rzeczywistość czy złudzenie? *Problemy Prawa Karnego*, 27(1), 221–235.

The growing role of non-permanent members of the UN Security Council

Kamil Mielus
(political science and public administration)

- Bailey S., *Voting in the Security Council*, Indiana University Press, Bloomington 1969.
- Bosco D. L., *Five to Rule Them All: The UN Security Council and the Making of the Modern World*, Wydawnictwo Oxford University Press, Oxford 2009.
- Boyd A., *Fifteen Men On a Powder Keg*, Wydawnictwo Methuen, Londyn 1971.
- Bueno de Mesquita B., Smith A., *The Pernicious Consequences of UN Security Council Membership*, „Journal of Conflict Resolution”, 2010 t. 54, nr 5, s. 667-686.
- Cogan J. K., Hurd I., Johnstone I., *The Oxford Handbook of International Organizations*, Oxford University Press, Oxford 2016.
- Conrad C.R., Monroe N. W., *Legislative Process in International Organizations*, „International Studies Review”, 2021 t. 23, nr 3, s. 605-615.
- Cot J.P., Forteau M., Pellet A., *La Charte des Nations Unies, 2 volumes, Commentaire article par article* (tomes 1 et 2), Wydawnictwo Economica, Paryż 2005.
- Cronin B., Hurd I., *The UN Security Council and the Politics of International Authority*, Wydawnictwo Routledge, Nowy Jork 2016.
- Droese G., *Membership in International Organizations: Paradigms of Membership Structures, Legal Implications of Membership and the Concept of International Organization*, Wydawnictwo Springer, Haga 2020.
- von Einsiedel S., Malone D.M., Stagno Ugarte B., *The UN Security Council in the 21st Century*, Lynne Rienr Publishers Inc., Boulder 2015.
- von Einsiedel S., Malone D.M., Security Council, w: Weiss T.G., Daws S., *The Oxford Handbook on the United Nations*, Oxford University Press, Oxford, 2018.
- Ekegren, A., Hjorthen, F. D., & Möller, U., *A Nonpermanent Seat in the United Nations Security Council*, „Global Governance: A Review of Multilateralism and International Organizations”, 2020 t. 26, nr 1, s. 21-45.

Ekengren, A., Möller U., *Campaigning for the Prize: The Quests by Sweden and the Kingdom of the Netherlands for Security Council Membership, 2017–2018*. "The Hague Journal of Diplomacy", 2020 nr 16, s. 1-26.

Farrall J., Loïselle M.E., Michaelsen Ch., Prantl J., Whalan J., *Elected member influence in the United Nations Security Council*, "Leiden Journal of International Law", 2019, s. 1–15.

Fox, A., *The Small States of Western Europe in the United Nations*, "International Organization", 1965 t.19, nr 3, s. 774-786.

Fröhlich M., Williams A., *The UN Secretary-General and the Security Council: A Dynamic Relationship*, Oxford University Press, Oxford 2018.

Gifkins J., *Beyond the Veto - Roles in UN Security Council Decision-Making*, "Global Governance", 2021 t. 27, s. 1-24.

Grzebyk P., *Lifting w oparach skandalu – działalność Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych w 2015 r.*, „Rocznik Strategiczny” 2016, t. 21, s. 77-94.

Grzebyk P., *Czerwony alarm dla świata – działalność Rady Bezpieczeństwa w 2018 r.*, [w:] Roman Kuźniar (red.), *Rocznik Strategiczny 2018/2019*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2019.

Grzebyk P., *Narody Zjednoczone stale spóźnione walczą o efektywność – Rada Bezpieczeństwa w akcji*, „Rocznik Strategiczny” 2014, t. 19, s. 104-120.

Grzebyk P., *Jeżdźcy Apokalipsy na horyzoncie: Działalność Rady Bezpieczeństwa w 2019 r.*, w: Roman Kuźniar (red.), „Rocznik Strategiczny 2019/2020”, t. 25, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2020, s. 85-103.

Grzebyk P., *Testowanie Rady Bezpieczeństwa w czasach niepokoju*, „Rocznik Strategiczny” 2015, t. 20, s. 75- 92.

Hassal G., Partow N. (red.), *A Seat at the Table: New Zealand and the United Nations Security Council 2015-2016*, Massey University Press, Wellington 2020.

Hassler S., *Accessing the World's Most Exclusive Club: Influencing Decision-Making on the UN Security Council*, "Georgetown Journal of International Affairs", 2015 t. 16, nr 2, s. 19-30.

Kirgis, F. L., *The Security Council's First Fifty Years*, "The American Journal of International Law", 1995 t. 89, nr 3, 506-539.

Langmore J., Thakur R., *The Elected but Neglected Security Council Members*, "The Washington Quarterly", 2016 t. 39, nr 2, s. 99-114.

Langmore J., Farrall J., *Can Elected Members Make a Difference in the UN Security Council? Australia's Experience in 2013-2014*, „Global Governance”, 2016 nr 22, s. 59–7.

Loïselle, Marie-Eve., *The penholder system and the rule of law in the Security Council decision-making: Setback or improvement?*, "Leiden Journal of International Law", 2019 nr 33, s.139-156.

Luck E. C., *UN Security Council: Practice and Promise* (Global Institutions), Wydawnictwo Routledge, Nowy Jork 2006.

Malone D., *The UN Security Council – From the Cold War to the 21st century*, Lynner Rienner Publishers, Boulder 2004.

McCarthy P. A., *Positionality, Tension, and Instability in the UN Security Council*, "Global Governance", t. 3, nr 2, s. 147-169.

Melvorn, L., *The Security Council: Behind the Scenes*, "International Affairs", 2001 nr 77, t. 1, s. 101–111.

Mingst K., Karns M.P., Lyon A., *The United Nations in the 21st Century* (Dilemmas in World Politics), Wydawnictwo Routledge, Nowy Jork 2016.

Napel, S., & Widgrén, M., *Shapley-Shubik vs. Strategic Power: Live from the UN Security Council*, w: Braham M., Steffen F. (red.), *Power, Freedom, and Voting*, Wydawnictwo Springer, Berlin Heidelberg, 2008.

Novosseloff A. (red.), *Le Conseil de sécurité des Nations Unies - Entre impuissance et toute puissance*, CNRS Éditions, Paryż 2021.

Nye, J.S., *Soft power: the means to success in world politics*, Public Affairs, Nowy Jork 2004.

van Oosterom K., *With an Orange Tie: A Year on the Security Council*, Barnes & Noble, Nowy Jork 2020.

Pouliot V., *The Gray Area of Institutional Change: How the Security Council Transforms Its Practices on the Fly*, „Journal of Global Security Studies”, 2021 t. 6, nr 3, s. 1–18.

Prantl J., *The UN Security Council and Informal Groups of States*, Oxford University Press, Oxford 2006.

Reynolds E.M., Winters M.S., *Foreign aid funnel? A placebo-based assessment of aid flows to non-permanent United Nations Security Council members*, "Research & Politics", 2016, Styczeń-Marzec, s. 1-9.

Roberts A., Zaum D., *Selective Security: War and the United Nations Security Council since 1945*, Wydawnictwo Routledge, Nowy Jork 2008.

Roele I., *Around Arendt's table: Bureaucracy and the non-permanent members of the UN Security Council*, „Leiden Journal of International Law”, 2019, s. 1–21.

- Russett B., O'Neill, Sutterlin J., *Breaking the Security Council Restructuring Logjam*, "Global Governance", 1996 nr 2, s. 65-80.
- Schia, N.N., *Producing State Effects: Everyday Practices and Diplomacy in the UN Security Council*, w: Schia N.N.(red.), *Franchised States and the Bureaucracy of Peace*, Palgrave Macmillan, Londyn 2018.
- Schia N. N., *Being Part of the Parade – "Going Native" in the United Nations Security Council*, "Political and Legal Anthropology Review", 2013 t. 36, nr 1, s. 138-156.
- Schia N. N., *Horseshoe and Catwalk: Power, Complexity and Consensus-Making in the United Nations Security Council*, w: Niezen R., Sapignoli M., *Palaces of Hope*, Cambridge 2017, s. 55–77.
- Sievers L., Daws S., *The Procedure of the UN Security Council*, Oxford University Press, Oxford 2014.
- Signh Puri H., *Perilous Interventions: The Security Council and the Politics of Chaos*, Wydawnictwo Harper Collins, Nowy Jork 2016.
- Rodiles A., *Non-Permanent Members of the United Nations Security Council and the Promotion of the International Rule of Law*, „Goettingen Journal of International Law”, 5 (2013) nr 2, s. 333-373.
- Schrijver N.J., Blokker N. M., *Elected Members of the Security Council: Lame Ducks or Key Players?*, Wydawnictwo Brill Nijhoff, Leiden 2020.

Defining Global Hierarchies in the 1960s-1970s Socialist Poland

Bartosz Matyja
(sociology)

- Amin, S. (2016). Russia and the Long Transition from Capitalism to Socialism. Monthly Review Press.
- Böröcz, J. (1992). Dual Dependency and the Informalization of External Linkages. *Research in Social Movements, Conflicts and Change*, 14, 189–209.
- Chase-Dunn, C. (Red.). (1982). *Socialist states in the world-system*. Sage Publications.
- Germuska, P. (2019). Balancing between the COMECON and the EEC: Hungarian elite debates on European integration during the long 1970s. *Cold War History*, 19(3), 401–420. <https://doi.org/10.1080/14682745.2018.1544972>
- Geröcs, T., & Pinkasz, A. (2018). Conflicting Interests in the Comecon Integration. *East Central Europe*, 45(2–3), 336–365.
- Jarząbek, W. (2014). Polish economic policy at the time of détente , 1966–78. *European Review of History: Revue Européenne d'histoire*, 21(2), 293–309. <https://doi.org/10.1080/13507486.2014.888707>
- Kagarlitsky, B. (2007). *Empire of the Periphery: Russia and the World System* (First Printing edition). Pluto Press.
- Kolář, P. (2016). *Der Poststalinismus Ideologie und Utopie einer Epoche*. Böhlau Verlag.
- Olšáková, D. (2018). Pugwash in Eastern Europe: The Limits of International Cooperation Under Soviet Control in the 1950s and 1960s. *Journal of Cold War Studies*, 20(1), 210–240. https://doi.org/10.1162/jcws_a_00805
- Pula, B. (2020). *Globalization Under and After Socialism: The Evolution of Transnational Capital in Central and Eastern Europe*. W *Globalization Under and After Socialism*. Stanford University Press. <https://www.degruyter.com/view/title/589243>
- Romano, A. (2022). *The European Community and Eastern Europe in the long 1970s: Challenging the Cold War order in Europe*. Routledge. <http://eprints.gla.ac.uk/87459/>
- Wallerstein, I. (1974). The Rise and Future Demise of the World Capitalist System: Concepts for Comparative Analysis. *Comparative Studies in Society and History*, 16(4), 387–415.

The gap between the principle of temporary refuge and refugee status: scope, consequences, remedies

Maciej Grzeškowiak
(law)

- Hathaway J.C., Neve R.A. (1997). Making International Refugee Law Relevant Again: A Proposal for Collectivised and Solution-Oriented Protection. *Harvard Human Rights Journal*, 10.
- Hoff K (2019). The Ugandan Refugee Model Under Pressure. Protection and Justice in Refugee Settlements. *Mambo! Carnet de l'IFRA Nairobi*, 16(6).
- Hovil L. & Maple N. (2022). Local Integration: A Durable Solution in need of Restoration? *Refugee Survey Quarterly*, 41(2).
- Kikano F., Fauvead G. & Lizzaralde G. (2021). Policies of Exclusion: The Case of Syrian Refugees in Lebanon. *Journal of Refugee Studies*, 34(1).
- Lambert H (2021), Customary Refugee Law. In C. Costello, M. Foster & J. McAdam (Eds.). *The Oxford Handbook of International Refugee Law*. Oxford University Press.
- McAdam J. (2006). The Refugee Convention as a rights blueprint for persons in need of international protection. *New Issues in Refugee Research*, Research Paper No. 125. UNHCR.
- Milner J. (2014). Protracted Refugee Situations. In E. Fiddian-Qasmiyeh *et al* (Eds.). *The Oxford Handbook of Refugee and Forced Migration Studies*. Oxford University Press.
- UNHCR (2021). *Global Trends. Forced displacement in 2020*. UNHCR.
- UNHCR (2022). *Refugee Statistics*, <https://www.unrefugees.org/refugee-facts/statistics/> (accessed: 15/07/2022).

Asylum policy preferences and fear of migrants – a cross-national study of ten EU states

Artem Graban
(political science and public administration)

- Badea, C., Iyer, A., & Aebischer, V. (2017). National Identification, Endorsement of Acculturation Ideologies and Prejudice: The Impact of the Perceived Threat of Immigration. *International Review of Social Psychology*, 31(1). <https://doi.org/10.5334/irsp.147>
- Gorodzeisky, A., & Semyonov, M. (2019). Perceptions and misperceptions: actual size, perceived size and opposition to immigration in European societies. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 46(3), 1–19. <https://doi.org/10.1080/1369183x.2018.1550158>
- Hootegeem, A. V., Meuleman, B., & Abts, K. (2020). Attitudes Toward Asylum Policy in a Divided Europe: Diverging Contexts, Diverging Attitudes? *Frontiers in Sociology*, 5, 35. <https://doi.org/10.3389/fsoc.2020.00035>
- Louis, W. R., Esses, V. M., & Lalonde, R. N. (2013). National identification, perceived threat, and dehumanization as antecedents of negative attitudes toward immigrants in Australia and Canada. *Journal of Applied Social Psychology*, 43(S2), E156–E165. <https://doi.org/10.1111/jasp.12044>
- Malhotra, N., Margalit, Y., & Mo, C. H. (2013). Economic Explanations for Opposition to Immigration: Distinguishing between Prevalence and Conditional Impact. *American Journal of Political Science*, 57(2), 391–410. <https://doi.org/10.1111/ajps.12012>
- Semyonov, M., Raijman, R., Tov, A. Y., & Schmidt, P. (2004). Population size, perceived threat, and exclusion: a multiple-indicators analysis of attitudes toward foreigners in Germany. *Social Science Research*, 33(4), 681–701. <https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2003.11.003>

Syrian Refugee Policy of Turkey: Narrative, Implementation and the Outcomes

Ahmet Cihangiroğlu
(political science and public administration)

- Akar, S. & Erdoğan, M. M. (2019). Syrian refugees in Turkey and integration problem ahead. *Journal of International Migration and Integration*, 20(3), 925–940.
- Alpaydin, Y. (2017). An Analysis of Educational Policies for School-Aged Syrian Refugees in Turkey. *Journal of Education and Training Studies*, 5(9), 36–44.
- Aras, B. & Duman, Y. (2019). I/NGOs' assistance to Syrian refugees in Turkey: Opportunities and challenges. *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, 21(4), 478–491.
- İçduygu, A. & Şimşek, D. (2016). Syrian refugees in Turkey: Towards integration policies. *Turkish Policy Quarterly*, 15(3), 59–69.
- Özden, S. (2013). *Syrian refugees in Turkey, MPC Research Report*.
- Refugees and Asylum Seekers in Turkey – UNHCR Turkey*. (n.d.). Retrieved July 10, 2022, from <https://www.unhcr.org/tr/en/refugees-and-asylum-seekers-in-turkey>
- Şafak-Ayvazoğlu, A., Kunuroglu, F. & Yağmur, K. (2021). Psychological and socio-cultural adaptation of Syrian refugees in Turkey. *International Journal of Intercultural Relations*, 80, 99–111.

Refugee Policy of Turkey and its Implications on Electoral Preferences

Batuhan Tümer
(political science and public administration)

- Akar, S., & Erdoğan, M. (2019). Syrian Refugees in Turkey and Integration Problem Ahead. *Journal of International Migration and Integration*, 20, 926.
- Lehner, R. (2018). The EU-Turkey-'deal': Legal Challenges and Pitfalls. *International Migration*, 57(2), 175-185.
- Sonmez, G., & Demirci, P. (2020). *The Rise of Far-Right: Key Themes, Motivations and Mapping*. Ankara: Center for Middle Eastern Studies (ORSAM).
- UNHCR: The UN Refugee Agency. (2022, June 16). *Figures at a Glance*. Retrieved 08 15, 2022, from UNHCR: <https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>

Child & Childhood / Dziecko i dzieciństwo

Is there any relationship between the temperament of an infant and social attentional network development within the 1st year of life?

Tanaya Batabyal
(psychology)

- Compton, R. J. (2000). Ability to disengage attention predicts negative affect. *Cognition and Emotion*, 14(3), 401–415. <https://doi.org/10.1080/026999300378897>
- Rohr, C. S., Dreyer, F. R., Aderka, I. M., Margulies, D. S., Frisch, S., Villringer, A., & Okon-Singer, H. (2015). Individual differences in common factors of emotional traits and executive functions predict functional connectivity of the amygdala. *NeuroImage*, 120, 154–163. <https://doi.org/10.1016/j.neuroimage.2015.06.049>
- Rothbart, M. K., & Bates, J. E. (2006). Temperament. In *Handbook of child psychology: Social, emotional, and personality development*, Vol. 3, 6th ed (pp. 99–166). John Wiley & Sons, Inc.

- Rothbart, M. K., & Sheese, B. E. (2007). Temperament and Emotion Regulation. In *Handbook of emotion regulation* (pp. 331–350). The Guilford Press.
- Rothbart, M. K., Sheese, B. E., Rueda, M. R., & Posner, M. I. (2011). Developing Mechanisms of Self-Regulation in Early Life. *Emotion Review*, 3(2), 207–213. <https://doi.org/10.1177/1754073910387943>
- Rueda, M. R., Checa, P., & Rothbart, M. K. (2010). Contributions of Attentional Control to Socioemotional and Academic Development. *Early Education and Development*, 21(5), 744–764. <https://doi.org/10.1080/10409289.2010.510055>
- Rueda, M. R., Posner, M. I., & Rothbart, M. K. (2004). Attentional control and self-regulation. In *Handbook of self-regulation: Research, theory, and applications* (pp. 283–300). The Guilford Press.
- Ursache, A., Blair, C., Stifter, C., & Voegtline, K. (2013). Emotional reactivity and regulation in infancy interact to predict executive functioning in early childhood. *Developmental Psychology*, 49, 127–137. <https://doi.org/10.1037/a0027728>
- Whittle, S., Allen, N. B., Lubman, D. I., & Yücel, M. (2006). The neurobiological basis of temperament: Towards a better understanding of psychopathology. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 30(4), 511–525. <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2005.09.003>

Bilingual and monolingual organization of the mental lexicon: A study with Cross-Linguistic Lexical Tasks CLT

Magdalena Krysztofiak
(psychology)

- Altman, C., Goldstein, T., & Armon-Lotem, S. (2017). Quantitative and qualitative differences in the lexical knowledge of monolingual and bilingual children on the LITMUS-CLT task. *Clinical Linguistics & Phonetics*, 31(11–12), 931–954. <https://doi.org/10.1080/02699206.2017.1312533>
- Braginsky, M., Yurovsky, D., Marchman, V. A., & Frank, M. C. (2019). Consistency and variability in children’s word learning across languages. *Open Mind*, 3, 52–67. https://doi.org/10.1162/opmi_a_00026
- De Houwer, A. (2021). *Bilingual Development in Childhood*. Cambridge University Press.
- Li, P. (2009). Lexical organization and competition in first and second Languages: Computational and neural mechanisms. *Cognitive Science*, 33(4), 629–664. <https://doi.org/10.1111/j.1551-6709.2009.01028.x>
- Marchman, V. A., & Fernald, A. (2008). Speed of word recognition and vocabulary knowledge in infancy predict cognitive and language outcomes in later childhood. *Developmental Science*, 11(3), F9–F16. <https://doi.org/10.1111/j.1467-7687.2008.00671.x>
- Masterson, J., Druks, J., & Gallienne, D. (2008). Object and action picture naming in three-and five-year-old children. *Journal of Child Language*, 35(2), 373–402. <https://doi.org/10.1017/S0305000907008549>
- Sheng, L. (2014). Lexical-semantic skills in bilingual children who are becoming English-dominant: A longitudinal study. *Bilingualism: Language and Cognition*, 17(3), 556– 571. <https://doi.org/10.1017/S1366728913000746>

Identity Conflict and Radicalisation of Muslim Youth in Sri Lanka

Mohamed Nalir Mohamed Faslan
(political science and public administration)

- Gunatilleke, G. (2018), *The Chronic and the Entrenched: Ethno-Religious Violence in Sri Lanka*, International Centre for Ethnic Studies.
- McGilvray, D.B. (2011), ‘Sri Lankan Muslims: Between Ethno - Nationalism and the Global Ummah’, *Nations and Nationalism*, Vol. 17 (1), pp. 45-64.
- Nagaraj, V. and Haniffa, F. (2017), *Towards Recovering Histories of Anti-Muslim Violence in the Context Sinhala-Muslim Tension in Sri Lanka*, International Centre for Ethnic Studies.

Entering adulthood in the shadow of the war - an analysis of the plans of Ukrainian youth in Poland

Karolina Madej
(sociology)

- Arnett, J. J. (2014). *Emerging adulthood: The winding road from the late teens through the twenties*. Oxford University Press.
- Brzezińska, A., & Syska, W. (Eds.). (2016). *Ścieżki wkraczania w dorosłość*. Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.
- Doná, G., & Veale, A. (2013). Divergent discourses, children and forced migration. In N. Tyrrell, A. White, C. N. Laorie, & F. C. Mendez (Eds.), *Transnational migration and childhood* (pp. 127-144). Routledge.
- Elvevåg, B., & Delisi, L. E. (2022). The mental health consequences on children of the war in Ukraine: a commentary. *Psychiatry research*, 317, 114798.
- Ensor, M. O., & Goździak, E. M. (Eds.). (2016). *Children and Forced Migration*. Palgrave Macmillan.
- Goździak, E. M., & Ensor, M. O. (2010). *Migrant children: At the crossroads of vulnerability and resiliency*. Palgrave Macmillan.
- Janta, B., & Harte, E. (2016). *Education of migrant children: Education policy responses for the inclusion of migrant children in Europe*. Cambridge: The RAND Corporation. https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR1600/RR1655/RAND_RR1655.pdf.
- Penninx, R. (2005). Integration of migrants: Economic, social, cultural and political dimensions. In M. Macura, A. L. MacDonald, & W. Haug (Eds.), *The new demographic regime: Population challenges and policy responses* (pp. 137–152). New York/Geneva: United Nations.

Pedagogy of collecting. Enlightenment-Romantic collecting as educational activity – the Polish case

Paulina Paul
(education)

- Alexander, E.P. (1979). *Museums in Motion*, American Association for State and Local History. Nashville: American Association for State and Local History.
- Apanowicz, J. (2002). *General Methodology*, Gdynia.
- Assmann, A. (2013). *Between history and memory*. Anthology. University of Warsaw Press.
- Barthes, R. (1984). Discourse of history. *Pamiętnik Literacki*, LXXV(3), 225-236.
- Bazin, G. (1967). *Le temps des musées*. Liège-Bruxelles: Desoer.
- Bourdieu, P., Darbel, A. & Schnapper, D. (1991). *The Love of Art. European Art Museums and Their Public*. Polity Press Oxford.
- Braudel, F. (1999). *On History*. Czytelnik.
- Buczek, K. (2016). *Didactic collections of the Volhynian Lower Secondary School and Secondary School in Kremenets (1805-1833)*. University of Warsaw Press.
- Clifford, J. (2000). *The Predicament of Culture: Twentieth-Century Ethnography, Literature and Art*. KR Press.
- De Rosset, T.F., Bednarz Doiczmanowa, E. & Tołysz, E. (Eds.). (2018). *Museum and memory – form, production, place*. NIMOZ.
- Dudek, K. (2013). *Ethnographic Museum Between Science and Art. On Modes of legitimization in the Process of Assembling Museum Objects and the Museum Crisis*. *Stan Rzeczy*, 1(4), 87-105.
- Erl, A. (2018). *Memory in Culture. Introduction*. University of Warsaw Press.
- Folga-Januszewska, D. (2006). *Museology, museography, museology*. *Muzealnictwo*, 47, 9-14.
- Foucault, M. (2005). *The Order of Things: An Archaeology of the Human Sciences*. słowo/obraz terytoria Press.

- Jurkowska, H. (2016). *Sentimental memory. Practices of memory in the circle of the Warsaw Society of Friends of Science and in Puławy owned by Izabela Czartoryska*. University of Warsaw Press.
- Kizwalter, T. (2020). *Polish Modernity. A Genealogy*. University of Warsaw Press.
- Koselleck, R. (2012). *Historical semantics*. Wydawnictwo Poznańskie.
- Kłudkiewicz, K. & Mencfel, M. (Eds.). (2014). *Love of Things. Studies in the history of collecting in Poland in the 19th century*. NIMOZ.
- Le Goff, J. (2007). *History and memory*. University of Warsaw Press.
- Mencfel, M. (2019, July 24). „Museum” in the 18th century. History of the semantics of the concept. Muzeum Pamięci. <http://muzeumpamieci.umk.pl/?p=5084>
- Pomian, K. (1996). *Collectors and curiosities*. Państwowy Instytut Wydawniczy.
- Saryusz-Wolska, M. & Traba, R. (Eds.). (2014). *Modi memorandi. Lexicon of the culture of memory*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Szkudlarek, T. (2017). *On the Politics of Educational Theory*. Routledge.
- Tröhler, D. (2011). *Languages of Education. Protestant Legacies, National Identities, and Global Aspirations*. Routledge.
- Żygulski Jr., Z. (1982). *Museums in the world*. Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Panel 4

Politics & International Affairs / Polityka i sprawy międzynarodowe

The Constraint of liberal ordering: Non-western powers and the implication on the normative foundation of liberal international order

Johnson Chandam

(political science and public administration)

- Acharya, A. (2017). After liberal hegemony: The advent of a multiplex world order. *Ethics & International Affairs*, 31(3), 271–285. <https://doi.org/10.1017/S089267941700020>
- Acharya, A. (2018). *Constructing global order: Agency and change in world politics*. Cambridge University Press.
- Allison, G. (2017). *Destined for war: Can America and China escape Thucydides's Trap?* Houghton Mifflin Harcourt.
- Allison, G. (2018). The myth of the liberal order: From historical accident to conventional wisdom. *Foreign Affairs*, 97(4), 124–133.
- Barma, N., Ratner, E., & Weber, S. (2013). *The Mythical Liberal Order*. The National Interest.
- Barnett, M. (2019). *The End of a Liberal International Order That Never Existed*. Geneva Graduate Institute/ Global Governance Centre.
- Barnett, M. (2021). International Progress, International Order, and the Liberal International Order. *The Chinese Journal of International Politics*, 14(1), 1-22.
- Beckley, M. (2022). *Enemies of My Enemy: How Fear of China Is Forging a New World Order*. Foreign Affairs.
- Bell, D. A. (2021). Towards an Asian regional order led by China and India. In Y. Chu & Y. Zheng (Eds.), *The Decline of the Western-Centric World and the Emerging New Global Order* (pp. 326-54). Routledge.
- Bettiza, G., & Lewis, D. (2020). Authoritarian Powers and Norm Contestation in the Liberal International Order: Theorizing the Power Politics of Ideas and Identity. *Journal of Global Security Studies*, 5(4), 559–577.
- Brands, H. (2016). *American grand strategy and the liberal order: Continuity, change, and options for the future*. The RAND Corporation.
- Bull, H. (2012). *The Anarchical Society: A Study of Order in World Politics*. Red Globe Press.
- Buzan, B. (2004). *From International to World Society?*. Cambridge University Press.
- Buzan, B. (2021). Will the liberal international order survive? An English School perspective. In Y. Chu & Y. Zheng (Eds.), *The Decline of the Western-Centric World and the Emerging New Global Order* (pp. 166-85). Routledge.
- Clunan, A. (2018). Russia and the Liberal World Order. *Ethics & International Affairs*, 32(1), 45-59.
- Cooley, A., & Nexon, D. (2020). *Exit from hegemony: The unravelling of the American global order*. Oxford University Press.
- Deudney, D., & Ikenberry, G. J. (1999). The nature and sources of liberal international order. *Review of International Studies*, 25(2), 179–196.
- Deudney, D., & Ikenberry, G. J. (2018). Liberal world: The resilient order. *Foreign Affairs*, 97(4), 16–24.
- Flockhart, T. (2018). A multi-order world? *RSA Journal*, 164(3), 26–31. <https://www.jstor.org/stable/26798349>
- Ganguly, S. (2014). *India in the liberal order*. German Marshall Fund of the United States. <https://www.jstor.org/stable/resrep18958>
- Glaser, C. L. (2019). A flawed framework: Why the liberal international order concept is misguided. *International Security*, 43(4), 51–87.
- Hurrell, A. (2007). *On Global Order: Power, Values, and the Constitution of International Society*. Oxford University Press.
- Ikenberry, G. J. (2011). *Liberal leviathan: The origins, crisis, and transformation of the American world order*. Princeton University Press.
- Ikenberry, G. J. (2018). The end of liberal international order? *International Affairs*, 94(1), 7–23.
- Ikenberry, G. J. (2020). *A world safe for democracy: Liberal internationalism and the crises of global order*. Yale University Press.

- Jones, C. (2018). *China's Challenge to Liberal Norms: The Durability of International Order*. Palgrave Macmillan.
- Kagan, R. (2018). *The jungle grows back: America and our imperilled world*. Vintage.
- Katzenstein, P. J. (2021). Fractures and resilience of liberal international orders. In Y. Chu & Y. Zheng (Eds.), *The Decline of the Western-Centric World and the Emerging New Global Order* (pp. 146-65). Routledge.
- Kissinger, H. (2014). *World Order*. Penguin Books.
- Kupchan, C. A. (2012). *No one's world: The West, the rising rest and the coming global turn*. Oxford University Press.
- Kupchan, C. A. (2014). *Reordering Order: Global Change and the Need for a New Normative Consensus*. In Flockhart et al. (Eds.), *Liberal Order in a Post- Western World* (pp. 1-12). Transatlantic Academy.
- Lake, D., Martin, L., & Risse, T. (2021). Challenges to the Liberal Order: Reflections on International Organization. *International Organization*, 75(Spring), 229–32.
- Lamont, C., & Boduszynski, M. P. (2020). *Research Methods in Politics and International Relations*. Sage
- Lamont, C. (2022). *Research Methods in International Relations*. Sage.
- Linklater, A., & Sukanami, H. (2006). *The English School of International Relations: A Contemporary Reassessment*. Cambridge University Press.
- Mahbubani, K. (2022). *The Asian 21st Century*. Springer.
- Mearsheimer, J. J. (2018). *The Great Delusion: Liberal Dreams and International Realities*. Yale University Press.
- Mearsheimer, J. J. (2019). Bound to fail: The rise and fall of the liberal international order. *International Security*, 43(4), 7–50.
- Miller, P. D. (2018). Non-Western liberalism and the resilience of the liberal international order. *The Washington Quarterly*, 41(2), 137–153.
- Mohan, C. R. (2020). Putting sovereignty back in global order: An Indian view. *The Washington Quarterly*, 43(3), 81–98. <https://doi.org/10.1080/01636660>
- Neumann, I. B. (2008). Discourse Analysis. In A. Klotz & D. Prakash (Eds.) *Qualitative Methods in International Relations* (pp. 61-77). Palgrave Macmillan.
- Nye, J. S. (2017). Will the liberal order survive? The history of an idea. *Foreign Affairs*, 96(1), 10–16.
- Paikin, Z. (2021). Great power rivalry and the weakening of collective hegemony: revisiting the relationship between international society and international order. *Cambridge Review of International Affairs*, 34(1), 22-45.
- Porter, P. (2020). *The false promise of liberal order*. Polity Press.
- Reus-Smit, C. (2018). *On Cultural Diversity: International Theory in a World of Difference*. Cambridge University Press.
- Rodrik, D., & Walt, S. (2021). *How to Construct a New Global Order*. Faculty Research Working Paper Series, Harvard Kennedy School.
- Romanova, T. (2018). Russia's Neo-revisionist Challenge to the Liberal International Order. *The International Spectator*. 53(1), 76-91.
- Sakwa, R. (2021). Greater Russia: Is Moscow out to subvert the West?. *International Politics*, 58, 334–362.
- Saran, S. (2018). India's role in a liberal post-Western world. *The International Spectator*, 53(1), 92–108. <https://doi.org/10.1080/03932729>
- Schake, K. (2018). *America Vs the West: Can the Liberal World Order be preserved?*. Penguin Books.
- Singh, Z. Z. (2019). India's civilisational identity and the world order. *Economic & Political Weekly*, 54(39), 10–12.
- Stuenkel, O. (2016). *Post-Western World: How Emerging Powers Are Remaking Global Order*. Polity Press.
- Tharoor, S., & Saran, S. (2020). *The New World Disorder and the Indian Imperative*. Aleph.
- Xuetong, Y. (2018). Chinese Values vs. Liberalism: What Ideology Will Shape the International Normative Order?. *The Chinese Journal of International Politics*, 11(1), 1–22.
- Zhang, Y. (2016). China and liberal hierarchies in global international society: power and negotiation for normative change. *International Affairs* 92(4), 795–816.
- Ziegler, C. E. (2021, March 6). *A Russian-Chinese Partnership Against America? The National Interest*.

Our Donbas: the Discursive Construction of National Identity in Donbas between 2014 and 2022

Ivan Posylnyi
(sociology)

- Abibok, Y. (2018). On the Way to Creating the 'Donbas People'. Identity Policy in the Self-Proclaimed Republics in East Ukraine. *Centre for Eastern Studies*, 270, 1-8.
- Barrington, L. (2002). Examining Rival Theories of Demographic Influences on Political Support: The Power of Regional, Ethnic, and Linguistic Divisions in Ukraine. *European Journal of Political Research*, 41(4), 455–491.
- Kubicek, P. (1997). Post-Soviet Ukraine: In Search of a Constituency for Reform. *Journal of Communist Studies and Transition Politics*, 13(3), 103-126.
- Kudelia, S. & Van Zyl, J. (2019). In My Name: The Impact of Regional Identity on Civilian Attitudes in the Armed Conflict in Donbas. *Nationalities Papers*, 47, 801–821.
- Kulikov, V., & Sklokina, I. (Eds.). (2018). *Labor, Exhaustion, and Success: Company Towns in the Donbas*. [Pratsya, Vysnazhennia ta Uspih: Monomista Donbasu]. FOP Shumylovych.
- Kulyk, V. (2011). The Media, History and Identity: Competing Narratives of the Past in the Ukrainian Popular Press. *National Identities*, 13(3), 287-303.
- Pirie, S. P. (1996). National Identity and Politics in Southern and Eastern Ukraine. *Europe-Asia Studies*, 48(7), 1079-1104.
- Ryabchuk M. (2003) Two Ukraines: Real Borders, Virtual Wars. Kyiv: Krytyka, 335 p.
- Yakubova, L., & Kulchytskyi, S. (2020). *Three Hundred Years of Solitude: Ukrainian Donbas in Search for Senses and the Motherland*. [Trysta Rokiv Samotnosti: Ukrajin's'kyi Donbas u Poshukah Smysliv ta Bat'kivshchyny]. Clio.

Short-term repercussions of the war in Ukraine in the South Caucasus: Armenia's foreign policy approaches to a new regional balance of power

Harutyun Voskanyan
(political science and public administration)

- Avaneszadeh, A. (2022). With the Russian Invasion of Ukraine Hitting Headlines, Azerbaijan Pushes the Envelope in Nagorno-Karabakh. *Tufts, Fletcher Russia and Eurasia Program*. https://sites.tufts.edu/fletcherrussia/with-the-russian-invasion-of-ukraine-hitting-headlines-azerbaijan-pushes-the-envelope-in-nagorno-karabakh/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=with-the-russian-invasion-of-ukraine-hitting-headlines-azerbaijan-pushes-the-envelope-in-nagorno-karabakh
- Bailes, A., Thayer, B. & Thorhallsson, B. (2016). Alliance theory and alliance 'Shelter': the complexities of small state alliance behaviour, *Third World Thematic: 1* (1), 9-26. <http://dx.doi.org/10.1080/23802014.2016.1189806>
- Broers, L. (2022). Is Azerbaijan planning a long-term presence in Armenia? *Chatham House*. <https://www.chathamhouse.org/2022/09/azerbaijan-planning-long-term-presence-armenia>
- Broers, L. (2022). With Russia distracted, Azerbaijan escalates in Karabakh. *Chatham House*. <https://www.chathamhouse.org/2022/03/russia-distracted-azerbaijan-escalates-karabakh>
- Broers, L. (2021). Phoney peace fails to break Armenia-Azerbaijan deadlock. *Chatham House*. <https://www.chathamhouse.org/2021/12/phoney-peace-fails-break-armenia-azerbaijan-deadlock>
- Buzan, B & Cui, S. (2016). Great Power Management in International Society. *The Chinese Journal of International Politics*, 9(2), 181–210. <https://www.jstor.org/stable/48615950>
- Consilium.europa.eu (2021). Statement of President Charles Michel following the trilateral meeting with President Ilham Aliyev and Prime Minister Nikol Pashinyan. *Consilium Europa*. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/12/14/statement-of-president-charles-michel-following-the-trilateral-meeting-with-president-ilham-aliyev-and-prime-minister-nikol-pashinyan/>
- Декларация (2022). Декларация о союзническом взаимодействии между Российской Федерацией и Азербайджанской Республикой. <http://www.kremlin.ru/supplement/5777>

- Дугин, А. (2022) Путин интегрирует постсоветское пространство от Украины до Казахстана аккордом решительных действий. *Четыре Пера*. http://4pera.com/news/feysbuchnye_truth/aleksandr_dugin_putin_integriruet_postsovetskoe_prostranstvo_ot_ukrainy_do_kazakhstanu_akkordom_resh/?fbclid=IwAR3h-V6_g78yrxWxheAA7d-e1u5NaWpm6tUL_pIr8P4xvPU2DnMDQFtupjM
- Fults, A., Stronski, P. (2022). The Ukraine War Is Reshaping the Armenia-Azerbaijan Conflict. *Carnegie Endowment for International Peace*. <https://carnegieendowment.org/2022/04/25/ukraine-war-is-reshaping-armenia-azerbaijan-conflict-pub-86994>
- Handel, M. (2016). *Weak States in the International System*. Routledge
- Hess, M. (2022). Russia Can't Protect Its Allies Anymore. *Foreign Policy Research Institute*. <https://foreignpolicy.com/2022/09/22/russia-armenia-azerbaijan-war-nagorno-karabakh/>
- ICR (2022). Upholding the Ceasefire between Azerbaijan and Armenia. *International Crisis Group*. <https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/caucasus/armenia-azerbaijan-nagorno-karabakh-conflict/upholding-ceasefire>
- Isayev, H., Kucer, J., & Mejlumyan, A. (2022). EU emerges as major player in Armenia-Azerbaijan negotiations. *Eurasianet*. <https://eurasianet.org/eu-emerges-as-major-player-in-armenia-azerbaijan-negotiations>
- Iskandaryan, A. (2021). Azerbaijan not satisfied with outcome of war and not preparing for the 'era of peace'. *Arka News Agency*. https://arka.am/en/news/politics/aleksandr_iskandaryan_azerbaijan_not_satisfied_with_outcome_of_war_and_not_preparing_for_the_era_of/
- Gyulumyan, G. (2022). Azerbaijanis Conduct Psychological and Physical Attacks against Khramort Village, Artsakh. *The Armenian Mirror-Spectator*. <https://mirrorspectator.com/2022/03/01/azerbaijanis-conduct-psychological-and-physical-attacks-against-khramort-village-artsakh/>
- Kazantsev, A., Rutland, P. (2006). The limits of Russia's 'soft power'. *Journal of Political Power*. Volume 9, Issue 3, 395-413. <https://doi.org/10.1080/2158379X.2016.1232287>
- Kaleji, V. (2022). The impact of the war in Ukraine on regional cooperation in the South Caucasus. *The Middle East Institute (MEI)*. <https://www.mei.edu/publications/impact-war-ukraine-regional-cooperation-south-caucasus>
- Kortunov, A. (2022). Moscow's Painful Adjustment to the Post-Soviet Space. *Russian International Affairs Council*. <https://russiancouncil.ru/en/analytiks-and-comments/analytiks/moscow-s-painful-adjustment-to-the-post-soviet-space/>
- Laruelle, M. (2022). Imperializing Russia: Empire by Default or Design? *Policy Memos. Ponars Eurasia*. <https://www.ponarseurasia.org/imperializing-russia-empire-by-default-or-design/>
- Lohsen, A., Newlin, C. (2022). Russia Futures Three Trajectories. *Center for Strategic and International Studies*. Report. <https://www.csis.org/analysis/russia-futures-three-trajectories>
- Mankoff, J. (2022). As Russia Reels, Eurasia Roils. *War on the Rocks*. <https://warontherocks.com/2022/10/as-russia-reels-eurasia-roils/>
- Маркедонов, С. (2022). Опасное молчание: чем рискует Москва из-за нового обострения между Баку и Ереваном. *Forbes*. https://www.forbes.ru/mneniya/477455-opasnoe-molcanie-chem-riskuet-moskva-iz-za-novogo-obostrenia-mezdu-baku-i-erevanom?fbclid=IwAR3Nk0C6bjyf889MBjoTKGxVsRip5-SyR5TFuYMuXmMlvEOWTaz_ka0n_x0
- Маркедонов, С. (2022). С чем связано обострение армяно-азербайджанского конфликта. *Профиль*. <https://profile.ru/abroad/s-chem-svyazano-obostrenie-armyano-azerbajdzhanskogo-konflikta-1166984/?fbclid=IwAR0EylZwVsak4oGEf7f6Pj-SPFMUT-Zj3WWlu6QZpi8Rf3Vm7i5UyVd0vMg>
- Meister, S. (2022). The Military Escalation Between Armenia and Azerbaijan: Is the EU Still a Normative Power? *German Council on Foreign Relations*. <https://dgap.org/en/research/publications/military-escalation-between-armenia-and-azerbaijan?fbclid=IwAR1XJgsBT4dr1czI6arBKs4m-GDTewaNSZNNr6rNqoJi0usi3LaruhX7Egg>
- Meister, S. (2022). Restoring EU influence in the South Caucasus. *The Parliament Magazine. The Parliament Magazine*. <https://www.theparliamentmagazine.eu/news/article/restoring-eu-influence-in-the-south-caucasus?fbclid=IwAR2FjvCZVJD7UNAFxhzYzboW4v6ZGxQpH6vySSO0fHuDIuC19YdY6RajvXM#.Yf53YmwGy5Y.facebook>
- Minassian, G. (2022). The Battle for Control over Transport Routes in the South Caucasus. *EVN Report*. <https://evnreport.com/opinion/the-battle-for-control-over-transport-routes-in-the-south-caucasus/>
- Mgdesyan, A. (2022). Armenian businesses see both opportunity and threat from opening of Turkish border. *Eurasianet*. <https://eurasianet.org/armenian-businesses-see-both-opportunity-and-threat-from-opening-of-turkish-border>
- Musayelian L., Sargsian T. (2022). Turkish, Armenian FMs Hold 'Very Productive' Talks. *Azatoryun Radiokayan*. <https://www.azatoryun.am/a/31749595.html>

Pezard, S., Radin, A., Szayna, T. S. and Larrabee, F. S. (2017). European Relations with Russia: Threat Perceptions, Responses, and Strategies in the Wake of the Ukrainian Crisis. *Rand Corporation*, Santa Monica. https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1579.html

Poghosyan, B. (2022). Restoration of military balance between Armenia and Azerbaijan. *The Armenian Weekly*. <https://armenianweekly.com/2022/08/23/restoration-of-military-balance-between-armenia-and-azerbaijan/?fbclid=IwAR0TmgZIYNAm5rKmfL9y4TNbBMfz86LHKjc7TkF6-RLTBnRd8NDbVhEMe4>

Poghosyan, B. (2022). Why Azerbaijan Launched a New War and What Armenia Should Do. *The Armenian Mirror-Spectator*. <https://mirrorspectator.com/2022/09/20/why-azerbaijan-launched-a-new-war-and-what-armenia-should-do/?fbclid=IwAR3CNnk6adEAgYeL1rX9uRcgZvcODGY-I2oQIOLvPdfZQOLwNbGtrHD7Yk>

Poghosyan, B. (2022). Opinion: Realism should be the basis for the Armenia-Turkey normalisation process. *Common Space*. https://www.commonspace.eu/opinion/opinion-realism-should-be-basis-armenia-turkey-normalisation-process?fbclid=IwAR0jdNeuRnOd961Kk2pV0UkX_cvvE_YIv7A2PW69ZkBW2hHehhAwSzUKZV8

Rothstein, R.L. (1977). *The Weak in the World of the Strong. The Developing Countries in the International System*. Columbia University Press.

Rothstein, R.L. (1968). *Alliances and Small Powers*. New York and London, Columbia University Press.

Rumer, E., Sokolsky, R. (2021). Grand Illusions: The Impact of Misperceptions about Russia on U.S. Policy. *Carnegie Endowment for International Peace*. <https://carnegieendowment.org/2021/06/30/grand-illusions-impact-of-misperceptions-about-russia-on-u.s.-policy-pub-84845>

Samadov, B. (2022). Opinion | The war never ended; the peace process never existed. *OcC-Media*. https://oc-media.org/opinions/opinion-the-war-never-ended-the-peace-process-never-existed/?fbclid=IwAR0463_v6nc5gBj5r7pU6al4eB51zQTL-lisu88MvFkthdNUPYfj7s9eAXk

Shirinyan, A. (2019). Armenia's Foreign Policy Balancing in an Age of Uncertainty. *Chatham House. Russia and Eurasia Programme*, Research Paper. <https://www.chathamhouse.org/sites/default/files/2019-03-14-Armenia3.pdf>

Siddi, M. (2020). European Identities and Foreign Policy Discourses on Russia: From the Ukraine to the Syrian Crisis. *Routledge Studies in European Foreign Policy*. P. 56-81.

Sukiasyan, N. (2022). Sitting on Two Shaky Chairs in the Caucasus. *Riddle*. https://ridl.io/sitting-on-nbsp-two-shaky-chairs-in-nbsp-the-caucasus/?fbclid=IwAR27rVK1RquelAKIDo6EWpB27qJO_UmUG7FDKe_9dBhEV0e6OtbMgcysLhs

Tashjian, Y. (2022). Can Iran push Russia to action in the South Caucasus? The Cradle. <https://thecradle.co/Article/Analysis/15825?fbclid=IwAR1Vs0skcngHKJv7UfbPbIH1asgvkrlzqlAaooWEIfs0cdAEQW4e0aQ51RQ>

Tashjian, Y. (2022). The Geopolitical Background of Azerbaijan's Aggression on Armenia. *The Armenian Weekly*. https://armenianweekly.com/2022/09/21/the-geopolitical-background-of-azerbajians-aggression-on-armenia/?fbclid=IwAR2zzUB1yYwDheiqK2sD_SICCBvt14MKs4nC27afBgmIMYO3kKAh8BXfioM

Тренин, Д. (2022). Мы движемся к военному столкновению с Западом. *Civilnet/Youtube*. <https://www.youtube.com/watch?v=gUklVH9KL10>

Trenin, D. (2021). One Year On: Russia and the South Caucasus After the Karabakh War. *Carnegie Endowment for International Peace*. <https://carnegiemoscow.org/commentary/85811>

Trenin, D. (2022). "The Armenians Will Have to Eat their Bitter Humble Pie" & Georgia Draw Lessons. Interview by Vazha Tavberidze. *Georgia Today*. <http://gtarchive.georgiatoday.ge/news/23014/Trenin%3A-%22The-Armenians-Will-Have-to-Eat-their-Bitter-Humble-Pie%22-%26-Georgia-Draw-Lessons>

Vatanka, A. (2022). Iran, Turkey, and the future of the South Caucasus. *The Middle East Institute (MEI)*. <https://www.mei.edu/publications/iran-turkey-and-future-south-caucasus>

Waal, De W. (2022). More Storm Clouds Gather Over Armenia, Azerbaijan. *Carnegie Europe*. <https://carnegieeurope.eu/strategieurope/87976>

Walt, S., M. (1987). *The Origin of Alliances*. *Cornel University Press*.

Warner, D. (2022). Sergei Karaganov Reveals a Russian Elite's World Vision. *Counterpunch*. <https://www.counterpunch.org/2022/07/27/sergei-karaganov-reveals-a-russian-elites-world-vision/?fbclid=IwAR3ktCigDPFQ0fsT8gG7nQ6YpPXumguS51lFwJ9WAikJrhd3dPIYp5dyWU>

Arab Gulf monarchies towards the civil war in Syria

Ernest Hryhorowicz

(political science and public administration)

- Almezzaini, K. S., Jean-Marc Rickli, J.-M. (2017). *The Small Gulf States: Foreign and Security Policies before and after the Arab Spring*. Routledge.
- Al-Rasheed, M. (2011). *Historia Arabii Saudyjskiej*. Książka i Wiedza.
- Czaputowicz, J. (2008). *Teorie stosunków międzynarodowych. Krytyka i systematyzacja*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Davidson, C. (2013). *After the Sheikhs: The Coming Collapse of the Gulf Monarchies*. Oxford University Press.
- Fawcett, L. (2013). *International Relations of the Middle East*. Oxford University Press.
- Fromherz, A. J. (2012). *Qatar: a modern history*. Georgetown University Press.
- Gause, III, F. G. (2010). *The International Relations of the Persian Gulf*. Cambridge University Press.
- Lobell, S., Ripsman N., Taliaferro J. (red.). (2009). *Neoclassical realism, the state and foreign policy*. Cambridge University Press.
- Ragab, E. Colombo, S. (red.). (2017). *Foreign Relations of the GCC Countries: Shifting Global and Regional Dynamics*. Routledge.
- Ripsman, N., Taliaferro, J., Lobell, S. (2016). *Neoclassical Realist Theory of International Politics*. Oxford University Press.
- Schweller, R. L. (2006). *Unanswered threats: political constraints on the balance of power*. Princeton University Press.
- Woźniak-Bobińska, M., Solarz, A. (red.). (2018). *Wprowadzenie do polityki zagranicznej muzułmańskich państw Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
- Zdanowski, J. (2008). *Historia Arabii Wschodniej*. Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Zdanowski, J. (2020). *Historia Najnowsza Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej*. Wydawnictwo Akademickie DIALOG.
- Zdanowski, J. (2012). *Stosunki międzynarodowe na Bliskim Wschodzie w XX wieku*. Oficyna Wydawnicza AFM.
- Zięba, R., Bieliń, S., Zajac, J. (red.). (2015). *Teorie i podejścia badawcze w nauce o stosunkach międzynarodowych*. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW.

Islamic Republic of Iran as a state-sponsor of international terrorism

Monika Stachoń

(security studies)

- Byman, D. (2005). *Deadly Connections: States that Sponsor Terrorism*. Cambridge University Press.
- Dzisiów-Szuszczkiewicz A. (2009). Rola islamu w polityce zagranicznej Islamskiej Republiki Iranu. W: A. Szczygło (red.), *Iran - 30 lat po rewolucji* (24-41). BBN.
- Ganor, B. (1998). *Countering State-Sponsored Terrorism*, International Policy Institute for Counter-Terrorism.
- Iran's Foreign and Defense Policies* (2020). Congressional Research Service for the US Congress.
- Konstytucja Islamskiej Republiki Iranu. 1989.
- Malakoutikhah, Z. (2020). Iran: Sponsoring or Combating Terrorism?. *Studies in Conflict and Terrorism*. 43(10), 913-939.
- Osiewicz P. (2020). *Foreign Policy of the Islamic Republic of Iran. Between Ideology and Pragmatism*. Routledge.
- Wejksznar, A. (2010). Terroryzm sponsorowany przez państwa. Casus bliskowschodnich państw sponsorów. *Przegląd Politologiczny* 2, 55-68.
- Wilner, A. (2018). The Dark Side of Extended Deterrence: Thinking through the State Sponsorship of Terrorism. *Journal of Strategic Studies* 41(3), 410-437.

Intergenerational transmission of the memory of war among families in Bosnia and Herzegovina and the Bosnian diaspora in Europe

Emina Zoletic
(sociology)

- Assmann, A. (2012). Memory and political change: Introduction. In A. Assmann, A., & L. Shortt, (Eds.), *Memory and political change* (pp. 1-14). Palgrave Macmillan, London
- Bougarel, X., Helms, E. & Duijzings, G. (Eds). (2007). *The new Bosnian mosaic: Identities, memories and moral claims in a post-war society*. Ashgate.
- Halbwachs, M. (1925). *Les cadres sociaux de la mémoire*. Alcan.
- Jansen, S. (2007). Troubled locations: Return, the life course, and transformations of 'home' in Bosnia and Herzegovina, *Focaal*, 49, 15-30. <http://dx.doi: 10.3167/foc.2007.490103>
- Macek, I. (2017). 'It starts to burn a little': Intergenerational transmission of experiences of war within a Bosnian family in Sweden. *Journal Oral History Forum d'histoireorale*, 37, 1-18. Special issue: Generations and Memory: Continuity and Change. ISSN 1923-056
- Olick, J., & Robbins, J. (1998). Social memory studies: From "collective memory" to the historical sociology of mnemonic practices. *Annual Review of Sociology*, 24, 105-140. <http://dx.doi:10.1146/annurev.soc.24.1.105>
- Palmberger, M. (2016). How Generations Remember: Conflicting Histories and Shared Memories in Post-War Bosnia and Herzegovina. *Global Diversities*. Springer Nature. <http://dx.doi 10.1057/978-1-137-45063-0>
- Schütze, F. (1983). Biographieforschung und narratives Interview. *Neue Praxis* 13(3): 283-293.
- Yordanova, K. (2018). Melancholic response to war destruction and the emergence of a group assumption of post-ness. *Am J Psychoanal*, 78, 47-62. <http://dx.doi: 10.1057/s11231-017-9129-y>
- Welzer, Harald (2010): Re-narrations: How Pasts Change in Conversational Remembering: In: *Memory Studies*, 3 (1), 5–17

A Five-Factor Stochastic Differential Equation Discount Rate Model for Private Corporations

Yedidya Rabinovitz
(economics and finance)

- ADAMS, A. F., MANNERS, G. E., ASTRACHAN, J. H., & MAZZOLA, P. (2004). The Importance of Integrated Goal Setting: The Application of Cost-of-Capital Concepts to Private Firms. *FAMILY BUSINESS REVIEW*, 17(4), 287–302.
- ANDRIES, N., & BILLON, S. (2016). Retail bank interest rate pass-through in the euro area: An empirical survey. *Economic Systems*, 40(1), 170–194.
- APERGIS, N., & COORAY, A. (2015). Asymmetric interest rate pass-through in the US, the UK and Australia: New evidence from selected individual banks. *Journal of Macroeconomics*, 45, 155–172.
- BRETSCHER, L., SCHMID, L., & VEDOLIN, A. (2018). Interest rate risk management in uncertain times. *The Review of Financial Studies*, 31(8), 3019–3060. <https://doi.org/10.1093/rfs/hhy039>
- BUTLER, P., & PINKERTON, K. (2006). Company-Specific Risk—A Different Paradigm: A New Benchmark. *Business Valuation Review*, 25(1), 22–28. <https://doi.org/10.5791/0882-2875-25.1.22>
- CAMPBELL, J. Y. (2000). Asset pricing at the millennium. *The Journal of Finance*, 55(4), 1515–1567.
- COCHRANE, J. H. (2011). Presidential address: Discount rates. *The Journal of Finance*, 66(4), 1047–1108.
- DAMODARAN, A. (2002). *Investment valuation: Tools and techniques for determining the value of any asset* (Second ed). John Wiley & Sons, Ltd.
- DE BONDT, G. J. (2005). Interest rate pass-through: empirical results for the euro area. *German Economic Review*, 6(1), 37–78.
- DUEKER, M. J. (2000). Are prime rate changes asymmetric? *Review-Federal Reserve Bank of Saint Louis*, 82(5), 33–40.

- FAMA, E. F., & FRENCH, K. R. (2004). The Capital Asset Pricing Model: Theory and evidence. *Journal of Economic Perspectives*, 18(3), 25–46. <https://doi.org/10.1257/0895330042162430>
- HORVATH, R. (2017). Financial market fragmentation and monetary transmission in the euro area: what do we know? *Journal of Economic Policy Reform*, 21(4), 1–16. <https://doi.org/10.1080/17487870.2017.1330686>
- HULL, J. C. (2009). *Options, Futures and Other Derivatives* (7th Editio). Prentice Hall.
- HULL, J. C., & WHITE, A. (2013). Libor vs. OIS: The Derivatives Discounting Dilemma. *Journal Of Investment Management*, 11(3), 14–27. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2211800>
- ITÔ, K. (1951). On stochastic differential equations. *Memoirs of the American Mathematical Societ*, 4, 1–51.
- JOHANNES, M. AND SUNDARESAN, S. (2007). The impact of collateralization on swap rates. *The Journal of Finance*, 62(1), 383–410.
- KASPER, L. J. (2008). The Butler Pinkerton Model for Company-Specific Risk Premium—A Critique. *Business Valuation Review*, 27(4), 233–243.
- KYRTSOU, C., & TERRAZA, M. (2003). Is it Possible to Study Chaotic and ARCH Behaviour Jointly? Application of a Noisy Mackey-Glass Equation with Heteroskedastic Errors to the Paris Stock Exchange Returns Series.
- LENEL, M., PIAZZESI, M., & SCHNEIDER, M. (2019). The short rate disconnect in a monetary economy. *Journal of Monetary Economics*, 106, 59–77.
- LINTNER, J. (1965). The Valuation of Risk Assets and the Selection of Risky Investments in Stock Portfolios and Capital Budgets: A Reply. *The Review of Economics and Statistics*, 47(1), 13–37. <https://doi.org/10.2307/1926735>
- LUONG, C., & DOKUCHAEV, N. (2016). MODELING DEPENDENCY OF VOLATILITY ON SAMPLING FREQUENCY VIA DELAY EQUATIONS. *Annals of Financial Economics*, 11(02), 1650007. <https://doi.org/10.1142/s201049521650007x>
- MACKEY, M. C., & GLASS, L. (1977). Oscillation and Chaos in Physiological Control Systems. *New Series*, 197(4300), 287–289.
- MELHEM, S., TERRAZA, M., & CHIKHI, M. (2012). Cyclical Mackey-Glass model for oil bull seasonals. *Journal of Energy and Development*, 36(2), 165–178. <https://eds.p.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=0d12a940-5c5f-4adb-8655-70b9674eccf8%40redis>
- MISHKIN, F. S. (2004). *The economics of money, banking, and financial markets*. Pearson education.
- NGUYEN, D. T. (2012). Mackey – Glass equation driven by fractional Brownian motion. *Physica A*, 391(22), 5465–5472. <https://doi.org/10.1016/j.physa.2012.06.013>
- PAYNE, J. E., & WATERS, G. A. (2008). Interest rate pass through and asymmetric adjustment: evidence from the federal funds rate operating target period. *Applied Economics*, 40(11), 1355–1362.
- RABINOVITZ, Y. (2017). A new S.D.E. and instantaneous mean reversion rate formula (presented via a numerical empirical model comparison). *International Journal of Financial Engineering*, 04(02n03), 1750029. <https://doi.org/10.1142/s2424786317500293>
- ROJO-RAMÍREZ, A. A. (2014). Privately held company valuation and cost of capital. *Journal of Business Valuation and Economic Loss Analysis*, 9(1), 1–21. <https://doi.org/10.1515/jbvela-2013-0017>
- SHARPE, W. F. (1964). Capital asset prices: A theory of market equilibrium under conditions of risk. *The Journal of Finance*, 19(3), 425–442.

Climate & Energy / Klimat i energia

Climate neutrality targets: where are we from a norm analysis perspective and how does Poland perform?

Oskar Kulik
(sociology)

Climate Action Tracker (2020) Paris Agreement turning point Wave of net zero targets reduces warming estimate to 2.1°C in 2100 All eyes on 2030 targets, source: https://climateactiontracker.org/documents/829/CAT_2020-12-01_Briefing_GlobalUpdate_Paris5Years_Dec2020.pdf

Eurobarometer (2019) Spring 2019 Standard Eurobarometer: Europeans upbeat about the state of the European Union – best results in 5 years. source: https://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-4969_en.htm, access: 21.09.2022

- European Council (2019) Conclusions – 12 December 2019, source: <https://www.consilium.europa.eu/media/41768/12-euco-final-conclusions-en.pdf>, access: 21.06.2020.
- Finnemore M., Sikkink K. (1998) International Norm Dynamics and Political Change. *International Organization* 52, 4, pp. 887-917
- Florini, A. (1996) The evolution of International Norms. *International Studies Quarterly* 40, 3, pp. 363-389
- Gach E. (2019) Normative shifts in the global conception of climate change: The growth of climate justice. *Social Sciences*, 8, 1.
- IPCC (2018) Summary for Policymakers. source: <https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/spm/>, access, 21.09.2022.
- Khagram S., Riker J. V., Sikkink K. (2002), *Restructuring World Politics: Transnational Movements, Networks and Norms*. University of Minnesota Press, Minneapolis, MN
- UNFCCC (2015) Paris Agreement. source: https://unfccc.int/sites/default/files/english_paris_agreement.pdf, access: 25.08.2019.

Green bonds and other examples of sustainable development of commercial companies and the European Union's policy 'green' goals - opportunities and risks

Weronika Stefaniuk
(law)

- Cortelini G., Panetta I., Green Bond: A Systematic Literature Review for Future Research Agendas, . *Journal of Risk and Financial Management* 14: 589
- Choudhury B., Petrin M., *Corporate Duties to the Public*, Oxford 2019.
- Davis K., Can Business Afford to Ignore Social Responsibility?, „California Management Review” 1960/2(3).
- Dybiński J., Wymogi ostrożnościowe jako instrumenty stabilnego funkcjonowania rynku instrumentów finansowych [w:] *System Prawa Handlowego*, t. 4, *Prawo instrumentów finansowych*, red. M. Stec, Warszawa 2016.
- Friedman M., The Social Responsibility of Business is to Increase its Profits, „The New York Times Magazine” z 13.10.1970 r.
- Jakubik, Petr, and Sibel Uguz. 2021. Impact of green bond policies on insurers: Evidence from the European equity market. *Journal of Economics and Finance* 45: 381–93
- Kotecki L., *Zielone finanse w Polsce 2021*, „Centrum Myśli Strategicznych” 2021.
- Möslein F., Sørensen K.E., Sustainable Corporate Governance. A Way Forward, „Law Working Paper” 2021/583.
- Tolliver, Clarence, Alexander Ryota Keeley, and Shunsuke Managi. 2020a. Drivers of green bond market growth: The importance of Nationally Determined Contributions to the Paris Agreement and implications for sustainability. *Journal of Cleaner Production* 244: 118643.
- Weber-Elżanowska A.-M., Postulat zrównoważonego wzrostu gospodarczego jako wyzwanie dla polskiego prawa handlowego [w:] *Sto lat polskiego prawa handlowego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Andrzejowi Kidybie*, t. 1, red. M. Dumkiewicz, K. Kopaczyńska-Pieczniak, J. Szczotka, Warszawa 2020.
- Weber-Elżanowska A.-M., Sustainability vs. Corporate Purpose: Will transforming values shift the paradigm?, „Journal for International and European Law, Economics and Market Integrations” 2020/7(2).

Security of the medium-sized state's gas market

Jakub Wiech
(political science and public administration)

- Abdolvand, B.; Adolf, M.: Gas-Gigant Russland: Garant der europäischen Energiesicherheit, in: *Blätter für deutsche und internationale Politik*; Blätter 4/2006, 35-46
- Asche, F.; Ossmundsen, P.; Tveteras, R.: European market integration for gas? Volume flexibility and political risk, *Energy Economics*; Elsevier 2002, vol. 24(3), 249-265;
- Heather P., *Continental European Gas Hubs: Are the fit for Purpose?* University of Oxford – Oxford Energy NG63/2012;
- Przybyło Ł., *Państwo średnie – Polska. Studia i szkice*. t. 1, Tetragon 2022.

Gamification and serious game usage in ESG data communication – systematic literature review

Filip Wójcik
(management and quality studies)

- Abad, J., Booth, L., Baills, A., Fleming, K., Leone, M., Schueller, L., & Petrovic, B. (2020). Assessing policy preferences amongst climate change adaptation and disaster risk reduction stakeholders using serious gaming. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 51, 101782.
- Armstrong, M., Kramer, L., de Senerpont Domis, L. N., van Wijk, D., Gsell, A. S., Mooij, W. M., & Teurlincx, S. (2021). Flipping Lakes: Explaining concepts of catchment-scale water management through a serious game. *Limnology and Oceanography: Methods*, 19(7), 443-456.
- Asplund, T., Neset, T. S., Käyhkö, J., Wiréhn, L., & Juhola, S. (2019). Benefits and challenges of serious gaming—the case of “The Maladaptation Game”. *Open Agriculture*, 4(1), 107-117.
- Aureli, S., Del Baldo, M., Lombardi, R., & Nappo, F. (2020). Nonfinancial reporting regulation and challenges in sustainability disclosure and corporate governance practices. *Business Strategy and the Environment*, 29(6), 2392-2403.
- Avi Brooks, L. J., Meneses, C. V., & Keyser, B. (2015). From territorial to temporal ambitions: the politics of time and imagination in massive multiplayer online forecasting games. *Social Media+ Society*, 1(2), 2056305115603996.
- Booth, L., Schueller, L. A., Scolobig, A., & Marx, S. (2020). Stakeholder solutions for building interdisciplinary and international synergies between climate change adaptation and disaster risk reduction. *International journal of disaster risk reduction*, 46, 101616.
- Born, D. (2019). Bearing witness? Polar bears as icons for climate change communication in National Geographic. *Environmental Communication*, 13(5), 649- 663.
- Brannon, L., Gold, L., Magee, J., & Walton, G. (2022). The Potential of Interactivity and Gamification Within Immersive Journalism & Interactive Documentary (I-Docs) to Explore Climate Change Literacy and Inoculate Against Misinformation. *Journalism Practice*, 16(2-3), 334-364.
- Clayton, S. (2020). Climate anxiety: Psychological responses to climate change. *Journal of anxiety disorders*, 74, 102263.
- Coombs, W. T., & Holladay, S. J. (2015). Two-minute drill: Video games and social media to advance CSR. In *Corporate social responsibility in the digital age* (Vol. 7, pp. 127-142). Emerald Group Publishing Limited.
- Craven, J., Angarita, H., Perez, G. C., & Vasquez, D. (2017). Development and testing of a river basin management simulation game for integrated management of the Magdalena-Cauca river basin. *Environmental modelling & software*, 90, 78-88.
- Creutzig, F., & Kapmeier, F. (2020). Engage, don't preach: Active learning triggers climate action. *Energy Research & Social Science*, 70, 101779.
- Fatemi, A., Glaum, M., & Kaiser, S. (2018). ESG performance and firm value: The moderating role of disclosure. *Global Finance Journal*, 38, 45-64.
- Fjællingsdal, K. S., & Klöckner, C. A. (2020). Green across the board: Board games as tools for dialogue and simplified environmental communication. *Simulation & Gaming*, 51(5), 632-652.
- Fox, J., McKnight, J., Sun, Y., Maung, D., & Crawfis, R. (2020). Using a serious game to communicate risk and minimize psychological distance regarding environmental pollution. *Telematics and Informatics*, 46, 101320.
- Gao, W., Guo, Y., & Jiang, F. (2021). Playing for a resilient future: A serious game designed to explore and understand the complexity of the interaction among climate change, disaster risk, and urban development. *International journal of environmental research and public health*, 18(17), 8949.
- Glogovac, B., Simonsen, M., Solberg, S. S., Löfström, E., & Ahlers, D. (2016, October). Ducky: An online engagement platform for climate communication. In *Proceedings of the 9th Nordic Conference on Human-Computer Interaction* (pp. 1-6).
- Hamari, J. (2022). Gamification. In *The Blackwell Encyclopedia of Sociology*, G. Ritzer (Ed.).
- Hansen, A., Schneider, K., & Lange, J. (2018). Games for knowledge transfer and as a stimulus for climate change mitigation in agriculture—Lessons learned from a game prototype. In *Handbook of Climate Change Communication: Vol. 3* (pp. 197-208). Springer, Cham.
- Hawthorn, S., Jesus, R., & Baptista, M. A. (2021). A review of digital serious games for tsunami risk communication. *International Journal of Serious Games*, 8(2), 21-47.

- Jaisli, I., Bättig-Frey, P., Eymann, L., Mariani, E., & Stucki, M. (2019). Scientainment for Sustainability: The Eco-Confessional as a New Approach for Life Cycle Thinking. *Sustainability*, 11(20), 5686.
- Krueger, P., Sautner, Z., Tang, D. Y., & Zhong, R. (2021). The effects of mandatory ESG disclosure around the world. European Corporate Governance Institute–Finance Working Paper, (754), 21-44.
- Maltseva, K., Fieseler, C., & Trittin-Ulbrich, H. (2018). The challenges of gamifying CSR communication. *Corporate communications: An international journal*.
- Markota Vukić, N., Vuković, R., & Calace, D. (2018). Non-financial reporting as a new trend in sustainability accounting. *Journal of Accounting and Management*, 7(2), 13-26.
- Müller, J., Kreuz, S., Höhl, W., & Lüdecke, V. (2017, October). A process full of challenges: A serious game about the German energy transition. In *European Conference on Games Based Learning* (pp. 456-463). Academic Conferences International Limited.
- Neset, T. S., Andersson, L., Uhrqvist, O., & Navarra, C. (2020). Serious gaming for climate adaptation—assessing the potential and challenges of a digital serious game for urban climate adaptation. *Sustainability*, 12(5), 1789.
- Neset, T. S., Juhola, S., Wiréhn, L., Käyhkö, J., Navarra, C., Asplund, T., ... & Linnér, B. O. (2020). Supporting dialogue and analysis on trade-offs in climate adaptation research with the Maladaptation Game. *Simulation & Gaming*, 51(3), 378-399.
- Noorbehbahani, F., Salehi, F., & Zadeh, R. J. (2019). A systematic mapping study on gamification applied to e-marketing. *Journal of Research in Interactive Marketing*.
- Ong, C., & Araral, E. (2022). Using a Serious Digital Game to Communicate Drought Risk in Singapore: An Experimental Study. *Environment and Behavior*, 54(2), 450- 486.
- Orduña Alegria, M. E., Schütze, N., & Zipper, S. C. (2020). A serious board game to analyze socio-ecological dynamics towards collaboration in agriculture. *Sustainability*, 12(13), 5301.
- Ouariachi, T., Elving, W. J., & Pierie, F. (2018). Playing for a sustainable future: The case of We Energy Game as an educational practice. *Sustainability*, 10(10), 3639.
- Ouariachi, T., Olvera-Lobo, M. D., & Gutiérrez-Pérez, J. (2017). Gaming climate change: assessing online climate change games targeting youth produced in Spanish. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 237, 1053-1060.
- Parker, H. R., Cornforth, R. J., Suarez, P., Allen, M. R., Boyd, E., James, R., ... & Walton, P. (2016). Using a game to engage stakeholders in extreme event attribution science. *International Journal of Disaster Risk Science*, 7(4), 353-365.
- Pollio, A., Magee, L., & Salazar, J. F. (2021). The making of Antarctic futures: Participatory game design at the interface between science and policy. *Futures*, 125, 102662.
- Rajanen, D., & Rajanen, M. (2019). Climate change gamification: A literature review. *GamiFIN*, 253-264.
- Seebauer, S. (2014). Validation of a social media quiz game as a measurement instrument for climate change knowledge. *Entertainment Computing*, 5(4), 425-437.
- Silva, J., Raposo, D., Neves, J., Silva, F., Ribeiro, R., & Fernandes, M. E. (2021, July). Gamification in Communicating the Concept of Circular Economy-A Design Approach. In *International Conference on Applied Human Factors and Ergonomics* (pp. 10-17). Springer, Cham.
- Ściańska-Anna, J. G. K. W., & Jonczyk, L. GAMIFICATION IN CSR COMMUNICATION. *MARKETING IDENTIT*, 473.
- Trittin, H., Fieseler, C., & Maltseva, K. (2019). The Serious and the Mundane: Reflections on Gamified CSR Communication. *Journal of Management Inquiry*, 28(2), 141-144.
- Undorf, S., Tett, S. F., Hagg, J., Metzger, M. J., Wilson, C., Edmond, G., ... & Shoote, M. (2020). Understanding interdependent climate change risks using a serious game. *Bulletin of the American Meteorological Society*, 101(8), E1279-E1300.
- Watson, R. T., & Webster, J. (2020). Analysing the past to prepare for the future: Writing a literature review a roadmap for release 2.0. *Journal of Decision Systems*, 29(3), 129-147.
- Wibeck, V., & Neset, T. S. (2020). Focus groups and serious gaming in climate change communication research—A methodological review. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*, 11(5), e664.
- Wolf, J. (2014). The relationship between sustainable supply chain management, stakeholder pressure and corporate sustainability performance. *Journal of business ethics*, 119(3), 317-328.
- Wolf, T. (2020). Green gamification: How gamified information presentation affects pro-environmental behavior. In *GamiFIN* (pp. 82-91).

Embodying climate change. The heat in the city

Zofia Bienkowska
(sociology)

- Förster, T. (2022). Bodily ethnography: Some epistemological challenges of participation. *Ethnography*.
- Hulme, M. (2012). 'Telling a different tale': Literary, historical and meteorological readings of a Norfolk heatwave. *Climatic Change*, 113(1), 5–21.
- Jenkins, J. H., & Valiente, M. (n.d.). 7 Bodily transactions of the passions: El calor among Salvadoran women refugees. 21.
- Klinenberg, E. (2015). *Heat wave: A social autopsy of disaster in Chicago* (Second edition). University of Chicago Press.

Science & Learning / Nauka i uczenie się

Bibliometric analysis – utility and efficacy of the method in doctoral dissertation on the example of digital volunteering

Mateusz Jeżowski
(sociology)

- Donthu, N., Kumar, S. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research* nr 133, pp.285-296.
- Broadus, R.N. (1987). Towards a definition of bibliometrics. *Scientometrics* nr 12, pp. 373-379.
- Aguinis, H., Pierce, C.A. (2011). Debunking myths and urban legends about meta-analysis. *Organizational Research Methods*, nr 14(2), pp. 306-331.
- Cobo, M.J., Lopez-herrera, A.G., An approach for detecting, quantifying, and visualizing the evolution of a research field: A practical application to the Fuzzy Sets Theory field. *Journal of Informetrics* nr 5(1), pp. 146- 166.

Intervention research: Math anxiety regulation, impact on math performance

Alsu Shakmaeva
(education)

- Pekrun, R., Goetz, T., Frenzel, A. C., Barchfeld, P., & Perry, R. P. (2010). Measuring emotions in students' learning and performance: the achievement emotions questionnaire (AEQ). *Contemporary educational psychology*, 36, 36–48. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2010.10.002>
- Tyng, C. M., Amin, H. U., Saad, M., & Malik, A. S. (2017). The Influences of Emotion on Learning and Memory. *Frontiers in psychology*, 8, 1454. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01454>
- Hembree, R. (1990). The nature, effects, and relief of mathematics anxiety. *Journal for Research in Mathematics Education*, 21, 33–46. <https://doi.org/10.2307/749455>
- Ma, X. (1999). A meta-analysis of the relationship between anxiety toward mathematics and achievement in mathematics. *Journal for Research in Mathematics Education*, 30, 520–540. <https://doi.org/10.2307/749772>
- Zhang, J., Zhao, N., & Kong, Q. P. (2019). The Relationship Between Math Anxiety and Math Performance: A Meta-Analytic Investigation. *Frontiers in Psychology*, 10, 1613. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01613>
- Ashcraft, M. H. (2002). Math anxiety: Personal, educational, and cognitive consequences. *Current Directions in Psychological Science*, 11 (5), 181–185. <https://doi.org/10.1111/1467-8721.00196>
- Hart, S. A. & Ganley, C. M. (2018). The Nature of Math Anxiety in Adults: Prevalence and Correlates. *Journal of Numerical Cognition*, 5(2), 122–139. <https://doi.org/10.5964/jnc.v5i2.195>
- Young, C. B., Wu, S. S., & Menon, V. (2012). The neurodevelopmental basis of math anxiety. *Psychological science*, 23(5), 492–501. <https://doi.org/10.1177/0956797611429134>

Carey, E., Hill, F., Devine, A., & Szücs, D. (2015). The chicken or the egg? The direction of the relationship between mathematics anxiety and mathematics performance. *Frontiers in Psychology*, 6, 1987–1987. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.01987>

Debunking the myths of learning by doing by habitual entrepreneurs: do they really perform better than novices or do we just naively believe people can learn from their experiences?

Grzegorz Simborowski
(management and quality studies)

- Akerlof, G. A. (1970). The Market for “Lemons”: Quality Uncertainty and the Market Mechanism*. *The Quarterly Journal of Economics*, 84(3), 488–500. <https://doi.org/10.2307/1879431>
- Alsos, G. A., Kolvereid, L., & Isaksen, E. J. (2006). New business early performance: Differences between firms started by novice, serial and portfolio entrepreneurs. In *Managing Complexity and Change in SMEs: Frontiers in European Research* (pp. 35–49). Edward Elgar Publishing Ltd. <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-70349417060&partnerID=40&md5=41fea27506ecd55ede2a988dfec2638a>
- Bengtsson, O. (2013). Relational venture capital financing of serial founders. *JOURNAL OF FINANCIAL INTERMEDIATION*, 22(3), 308–334. <https://doi.org/10.1016/j.jfi.2013.04.002>
- Buttice, V., Colombo, M., & Wright, M. (2017). Serial Crowdfunding, Social Capital, and Project Success. *ENTREPRENEURSHIP THEORY AND PRACTICE*, 41(2), 183–207. <https://doi.org/10.1111/etap.12271>
- Chen, J. (2011). Selection and serial entrepreneurs. *Acad. Manage. Annu. Meet. - West Meets East: Enlightening, Balancing, Transcending*, AOM. 71st Annual Meeting of the Academy of Management - West Meets East: Enlightening, Balancing, Transcending, AOM 2011, San Antonio, TX. Scopus. <https://doi.org/10.5464/AMBPP.2011.99.a>
- Chen, J. (2013). Selection and Serial Entrepreneurs. *JOURNAL OF ECONOMICS & MANAGEMENT STRATEGY*, 22(2), 281–311. <https://doi.org/10.1111/jems.12016>
- Dabić, M., Vlačić, B., Kiessling, T., Caputo, A., & Pellegrini, M. (2021). Serial entrepreneurs: A review of literature and guidance for future research. *Journal of Small Business Management*, 0(0), 1–36. <https://doi.org/10.1080/00472778.2021.1969657>
- Fan, T., Schwab, A., & Geng, X. S. (2021). Habitual entrepreneurship in digital platform ecosystems: A time-contingent model of learning from prior software project experiences. *JOURNAL OF BUSINESS VENTURING*, 36(5). <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2021.106140>
- Garrard, J. (2020). *Health Sciences Literature Review Made Easy*. Jones & Bartlett Learning.
- Gottschalk, S., Greene, F. J., & Mueller, B. (2017). The impact of habitual entrepreneurial experience on new firm closure outcomes. *SMALL BUSINESS ECONOMICS*, 48(2, SI), 303–321. <https://doi.org/10.1007/s11187-016-9780-3>
- Gottschalk, S., & Muller, B. (2022). A second chance for failed entrepreneurs: A good idea? *SMALL BUSINESS ECONOMICS*. <https://doi.org/10.1007/s11187-021-00584-4>
- Hensel, P. (2020). Systematyczny przegląd literatury w naukach o zarządzaniu i jakości. In *Systematyczny przegląd literatury w naukach o zarządzaniu i jakości*. Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. <https://doi.org/10.7172/978-83-66282-19-3.2020.wwz.2>
- Lafontaine, F., & Shaw, K. (2016). Serial Entrepreneurship: Learning by Doing? *JOURNAL OF LABOR ECONOMICS*, 34(2), S217–S254. <https://doi.org/10.1086/683820>
- Macnamara, B. N., Hambrick, D. Z., & Oswald, F. L. (2014). Deliberate Practice and Performance in Music, Games, Sports, Education, and Professions: A Meta-Analysis. *Psychological Science*, 25(8), 1608–1618. <https://doi.org/10.1177/0956797614535810>
- Nahata, R. (2019). Success is good but failure is not so bad either: Serial entrepreneurs and venture capital contracting. *Journal of Corporate Finance*, 58, 624–649. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2019.07.006>

- Nielsen, K., & Sarasvathy, S. (2016). A MARKET FOR LEMONS IN SERIAL ENTREPRENEURSHIP? EXPLORING TYPE I AND TYPE II ERRORS IN THE RESTART DECISION. *ACADEMY OF MANAGEMENT DISCOVERIES*, 2(3), 247–271. <https://doi.org/10.5465/amd.2014.0108>
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., Shamseer, L., Tetzlaff, J. M., Akl, E. A., Brennan, S. E., Chou, R., Glanville, J., Grimshaw, J. M., Hróbjartsson, A., Lalu, M. M., Li, T., Loder, E. W., Mayo-Wilson, E., McDonald, S., ... Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: An updated guideline for reporting systematic reviews. In *The BMJ* (Vol. 372). BMJ Publishing Group. <https://doi.org/10.1136/bmj.n71>
- Paik, Y. (2014). SERIAL ENTREPRENEURS AND VENTURE SURVIVAL: EVIDENCE FROM US VENTURE-CAPITAL-FINANCED SEMICONDUCTOR FIRMS. *Strategic Entrepreneurship Journal*, 8(3), 254–268. <https://doi.org/10.1002/sej.1161>
- Parker, S. C. (2012). Do serial entrepreneurs run successively better-performing businesses? *Journal of Business Venturing*, 28(5), 652–666. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2012.08.001>
- Patel, P. C., Tsionas, M., Oghazi, P., & Izquierdo, V. (2022). No entrepreneur steps in the same river twice: Limited learning advantage for serial entrepreneurs. *JOURNAL OF BUSINESS RESEARCH*, 142, 1038–1052. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2022.01.019>
- Rocha, V., Carneiro, A., & Amorim Varum, C. (2015). Serial entrepreneurship, learning by doing and self-selection. *International Journal of Industrial Organization*, 40, 91–106. <https://doi.org/10.1016/j.ijindorg.2015.04.001>
- Shaw, K., & Sorensen, A. (2019). The Productivity Advantage of Serial Entrepreneurs. *ILR REVIEW*, 72(5), 1225–1261. <https://doi.org/10.1177/0019793919865501>
- Shaw, K., & Sørensen, A. (2021). Coming of age: Watching young entrepreneurs become successful. *Labour Economics*. <https://doi.org/10.1016/j.labeco.2021.102033>
- Toft-Kehler, R., Wennberg, K., & Kim, P. H. (2014). Practice makes perfect: Entrepreneurial- experience curves and venture performance. *Journal of Business Venturing*, 29(4), 453–470. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2013.07.001>
- Tricco, A. C., Lillie, E., Zarin, W., O'Brien, K. K., Colquhoun, H., Levac, D., Moher, D., Peters, M. D. J., Horsley, T., Weeks, L., Hempel, S., Akl, E. A., Chang, C., McGowan, J., Stewart, L., Hartling, L., Aldcroft, A., Wilson, M. G., Garritty, C., ... Straus, S. E. (2018). PRISMA Extension for Scoping Reviews (PRISMA-ScR): Checklist and Explanation. *Annals of Internal Medicine*, 169(7), 467–473. <https://doi.org/10.7326/M18-0850>
- Ucbasaran, D., Alsos, G. A., Westhead, P., & Wright, M. (2008). Habitual Entrepreneurs. *Foundations and Trends in Entrepreneurship*, 4(4), 309–450. <https://doi.org/10.1561/03000000014>
- Williams, R. I., Clark, L. A., Clark, W. R., & Raffo, D. M. (2021). Re-examining systematic literature review in management research: Additional benefits and execution protocols. *European Management Journal*, 39(4), 521–533. <https://doi.org/10.1016/j.emj.2020.09.007>
- Zhang, J. (2011). The advantage of experienced start-up founders in venture capital acquisition: Evidence from serial entrepreneurs. *Small Business Economics*, 36(2), 187–208. <https://doi.org/10.1007/s11187-009-9216-4>.

A theoretical model of game narrative in the scope of modern ludology and narratology

Marcin Łączyński

(communication and media studies)

- Arnaudo, M. (2018). *Storytelling in the Modern Board Game: Narrative Trends from the Late 1960s to Today*. McFarland & Company.
- Berger, R. (2020). *Dramatic Storytelling & Narrative Design*. CRC Press.
- Deterding, S., & Zagal, J. (2018). *Role-Playing Game Studies: Transmedia Foundations*. Routledge.
- Heussner, T., Finley, T. K., Brandes Helper, J., & Lemay, A. (2015). *The Game Narrative Toolbox*. Focal Press.
- Krawczyk, M., & Novak, J. (2006). *Game Story and Character Development*. Delamr Cengage Learning.
- Stieglitz, S., Lattemann, C., Robra-Bissantz, S., Zarnekow, R., & Brockmann, T. (Red.). (2017). *Gamification Using Game Elements in Serious Contexts*. Springer.
- Zaman, B., & van Roy, R. (2017). Why Gamification Fails in Education and How to Make It Successful: Introducing Nine Gamification Heuristics Based on Self-Determination Theory. W M. Ma & A. Oikonomou (Red.), *Serious Games and Edutainment Applications, Volume II* (s. 485–509). Springer.

Panel 5

Economy / Ekonomia

Narrative Economics – The Main Problems of The New Branch of Economics

Łukasz Baszczak
(economics and finance)

- Akerlof, G. A., Snower, D. J. (2016). Bread and bullets, *Journal of Economic Behavior & Organization*, 126, 58–71. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2015.10.021>
- Algaba, A., Ardia, D., Bluteau, K., Borms, S., Boudt, K. (2020). Econometrics Meets Sentiment: An Overview Of Methodology And Applications, *Journal of Economic Surveys*, 34(3), 512–547. <https://doi.org/10.1111/joes.12370>
- Andre, P., Haaland, I., Roth, C., Wohlfart, J. (2021). Inflation narratives, *CEPR Discussion Paper*, 16758.
- Asanov, I., Heinisch, D. P., Luong, N. (2020). Folktale Narratives and Economic Behavior, *MAGKS Joint Discussion Paper Series in Economics*, 09-2020, Philipps-University Marburg, School of Business and Economics, Marburg.
- Bertsch, C., Hull, I., Zhang, X. (2021). Narrative fragmentation and the business cycle, *Economics Letters*, 201, 109783. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2021.109783>
- Bybee, L., Kelly, B. T., Manela, A., Xiu, D. (2020). The Structure of Economic News, *NBER Working Papers*, 26648, National Bureau of Economic Research, Inc.
- Collier, P., Tuckett, D. (2021). Narratives as a coordinating device for reversing regional disequilibrium, *Oxford Review of Economic Policy*, 37(1), 97–112. <https://doi.org/10.1093/oxrep/graa060>
- Hoff, K., Stiglitz, J. E. (2016). Striving for balance in economics: Towards a theory of the social determination of behavior, *Journal of Economic Behavior & Organization*, 126, 25–57. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2016.01.005>
- Johnson, S. G. B., Bilovich, A., Tuckett, D. (2022). Conviction Narrative Theory: A Theory of Choice Under Radical Uncertainty, *Behavioral and Brain Sciences*, 1-47. [10.1017/S0140525X22001157](https://doi.org/10.1017/S0140525X22001157)
- Kearney, C., Liu, S. (2014). Textual sentiment in finance: A survey of methods and models, *International Review of Financial Analysis*, 33, 171–185. <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2014.02.006>
- Larsen, V. H., Thorsrud, L. A., Zhulanova, J. (2021). News-driven inflation expectations and information rigidities, *Journal of Monetary Economics*, 117, 507–520. <https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2020.03.004>
- Michalopoulos, S., Xue, M. M. (2021). Folklore, *The Quarterly Journal of Economics*, 136(4), 1993–2046. <https://doi.org/10.1093/qje/qjab003>
- Nowzohour, L., Stracca, L. (2020). More than a Feeling: Confidence, Uncertainty, and Macroeconomic Fluctuations, *Journal of Economic Surveys*, 34(4), 691–726. <https://doi.org/10.1111/joes.12354>
- Roos, M. W. M., Reccius, M. (2021). Narratives in economics, *Ruhr Economic Papers*, 922. <https://doi.org/10.4419/96973068>
- Shiller, R. J. (2017). Narrative Economics, *American Economic Review*, 107(4), 967–1004. [10.1257/aer.107.4.967](https://doi.org/10.1257/aer.107.4.967)
- Shiller, R. J. (2019). *Narrative Economics. How Stories Go Viral & Drive Major Economic Events*, Princeton University Press.
- van Dijk, T. A. (1993). Principles of Critical Discourse Analysis, *Discourse & Society*, 4(2), 249–283. <https://doi.org/10.1177/0957926593004002006>

Sharing economy and new business models for urban mobility

Filip Targowski
(management and quality studies)

- Dewalska-Opitek, A. (2019). Inclination for customer citizenship behaviour on transportation market. W J. Mikulski (Red.), *Development of Transport by Telematics* (T. 1049, s. 422–433). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-27547-1_30

- Lan, J., Ma, Y., Zhu, D., Mangalagu, D., & Thornton, T. (2017). Enabling value co-creation in the sharing economy: The case of mobike. *Sustainability*, 9(9), 1504. <https://doi.org/10.3390/su9091504>
- Lou, L., Li, L., Yang, S.-B., & Koh, J. (2021). Promoting user participation of shared mobility in the sharing economy: Evidence from chinese bike sharing services. *Sustainability*, 13(3), 1533. <https://doi.org/10.3390/su13031533>
- Schulz, T., Gewalt, H., Böhm, M., & Kremer, H. (2020). Smart mobility: Contradictions in value co-creation. *Information Systems Frontiers*. <https://doi.org/10.1007/s10796-020-10055-y>
- Tchorek, G., Brzozowski, M., Dziewanowska, K., Allen, A., Koziół, W., Kurtyka, M., & Targowski, F. (2020). Social Capital and Value Co-Creation: The Case of a Polish Car Sharing Company. *Sustainability*, 12(11), 4713. <https://doi.org/10.3390/su12114713>

Distance and international business in turbulent times: management consulting during the COVID-19

Adam Grzywacz
(management and quality studies)

- CISZEWSKA-MLINARIĆ, M. (2019). Pokonywanie dystansu w ekspansji zagranicznej polskich przedsiębiorstw. Wydawnictwo Poltext.
- CÔTÉ, C., ESTRIN, S., MEYER, K. E., & SHAPIRO, D. (2020). COVID-19 and the Dynamics of Distance in International Business. *AIB Insights*, 20(3).
- DOH, J. P. (2021). Distance as Diversity: Two Sides of the Same Coin? *Journal of Management Studies*, 58(6), 1640–1643.
- GHEMAWAT, P. (2001). Distance still matters—the hard reality of global expansion. *Harvard Business Review*.
- GIOIA, D. A., CORLEY, K. G., & HAMILTON, A. L. (2013). Seeking Qualitative Rigor in Inductive Research: Notes on the Gioia Methodology. *Organizational Research Methods*, 16(1), 15–31.
- HUTZSCHENREUTER, T., KLEINDIENST, I., & LANGE, S. (2016). The concept of distance in international business research: A review and research agenda. *International Journal of Management Reviews*, 18(2), 160–179.
- KIPPING, M., & WRIGHT, C. (2012). Consultants In Context: Global Dominance, Societal Effect, And The Capitalist System. In *The Oxford Handbook of Management Consulting*. Oxford University Press.
- NUMMELA, N., PAAVILAINEN-MÄNTYMÄKI, E., HARIKKALA-LAIHINEN, R., & RAITIS, J. (2020). When all doors close: Implications of COVID-19 for cosmopolitan entrepreneurs. *International Small Business Journal: Researching Entrepreneurship*, 38(8), 711–717.
- PUTHUSSEERRY, P., KHAN, Z., NAIR, S. R., & KING, T. (2021). Mitigating Psychic Distance and Enhancing Internationalization of Fintech SMEs from Emerging Markets: The Role of Board of Directors. *British Journal of Management*, 32(4), 1097–1120.
- VERBEKE, A., & YUAN, W. (2021). A Few Implications of the COVID-19 Pandemic for International Business Strategy Research. *Journal of Management Studies*, 58(2), 597–601.
- WĄSOWSKA, A. (2019). Przedsiębiorcy wobec okazji na rynkach zagranicznych: mikrofundamenty umiędzynarodowienia firmy. Wydawnictwo Poltext.
- WENZEL, M., STANSKE, S., & LIEBERMAN, M. B. (2020). Strategic responses to crisis. *Strategic Management Journal*, 42(2), V7-V18.
- ZAHRA, S. A. (2021). International entrepreneurship in the post Covid world. *Journal of World Business*, 56(1), 101143.

Antitrust liability within a group of companies: what lies behind it?

Weronika Herbet-Homenda
(law)

- DAVIES P.L., Worthington S., Gower L.C.B., *Principles of Modern Company Law*, wyd. 8, Londyn 2008
- GRZEŚKOW M., Dopuszczalność przypisania odpowiedzialności za naruszenie prawa antymonopolowego grupie kapitałowej, *Monitor Prawniczy* 2018/10

HUGHES P., Competition Law Enforcement and Corporate Group Liability – Adjusting the veil, *European Competition Law Review* 2014/02
JONES A., The boundaries of an undertaking in EU Competition Law, *European Competition Journal* 2012/08
KUŹNICKI P., Czy istnieje potrzeba wprowadzenia ustawowego mechanizmu przebicia zasłony korporacyjnej?, *Przegląd Prawa Handlowego* 2021/06
MOISEJEVAS R., Urbonas D., Problems Related to Determining of a Single Economic Entity under Competition Law, *Yearbook of Antitrust and Regulatory Studies* 2017/10
ODUDU O., BAILEY D., The Single Economic Entity Doctrine in EU Competition Law, *Common Market Law Review* 2014
OPALSKI A., Problematyka pominięcia prawnej odrębności spółek kapitałowych, *Przegląd Prawa Handlowego* 2012/08
PERESTRELO DE OLIVEIRA A., Sousa Ferro M., The Sins of the Son: Parent Company Liability for Competition Law Infringements, *Revista de Concorrência e Regulação* 2010/01
RODZYNKIEWICZ M., W kwestii odpowiedzialności współnika spółki kapitałowej za jej zobowiązania de lege ferenda, *Przegląd Prawa Handlowego* 2017/08
WŁODYKA S. (red.), *Prawo spółek*, Kraków 1996
WŁODYKA S., SZUMAŃSKI A. (red.), *System Prawa Handlowego. Prawo spółek handlowych*, t. 2B, Warszawa 2019

Crime & Penal Law / Przepisy i prawo karne

The principle of subsidiarity in criminal law

Aleksander Leszczyński
(law)

Gardocki L. (1990), *Zagadnienia teorii kryminalizacji*, Warszawa
Gardocki L. (2021), *Prawo karne*, Warszawa
Korpanty J. (red.) (2001), *Mały słownik łacińsko-polski PWN*, Warszawa
Kuryłowicz M. (2017), *Słownik terminów, zwrotów i sentencji prawnych łacińskich oraz pochodzenia łacińskiego*, Warszawa
Mik C., *Wstęp* [w:] C. Mik (red.) (2019), *Parlamenty narodowe wobec zasady pomocniczości w świetle prawa i praktyki Unii Europejskiej*, Warszawa
Milczarek D., *Wprowadzenie* [w:] D. Milczarek (red.) (1996), *Subsydiarność*, Warszawa
Millon-Delsol Ch. (1995), *Zasada pomocniczości*, Kraków
Millon-Delsol Ch., *Zasada subsydiarności – założenia, historia, problemy współczesne* [w:] D. Milczarek (red.) (1998), *Subsydiarność*, Warszawa
Pohl Ł. (2019), *Prawo karne. Wykład części ogólnej*, Warszawa
Popławska E. (2000), *Zasada subsydiarności w traktatach z Maastricht i Amsterdamu*, Warszawa
Regulska A. (2018), *Rodzina i piecza zastępcza nad dzieckiem w perspektywie zasady pomocniczości. Analiza dyskursu retoryki politycznej*, Warszawa
Schubarth M. (1980), *Das Verhältnis von Strafrechtswissenschaft und Gesetzgebung im Wirtschaftsstrafrecht*, ZStW 92
Warylewski J. (2020), *Prawo karne. Część ogólne*, Warszawa
Zgud Z. (1999), *Zasada subsydiarności w prawie europejskim*, Zakamycze
Zientara A. (2010), *Przestępstwo nadużycia zaufania z art. 296 kodeksu karnego*, Warszawa
Żółtek S. (2009), *Prawo karne gospodarcze w aspekcie zasady subsydiarności*, Warszawa.

Freedom of speech vs. hate propaganda – criminal provisions vs. freedom of assembly

Eliza Rutynowska
(law)

Michael Chabon, Ayelet Waldman, *Fight of the Century*, Avid Reader Press, 2020
Vegas Tenold, *Everything You Love Will Burn*, Nation Books, 2018
Paul Hockenos, *Free to Hate*, Routledge, 1993
Enzo Traverso, *Nowe Oblicza Faszyzmu*, Instytut Wydawniczy Książka i Prasa, 2020
S. Kowalski i M. Tulli (oprac. i wprowadzenie), *Mowa nienawiści. Raport 2001, I*.

EU Criminal Law on Crossroads - shifting paradigm in the EU Criminal Law

Gniewomir Wycichowski-Kuchta
(law)

Altena, J., Miettinen, S., Ouwerkerk, J., Öberg, J. (2019). *The Future of EU Criminal Justice Policy and Practice. Legal and Criminological Perspectives*. Brill.

Ambos, K. (2018). *European Criminal Law*. Cambridge University Press.

Ambos, K. (2007). Toward a Universal System of Crime: Comments on George Fletcher's Grammar of Criminal Law. *Cardozo Law Review*, 6, 2467-2488.

Asp, P. (2012). *The Substantive Criminal Law Competence of the EU*. Skrifter utgivna av juridiska fakulteten vid Stockholms universitet no 79.

Bailliet C. & Hayashi, N. (Red.). (2016). *The Legitimacy of International Criminal Tribunals*. Cambridge University Press.

Banach-Gutierrez J. & Harding C. (2016). *EU criminal law and policy: values, principles and methods*, Routledge.

Banach-Gutierrez J. & Harding C. (2012) The Emergent EU Criminal Policy: Identifying the Species, *European Law Review*, 37 (6), 758-770.

Banach-Gutierrez J. & Harding C. (2012) Fundamental Rights in European Criminal Justice: An Axiological Perspective. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, 20 (3), 239–264.

Banach-Gutierrez J. & Lahti R. (2008). Prawo karne europejskie i jego stosunek do prawa krajowego. *Jurysta*, 4, 18-23.

Banach-Gutierrez J. (2019) *Polityka karna Unii Europejskiej: wspólne normy minimalne odnoszące się do kar*. W Góralski, P. & Muszyńska, A. (Red.). (2019) *Racjonalna sankcja karna w systemie prawa*. Instytut Wydawniczy EuroPrawo.

Banach-Gutierrez J. (2011). *Europejski wymiar sprawiedliwości w sprawach karnych: w kierunku ponadnarodowego systemu sui generis?*. Instytut Wydawniczy EuroPrawo.

Banach-Gutierrez, J. (2009). *Wpływ prawa Unii Europejskiej na krajowe prawo karne*. W Mikołajczyk, B. & Nowakowska-Mańsecka, J. (Red.). *Prawo Międzynarodowe, Europejskie i Krajowe – Granice i Wspólne Obszary*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Bator, A., Helios, J., Jedlecka W. (Red.). (2014). *Rządy prawa i europejska kultura prawna*. Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Beetham, D., Lord, C. (1998). *Legitimacy and the EU*. Routledge.

Bell R., (2015). *Legitimacy of the European Union through legal rationality*. Routledge.

Bieńkowska, B. & Szafranski D. (Red.). (2007). *Europejska prawa polskiego – wybrane aspekty*, CH BECK.

du Bois-Pedain, A., Ulväng, M., Asp, P. (2017). *Criminal Law and the Authority of the State*. Bloomsbury.

Bojarski, J. (2009). Europeizacja prawa karnego materialnego, - niektóre aspekty teoretyczne i praktyczne. *Studia prawnoustrojowe*, 10, 7–22.

Chiao, V. (2018) *Criminal Law in the Age of the Administrative State*. Oxford University Press.

Chiao V. (2016). What is the Criminal Law For? *Law and Philosophy*, 35, 137-163.

Chiao, V. (2016). *Two Conceptions of the Criminal Law*. W Flanders, C. & Hoskins Z. (red.), *The New Philosophy of Criminal Law*. Rowman & Littlefield.

Clouts, E. (2015). *National Identity in EU Law*. Oxford University Press.

- Colson, R. & S. Field (Red.). (2016). *EU Criminal Justice and the Challenges of Diversity*. Cambridge University Press.
- Coutts, S. (2019). *Citizenship, Crime and Community in the European Union*. Hart Publishing.
- Díez, C. (2017). *European Federal Criminal Law. The Federal Dimension of EU Criminal Law*. Intersentia.
- Dovhań H. (2018). Tożsamość konstytucyjna w *acquis constitutionnel* Sadu Konstytucyjnego Republiki Włoskiej: sprawa Taricco. *Europejski Przegląd Sądowy*, 7, 11-20.
- Dudzic, S., Półtorak, N. (2013). (Red.), *Prawo Unii Europejskiej a prawo konstytucyjne państw członkowskich*, Wolters Kluwer.
- Duff, R.A. & SP, Green (2011). (Red.) *Philosophical Foundations of Criminal Law*. Oxford University Press.
- Duff, R.A. (2018). *The Realm of Criminal Law*, Oxford University Press.
- Duff, R.A. (2007) *Answering for crime: Responsibility and Liability in the Criminal Law*, Oxford University Press.
- Duff, R.A. (2001). *Punishment, communication and community*. Oxford University Press.
- Eckes, C. & Konstadinides, T. (2011). (Red.), *Crime within the Area of Freedom, Security and Justice. European Public Order*. Cambridge University Press.
- Feinberg, J.. (1984). *Harm to Others*. Oxford University Press,
- Fletcher, G. P. (2007). *Grammar of Criminal Law*. Oxford University Press.
- Galli, F. & Weyembergh, A. (Red.) (2013). *Approximation of substantive criminal law in the EU: The way forward*. IEE.
- Habermas, J. (2012). *The Crisis of the European Union. A response*. Wiley.
- Habermas, J. (1992). *Legitimation Crisis*. Cambridge University Press.
- Hanc, J. (2015). *Implementacja postanowień dyrektywy do prawa karnego materialnego państw członkowskich Unii Europejskiej*. W Lasocki, Z. (Red.), *Niekaralność ofiar handlu ludźmi: nowe perspektywy*. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Helios J. (2008). Modele legitymizacji prawa europejskiego. *Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy*, 3, 27-55.
- Herlin-Karnell, E. (2019). *The Constitutional Structure of Europe's Area of 'Freedom, Security and Justice' and the Right to Justification*. Hart Publishing.
- Jedlecka, W. (2014). *Legitymizacja prawa Unii Europejskiej. Legitymizacja demokratyczna czy cywilizacyjna?*. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.
- Kärner, M. & Rosin, K. (2018). The Limitations of the Harmonisation of Criminal Law in the European Union Protected by Articles 82(3) and 83(3) TFEU. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, 4, 315-334.
- Klip, A. (2017). *Materials on European criminal law*. Cambridge University Press.
- Klip, A. (2021). *European criminal law: an integrative approach*, Intersentia.
- Królikowski, M., Grzelak, A., Sakowicz A. (Red.). (2012). *Europejskie prawo karne*. CH Beck.
- Królikowski, M. (2010). *Ewolucja unijnego prawa karnego i jego interakcje z prawem krajowym*. W Marek, A. & Oczkowski, T. (red.), *Problem spójności prawa karnego z perspektywy jego nowelizacji*, CH Beck.
- Królikowski, M. (2005). *Sprawiedliwość karania w społeczeństwach liberalnych. Zasada proporcjonalności*. CH Beck.
- Królikowski, M. (2004). *Zasada proporcjonalności kar w europejskim Corpus Iuris. Ujęcie filozoficznoprawne*. CH Beck.
- Lieblieng, A. & Tankee, J. (2014) *Legitimacy and criminal justice. An international exploration*. Oxford University Press.
- Mancano, L. (2019). *The European Union and Deprivation of Liberty*. Hart Publishing.
- Marin, L. & Montaldo, S. (Red.). (2020). *The Fight Against Impunity in EU Law*. Hart Publishing.
- Meško, G. & Tankebe, J. (2015). *Trust and Legitimacy in Criminal Justice: European Perspectives*. Springer.
- Mitsilegas, V. (2016). *EU Criminal Law after Lisbon. Rights, Trust and the Transformation of Justice in Europe*. Hart Publishing.
- Mitsilegas, V., Martino, A., Mancano L. (Red.). (2019). *The Court of Justice and European Criminal Law Leading Cases in a Contextual Analysis*. Hart Publishing.
- Mitsilegas, V. (2016). *Research Handbook on EU Criminal Law*. Elgar.
- Nita-Światłowska, B. & Światłowski, A. (2017). Brexit and the future of European Criminal Law: a Polish perspective. *Criminal Law Forum*, 2, 319–324.
- Nita, B. (2009). *Europeizacja prawa karnego a standardy konstytucyjne państw członkowskich Unii Europejskiej*. Centrum Europejskie Natolin.
- Nowak, C. (2014). *Wpływ procesów globalizacyjnych na polskie prawo karne*. Wolters Kluwer.
- Nowakowska-Małusecka, M. & Topa, I. (Red.). (2015). *Międzynarodowe i europejskie prawo karne: osiągnięcia, kierunki rozwoju, wyzwania*. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

- Öberg, J. (2019). *Limits to EU Powers. A Case Study of EU Regulatory Criminal Law*. Hart Publishing.
- Peers, S. (2016). *EU Justice and Home Affairs Law: Volume II: EU Criminal Law, Policing, and Civil Law*. Oxford University Press.
- Peristeridou, C. (2017). *The Principle of Legality in European Criminal Law*. Intersentia.
- Persak, N. (2019). The Rule of Law and European Criminal Law in Interaction. *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, 1, 1-2.
- Persak, N. (2018). EU Criminal Law and its Legitimation: In Search for a Substantive Principle of Criminalisation. *European journal of crime, criminal law and criminal justice*, 3, 20–39.
- Persak, N. (Red.). (2014). *Legitimacy and Trust in Criminal Law, Policy and Justice*, Routledge.
- Piskorski, J. (2013). *Legitymizacja prawa karnego Unii Europejskiej*. Wydawnictwo Nauka i Innowacje.
- Rams, M. (2016). *Specyfika wykładni prawa karnego w kontekście brzmienia i celu prawa Unii Europejskiej*. Wolters Kluwer.
- Rietling, D. (Red.). (2016). *Independence and legitimacy in the institutional system of the European Union*. Oxford University Press.
- Sadurski, W. (Red.). (2020). *Legitimacy*, Oxford University Press.
- Schmidt, S. (2018). *The European Court of Justice and the Policy Process: The Shadow of Case Law*. Oxford University Press.
- Skąpska, G. & Stelmach, J. (1988/1989). Współczesne problemy i modele legitymizacji prawa. *Colloquia Communia*, 6/1, 5–18.
- Stańdo-Kawecka, B. (2020). *Polityka karna i penitencjarna między punitywizmem a menedżeryzmem*. Wolters Kluwer.
- Szczucki, K. (2021). *Legitymizacja etyczna prawa karnego*. Scholar.
- Szwarc, A. J. & Piskorski, J. (Red.). (2010). *Unijna polityka karna w świetle polskiego prawa*. Wydawnictwo Poznańskie.
- Szwarc, A. J. (Red.). (2009). *Unijna polityka karna*. Wydawnictwo Poznańskie.
- Thorburn, M. (2020). Criminal punishment and the right to rule, *University of Toronto Law Journal*, 1, 44-63.
- Tyler, T.R. (Red.). (2007). *Legitimacy and Criminal Justice*. Routledge.
- Wieczorek, I. (2020). *The Legitimacy of EU Criminal Law*. Hart Publishing.
- Wojciechowski, B. (2009). *Interkulturowe prawo karne. Filozoficzne podstawy karania w wielokulturowych społeczeństwach demokratycznych*. Wydawnictwo UMK.
- Wronkowska-Jaśkiewicz, S. (Red.). (2005). *Polska kultura prawna a proces integracji europejskiej*. Zakamycze.

Crime, police, investigation ... What exactly is a crime series?

Ewelina Mikołajczuk

(communication and media studies)

- Bucknall-Hołyńska J. (2017), Brytyjskie seriale telewizyjne w przekładzie międzykulturowym. *Rocznik Komparatystyczny*, 8, 151-168.
- Bucknall-Hołyńska J. (2017), Detektyw na tropie... własnych demonów. Współczesne brytyjskie seriale kryminalne. W: D. Bruszeńska-Przytuła, A. Krawczyk-Łaskarzewska, P. Przytuła (Red.), *Seriale w kontekście kulturowym. Format, intertekst, adaptacja* (s. 135-151).
- Hodak M. (2010), Court-show jako gatunek telewizyjny. *Kultura-Media-Teologia*, 3, 8-20.
- Łuba D. (2014), Embrace the madness – mroczna władza Hannibala nad umysłami. W: A. Krawczyk-Łaskarzewska, A. Naruszewicz-Duchlińska, P. Przytuła (Red.), *Seriale w kontekście kulturowym. Gatunki, konwergencja, recepcja* (s. 165-174).
- Mochocka A. (2018), Estetyka groteski w serialu „Kości” („Bones”). W: M. Lisowska-Magdziarz, A. Całek, A. Oborska-Sroka (Red.), *Seriale i ich fani. Sezon 1* (s. 75-86).
- Ogonowska A. (2011), Sophisticated crime story – przyczyny (potencjalnej) popularności gatunku w Polsce. W: M. Filician & B. Giza (Red.), *Post-soap. Nowa generacja seriali telewizyjnych a polska widowia* (s. 10-26).
- Szyngiel E. (2020), Kryminał, komedia, parodia – przekroczenia gatunkowe w filmie kryminalnym Na Noże Riana Johnsona. *Studia Filmoznawcze*, 41, 37-57.
- Wojnicka J. (2005), Film gangsterski, film kryminalny, kino czarne. W: J. Wojnicka, O. Katafiasz (Red.), *Słownik o wiedzy o filmie* (s. 360-368).

Substantive development of the scientific programme of the Interdisciplinary Conference:

Krzysztof Kądzielski (SDNS Doctoral Students Council Representative for the Interdisciplinary Conference, programme work coordinator, security studies),

Martyna Dudziak-Kisio (programme work coordinator, communication and media studies),

Maciej Zajączkowski, (security studies),

Yedida Rabinovitz, (economics and finance),

Hubert Taładaj, (law),

Bogdan Andrushchenko, (communication and media studies).

Layout and graphic design:

Weronika Bednarska

SDNS support team:

Marta Batorczak -Żuchowska

Weronika Bednarska

Marlena Jarosińska

Ewa Ożarowska

Grażyna Płoszyńska

Agata Żbikowska